

Π Ρ Α Κ Τ Ι Κ Α Β Ο Υ Λ Η Σ

Θ' ΠΕΡΙΟΔΟΣ (ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΜΕΝΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ)

ΣΥΝΟΔΟΣ Γ'

ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΗ ΡΙΔ'

Τετάρτη 28 Απριλίου 1999

Αθήνα, σήμερα στις 28 Απριλίου 1999, ημέρα Τετάρτη και ώρα 18.25' συνήλθε στην Αίθουσα των συνεδριάσεων του Βουλευτηρίου η Βουλή σε ολομέλεια, για να συνεδριάσει υπό την προεδρία του Α' Αντιπροέδρου αυτής κ. **ΠΑΝΑΓΙΩΤΗ Ν. ΚΡΗΤΙΚΟΥ**.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Παναγιώτης Ν. Κρητικός): Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, αρχίζει η συνεδρίαση.

(ΕΠΙΚΥΡΩΣΗ ΠΡΑΚΤΙΚΩΝ: Σύμφωνα με την από 27-4-99 εξουσιοδότηση του Σώματος, επικυρώθηκαν με ευθύνη του Προεδρείου τα Πρακτικά της ΡΙΓ' συνεδριάσεώς του, της 27ης Απριλίου 1999 σε ό,τι αφορά την ψήφιση στο σύνολο των σχεδίων νόμων: 1) "Κύρωση της Σύμβασης για την έκδοση μεταξύ των Κρατών-Μελών της Ευρωπαϊκής Ένωσης", 2) "Ανάπτυξη και εκσυγχρονισμός των υπηρεσιών ψυχικής υγείας και άλλες διατάξεις", 3) "Κύρωση της Διεθνούς Σύμβασης για τη διατήρηση των αποδημητικών ειδών της άγριας πανίδας και άλλες διατάξεις".).

Παρακαλείται ο κύριος Γραμματέας να ανακοινώσει τις αναφορές προς το Σώμα.

(Ανακοινώνονται προς το Σώμα από τον κ. Χαράλαμπο Αγγουράκη, Βουλευτή Α' Αθηνών, τα ακόλουθα:

"Α. ΚΑΤΑΘΕΣΗ ΑΝΑΦΟΡΩΝ

1) Ο Βουλευτής Ηλείας κ. ΒΑΣΙΛΕΙΟΣ ΚΟΡΚΟΛΟΠΟΥΛΟΣ κατέθεσε αναφορά με την οποία η Πανελλήνια Ένωση Γεωπόνων Νομού Ηλείας ζητεί τη θέσπιση ελεγκτικών τελών για τη διενέργεια κάθε είδους επιτόπιων ελέγχων για την απορρόφηση των Κοινοτικών Κονδυλίων.

2) Ο Βουλευτής Αιτωλοακαρνανίας κ. ΒΑΣΙΛΕΙΟΣ ΜΑΓΓΙΝΑΣ κατέθεσε αναφορά με την οποία οι κτηνοτρόφοι του Ν. Αιτωλ/νίας ζητούν να επιτραπεί η βοσκή στην περιοχή του Δασαρχείου Μεσολογγίου Αιτωλ/νίας.

3) Ο Βουλευτής Ηρακλείου κ. ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ ΣΑΡΡΗΣ κατέθεσε δημοσίευμα Εφημερίδας σχετικά με τις δυσμενείς συνέπειες της χρήσης του κινητού τηλεφώνου στην ανθρώπινη υγεία.

4) Ο Βουλευτής Φωκίδας κ. ΝΙΚΟΛΑΟΣ ΓΚΕΛΕΣΤΑΘΗΣ κατέθεσε αναφορά με την οποία η Ομοσπονδία Συλλόγων ΒΑ Παρνασσίδας υποβάλλει προτάσεις για το σχέδιο περιφερειακής ανάπτυξης 2000-2006 Περιφέρειας Στερεάς Ελλάδας.

5) Ο Βουλευτής Αχαΐας κ. ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ ΚΑΤΣΙΚΟΠΟΥΛΟΣ κατέθεσε αναφορά με την οποία η Ένωση Κυπρίων Ν.Αχαΐας ζητεί για τη μετάβαση συγγενών των πεσόντων στην Κύπρο κάθε Ιούλιο να κατοχυρωθούν δύο θέσεις για κάθε οικογένεια.

6) Ο Βουλευτής Ηρακλείου κ. ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ ΣΑΡΡΗΣ κατέθεσε αναφορά με την οποία ο π. Βουλευτής Λασιθίου κ. Μιχαήλ Καρχιμάκης ζητεί την οικοτουριστική αξιοποίηση των νησίδων Άγιοι Πάντες και Φάρος.

7) Ο Βουλευτής Ηρακλείου κ. ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ ΣΑΡΡΗΣ κατέθεσε αναφορά με την οποία οι κληρονόμοι Περάκης, Πουλακάκης, κάτοικοι Σητείας ζητούν για τη συνιδιοκτησία τους στη θέση "Καρούμπες-Χοχλακίων" στη Σητεία Κρήτης να χαρακτηριστεί ως Ζώνη Β' προστασίας.

8) Ο Βουλευτής Ηρακλείου κ. ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ ΣΑΡΡΗΣ κατέθεσε αναφορά με την οποία η Δημοτική Επιχείρηση Πολιτιστικής και Τουριστικής Ανάπτυξης Σητείας ζητεί την οικονομική ενίσχυση του δημοτικού κινηματογράφου Σητείας.

9) Ο Βουλευτής Μεσσηνίας κ. ΠΕΤΡΟΣ ΚΑΤΣΙΛΙΕΡΗΣ κατέθεσε δημοσίευμα Εφημερίδας για το ζήτημα της αναγκαστικής απαλλοτρίωσης του κτήματος για το έργο γέφυρας στο Ασπρόχωμα Μεσσηνίας.

10) Ο Βουλευτής Μεσσηνίας κ. ΠΕΤΡΟΣ ΚΑΤΣΙΛΙΕΡΗΣ κατέθεσε δημοσίευμα Εφημερίδας σχετικά με την ανακάλυψη των δύο αρχαίων δόμων, που εβρέθησαν στην αρχή της οδού Καλαμάτας-Σπάρτης.

11) Ο Βουλευτής Μεσσηνίας κ. ΠΕΤΡΟΣ ΚΑΤΣΙΛΙΕΡΗΣ κατέθεσε δημοσίευμα Εφημερίδας σχετικά με τα δρομολόγια της Ο.Α. της Αθήνας-Καλαμάτας.

12) Ο Βουλευτής Μεσσηνίας κ. ΠΕΤΡΟΣ ΚΑΤΣΙΛΙΕΡΗΣ κατέθεσε αναφορά με την οποία η Νομαρχιακή Αυτοδιοίκηση Μεσσηνίας θεωρεί λόγω έλλειψης χρόνου αδύνατη την εξατομίκευση των ζημιών που έγιναν στο Νομό από τις δυσμενείς καιρικές συνθήκες και πυρκαγιές.

13) Οι Βουλευτές κύριοι ΕΜΜΑΝΟΥΗΛ ΣΚΟΥΛΑΚΗΣ, ΑΝΑΣΤΑΣΙΟΣ ΣΑΑΣΟΓΛΟΥ, ΙΩΑΝΝΗΣ ΚΟΥΡΑΚΗΣ και ΘΕΟΔΩΡΟΣ ΓΕΩΡΓΙΑΔΗΣ κατέθεσε αναφορά με την οποία ο κ. Εμ. Μαρκαντωνάκης, κάτοικος Ηρακλείου ζητεί τη διευθέτηση της θητείας του στις Ένοπλες Δυνάμεις.

14) Ο Βουλευτής Μεσσηνίας κ. ΠΕΤΡΟΣ ΚΑΤΣΙΛΙΕΡΗΣ κατέθεσε δημοσίευμα Εφημερίδας σχετικά με το έργο του οδικού άξονα Πύργος - Ολυμπία - Μεγαλόπολη-Σπάρτη-Γύθειο.

15) Ο Βουλευτής Χανίων κ. ΙΩΣΗΦ ΜΙΧΕΛΟΓΙΑΝΝΗΣ κατέθεσε αναφορά με την οποία ο Δήμος Βουκολίων του Ν.

Χανίων διαμαρτύρεται για τη μεθόδευση της παραχώρησης μηχανημάτων στους Δήμους βάσει του "Ι.Καποδίστριας".

16) Οι Βουλευτές κύριοι ΙΩΑΝΝΗΣ ΚΟΥΡΑΚΗΣ και ΘΕΟΔΩΡΟΣ ΓΕΩΡΓΙΑΔΗΣ κατέθεσαν αναφορά με την οποία η Δημοτική Επιχείρηση Ύδρευσης Αποχέτευσης Ηρακλείου ζητεί διευκρινίσεις νομοθετικών ρυθμίσεων για το εργασιακό καθεστώς του υπαλληλικού προσωπικού της επιχείρησης.

17) Ο Βουλευτής Χανίων κ. ΙΩΣΗΦ ΜΙΧΕΛΟΓΙΑΝΝΗΣ κατέθεσε αναφορά με την οποία η Ένωση Σφακιανών του Ν. Χανίων ζητεί να ληφθεί απόφαση για την ονομασία του Νέου Κρατικού Αερολιμένα Χανίων.

18) Ο Βουλευτής Ηρακλείου κ. ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ ΣΑΡΡΗΣ κατέθεσε αναφορά με την οποία ζητεί να ληφθούν άμεσα μέτρα για την απαραίτητη μετατροπή συσκευών της κινητής τηλεφωνίας για τη διαφύλαξη της υγείας των χρηστών.

19) Ο Βουλευτής Φθιώτιδας κ. ΗΛΙΑΣ ΚΑΛΛΙΩΡΑΣ κατέθεσε αναφορά με την οποία ο Δήμος Γοργοποτάμου του Ν. Φθιώτιδας ζητεί για την αποφυγή τροχαίων ατυχημάτων, την άμεση εκτέλεση έργων στους οδικούς κόμβους Μοσχοχωρίου-Νέου Κρικέλλου και Ηράκλειας Φθιώτιδας, όπως την κατασκευή νησίδας, τον ηλεκτροφωτισμό, τη διαγράμμιση διαβάσεων πεζών.

20) Ο Α' Αντιπρόεδρος της Βουλής και Βουλευτής Πειραιά κ. ΠΑΝΑΓΙΩΤΗΣ Ν. ΚΡΗΤΙΚΟΣ κατέθεσε αναφορά με την οποία ο Σύνδεσμος Φυλακισθέντων και Εξορισθέντων Αντιστασιακών 1967-1974 ζητεί να σταματήσουν οι βομβαρδισμοί του ΝΑΤΟ κατά του Γιουγκοσλαβικού λαού.

21) Η Ένωση Ιατρών Νοσοκομείων Αθηνών - Πειραιώς με αναφορά της την οποία κατέθεσε στον κύριο Πρόεδρο της Βουλής των Ελλήνων επισημαίνει τους κινδύνους που παρουσιάζονται για την υγεία εκατομμυρίων ανθρώπων από τους βομβαρδισμούς στη Γιουγκοσλαβία με νατοϊκά όπλα που περιέχουν ραδιενεργά στοιχεία.

22) Ο Βουλευτής Αιτωλίας κ. ΒΑΣΙΛΕΙΟΣ ΜΑΓΓΙΝΑΣ κατέθεσε αναφορά με την οποία ο Γεωργικός Πιστωτικός Συνεταιρισμός Παλαιομάνινας Αιτωλίας υποβάλλει πρόταση για την κάλυψη της ποσόστωσης του νέου φυτωρίου καπνού.

Β. ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ ΥΠΟΥΡΓΩΝ ΣΕ ΕΡΩΤΗΣΕΙΣ ΒΟΥΛΕΥΤΩΝ

1. Στην με αριθμό 3765/12-11-98 ερώτηση δόθηκε με το υπ' αριθμ. 118/7-12-98 έγγραφο από τον Υφυπουργό Γεωργίας η ακόλουθη απάντηση:

"Απαντώντας στην ερώτηση 3765/12-11-98 που κατέθεσε ο Βουλευτής κ. Ι. Καρακώστας, για την προστασία του εισοδήματος των καπνοπαραγωγών, σας πληροφορούμε τα εξής:

Η κατ' έτος διαμόρφωση και καταβολή των εμπορικών τιμών του καπνού είναι κατ' αρχήν συνάρτηση των συμβατικών τιμών, που οι συμβαλλόμενοι (ομάδες παραγωγών και επιχειρήσεις) έχουν συμφωνήσει κατά την υπογραφή των συμβάσεων, καθώς επίσης και της ποιότητας των καπνών των παραγωγών.

Από τα στοιχεία των συμβάσεων εσοδείας 1998, προκύπτει ότι οι συμβατικές τιμές σε όλην τη χώρα τόσο για την ποικιλία Βιρτζίνια, όσο και για τις υπόλοιπες ποικιλίες είναι κατώτερες κατά 35% περίπου, από τις αντίστοιχες της περασμένης εσοδείας.

Ως εκ τούτου ήταν αναμενόμενο ότι θα επηρεάζοντο ανάλογα και οι εμπορικές τιμές της τρέχουσας εσοδείας, οι οποίες πράγματι μέχρι στιγμής είναι σε κατώτερα επίπεδα.

Πέραν αυτού, θα πρέπει να σημειωθεί ότι κατά πάγια, εμπορική τακτική που ισχύει και εφαρμόζεται, ενώ κατά την έναρξη κυρίως των αγορών, προσφέρονται χαμηλές τιμές που αντιστοιχούν κατά τεκμήριο σε χαμηλότερης ποιότητας καπνά, στη συνέχεια διαμορφώνονται σε υψηλότερα επίπεδα που αντιστοιχούν στον όγκο της παραγωγής.

Εκτιμάται ότι το ίδιο θα ισχύσει και κατά την τρέχουσα εσοδεία.

Ωστόσο στα πλαίσια των ισχυουσών εθνικών και Κοινοτικών

διατάξεων, οι αρμόδιες ελεγκτικές υπηρεσίες του Οργανισμού Καπνού, έχουν σαφείς οδηγίες να ελέγχουν αν πράγματι οι καταβαλλόμενες στους παραγωγούς εμπορικές τιμές είναι συνάρτηση των συμβατικών τιμών και της ποιότητας των καπνών τους.

Οι εν λόγω έλεγχοι σε συνδυασμό με την αυξημένη κατά 8% περίπου τιμή της πριμοδότησης προστατεύουν ικανοποιητικά το εισόδημα του παραγωγού.

Όσον αφορά στο αν κερδοσκοπούν σε βάρος των παραγωγών και σε ποιο βαθμό οι επιχειρήσεις δεν είναι εύκολο να εξακριβωθεί, αφού το όποιο κέρδος (θεμιτό ή αθέμιτο) που αποκτά μια επιχείρηση από την πώληση των καπνών στη διεθνή αγορά είναι συνάρτηση και αποτελεσμα πολλών οικονομικών παραμέτρων (προσφορά και ζήτηση, ανταγωνισμός, ποιότητα καπνού, κόστος επεξεργασίας, δημοσιονομικό κόστος, χρόνος εξαγωγής κλπ.) οι οποίες παράμετροι μπορεί να διαφέρουν από έτος σε έτος, αλλά και από επιχείρηση σε επιχείρηση.

Ο Υφυπουργός

ΝΤ. ΒΡΕΤΤΟΣ"

2. Στην με αριθμό 3732/12-11-98 ερώτηση δόθηκε με το υπ' αριθμ. 113/7-12-98 έγγραφο από τον Υπουργό Γεωργίας η ακόλουθη απάντηση:

"Απαντώντας στην ερώτηση 3732/12-11-98 που κατέθεσε ο Βουλευτής κ. Η. Βεζδρεβάνης, για αναδασμούς στο Ν. Θεσπρωτίας σας πληροφορούμε τα εξής:

Στο πρόγραμμα αναδασμών στο Ν. Θεσπρωτίας περιλαμβάνονται αναδασμοί σε 14 χωριά και σε έκταση 40.000 στρεμ. περίπου. οι αναδασμοί βρίσκονται σε διάφορα στάδια εξέλιξης.

Εκτιμούμε ότι τον επόμενο χρόνο θα προγραμματισθούν αναδασμοί στην ίδια περίπου ένταση.

Αναμένεται η περάτωση τους σε έκταση 11.000 στρεμμάτων εντός του έτους 1999.

Για την γρηγορότερη περάτωση και των λοιπών αναδασμών έχουν ήδη ανατεθεί 3 αναδασμοί σε ιδιωτικά γραφεία μελετών.

Ο Υπουργός

Γ. ΑΝΩΜΕΡΙΤΗΣ"

3. Στην με αριθμό 3775/12-11-98 ερώτηση δόθηκε με το υπ' αριθμ. 120/7-12-98 έγγραφο από τον Υπουργό Γεωργίας η ακόλουθη απάντηση:

"Απαντώντας στην ερώτηση 3775/12-11-98 που κατέθεσε ο Βουλευτής κ. Θ. Δημοσχάκης, για την καταβολή επιδοτήσεων - αποζημιώσεων σε αγρότες Ν. Έβρου, σας πληροφορούμε τα εξής:

Για τις εκτεταμένες ζημιές που προξενήθηκαν σε καλλιέργειες στο Νομό Έβρου από διάφορα ζημιογόνα αίτια (παγετός, πλημμύρες κλπ.) που συνέβησαν από τις αρχές του έτους μέχρι το τέλος Μαΐου υποβλήθηκαν στον ΕΛΓΑ συνολικά περί τις 15.000 δηλώσεις ζημιών από ισάριθμους καλλιεργητές.

Οι εκτιμήσεις των ζημιών διενεργήθηκαν από τον Οργανισμό ΕΛΓΑ έγκαιρα και ολοκληρώθηκαν μέσα σε σύντομο χρονικό διάστημα.

Η ΑΤΕ με την παραλαβή των καταστάσεων των δικαιούχων παραγωγών τόσο των επιδοτήσεων όσο και των αποζημιώσεων από τον ΕΛΓΑ προβαίνει αμέσως στην πληρωμή των σχετικών ποσών χωρίς καμία καθυστέρηση.

Από τις 10-11-98 άρχισε η αποστολή των αποζημιώσεων στους δικαιούχους και ήδη έχουν καταβληθεί αποζημιώσεις ύψους 620 εκατομμυρίων δραχμών. Η αποστολή των υπολοίπων αποζημιώσεων θα συνεχιστεί κανονικά και χωρίς διακοπή μέχρι την ολοκλήρωσή τους.

Θέμα γενικής ρύθμισης των οφειλών των αγροτών του Ν. Έβρου που πλήγηκαν από τις κακές καιρικές συνθήκες, δεν είναι δυνατό να αντιμετωπισθεί από την ΑΤΕ, γιατί οι πόροι

της Τράπεζας προέρχονται από καταθέσεις και κατά συνέπεια μόνο με την επανεισροή των κεφαλαίων που τοποθετεί και των τόκων τους εξασφαλίζεται η δυνατότητα να ανταποκριθεί στην αυτονόητη υποχρέωση επιστροφής των αντίστοιχων κεφαλαίων και τόκων στους καταθέτες της.

Η ΑΤΕ, σύμφωνα με πάγια τακτική της, παρέχει πιστωτικές διευκολύνσεις και δανειακές ενισχύσεις στους παραγωγούς που διαπιστωμένα αδυνατούν ν' ανταποκριθούν στις υποχρεώσεις τους στην Τράπεζα λόγω έκτακτων γεγονότων (όπως δυσμενείς καιρικές συνθήκες, αζητησία προϊόντων, ασυνήθιστες μεταβολές τιμών, κλπ.) τα οποία επηρέασαν αρνητικά τις εκμεταλλεύσεις τους. Οι διευκολύνσεις αυτές παρέχονται μέσα στα πλαίσια της 1620/89 Πράξης του Διοικητή της Τράπεζας της Ελλάδος και προβλέπουν ρύθμιση των ληξ/σμων χρεών, χωρίς τόκους ποινής, σ' ένα νέο δάνειο. Η ένταξη των πληγέντων παραγωγών στο μέτρο αυτό γίνεται ύστερα από εξατομίκευση των ζημιών της κάθε εκμετάλλευσης και αφορούν το μέρος των οφειλών που διαπιστωμένα δεν είναι σε θέση να εξυπηρετηθεί.

Στα πλαίσια αυτά θα αντιμετωπισθούν και οι αγρότες του Νομού Έβρου.

Από τις 13-11-98 έχει αρχίσει από την αρμόδια Υπηρεσία του Υπ. Γεωργίας (ΔΙΔΑΓΕΠ) η έκδοση και αποστολή εντολών πληρωμής των επιδοτήσεων στους βαμβάκοπαραγωγούς Ν. Έβρου.

Έχουν εκδοθεί επίσης οι καταστάσεις πληρωμής των παραγωγών για τα υπόλοιπα προϊόντα και αναμένεται να κοπούν οι σχετικές εντολές πληρωμής.

Ο Υπουργός

Γ. ΑΝΩΜΕΡΙΤΗΣ"

4. Στην με αριθμό 4120/20-11-98 ερώτηση δόθηκε με το υπ'αριθμ. 1948/7-12-98 έγγραφο από τον Υφυπουργό Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων η ακόλουθη απάντηση:

"Απαντώντας στην ερώτηση με αριθμό 4120/20-11-98 του Βουλευτή κ. Αθ. Παναγιωτόπουλου, σχετικά με τη δωρεάν σίτιση των μαθητών των σχολείων Π/θμιας και Δ/θμιας Εκπ/σης της πρώην Κοινότητας Παλαιοκατούνας και του Δήμου Δυτικής Φραγκίστας Ερυτανίας, σας γνωρίζουμε τα ακόλουθα:

1. Το Ε.Ι.Ν. παρέχει σίτιση σε μαθητές Γυμνασίου-Λυκείου στα Εστιατόρια των Μαθητικών Εστιών και Μαθητικών Κέντρων που λειτουργούν με την ευθύνη του, εξασφαλίζοντας έτσι την ποιοτική και υγιεινή διατροφή των.

2. Το Ε.Ι.Ν. δεν παρασκευάζει προγεύματα σε μεταφερόμενους μαθητές.

3. Η σίτιση δεν παρέχεται εντελώς δωρεάν αλλά οι μαθητές συμβάλλουν με 2.500 δρχ. κατ' άτομο μηνιαίως.

4. Το Ε.Ι.Ν. θα εξετάσει την δυνατότητα της παροχής σίτισης (προγεύματος) σε μεταφερόμενους μαθητές των Σχολείων Κοινότητας Παλαιοκατούνας και του Δήμου Δυτικής Φραγκίστας με την προϋπόθεση ότι:

α. Η Σχολική Επιτροπή θα αναλάβει την πλήρη κάλυψη της μεταφοράς του συσσιτίου εξασφαλίζοντας τους κινδύνους από τις αλλοιώσεις και την τήρηση υγιονομικών διατάξεων για τα τρόφιμα, ώστε να είναι ασφαλής η κατανάλωσή τους από τους μαθητές.

β. Με την συμμετοχή των μαθητών 2.500 δρχ. μηνιαίως κατ' άτομο.

Ο Υφυπουργός

ΙΩΑΝΝΗΣ ΑΝΘΟΠΟΥΛΟΣ"

5. Στις με αριθμούς 4124 έως και 4143/20-11-98 ερωτήσεις δόθηκε με το υπ'αριθμ. 40621/4-12-98 έγγραφο από τον Υπουργό Εσωτερικών, Δημόσιας Διοίκησης και Αποκέντρωσης η ακόλουθη απάντηση:

"Απαντώντας στις 4124 4125 4126 4127 4128 4129 4130 4131 4132 4133 4134 4135 4136 4137 4138 4139 4140 4141 4142 και 4143/20.11.1998, ερωτήσεις του Βουλευτή κ. Σκανδαλάκη, σχετικά με Έλληνες πολίτες διαμένοντες στην αλλοδαπή, οι οποίοι έχουν

δικαίωμα ψήφου στην Ελλάδα, σας ενημερώνουμε ότι η υπηρεσία μας για τις κάτωθι χώρες της αλλοδαπής: Β. Κορέα, Καζακστάν, Κένυα, Κουβέιτ, Κάμπια, Καμπόν, Καμπόντια, Καμερούν, Καναδά, Κεντρική Αφρική, Ιορδανία, Ισλανδία, Ινδία, Ινδονησία, Ιράν, Ιράκ, Ιρλανδία, Ισραήλ, Ιταλία και Κατάρ, δεν έχει στοιχεία με τον αριθμό των Ελλήνων πολιτών οι οποίοι διαμένουν μόνιμα σε αυτές και έχουν δικαίωμα ψήφου στην Ελλάδα.

Σας πληροφορούμε όμως ότι στο Υπουργείο Εσωτερικών, Δημόσιας Διοίκησης και Αποκέντρωσης, σύμφωνα με τις διατάξεις του ν. 2623/98, άρθρο 7 παράγραφος 1α, έχει συσταθεί Επιτροπή επιφορτισμένη με το έργο της υποβολής προτάσεως για την άσκηση του δικαιώματος εκλέγειν και εκλέγεσθαι, μέσω ειδικών εκλογικών καταλόγων των Ελλήνων πολιτών οι οποίοι κατοικούν στις χώρες - μέλη της Ευρωπαϊκής Ένωσης και σε τρίτες χώρες.

Ο Υπουργός

ΑΛΕΞ. ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ"

6. Στην με αριθμό 3627/98 ερώτηση δόθηκε με το υπ'αριθμ. 214/7-12-98 έγγραφο από τον Υπουργό Τύπου και Μέσων Μαζικής Ενημέρωσης η ακόλουθη απάντηση:

"Σε απάντηση στην ερώτηση 3627/98 του Βουλευτή κ. Π. Κουνταλάκη, σας πληροφορούμε τα εξής:

Σύμφωνα με το Γενικό Κανονισμό Προσωπικού της ΕΡΤ-ΑΕ, οι σχέσεις των εξωτερικών συνεργατών με την Εταιρία διέπονται αποκλειστικά από τη συγκεκριμένη έγγραφη ατομική σύμβαση έργου - της οποίας αποκλείεται η μετατροπή με οποιονδήποτε τρόπο σε σύμβαση εργασίας - και τις οικείες διατάξεις του νόμου (άρθρο 681 επ. ΑΚ).

Στο πλαίσιο που προαναφέρθηκε εμπίπτουν και οι 53 μεταφραστές - εκφωνητές που απασχολούνται στις ξενόγλωσσες εκπομπές του Ε' Προγράμματος της ΕΡΑ.

Λεπτομερής ανάλυση, ως προς το καθεστώς και τις συνθήκες απασχολήσεώς τους στην ΕΡΑ-5, περιέχεται στο από 25.11.98 έγγραφο της ΕΡΑ-5, το οποίο επισυνάπτεται.

Ο Υπουργός

ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ ΡΕΠΠΑΣ"

Σημ.: Τα συνημμένα σχετικά έγγραφα ευρίσκονται στο αρχείο της Δ/σης Κοινοβουλευτικού Ελέγχου (Τμήμα Ερωτήσεων).

7. Στην με αριθμό 3827/13-11-98 ερώτηση δόθηκε με το υπ'αριθμ. 40746/7-12-98 έγγραφο από τον Υφυπουργό Εσωτερικών, Δημόσιας Διοίκησης και Αποκέντρωσης η ακόλουθη απάντηση:

"Απαντώντας στην ερώτηση 3827/13-11-98 που κατέθεσαν σε σας οι Βουλευτές κύριοι Απόστολος Τασούλας και Μαρία Μπόσκοκι αφορά την αναγνώριση του Δημοτικού Διαμερίσματος Αγίας Παρασκευής του Δήμου Κόνιτσας ως ξεχωριστού πρωτοβάθμιου ΟΤΑ και συγκεκριμένα ως ξεχωριστής κοινότητας, σας γνωρίζουμε τα εξής:

Με τις διατάξεις του ν.2539/97 η πολιτεία ικανοποίησε το πάγιο αίτημα των πρωτοβάθμιων Οργανισμών Τοπικής Αυτοδιοίκησης της χώρας, όπως αυτό εκφράστηκε και στο τελευταίο έκτακτο συνέδριο της Κεντρικής Ένωσης Δήμων και Κοινοτήτων και προχώρησε στη συγκρότηση νέων βιώσιμων Οργανισμών Πρωτοβάθμιας Τοπικής Αυτοδιοίκησης, των οποίων τις αρχές εξέλεξε ο Ελληνικός Λαός, κατά τις γενικές Δημοτικές και Κοινοτικές Εκλογές της 11ης Οκτωβρίου 1998.

Ο νόμος αυτός, που είναι γεγονός, δημιουργεί αναμφισβήτητες τις αναγκαίες προϋποθέσεις ώστε οι νέοι Δήμοι και Κοινότητες να μπορούν να ανταποκριθούν στις σύγχρονες απαιτήσεις των τοπικών κοινωνιών.

Για το Υπουργείο Εσωτερικών, Δημόσιας Διοίκησης και Αποκέντρωσης σήμερα, είκοσι μέρες πριν από την εγκατάσταση των νέων Δημοτικών και Κοινοτικών Αρχών, δεν τίθεται κανένα ζήτημα τροποποίησης των διατάξεων του νόμου αυτού και ειδικά αυτών που αναφέρονται στον νέο χωροταξικό

σχεδιασμό (άρθρο 1 του ν.2539/97).

Ο Υφυπουργός

Γ. ΦΛΩΡΙΔΗΣ"

8. Στην με αριθμό 3738/12-11-98 ερώτηση δόθηκε με το υπ' αριθμ. 262/7-12-98 έγγραφο από τον Υπουργό Περιβάλλοντος, Χωροταξίας και Δημοσίων Έργων η ακόλουθη απάντηση:

"Σε απάντηση της ερώτησης 3738/12-11-98 που κατέθεσε στη Βουλή, ο Βουλευτής κ. Ηλίας Βεζδρεβάνης, αναφορικά με την χρηματοδότηση των έργων στη Νομαρχία Θεσπρωτίας από Προγράμματα Ανάπτυξης Περιφέρειας, παρακαλούμε να πληροφορησέτε τον κ. Βουλευτή τα εξής:

1. Η Περιφέρεια Ηπείρου μας ενημέρωσε ότι στο ΠΕΠ Ηπείρου υπάρχουν έργα:

- Οδοποιίας
- Περιβάλλοντος
- Υγείας
- Αρδευτικά
- Τουρισμού - Πολιτισμού

Συνολικού ύψους : 12.950.000.000 δρχ.

Εκτός από τα προαναφερθέντα έργα υπάρχουν και τα έργα ΕΑΠΤΑ και ΣΑΝΑ/2. Για τα έργα αυτά θα σας ενημερώσει το Υπουργείο Εσωτερικών, Δημόσιας Διοίκησης και Αποκέντρωσης προς το οποίο κοινοποιείται η ερώτηση.

2. Το ΥΠΕΧΩΔΕ δια της Δ/νσης Συντήρησης Οδικών Έργων (Δ3) χρηματοδότησε την Νομαρχική Αυτοδιοίκηση του Νομού Θεσπρωτίας με ποσό 70.000.000 δρχ. για το έτος 1998.

Ο Υπουργός

Κ. ΛΑΛΙΩΤΗΣ"

9. Στην με αριθμό 3811/13-11-98 ερώτηση δόθηκε με το υπ' αριθμ. 271/7-12-98 έγγραφο από τον Υπουργό Περιβάλλοντος, Χωροταξίας και Δημοσίων Έργων η ακόλουθη απάντηση:

"Σε απάντηση της ερώτησης 3811/13-11-98 που κατέθεσαν στη Βουλή, οι Βουλευτές κύριοι Βασίλειος Κορκολόπουλος, Γεώργιος Βουλγαράκης, Ανδρέας Καραγκούνης Αχιλλέας Καραμανλής, Μανώλης Κεφαλογιάννης, Θεόφιλος Λεονταρίδης, Γιώργος Ορφανός και Αθανάσιος Παναγιωτόπουλος, για τον Οδικό άξονα Λαμία - Δομοκός - Λάρισα- Ζεύξη Μαλιακού και Αγ. Κωνσταντίνου-Λαμία, παρακαλούμε να πληροφορησέτε του κυρίου Βουλευτές σύμφωνα με τα στοιχεία της Δ/νσης Μελετών Έργων Οδοποιίας (ΔΜΕΟ) του ΥΠΕΧΩΔΕ τα εξής:

1. Η λύση της Ζεύξης του Μαλιακού (απλή ζεύξη) επιλέχθηκε ως πλέον συμφέρουσα λύση μεταξύ τεσσάρων λύσεων που μελετήθηκαν στα πλαίσια μια οικονομοτεχνικής μελέτης που συντάχθηκε ειδικά για τον σκοπό αυτό. Στη μελέτη αυτή εξετάστηκαν όλα τα κόστη καθώς και όλα τα πιθανά οφέλη των λύσεων.

2. Η Δ/νση Μελετών Έργων Οδοποιίας έχει ήδη προβεί στις κατάλληλες ενέργειες και ο άξονας Λαμία - Παναγιά (Εγνατία Οδός) εντάχθηκε στα διευρωπαϊκά οδικά δίκτυα. Με σχετική σύμβαση που ανατέθηκε το 1995 εκπονήθηκαν ήδη η προμελέτη οδοποιίας, γεωλογικές και περιβαλλοντικές μελέτες και η μελέτη οικονομοτεχνικής σκοπιμότητας. Με βάση τα συμπεράσματα αυτών, υιοθετήθηκε η κεντροβαρική πορεία σύμφωνα με την οποία η χάραξη από Παναγιά κατευθύνεται προς Τρίκαλα- Καρδίτσα και εκείθεν προς Λάρισα - Βόλο, ενώ στην περιοχή Μακρυχωρίου αποσχίζεται ο κλάδος προς τη Λαμία και σύνδεση με ΠΑΘΕ.

Ο υπόψη άξονας συνολικού μήκους 250 χλμ. αναμένεται να βελτιώσει σημαντικά την κυκλοφοριακή πρόσβαση προς τη Δυτική Θεσσαλία, να αναβαθμίσει την σύνδεση δυτικής και ανατολικής Ελλάδος και με τον οδικό άξονα Παναγιά- Λαμία (που αποτελεί τμήμα του διευρωπαϊκού δικτύου) να συνδέσει την Εγνατία με τον ΠΑΘΕ.

Η λύση του κλάδου προς Λαμία με διέλευση διά Δομοκού δεν υιοθετείται στην υπόψη μελέτη σκοπιμότητας. Έργα βελτίωσης της κυκλοφοριακής ικανότητας του υπόψη άξονα (ΠΕΟ Λαμίας -

Δομοκού- Λάρισα) βρίσκονται σε εξέλιξη, ενώ υπό ολοκλήρωση είναι και οι αντίστοιχες μελέτες στο τμήμα Δομοκού - Διασταύρωση προς Πουρνάρι.

Β. Όσον αφορά τον νέο αυτοκινητόδρομο Παναγιά - Βόλος και κλάδος προς Λαμία, έχει προταθεί από τη Δ/νση Μελετών Έργων Οδοποιίας (ΔΜΕΟ) να συμπεριληφθεί για χρηματοδότηση στο 2ο ΚΠΣ η εκπόνηση των απαραίτητων οριστικών μελετών εκτιμώμενου κόστους 2,5 δις δρχ.

Γ. Όσον αφορά το τμήμα του οδικού άξονα από Αγ. Κων/νο μέχρι Λαμία η εξέλιξη των μελετών είναι:

- Στο υποτμήμα Αγ. Κων/νου- Καμμένα Βούρλα - Σκάρφεια (αρχή ζεύξης Μαλιακού) οι μελέτες βρίσκονται σε εξέλιξη. Περιλαμβάνουν και τις παρακάμψεις Αγ. Κων/νου και Καμμένων Βούρλων, που λόγω της μορφολογίας του εδάφους απαιτούνται εξειδικευμένες μελέτες και πληθώρα γεωτεχνικών ερευνών.

- Το υποτμήμα Σκάρφεια - Λαμία έχουν γίνει τα πρώτα στάδια μελέτης (αναγνώριση, γεωλογική αναγνώριση και μελέτη προέγκριση χωροθέτησης) και είναι προς εκπόνηση η προμελέτη. Τα υπόλοιπα στάδια θα εκπονηθούν ταυτόχρονα με τη συνολική μελέτη από Σκάρφεια μέχρι Παναγιά.

Ο Υφυπουργός

Κ. ΛΑΛΙΩΤΗΣ"

10. Στην με αριθμό 3969/17-11-98 ερώτηση δόθηκε με το υπ' αριθμ. 16/8-12-98 έγγραφο από τον Υφυπουργό Οικονομικών η ακόλουθη απάντηση:

"Σε απάντηση της ερώτησης 3969/17-11-1998, την οποία κατέθεσε στη Βουλή των Ελλήνων ο Βουλευτής κ. Ιωάννης Λαμπρόπουλος, με την οποία ερωτάται ο κ. Υπουργός των Οικονομικών για τις οφειλές προς το Δημόσιο ενός εκάστου από τους είκοσι οκτώ (28) συγκεκριμένους Αγροτικούς Συνεταιρισμούς που αναφέρονται στην ερώτηση, καθώς και για τα μέτρα που πρόκειται να ληφθούν για την συνέχιση της λειτουργίας των, σας γνωρίζουμε τα ακόλουθα:

Όπως προκύπτει από τα στοιχεία που απέστειλαν στην Δ/νση Είσπραξης Δημοσίων Εσόδων (Δ16) του Υπουργείου οι αρμόδιες Δημόσιες Οικονομικές Υπηρεσίες (Δ.Ο.Υ.) μόνον τρεις (3) Αγροτικοί Συνεταιρισμοί οφείλουν στο Δημόσιο και συγκεκριμένως:

1.- Ο Αγροτικός Συν/σμός Σαϊδόνας με οφειλή 8.200 δραχμές (5.000 κεφάλαιο συν 3.200 δρχ. προσαυξήσεις εκπρόθεσμης καταβολής).

2.- Ο Αγροτικός Συν/σμός Προαστίου με οφειλή 337.200 δραχμές (300.000 δρχ. κεφάλαιο συν. 37.000 δρχ. προσαυξήσεις).

3.- Ο Αγροτικός Συν/σμός Δάρας με οφειλή 1.000.000 δραχμές, προερχόμενη από πρόστιμο που του επέβαλε η Διεύθυνση Γεωργίας και Ν. Μεσσηνίας.

Ηδη, ο τελευταίος, μετά από αίτησή του, υπήγαγε το χρέος τους προς το Δημόσιο σε ρύθμιση τμηματικής καταβολής, κατά τις διατάξεις του άρθρου 36 του Νόμου 2648/1998, και κατέβαλε την πρώτη από τις δεκαοκτώ (18) διμηνιαίες δόσεις.

Τέλος, όπως αναφέρεται στο από 30.11.1998 έγγραφο της Δ.Ο.Υ. Καλαμάτας, δεν έχουν οφειλέτη υπό την ονομασία "Αγροτικός Συν/σμός Φαρών".

Από τα ανωτέρω στοιχεία συνάγεται ότι ως προς τις οφειλές προς το Δημόσιο των αγροτικών Συνεταιρισμών που αναφέρονται στην ερώτηση δεν συντρέχουν λόγοι λήψης ειδικών μέτρων για τη συνέχιση της λειτουργίας των.

Ο Υφυπουργός

Γ. ΔΡΥΣ"

11. Στην με αριθμό 3781/12-11-98 ερώτηση δόθηκε με το υπ' αριθμ. 8/10/7-12-98 έγγραφο από τον Υπουργό Δημόσιας Τάξης η ακόλουθη απάντηση:

"Σε απάντηση της ερώτησης 3781/12-11-1998, που κατέθεσε η Βουλευτής κ. Σ. ΑΛΦΙΕΡΗ, σχετικά με την σύλληψη μαθητή κατά τη διάρκεια επεισοδίων, σε ό,τι μας αφορά, σας γνωρίζουμε ότι, κατά την πορεία των μαθητών, φοιτητών κλπ.,

της 11-11-1998 και ενώ αυτή διήρχετο από το ξενοδοχείο, "ΜΕΓΑΛΗ ΒΡΕΤΑΝΙΑ", ομάδα τεσσάρων ατόμων, τα οποία απεκόπησαν από τον κύριο όγκο εκσφενδόνισε πότες κατά σταθμευμένων αυτοκινήτων, με αποτέλεσμα να προξενήσουν υλικές ζημιές σε τέσσερα από αυτά.

Από αστυνομικό υπάλληλο συνελήφθη ένας ανήλικος, εκ των συμμετεχόντων στη διάπραξη των ανωτέρω πράξεων, ο οποίος με τη σχηματισθείσα δικογραφία, για παράβαση των άρθρων 45, 167, 333 και 382 του Ποινικού Κώδικα, οδηγήθηκε την ίδια ημέρα στον αρμόδιο εισαγγελέα, ο οποίος διέταξε την κράτηση και επαναμεταγωγή του την επομένη ενώπιον του εισαγγελέα ανηλίκων, από τον οποίο αφέθηκε ελεύθερος και ορίσθηκε τακτική δικασία για την εκδίκαση της υπόθεσης.

Κατόπιν των ανωτέρω, η μόνη αρμοδία να κρίνει τις πράξεις, για τις οποίες κατηγορείται ο ανήλικος μαθητής, είναι η Δικαιοσύνη.

Ο Υπουργός

ΦΙΛΙΠΠΟΣ ΠΕΤΣΑΛΝΙΚΟΣ"

12. Στην με αριθμό 3737/12-11-98 ερώτηση δόθηκε με το υπ' αριθμ. 1/86/7-12-98 έγγραφο από τον Υπουργό Δημόσιας Τάξης η ακόλουθη απάντηση:

"Σε απάντηση της ερώτησης 3737/12-11-1998, που κατέθεσε ο Βουλευτής κ. Η. ΒΕΖΔΡΕΒΑΝΗΣ, για την είσοδο λαθρομεταναστών στο νομό Θεσπρωτίας, σας γνωρίζουμε ότι οι Υπηρεσίες της Αστυνομικής Διεύθυνσης Θεσπρωτίας και ειδικότερα τα μεταβατικά αποσπάσματα που έχουν αναπτυχθεί στο νομό, σε συνεργασία και με τις λοιπές Αρχές, λαμβάνουν όλα τα αναγκαία μέτρα, τόσο για την αποτροπή εισόδου λαθρομεταναστών, όσο και για τον εντοπισμό των αλλοδαπών, οι οποίοι διαμένουν παράνομα και λόγω στέρησης των μέσων επιβίωσης διαπράττουν ληστείες, κλοπές και άλλες αξιόποινες πράξεις. Για την ενίσχυση του έργου αυτού, χρησιμοποιείται, κατά μήκος της ελληνοαλβανικής μεθορίου και το ελικόπτερο της Αστυνομίας, που εδρεύει στην Κέρκυρα.

Όμως, για την αποτελεσματικότερη αστυνόμευση και εμπέδωση του αισθήματος ασφαλείας των πολιτών, αποφασίσαμε πρόσφατα τη λήψη πρόσθετων μέτρων, που βρίσκονται στο στάδιο της υλοποίησης και συγκεκριμένα ξεκινήσαμε την εφαρμογή προγράμματος αστυνόμευσης του λεκανοπεδίου Αττικής, με τη διάθεση ενισχυμένων πεζών και εποχούμενων περιπολιών, το οποίο θα επεκταθεί σταδιακά και στις άλλες περιοχές της χώρας.

Στα πλαίσια αυτά θα εντατικοποιηθούν και οι έλεγχοι των αλλοδαπών και θα απελαύνονται ή θα επαναπροωθούνται όσοι από αυτούς ευρίσκονται παράνομα στη χώρα μας, όπως τόνισε πρόσφατα στη Βουλή και ο κ. Πρωθυπουργός.

Παράλληλα, το Υπουργείο μας, προκειμένου, αφενός μεν να αντιμετωπίσει αποτελεσματικότερα το φαινόμενο της παράνομης εισόδου αλλοδαπών και να τονώσει ακόμη περισσότερο το αίσθημα ασφαλείας των κατοίκων των παραμεθωρίων περιοχών και αφετέρου να αποδοθούν οι υπηρετούντες σήμερα σε ανάλογες Υπηρεσίες αστυνομικοί στη μάχη κατά του εγκλήματος, προέβη στην ίδρυση Ειδικών Υπηρεσιών Συνοριακής Φύλαξης, των οποίων επίκειται η λειτουργία. Για το νομό Θεσπρωτίας θα προσληφθούν 200 συνοριακοί φύλακες.

Ο Υπουργός

ΦΙΛΙΠΠΟΣ ΠΕΤΣΑΛΝΙΚΟΣ"

13. Στην με αριθμό 3822/13-11-98 ερώτηση δόθηκε με το υπ' αριθμ. 4/114/7-12-98 έγγραφο από τον Υπουργό Δημόσιας Τάξης η ακόλουθη απάντηση:

"Σε απάντηση της ερώτησης 3822/13-11-1998, που κατέθεσαν οι Βουλευτές κύριοι Π. ΠΑΥΛΟΠΟΥΛΟΣ και Δ. ΣΙΟΥΦΑΣ, σας γνωρίζουμε ότι οι προσλήψεις στο Πυροσβεστικό Σώμα των αναφερόμενων υποψηφίων δοκιμών πυροσβεστών δεν πραγματοποιήθηκαν, λόγω της συμμόρφωσης της Διοίκησης σε Αποφάσεις του Διοικητικού Εφετείου Αθηνών, οι οποίες αφορούσαν υποθέσεις του προϊσχύσαντος διαγωνισμού και έκριναν ανίσχυρες

και μη εφαρμοστέες τις ευεργητικές διατάξεις του άρθρου 32 του Ν. 2168/1997 στην 7330Φ. 300.2/5-3-1998 Απόφαση του Αρχηγού Πυροσβεστικού Σώματος, με την οποία προκηρύχθηκε ο αναφερόμενος διαγωνισμός.

Ο Υπουργός

ΦΙΛΙΠΠΟΣ ΠΕΤΣΑΛΝΙΚΟΣ"

14. Στην με αριθμό 3750/12-11-98 ερώτηση δόθηκε με το υπ' αριθμ. 2/167/7-12-98 έγγραφο από τον Υπουργό Δημόσιας Τάξης η ακόλουθη απάντηση:

"Σε απάντηση της ερώτησης 3750/12-11-1998, που κατέθεσε ο Βουλευτής κ. Ν. ΝΙΚΟΛΟΠΟΥΛΟΣ, για την ενίσχυση του Πυροσβεστικού Σώματος, σας γνωρίζουμε ότι το θέμα της καλύτερης και αποτελεσματικότερης πυροπροστασίας της χώρας, μετά την ανάθεση και της δασοπυρόσβεσης στο Πυροσβεστικό Σώμα, αποτελεί για το Υπουργείο μας πρωταρχικό στόχο και γι' αυτό αντιμετωπίζεται με τη δέουσα σοβαρότητα και μεθοδικότητα, σύμφωνα με τους προβληματισμούς και επισημάνσεις του σχετικού πορίσματος της Διακομματικής Επιτροπής.

Για την ενίσχυση της δύναμης του Σώματος, η οποία είναι ελλειμματική σε προσωπικό, σε ποσοστό 25% και όχι 40%, όπως αναφέρεται στην ερώτηση, την 9 και 10 Νοεμβρίου 1998 εισήχθησαν για εκπαίδευση στη Σχολή Πυροσβεστών οι 1.300 νέοι Δόκιμοι Πυροσβέστες. Επίσης, όπως προβλέπεται από το ν. 2612/1998, στα αμέσως επόμενα έτη θα προσληφθούν 2.500 ακόμη πυροσβεστικοί υπάλληλοι. Η προκήρυξη νέου διαγωνισμού για κατάταξη 1.500 υπαλλήλων θα εκδοθεί μετά τη σχετική έγκριση από τη Γραμματεία του Υπουργικού Συμβουλίου.

Για τον εκσυγχρονισμό της υλικοτεχνικής υποδομής των Υπηρεσιών του Πυροσβεστικού Σώματος, συνεχίζονται οι προσπάθειες με τα προγράμματα προμηθειών που βρίσκονται σε εξέλιξη, καθώς και με άλλα που θα υλοποιηθούν τα επόμενα χρόνια, με συγχρηματοδότηση του Ταμείου Συνοχής της Ε.Ε. Επίσης οι τεχνικές Υπηρεσίες του Σώματος εργάζονται με εντατικούς ρυθμούς και καταβάλλουν κάθε δυνατή προσπάθεια για την αποκατάσταση των βλαβών και συντήρηση των πυροσβεστικών οχημάτων, ώστε την ερχόμενη αντιπυρική περίοδο να υπάρχουν τα ελάχιστα δυνατά προβλήματα.

Σε ό,τι αφορά τα Πυροσβεστικά Κλιμάκια, σας πληροφορούμε ότι αυτά θα συνεχίσουν τη λειτουργία τους καθ' όλην τη διάρκεια του έτους με τον απολύτως αναγκαίο αριθμό προσωπικού. Στα πλαίσια αυτά η στελέχυσή τους γίνεται από πυροσβεστικούς υπαλλήλους των Υπηρεσιών που υπάγονται αυτά και όταν αυτό δεν είναι εφικτό, λόγω μειωμένης δύναμης, μετακινούνται υπάλληλοι από άλλες Υπηρεσίες. Κατά προτεραιότητα, μετακινούνται αυτοί που δεν έχουν μετακινηθεί άλλη φορά, αυτοί που έχουν μετακινηθεί τις λιγότερες φορές και αυτοί που έχουν τα λιγότερα μόρια. Επισημαίνεται ότι οι ανωτέρω λαμβάνουν έξοδα εκτέλεσης εκτός έδρας υπηρεσίας, σύμφωνα με την ισχύουσα νομοθεσία.

Πάντως, για τη στελέχωση των Πυροσβεστικών Κλιμακίων, στους προσεχείς διαγωνισμούς κατάταξης πυροσβεστικών υπαλλήλων, θα προκηρυχθούν θέσεις και για τις έδρες των Υπηρεσιών αυτών.

Ο Υπουργός

ΦΙΛΙΠΠΟΣ ΠΕΤΣΑΛΝΙΚΟΣ"

15. Στην με αριθμό 3780/12-11-98 ερώτηση δόθηκε με το υπ' αριθμ. 2180/7-12-98 έγγραφο από τον Υπουργό Δημόσιας Τάξης η ακόλουθη απάντηση:

"Σε απάντηση της ερώτησης 3780/12-11-98 που κατέθεσε η Βουλευτής κ. Σ. Αλφιέρη, σχετικά με την κράτηση Κούρδων στα Τρίκαλα, σας γνωρίζουμε τη διαδικασία και οι προϋποθέσεις, για την παροχή ασύλου σε πολιτικούς πρόσφυγες στη χώρα μας, καθορίζονται σε πάγια βάση από το ισχύον νομικό καθεστώς, σύμφωνα με το οποίο οι Υπηρεσίες μας εξετάζουν με προσοχή και ευαισθησία κάθε αίτημα για χορήγηση ασύλου,

σε ατομική βάση.

Όλες οι ενέργειες, σχετικά με το θέμα αυτό, είναι πάντοτε εναρμονισμένες με τους διεθνείς κανόνες, την ελληνική νομοθεσία και τις υποχρεώσεις που έχουν αναληφθεί από τις διατάξεις της Σύμβασης της Γενεύης του 1951 και του Πρωτοκόλλου της Ν. Υόρκης του 1967, γεγονός που έχει αναγνωριστεί διεθνώς, ενώ στενή είναι και η συνεργασία μας με την Υπάτη Αρμοστεία του ΟΗΕ για τους πρόσφυγες. Επί πλέον από την 1-9-97 εφαρμόζεται από τη χώρα μας, για όλες τις περιπτώσεις αίτησης χορήγησης ασύλου, η Σύμβαση του Δουβλίνου του 1990.

Σε ό,τι αφορά τις συνθήκες κράτησης των αλλοδαπών, αλλά και των λοιπών κρατουμένων, σας πληροφορούμε ότι επιδιώξή μας είναι η εξασφάλιση καλύτερων συνθηκών κράτησης και διαβίωσής τους. Τα προβλήματα που έχουν επισημανθεί σε ορισμένες Υπηρεσίες και οφείλονται στην υπάρχουσα κτιριακή υποδομή και στον μεγάλο αριθμό των κρατουμένων καταβάλλονται προσπάθειες ώστε να αντιμετωπισθούν, στα πλαίσια και του κτιριολογικού προγράμματος αγοράς ή ανέγερσης κτιρίων με κατάλληλα κρατητήρια, που επεξεργάζεται το Υπουργείο μας.

Το θέμα της αύξησης του χρηματικού ποσού για την ημερήσια τροφοδοσία των κρατουμένων εξετάζεται στα πλαίσια των δημοσιονομικών δυνατοτήτων της χώρας.

Σε ό,τι αφορά τους εννέα Κούρδους, που κρατήθηκαν στο Τμήμα Ασφαλείας Τρικάλων, μετά την αποφυλάκισή τους από τις εκεί Δικαστικές Φυλακές, σας πληροφορούμε ότι από 24-11-98 αφέθηκαν ελεύθεροι να παραμείνουν στη χώρα επί τρίμηνο, υπό καθεστώς ελεγχόμενης ελευθερίας, σε εφαρμογή του άρθρου 8 της 4803/1317α από 18-6-92 Κοινής Υπουργικής Απόφασης. Οι ανωτέρω δεν υπέβαλαν στην Υπηρεσία αίτημα για τη χορήγηση πολιτικού ασύλου από τη χώρα μας, σύμφωνα με την προβλεπόμενη από το νόμο τυπική διαδικασία, αλλά ζήτησαν προφορικά να μην απελαθούν στη χώρα τους. Εφόσον υποβληθεί τέτοιο αίτημα, από το Υπουργείο μας θα εξετασθεί σύμφωνα με τα προαναφερθέντα.

Ο Υπουργός

ΦΙΛΙΠΠΟΣ ΠΕΤΣΑΛΝΙΚΟΣ*

16. Στην με αριθμό 4338/25-11-98 ερώτηση δόθηκε με το υπ'αριθμ. 1034/8-12-98 έγγραφο από τον Υφυπουργό Αθλητισμού η ακόλουθη απάντηση:

"Σε απάντηση της ερώτησης 4338/25-11-98 του Βουλευτή κ. Φ. Κουβέλη, σας πληροφορούμε ότι οι αθλητές που θα επιδιώξουν να λάβουν μέρος στην Ολυμπιάδα του Ειδικού Αθλητισμού το 2004, θα προετοιμαστούν κατάλληλα έχοντας την πλήρη συμπαράσταση και την βοήθεια της Πολιτείας και της Αθλητικής ηγεσίας όπως συνέβη μέχρι σήμερα σε όλες τις προσπάθειές τους και τις αγωνιστικές τους επιτυχίες.

Ο Υφυπουργός

ΑΝΔΡΕΑΣ ΑΘ. ΦΟΥΡΑΣ*

17. Στην με αριθμό 4262/24-11-98 ερώτηση δόθηκε με το υπ'αριθμ. 1024/8-12-98 έγγραφο από τον Υφυπουργό Αθλητισμού η ακόλουθη απάντηση:

"Σε απάντηση της ερώτησης 4262/24-11-98 του Βουλευτή κ. Ε. Μπασιάκου, που αφορά στην βελτίωση και επέκταση του Χιονοδρομικού Κέντρου Παρνασσού, σας πληροφορούμε ότι σύμφωνα με την ισχύουσα Νομοθεσία οι αρμοδιότητες περί Χιονοδρομικών Κέντρων ανήκουν στον Ε.Ο.Τ.

Σχετικά με την κατασκευή Κλειστού Γυμναστηρίου στην Αράχωβα, σας γνωρίζουμε ότι θα εξετασθεί η ένταξη αυτού για χρηματοδότηση, στο Πρόγραμμα Δημοσίων Επενδύσεων του έτους 1999.

Ο Υφυπουργός

ΑΝΔΡΕΑΣ ΑΘ. ΦΟΥΡΑΣ*

18. Στην με αριθμό 3820/13-11-98 ερώτηση δόθηκε με το υπ'αριθμ. 2/181/7-12-98 έγγραφο από τον Υπουργό Δημόσιας Τάξης η

ακόλουθη απάντηση:

"Σε απάντηση της ερώτησης 3820/13-11-98 που κατέθεσε ο Βουλευτής κ. Π. Ψωμάδης, για την στέγαση 1ου Πυροσβεστικού Σταθμού της Θεσσαλονίκης, σας γνωρίζουμε τα εξής:

Για τη στέγαση της ανωτέρω Υπηρεσίας σε σύγχρονες εγκαταστάσεις, το Αρχηγείο Πυροσβεστικού Σώματος πραγματοποίησε σειρά ενεργειών, προ και μετά την απόρριψη από τον Άρειο Πάγο της αναίρεσης κατά απόφασης του Εφετείου Θεσσαλονίκης, με την οποία απορρίφθηκε έφεση κατά της απόφασης του Μονομελούς Πρωτοδικείου, η οποία αφορούσε την αποβολή της Υπηρεσίας αυτής από το κτίριο, στο οποίο στεγάζεται, ιδιοκτησίας του Ο.Σ.Ε. Αυτές αφορούσαν τις προσπάθειές του για μίσθωση κατάλληλου ιδιωτικού κτιρίου και μέσα από τις δυνατότητες του προγράμματος δημοσίων επενδύσεων για ανέγερση δημοσίου κτιρίου και αξιοποίηση του οικοπέδου που διαθέτει το Υπουργείο μας στη συμβολή των οδών Αγίου Δημητρίου και Αθηνάς της Θεσσαλονίκης.

Οι μέχρι σήμερα προσπάθειες προς τους αρμόδιους και τους τοπικούς φορείς για την ανεύρεση δημοσίου ή δημοτικού κτιρίου δεν τελεσφόρησαν. Επίσης, και σχετικές δημοπρασίες προς ενοικίαση ιδιωτικού ακινήτου που ενήργησε η ΔΟΥ Δημοσίων Κτημάτων, κατόπιν αιτήσεως του αναφερόμενου Σώματος, δεν απέδωσαν.

Η αναζήτηση κατάλληλου ιδιωτικού ακινήτου συνεχίσθηκε και εντός των προσεχών ημερών θα κινηθεί εκ νέου η διαδικασία από την ανωτέρω Δ.Ο.Υ., για μίσθωση κτιρίου, το οποίο βρέθηκε. Σύμφωνα με τις εκτιμήσεις των αρμοδίων Υπηρεσιών η διαδικασία μίσθωσης του εν λόγω κτιρίου θα έχει θετικά αποτελέσματα.

Επισημαίνεται ότι η λύση αυτή θα καλύψει το χρονικό διάστημα που θα απαιτηθεί προκειμένου να επιτευχθεί ο τελικός μας στόχος, ο οποίος είναι η ανέγερση ιδιόκτητου κτιρίου στο αναφερόμενο οικόπεδο, μετά την κατά προτεραιότητα πραγματοποίησης ανασκαφών σε αυτό, από την αρμόδια Αρχαιολογική Υπηρεσία.

Ήδη, το προσωπικό και τα μέσα του 1ου Πυροσβεστικού Σταθμού έχουν κατανεμηθεί στους 2ο, 3ο και 4ο Πυροσβεστικούς Σταθμούς και για το χρονικό διάστημα που θα μεσολαβήσει μέχρι την εγκατάσταση της Υπηρεσίας στο υπό μίσθωση ακίνητο έχει γίνει επιχειρησιακός σχεδιασμός από το Αρχηγείο, για την πλήρη παροχή πυροπροστασίας στο κέντρο της Θεσσαλονίκης.

Ο Υπουργός

ΦΙΛΙΠΠΟΣ ΠΕΤΣΑΛΝΙΚΟΣ*

19. Στην με αριθμό 3746/12-11-98 ερώτηση δόθηκε με το υπ'αριθμ. 113/7-12-98 έγγραφο από τον Υπουργό Δημόσιας Τάξης η ακόλουθη απάντηση:

"Σε απάντηση της ερώτησης 3746/12-11-98 που κατέθεσε ο Βουλευτής κ. Ν. Νικολόπουλος, σχετικά με την μετάταξη δασικών υπαλλήλων στο Πυροσβεστικό Σώμα, σας γνωρίζουμε ότι στα πλαίσια των διατάξεων του ν. 2612/1998, έχει ολοκληρωθεί ήδη η διαδικασία μετάταξης των αποσπασθέντων δασικών υπαλλήλων στο Πυροσβεστικό Σώμα για οκτώ περιφέρειες της χώρας. Για δύο περιφέρειες συντάχθηκαν οι αποφάσεις μετάταξης και για τις υπόλοιπες τρεις αναμένονται τα πρακτικά των Υπηρεσιακών Συμβουλίων των Περιφερειών.

Για όσους από αυτούς δεν πραγματοποιηθούν οι μετατάξεις, θα επανέλθουν στη Δασική Υπηρεσία.

Επίσης, για 41 άτομα από το προσωπικό των Δασικών Υπηρεσιών με σχέση εργασίας ιδιωτικού δικαίου αορίστου χρόνου, ειδικοτήτων σχετικών με τη δασοφυλάκηση, τα οποία υπέβαλαν σχετική αίτηση, σύμφωνα με την παρ. 3 του άρθρου 3 του ανωτέρω νόμου, ευρίσκεται σε εξέλιξη η διαδικασία αθλητικών και ιατρικών εξετάσεων και εφόσον διαπιστωθεί ότι έχουν τα απαιτούμενα προσόντα θα καταταγούν στο Πυροσβεστικό Σώμα.

Σε ό,τι αφορά την έγκαιρη μισθοδοσία των αναφερομένων υπαλλήλων, σας πληροφορούμε ότι, λόγω των συνεχών πυρκαγιών που εκδηλώθηκαν το φετινό καλοκαίρι και των

μεγάλων αναγκών και απαιτήσεων σε πυροσβεστικό προσωπικό, το προσωπικό των Οικονομικών Υπηρεσιών του Πυροσβεστικού Σώματος είχε διατεθεί σε μάχιμη υπηρεσία με αποτέλεσμα πράγματι να μη καταβληθούν έγκαιρα οι δικαιούμενες αποδοχές του εποχικού προσωπικού. Από τις Υπηρεσίες αυτές καταβάλλονται έντονες προσπάθειες ώστε να καταβληθούν σε σύντομο χρονικό διάστημα στο προσωπικό αυτό οι οφειλόμενες αποζημιώσεις για υπερωριακή εργασία και εργασία κατά τις αργίες.

Ο Υπουργός

ΦΙΛΙΠΠΟΣ ΠΕΤΣΑΛΛΙΚΟΣ"

20. Στην με αριθμό 4272/24-11-98 ερώτηση δόθηκε με το υπ'αριθμ. 1027/8-12-98 έγγραφο από τον Υφυπουργό Αθλητισμού η ακόλουθη απάντηση:

"Σε απάντηση της ερώτησης 4272/24-11-98 του Βουλευτή κ. Γ. Κουράκη, σας πληροφορούμε ότι για την ολοκλήρωση του Πνευματικού - Πολιτιστικού Κέντρου Πατελλών, η Δ. Τ/Υ του Νομού Ηρακλείου πρέπει να αποβάλλει στην Γ.Γ.Α. προϋπολογισμό και τεχνικές περιγραφές των απαιτούμενων εργασιών, προκειμένου να εξετασθεί η ένταξή του στο χρηματοδοτικό πρόγραμμα της Γ.Γ.Α.

Απαραίτητη προϋπόθεση είναι, να διαμορφωθεί η πρόταση της Δ. Τ/Υ με βάση την τελική επιλογή χρήσης του έργου, κάτι που πρέπει να προσδιορισθεί από τους τοπικούς φορείς του Ν. Ηρακλείου.

Ο Υφυπουργός

ΑΝΔΡΕΑΣ ΑΘ. ΦΟΥΡΑΣ"

21. Στην με αριθμό 3814/13-11-98 ερώτηση δόθηκε με το υπ'αριθμ. 8/11/7-12-98 έγγραφο από τον Υπουργό Δημόσιας Τάξης η ακόλουθη απάντηση:

"Σε απάντηση της ερώτησης 3814/13-11-98 που κατέθεσαν οι Βουλευτές κύριοι Π. Κρητικός και Ε. Ανουσάκη, σχετικά με τη θανάτωση ζώου από αγνώστους στην Καβάλα, σας γνωρίζουμε ότι η αρμόδια Υπηρεσία μας, μετά από σχετική έγκληση, ενεργεί προανάκριση, για την ανακάλυψη και παραπομπή στη Δικαιοσύνη των αγνώστων δραστών, οι οποίοι, εντός αγροκτήματος του ΚΕΡΑΣΙΔΗ Γεωργίου, που ευρίσκεται στην περιοχή Φιλίππων Καβάλας, θανάτωσαν το αναφερόμενο σε αυτή ζώο.

Οι ανωτέρω έρευνες, οι οποίες συνεχίζονται, μέχρι σήμερα δεν είχαν θετικό αποτέλεσμα.

Ο Υπουργός

ΦΙΛΙΠΠΟΣ ΠΕΤΣΑΛΛΙΚΟΣ"

22. Στην με αριθμό 3761/12-11-98 ερώτηση δόθηκε με το υπ'αριθμ. 227α/7-12-98 έγγραφο από τον Υπουργό Δημόσιας Τάξης η ακόλουθη απάντηση:

"Σε απάντηση της ερώτησης 3761/12-11-98 που κατέθεσε ο Βουλευτής κ. Γ. Σούρας, σχετικά με την σύλληψη, κράτηση και μεταγωγή ανήλικης, σε ό,τι μας αφορά, σας γνωρίζουμε ότι στα πλαίσια του κοινωνικού ρόλου και της αποστολής που επιτελούν οι Αστυνομικές Υπηρεσίες αντιμετωπίζουν την παραβατικότητα των ανηλίκων με ευαισθησία, κατανόηση και ανθρωπιά και φροντίζουν για την ειδική μεταχείρισή τους (κράτηση, μεταγωγή κ.λπ.) κατά τη διάρκεια παραμονής τους στις Αστυνομικές Υπηρεσίες, σε συνεργασία με τις Δικαστικές Αρχές ανηλίκων.

Για το σκοπό αυτό έχουν ιδρυθεί και ειδικές Υπηρεσίες ανηλίκων στις Υπηρεσίες Ασφαλείας Αττικής, Θεσσαλονίκης, Πατρών και Ηρακλείου.

Οι ανήλικοι κρατούνται σε ιδιαίτερο κρατητήριο και δεν ασφαρίζονται με χειροπέδες κατά τη μεταγωγή τους, εκτός αν κρίνονται ως εξαιρετικά ύποπτοι απόδρασης, οι δε συνοδοί τους φέρουν πολιτική περιβολή, εφόσον τούτο είναι δυνατό.

Ο χειρισμός των θεμάτων αυτών γίνεται από προσωπικό με ειδικές γνώσεις και πείρα καθώς και ικανότητα να αντιμετωπίζει με τη δέουσα σοβαρότητα και προσοχή το πρόβλημα για την προστασία

της προσωπικότητας και της αξιοπρέπειας των ανηλίκων. Σε όλες τις βαθμίδες της εκπαίδευσης και μετεκπαίδευσης του αστυνομικού προσωπικού επισημαίνεται η βαρύτητα των εγκλημάτων σε βάρος των ανηλίκων, αλλά και τα σχετικά με την παραβατικότητα των ανηλίκων και οι αστυνομικοί διδάσκονται τη συμπεριφορά και τη στάση, την οποία πρέπει να τηρούν, όταν καλούνται να ασχοληθούν με υποθέσεις ανηλίκων.

Σε ό,τι αφορά την περίπτωση της αναφερόμενης στην ερώτηση ανήλικης, σας πληροφορούμε ότι αυτή συνελήφθη σε εκτέλεση τελεσίδικης και εκτελεστής απόφασης την 12.00' ώρα της 30-10-98 και αμέσως την 13.00 ώρα, συνοδευόμενη από τον πατέρα της, προσήχθη ενώπιον του αρμοδίου Εισαγγελέως, ο οποίος παρήγγειλε τη μεταγωγή της στο Ίδρυμα Ανηλίκων Κορυδαλλού.

Η ανωτέρω ανήλικη αφού παρέμεινε στο Γραφείο του Αξιωματικού Υπηρεσίας του Ι' Τμήματος Ασφαλείας Θεσσαλονίκης έως και την 08.00' ώρα της επομένης 31-10-98, χωρίς στο διάστημα αυτό να εγκλεισθεί στα κρατητήρια, οδηγήθηκε στην Υπηρεσία Μεταγωγών Θεσσαλονίκης. Από εκεί αυθημερόν (31-10-98) την 16.30 ώρα αστυνομικοί της Υπηρεσίας αυτής την παρέλαβαν, για να την παραδώσουν στο αρμόδιο Σωφρονιστικό κατάστημα στην Αθήνα.

Αυτή οδηγήθηκε στην Υποδιεύθυνση Μεταγωγών της Διεύθυνσης Αστυνομίας Αθηνών, με ειδικό όχημα εντός κελίου και μόνη της την 1-11-98 ημέρα Κυριακή και ώρα 00'45. Η μεταγωγή της στις φυλακές Κορυδαλλού, πραγματοποιήθηκε την 07.00' ώρα της 2-11-98, λόγω της αργίας της Κυριακής.

Η παραγγελία του Εισαγγελέα Πρωτοδικών Θεσσαλονίκης που όριζε την μεταγωγή της στις Γυναικείες Φυλακές Κορυδαλλού, δεν εκτελέστηκε, με το αιτιολογικό της Φυλακής, ότι δεν διαθέτει Ίδρυμα Κράτησης Ανηλίκων. Για το λόγο αυτό την ίδια μέρα (2-11-98) και ώρα 09.15' επαναμετέχθη στα κρατητήρια της Υποδιεύθυνσης Μεταγωγών Διεύθυνσης Αθηνών και από εκεί, την 4-11-98 με την προγραμματισμένη μεταγωγή, προωθήθηκε στη Θεσσαλονίκη, με όχημα στο οποίο υπήρχαν χωρισμένοι χώροι μαζί με άλλη γυναίκα και παρέμεινε στο γραφείο του Αξιωματικού Υπηρεσίας και αργότερα σε ιδιαίτερο χώρο κρατήσεως της Υποδιεύθυνσης Μεταγωγών Δικαστηρίων Θεσσαλονίκης, μαζί με άλλη γυναίκα μέχρι τις πρωινές ώρες της 5-11-98.

Υστερα από παρέμβαση του Διευθύνοντος της Εισαγγελίας Θεσσαλονίκης συγκροτήθηκε το Μονομελές Δικαστήριο Ανηλίκων, εκδίκασε εκ νέου την υπόθεση της ανήλικης και μετέτρεψε το σωφρονιστικό μέτρο της εισαγωγής της σε Ίδρυμα Ανηλίκων, με το μέτρο της θέσεως αυτής υπό την υπεύθυνη επιμέλεια των γονέων της και της Υπηρεσίας Επιμελητών Θεσσαλονίκης. Κατόπιν τούτων, η ανήλικη αφέθηκε ελεύθερη την 5-11-98.

Κατά την διάρκεια της παραμονής της στο Αστυνομικό Τμήμα της Θεσσαλονίκης, την μεταγωγή και κράτησή της σε Αστυνομικό Κατάστημα στην Αθήνα, την επαναμεταγωγή της στη Θεσσαλονίκη και μέχρι να αφεθεί αυτή ελεύθερη έτυχε ιδιαίτερης φροντίδας από τους αστυνομικούς και της παρασχέθηκε κάθε δυνατή εξυπηρέτηση, όπως τηλεφωνική επικοινωνία με τους οικείους της, λήψη φαγητού με ιδιαίτερη φροντίδα κ.λπ.

Ο Υπουργός

ΦΙΛΙΠΠΟΣ ΠΕΤΣΑΛΛΙΚΟΣ"

23. Στην με αριθμό 4257/24-11-98 ερώτηση δόθηκε με το υπ'αριθμ. 2494/7-12-98 έγγραφο από τον Υφυπουργό Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων η ακόλουθη απάντηση:

"Σε απάντηση της ερώτησης 4257/24-11-98 προς τον κύριο Υπουργό Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων, που κατατέθηκε στη Βουλή από τον Βουλευτή κ. Η. Βεζδρεβάνη, σχετικά με τον αριθμό των ασφαλισμένων και συνταξιούχων του Ταμείου Συντάξεων Εφημεριδοπωλών και Υπαλλήλων Πρακτορείων Θεσσαλονίκης (ΤΣΕΥΠΘ), σας γνωρίζουμε ότι οι ασφαλισμένοι του Ταμείου ανέρχονται σε 137, οι συνταξιούχοι

γήρατος σε 25 και οι συνταξιούχοι λόγω αναπηρίας σε 3 άτομα.

Ο Υφυπουργός

ΦΟΙΒΟΣ ΙΩΑΝΝΙΔΗΣ"

24. Στην με αριθμό 4254/24-11-98 ερώτηση δόθηκε με το υπ' αριθμ. 2495/7-12-98 έγγραφο από τον Υφυπουργό Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων η ακόλουθη απάντηση:

"Σε απάντηση της ερώτησης 4254/24-11-98 προς τον κ. Υπουργό Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων, που κατατέθηκε στη Βουλή από το Βουλευτή κ. Ηλία Βεζδρεβάνη, σχετικά με τον αριθμό των ασφαλισμένων και συνταξιούχων του Ταμείου Συντάξεων Εφημεριδοπωλών και Υπαλλήλων Πρακτορείων Αθηνών (ΤΣΕΥΠ), σας γνωρίζουμε ότι οι ασφαλισμένοι του Ταμείου ανέρχονται σε 1319, οι συνταξιούχοι γήρατος σε 469 και οι συνταξιούχοι λόγω αναπηρίας σε 40 άτομα.

Ο Υφυπουργός

ΦΟΙΒΟΣ ΙΩΑΝΝΙΔΗΣ"

25. Στην με αριθμό 3975/18-11-98 ερώτηση δόθηκε με το υπ' αριθμ. 2460/7-12-98 έγγραφο από τον Υφυπουργό Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων η ακόλουθη απάντηση:

"Απαντώντας στην ερώτηση 3975/18-11-98 που κατέθεσε στη Βουλή ο Βουλευτής κ. Η. Βεζδρεβάνης, σχετικά με τον αριθμό ασφαλισμένων και συνταξιούχων γήρατος και αναπηρίας του ΙΚΑ, σας γνωρίζουμε τα ακόλουθα:

Ασφαλισμένοι (μέχρι 31-8-97)	1.847.000
Ασφαλισμένοι (μέχρι 31-12-98)	1.855.000
Συνταξιούχοι λόγω γήρατος	433.000
Συνταξιούχοι λόγω αναπηρίας (31-8-97)	153.000
Συνταξιούχοι λόγω γήρατος(31-12-98)	447.000
Συνταξιούχοι λόγω αναπηρίας (31-12-98)	155.000

(Πηγή: Κοινωνικός Προϋπολογισμός 1998)

Ο Υφυπουργός

ΦΟΙΒΟΣ ΙΩΑΝΝΙΔΗΣ"

26. Στην με αριθμό 3992/18-11-98 ερώτηση δόθηκε με το υπ' αριθμ. 38724/7-12-98 έγγραφο από τον Υπουργό Υγείας και Πρόνοιας η ακόλουθη απάντηση:

"Απαντώντας στην υπ' αριθμ. 3992/18-11-98 ερώτηση του Βουλευτή κ. Σπ. Σπηλιωτόπουλου σας γνωρίζουμε τα εξής: Σε συνεργασία με τους Διευθυντές και τις Μαίες των Κέντρων Υγείας, κλείνονται ραντεβού για τα περιστατικά που προκύπτουν και στη συνέχεια βάσει προγράμματος, ο Επισκέπτης Ιατρός - Γυναικολόγος επισκέπτεται τα Κέντρα Υγείας και εξυπηρετούνται τα περιστατικά των περιοχών αυτών.

Επιπλέον στα πλαίσια της αναβάθμισης της πρωτοβάθμιας φροντίδας περιοχής ευθύνης του νοσοκομείου καταρτίστηκε πρόγραμμα "Πρόληψης και ενήμερωσης γυναικείου πληθυσμού" δύο φορές το χρόνο από τις Μαίες που υπηρετούν στα Κ. Υγείας και υπό την ευθύνη του Επισκέπτη Ιατρού Γυναικολόγου - Μαιευτήρα.

Ο Υπουργός

ΛΑΜΠΡΟΣ ΠΑΠΑΔΗΜΑΣ"

27. Στην με αριθμό 3830/13-11-98 ερώτηση δόθηκε με το υπ' αριθμ. 125/7-12-98 έγγραφο από τον Υφυπουργό Γεωργίας η ακόλουθη απάντηση:

"Απαντώντας στην ερώτηση 3830/13-11-98 που κατέθεσε ο Βουλευτής κ. Π. Κατσιλιέρης, σας πληροφορούμε τα εξής:

Η Χώρα μας έχοντας ως σκοπό την προστασία και τη διασφάλιση του ποιοτικού - επώνυμου και τυποποιημένου Ελληνικού ελαιολάδου επέτυχε στην Κοινοτική αναγνώριση σύμφωνα με την διαδικασία του Καν. (ΕΟΚ) 2081/92 του Συμβουλίου, 22 ελαιολάδων ως Προστατευόμενης Ονομασίας Προέλευσης (ΠΟΠ) και Γεωγραφικής Ένδειξης (ΟΓΕ).

Εκτός αυτού έχει επανειλημμένα εκφράσει τις απόψεις της σε

Διεθνή και Κοινοτικά όργανα ώστε να θεσμοθετηθεί και με Κοινοτικό Κανονισμό -γεγονός που σύντομα κατά δήλωση της Επιτροπής θα πραγματοποιηθεί- η διασφάλιση της προέλευσης του Ελληνικού ελαιολάδου σε περιπτώσεις ανάμειξής του με ελαιόλαδα άλλων Κρατών.

Ο Υφυπουργός

ΝΤ. ΒΡΕΤΤΟΣ"

28. Στην με αριθμό 3814/13-11-98 ερώτηση δόθηκε με το υπ' αριθμ. 123/7-12-98 έγγραφο από τον Υφυπουργό Γεωργίας η ακόλουθη απάντηση:

"Απαντώντας στην ερώτηση 3814/13-11-98 που κατέθεσαν οι Βουλευτές κύριοι Π. Ν. Κρητικός και Ε. Ανουσάκη, για τα θέματα της αρμοδιότητάς μας, σας πληροφορούμε τα εξής:

Το ελάφι σκοτώθηκε από αγνώστους, στην αγροτική έκταση του κ. Κερασίδι Γεωργίου στους Φιλίππους Καβάλας ευρίσκεται στην νόμιμη κατοχή του εν λόγω κυρίου μαζί με άλλα 2 ελάφια που προήλθαν από δωρεά του κ. Σαμάντη Ιωάννη, που τα εισήγαγε νόμιμα από την Αυστρία.

Η υπόθεση ερευνάται από τις αστυνομικές αρχές Καβάλας.

Ο Υφυπουργός

Π. ΦΟΥΝΤΑΣ"

29. Στην με αριθμό 3833/13-11-98 ερώτηση δόθηκε με το υπ' αριθμ. 127/7-12-98 έγγραφο από τον Υφυπουργό Γεωργίας η ακόλουθη απάντηση:

"Απαντώντας στην ερώτηση 3833/13-11-98, που κατέθεσε ο Βουλευτής κ. Λ. Ι. Παπανικολάου, σχετικά με τη νομοθετική κατοχύρωση των επαγγελματικών δικαιωμάτων των Τεχνολόγων Γεωπόνων, για τα θέματα της αρμοδιότητάς μας, σας πληροφορούμε τα εξής:

Στον ψηφισθέντα Νόμο 2538/97 (ΦΕΚ 242/1-12-1997) θεσπίσθηκε εθνικό συνταγολόγιο φυτοπροστατευτικών προϊόντων (γεωργικών φαρμάκων). Με την εφαρμογή του εθνικού συνταγολογίου στοχεύουμε στον περιορισμό της αλόγιστης χρήσης των φυτοπροστατευτικών προϊόντων, την ορθολογική χρήση αυτών, την προστασία του χρήστη, του καταναλωτή και του περιβάλλοντος.

Το Υπουργείο Γεωργίας θα προχωρήσει στην έκδοση Προεδρικών Διαταγμάτων και Υπουργικών Αποφάσεων σύμφωνα με το πνεύμα του Νόμου, χωρίς να ανατρέπονται νομοθετημένα και κατοχυρωμένα επαγγελματικά δικαιώματα τελειοφοίτων σπουδαστών ΤΕΙ.

Ο Υφυπουργός

ΝΤΙΝΟΣ ΒΡΕΤΤΟΣ"

30. Στην με αριθμό 3966/98 ερώτηση δόθηκε με το υπ' αριθμ. 37946/3-12-98 έγγραφο από τον Υπουργό Υγείας και Πρόνοιας η ακόλουθη απάντηση:

"Απαντώντας στην υπ' αριθμ. 3966/98 ερώτηση του Βουλευτή κ. Ε. Μπασιάκου σας γνωρίζουμε τα εξής:

Στο Κ.Υ. Σχηματαρίου υπηρετούν 7 γιατροί του κλάδου Ε.Σ.Υ., διαφόρων ειδικοτήτων. Στο ανωτέρω Κ.Υ. υπηρετούν επίσης και 3 αγροτικοί γιατροί.

Μετά την προκήρυξη 1/95 του Α.Σ.Ε.Π., με την οποία προκηρύχθηκαν μεταξύ άλλων για το Κ.Υ. Σχηματαρίου 2 θέσεις τακτικού προσωπικού (1 θέση Τεχν. Ιατρικών Εργαστηρίων και 1 θέση Επισκεπτριών Υγείας), εκδόθηκαν τα αποτελέσματα από το Α.Σ.Ε.Π. το 1997 και οι διορισμοί ολοκληρώθηκαν από το νοσοκομείο στη διάρκεια του ίδιου έτους.

Ακόμα μετά την προκήρυξη 10/97 του Α.Σ.Ε.Π., με την οποία προκηρύχθηκε μεταξύ άλλων 1 θέση του κλάδου Δ.Ε. Πληρωμάτων Ασθενοφόρων για το Κ.Υ. Σχηματαρίου, η υποβολή αιτήσεων έληξε την 28-1-98 και αναμένουμε την έκδοση των αποτελεσμάτων από το Α.Σ.Ε.Π.

Ο Υπουργός

ΛΑΜΠΡΟΣ ΠΑΠΑΔΗΜΑΣ"

31. Στην με αριθμό 4115/19-11-98 ερώτηση δόθηκε με το υπ' αριθμ. 24613/7-12-98 έγγραφο από τον Υφυπουργό Εσωτερικών, Δημόσιας Διοίκησης και Αποκέντρωσης η ακόλουθη απάντηση:

"Σε απάντηση της ερώτησης με αριθμό 4115/19-11-98 που κατέθεσε στη Βουλή ο Βουλευτής κ. Αδάμ Ρεγκούζας, αναφορικά με τον φορέα, ο οποίος υποχρεούται να καταβάλει την αποζημίωση των μεταταγέντων από την ΠΑΕΓΑΕ σε φορείς του Δημοσίου, σε περίπτωση συνταξιοδότησης, σημειώνουμε τα εξής:

Το Νομικό Συμβούλιο του Κράτους, σε ανάλογη περίπτωση (ν. 1943/91 άρθρο 56), γνωμοδότησε (Αρ. Γνωμ. 377/1992), ότι στην καταβολή αποζημίωσης υποχρεούται ο νέος φορέας και τούτο διότι, με την εμφάνιση και ανάληψη υπηρεσίας σ' αυτόν, η εργασιακή σχέση με τον παλαιό φορέα διακόπτεται.

Για την καταβολή της αποζημίωσης θα συνυπολογισθεί ολόκληρος ο χρόνος υπηρεσίας που διηνύθηκε στον παλαιό φορέα από τον οποίο μεταφέρθηκε ο υπάλληλος.

'Όσον αφορά τη νομοθετική ρύθμιση του θέματος, αρμοδιότητα να σας απαντήσουν έχουν τα υπουργεία Ανάπτυξης και Οικονομικών, τα οποία είναι και συναποδέκτες της ερώτησης.

Ο Υφυπουργός

ΣΤΑΥΡΟΣ ΜΠΕΝΟΣ"

32. Στην με αριθμό 3832/13-11-98 ερώτηση δόθηκε με το υπ' αριθμ. 68618-12-98 έγγραφο από την Υπουργό Ανάπτυξης η ακόλουθη απάντηση:

"Σε απάντηση της υπ' αριθμ. 3832/13-11-98 ερώτησης η οποία κατατέθηκε στη Βουλή των Ελλήνων από τους Βουλευτές κυρίους Α. Τασούλα και Μ. Μπόσκου, σας γνωρίζουμε τα εξής:

1. Ο αναφερόμενος στην ερώτηση υπαίθριος υποσταθμός 150/20 KV (Ιωάννινα Ι) εξυπηρετεί τις ανάγκες τροφοδότησης της πόλης των Ιωαννίνων καθώς και σημαντικού τμήματος της ευρύτερης περιοχής του Νομού. Δημιουργήθηκε το 1964, σε χρόνο κατα πολύ προγενέστερο από την κατασκευή του σχολικού συγκροτήματος που χρονολογείται προ δεκαετίας περίπου.

2. Η απόσταση του σχολικού συγκροτήματος αυτού από την περιφέρεια του υποσταθμού είναι 70 m, ενώ οι γραμμές υψηλής τάσης (150 KV) φθάνουν και αναχωρούν από τον υποσταθμό σε αντιδιαμετρικές, ως προς τον χώρο του σχολείου, κατευθύνσεις και σε αποστάσεις ακόμη μεγαλύτερες.

3. Η αντίληψη ότι περίεξ ενός υποσταθμού 150/20 KV απαντώνται υψηλές τιμές του ηλεκτρικού και μαγνητικού πεδίου, δεν επαληθεύεται.

Πράγματι, από πληθώρα, μετρήσεων που η ΔΕΗ έχει διενεργήσει στον περίγυρο αντιστοίχων υπαίθριων υποσταθμών στην επαρχιακή Ελλάδα αλλά και στον περίγυρο κλειστών (εντός κτιρίου) υποσταθμών σε μεγάλα αστικά κέντρα (Αθήνα, Θεσσαλονίκη) όπου εκ των πραγμάτων είναι υποχρεωτική η εγκατάσταση των υποσταθμών εντός κατοικημένων περιοχών, έχουν προκύψει τα εξής:

α) Στο άμεσο περίγυρο των υποσταθμών, στο επίπεδο της περιφράξης τους προκειμένου για υπαίθριους υποσταθμούς, οι τιμές των πεδίων που καταγράφονται λόγω της λειτουργίας του εγκατεστημένου ηλεκτρολογικού εξοπλισμού είναι εξαιρετικά χαμηλές και απολύτως παρεμφερείς προς τις τιμές που καταγράφονται σε θέσεις μακριά από υποσταθμούς σε αστικό περιβάλλον, αλλά και προς τις τιμές που συναντώνται σε όλες τις σύγχρονες κατοικίες και χώρους εργασίας λόγω της εσωτερικής ηλεκτρικής εγκατάστασης και της χρήσης ηλεκτρικού εξοπλισμού και συσκευών.

β) Σε κάθε περίπτωση οι τιμές αυτές είναι κατά πολλές εκατοντάδες φορές χαμηλότερες από τις επιτρεπτές οριακές τιμές των διεθνών κανονισμών και οδηγιών για την προστασία των ανθρώπων, που βασίζονται στα διεθνή αποδεκτά συμπεράσματα της επιστημονικής έρευνας όπως προκύπτουν μετά από την ανάλυση και στάθμιση όλων των σχετικών εργασιών από έγκυρους φορείς επιφορτισμένους με την προστασία της δημόσιας υγείας (Παγκόσμια Οργάνωση Υγείας Διεθνής Εταιρεία Προστασίας έναντι

Ακτινοβολίας κλπ.).

γ) Λόγω της δραστικής απόσβεσης των πεδίων αυτών με την απόσταση, σε ακτίνα λίγων μέτρων (περί τα 5 m) από τα όρια των υποσταθμών πρακτικά δεν ανιχνεύονται πεδία από τη λειτουργία του εξοπλισμού τους.

4. Οι χώροι των υποσταθμών είναι περιφραγμένοι και επιτηρούμενοι, χωρίς πρόσβαση για το κοινό. Επιπρόσθετα η μακρόχρονη θετική εμπειρία της ΔΕΗ από τη λειτουργία των υποσταθμών αυτών χωρίς ατυχήματα ή συμβάντα ακόμη και σε περιπτώσεις στενής γειτνίασης με άλλα κτίσματα όπως συμβαίνει στην περιοχή της Αθήνας, καταδεικνύει ότι οι υποσταθμοί, όπως και τα πάσης φύσεως τεχνικά έργα, δεν συνιστούν πηγή κινδύνων για το κοινό όταν μελετώνται, κατασκευάζονται και λειτουργούν σύμφωνα με τους σχετικούς κανονισμούς και τους κανόνες της τεχνικής.

Η Υπουργός

ΒΑΣΩ ΠΑΠΑΝΔΡΕΟΥ"

33. Στην με αριθμό 3912/17.11.98 ερώτηση δόθηκε με το υπ' αριθμ. 37945/3.12.98 έγγραφο από τον Υπουργό Υγείας και Πρόνοιας η ακόλουθη απάντηση:

"Απαντώντας στην υπ' αριθμ. 3912/17.11.98 ερώτηση των Βουλευτών κυρίων Ν. Γκατζή και Α. Τασούλα σας γνωρίζουμε τα εξής:

Στην Σκύρο υπηρετεί έως το τέλος Νοεμβρίου 1998 ο γιατρός κ. Χρηστίδης. Μετά την παραίτηση του ανωτέρω γιατρού η υπηρεσία μας θα προκηρύξει τη θέση που κατέχει ο γιατρός (Δ/ντή Γεν. Ιατρικής ή Παθολογίας).

Με το υπ' αριθμ. Α9α/34594/18.11.98 προκήρυξη δόθηκε η έγκριση για μία (1) θέση επιμελ. Α ή Β παιδιατρικής για το Π.Ι. της Σκύρου.

Το Π.Ι. έχει δύο (2) θέσεις αγροτικών ιατρών. Η μία θέση έχει προκηρυχθεί, ενώ ο γιατρός που έχει καταλάβει τη θέση βρίσκεται για την υποχρεωτική 3μηνη εκπαίδευση στο νοσ/μείο Κύμης μέχρι το Δεκέμβριο.

Με Α9β/17815/15.6.98 έγγραφό μας προς το Α.Σ.Ε.Π. έχουμε ζητήσει μεταξύ των άλλων και την προκήρυξη μιας (1) θέσης του κλάδου Δ.Ε. Νοσηλευτικής και αναμένεται η έκδοση της προκήρυξης από το Α.Σ.Ε.Π.

Ο Υπουργός

Λ. ΠΑΠΑΔΗΜΑΣ"

34. Στην με αριθμό 4095/19.11.98 ερώτηση δόθηκε με το υπ' αριθμ. 38721/4.12.98 έγγραφο από τον Υπουργό Υγείας και Πρόνοιας η ακόλουθη απάντηση:

"Απαντώντας στην υπ' αριθμ. 4095/19.11.98 ερώτηση του Βουλευτή κ. Α. Καραμάριου, σας γνωρίζουμε τα εξής:

Στο Κ.Υ. Καρπάθου υπηρετούν 6 γιατροί του κλάδου Ε.Σ.Υ. διαφόρων ειδικοτήτων. Στο ανωτέρω Κ.Υ. υπηρετούν και 3 αγροτικοί γιατροί. Στην Κάσο υπηρετούν 2 αγροτικοί γιατροί.

Η υπηρεσία μας θα προχωρήσει στην προκήρυξη άλλων ιατρικών θέσεων, όταν θα εγκριθούν οι απαραίτητες πιστώσεις.

Ο Υπουργός

Λ. ΠΑΠΑΔΗΜΑΣ"

35. Στην με αριθμό 3857/16.11.98 ερώτηση δόθηκε με το υπ' αριθμ. 24612/7.12.98 έγγραφο από τον Υφυπουργό Εσωτερικών, Δημόσιας Διοίκησης και Αποκέντρωσης η ακόλουθη απάντηση:

"Σε απάντηση της ερώτησης, με αριθμό 3857/16.11.98, που κατέθεσε στη Βουλή ο Βουλευτής κ. Αδάμ Ρεγκούζας και αναφέρεται και σε προσλήψεις προσωπικού ορισμένου χρόνου από την Ελληνική Βιομηχανία Οχημάτων (ΕΛΒΟ), σας γνωρίζουμε, όσον αφορά την υπηρεσία μας, ότι η ΕΛΒΟ εμπίπτει στις διατάξεις του ν.2190/94, όπως τροποποιήθηκε και ισχύει σήμερα, για την πρόσληψη τακτικού και ορισμένου χρόνου διοικητικού προσωπικού των κατηγοριών ΠΕ, ΤΕ, ΔΕ και τακτικού και με σύμβαση εργασίας ορισμένου χρόνου

προσωπικού της κατηγορίας ΥΕ, με εξαίρεση το εργατοτεχνικό προσωπικό ΥΕ. Το λοιπό προσωπικό προσλαμβάνεται με τις οικείες διατάξεις της εταιρείας, μετά, όμως, από τον έλεγχο της σχετικής προκήρυξης από το ΑΣΕΠ.

Στη συγκεκριμένη περίπτωση, αρμόδιο όργανο, για τον έλεγχο όλων των προσλήψεων στο δημόσιο και στον ευρύτερο δημόσιο τομέα και κατά ακολουθία και στην ΕΛΒΟ, είναι το ΑΣΕΠ, το οποίο παρεμβάινει είτε αυτεπάγγελα, είτε ύστερα από καταγγελία.

Ο Υφυπουργός

ΣΤ. ΜΠΕΝΟΣ"

36. Στην με αριθμό 3711/11.11.98 ερώτηση δόθηκε με το υπ'αριθμ. 37470/7.12.98 έγγραφο από τον Υπουργό Υγείας και Πρόνοιας η ακόλουθη απάντηση:

"Απαντώντας στην 3711/11.11.98 ερώτηση του Βουλευτού κ. Φ. Κουβέλη σας γνωρίζουμε τα εξής: Οι γιατροί της γυναικολογικής κλινικής του νοσ/μείου "Ευαγγελισμός" κ. Α. Σαλμανίδης, Π. Ασημή, Ε. Ταντούλα και Χ. Παμφίλης παραπέμφθηκαν στο Κ.Π.Σ. με απόφαση του Δ.Σ. του νοσ/μείου τον Ιανουάριο του 1995 για παράβαση κανόνων ιατρικής δεοντολογίας, απρεπή συμπεριφορά προς τους συναδέλφους και τους ασθενείς και άλλα πειθαρχικά αδικήματα. Επειδή η συνεργασία μεταξύ τους ήταν αδύνατη γι'αυτό οι κ.κ. Ασήμης, Τσαντούλης και Παμφίλης μετατέθηκαν σε άλλες Μαιευτικές - Γυναικολογικές κλινικές της Αθήνας, όπου υπήρχαν ανάγκες.

Η εκδίκαση της πειθαρχικής τους υπόθεσης βρίσκεται στο τελικό στάδιο και αναμένεται να εκδοθεί απόφαση σε σύντομο χρονικό διάστημα.

Ο Υπουργός

Λ. ΠΑΠΑΔΗΜΑΣ"

37. Στις με αριθμούς 3266/29.10.98 και 3271/29.10.98 ερωτήσεις δόθηκε με το υπ'αριθμ. 1279/4.12.98 και 1345/4.12.98 έγγραφο από τον Υφυπουργό Υγείας και Πρόνοιας η ακόλουθη απάντηση:

"Σε απάντηση των ερωτήσεων με αριθμό 3266/29.10.98, 3271/29.10.98, του Βουλευτή κ. Σπήλιου Σπηλιωτόπουλου, σας γνωρίζουμε ότι προωθείται στη Βουλή για ψήφιση το Σχέδιο Νόμου "Για την ανάπτυξη και τον εκσυγχρονισμό των υπηρεσιών ψυχικής υγείας και άλλες διατάξεις" και προβλέπεται ότι με απόφαση του Υπουργού Υγείας και Πρόνοιας, θα καθορισθούν οι διαδικασίες και κάθε λεπτομέρεια εφαρμογής της σχετικής διάταξης, με την οποία ρυθμίζεται το θέμα της κατάργησης των Μονάδων Παροχής Υπηρεσιών Ψυχικής Υγείας του Κέντρου Ψυχικής Υγιεινής και τα θέατρα του προσωπικού που προσφέρει σήμερα τις υπηρεσίες του σε αυτές.

Ο Υφυπουργός

Ν. ΦΑΡΜΑΚΗΣ"

38. Στην με αριθμό 3862/255/16.11.98 ερώτηση/ΑΚΕ δόθηκε με το υπ'αριθμ. 5301/9.12.98 έγγραφο από την Υπουργό Ανάπτυξης η ακόλουθη απάντηση:

"Σε απάντηση της ερώτησης και ΑΚΕ 3862/255/16.11.98 που κατατέθηκε στη Βουλή των Ελλήνων από το Βουλευτή κ. Θ. Κασσίμη σας γνωρίζουμε τα κατωτέρω:

1. Η είσπραξη των δικαιωμάτων του Ελληνικού Δημοσίου επί των εσόδων των ιδιωτικών επιχειρήσεων του ν.2206/1994 είναι αρμοδιότητα του Υπουργείου Οικονομικών. Η καταβολή τόσο των εν λόγω δικαιωμάτων όσο και του πάγιου ετήσιου τέλους στον ΕΟΤ και του ποσοστού υπέρ Ο.Τ.Α. γίνεται σύμφωνα με τις διατάξεις περί Φ.Π.Α., όπως προβλέπει ο παραπάνω νόμος.

Η Διεύθυνση Καζίων του Υπουργείου Ανάπτυξης παρακολουθεί και πιστοποιεί σε ημερήσια βάση, τα οικονομικά αποτελέσματα μέσω των υπαλλήλων - ελεγκτών των Κλιμακίων Επιτόπιου Ελέγχου και Εποπτείας που υπηρετούν στις εγκαταστάσεις των ιδιωτικών επιχειρήσεων καζίων και μέσω των Κεντρικών

Υπηρεσιών της Διεύθυνσης Καζίων. Η συγκεκριμένη πιστοποίηση διενεργείται με χειρόγραφο και με ηλεκτρονική μορφή.

Σε μηνιαία βάση η Διεύθυνση Καζίων αποστέλλει Αναγγελίες Βεβαιώσεων με τα ποσά τα οποία οφείλουν να καταβάλλουν στο Δημόσιο (συμπεριλαμβανομένων των ποσών του ΕΟΤ και των Ο.Τ.Α.) οι ιδιωτικές επιχειρήσεις καζίων. Οι συγκεκριμένες Αναγγελίες Βεβαιώσεων αποστέλλονται στις αρμόδιες Δημόσιες Οικονομικές Υπηρεσίες στις οποίες ανήκουν οι εν λόγω επιχειρήσεις. Η διαδικασία βεβαίωσης και είσπραξης των συγκεκριμένων εσόδων του Ελληνικού Δημοσίου βαρύνει τις Υπηρεσίες του Υπουργείου Οικονομικών.

Τα κλιμάκια Επιτόπιου Ελέγχου και Εποπτείας ενημερώνουν ανελλιπώς την Κεντρική Υπηρεσία της Διεύθυνσης Καζίων για την εμπρόθεσμη ή μη εκπλήρωση των συγκεκριμένων υποχρεώσεων. Στη συνέχεια η Διεύθυνση ενημερώνει, σε μηνιαία βάση την Επιτροπή Καζίων -αρμόδια Αρχή για τον έλεγχο και Εποπτεία των Καζίων του ν.2206/1994, προκειμένου να επιβληθούν τυχόν κυρώσεις. Διευκρινίζουμε ότι σύμφωνα με το νόμο οι διοικητικές ποινές (πρόστιμα ή ανακλήσεις αδειών) που επιβάλλονται από την Επιτροπή Καζίων δεν δύναται να ανασταλούν ή ακυρωθούν από την Υπουργό Ανάπτυξης. Η επιτροπή Καζίων έχει ήδη υποβάλλει αυστηρές διοικητικές ποινές (πρόστιμα και προσωρινές ανακλήσεις αδειών) σε τρεις (3) επιχειρήσεις καζίων που ήταν υπερήμερες στην απόδοση των δικαιωμάτων του Ελληνικού Δημοσίου.

Ειδικότερα στην επιχείρηση καζίνο "ΚΑΖΙΝΟ ΠΟΡΤΟ-ΚΑΡΡΑΣ Α.Ε." η Επιτροπή έχει επιβάλλει τις παρακάτω διοικητικές κυρώσεις:

α) Ποινή προστίμου ύψους εκατόν εβδομήντα εκατομμυρίων δρχ. (170.000.000).

β) Προσωρινή ανάκληση της άδειας λειτουργίας καζίνο τριάντα (30) ημερών.

γ) Προσωρινή ανάκληση της άδειας λειτουργίας καζίνο σαράντα (40) ημερών. Η εν λόγω ποινή εκτελέστηκε την 11.11.1998 και η λειτουργία του καζίνο της επιχείρησης έχει ανασταλεί μέχρι την 15.12.1998.

Γεγονός είναι ότι η λειτουργία της εν λόγω επιχείρησης, με βάση τόσο τα οικονομικά όσο και τα λειτουργικά προβλήματα που έχει παρουσιάσει μέχρι σήμερα, κρίνεται ιδιαίτερα επισφαλής. Τόσο η Επιτροπή Καζίων όσο και η Διεύθυνση Καζίων έχουν καταστήσει σαφές στους μετόχους της επιχείρησης και σε υποψήφιους αναδόχους ότι η προϋπόθεση για την μεταβίβαση των μετοχών της εταιρείας είναι η πλήρης εκπλήρωση των οικονομικών υποχρεώσεων προς το Δημόσιο και η συμμόρφωσή τους προς τις κείμενες νομοθετικές και κανονιστικές διατάξεις που διέπουν την λειτουργία των καζίων.

Τυχόν ρυθμίσεις που έχουν ήδη γίνει αποδεκτές ή μελετώνται από το Ελληνικό Δημόσιο για τις οφειλές των Ιδιωτικών Επιχειρήσεων Καζίων (ν.2206/1994) προς το Ελληνικό Δημόσιο, άπτονται εξ ολοκλήρου της αρμοδιότητας του Υπουργείου Οικονομικών.

Η Υπουργός

Β. ΠΑΠΑΝΔΡΕΟΥ"

39. Στην με αριθμό 3870/256/17.11.98 ερώτηση δόθηκε με το υπ'αριθμ. 39003/9.12.98 έγγραφο από τον Υπουργό Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών η ακόλουθη απάντηση:

"Σε απάντηση της ερώτησης και ΑΚΕ 3870/17.11.98 του Βουλευτή κ. Μ. Κεφαλογιάννη σας διαβιβάζουμε συνημμένα κατάσταση εταιρειών του Α.Ν. 89/67 που λειτουργούν στην Ελλάδα, με όλα τα ζητηθέντα στοιχεία (αριθμός Υπουργικής Απόφασης Εγκατάστασης - αριθμ. Φ.Ε.Κ. -στοιχεία των εν Ελλάδι νομίμων εκπροσώπων τους -εισαχθέν συνάλλαγμα των 3 τελευταίων ετών (1995, 1996, 1997, 1999) για την κάλυψη των εξόδων λειτουργίας τους και ύψος πασχολούμενου προσωπικού κατά την 31.12.1997).

Λόγω του μεγάλου όγκου των στοιχείων των ισολογισμών

και του περιορισμένου χρόνου σας επισυνάπτουμε τους ισολογισμούς 78 εταιρειών κατ' αύξοντα αριθμό υπαγωγής και παραμένουμε στη διάθεσή σας σε πρώτη περαιτέρω ζήτηση.

Τέλος για την ενημέρωσή σας, σας διαβιβάζουμε συνημμένα το από 16.11.1998 έγγραφό μας προς το Υπουργείο Οικονομικών σχετικά με την ατελή εισαγωγή αυτοκινήτων Ι.Χ.Ε. από αλλοδαπούς υπαλλήλους των εν λόγω εταιρειών στο οποίο αναφέρονται με σαφήνεια οι απόψεις του ΥΠΕΘΟ.

Ο Υπουργός

ΓΙΑΝΝΟΣ ΠΑΠΑΝΤΩΝΙΟΥ"

40. Στην με αριθμό 3970/261/18.11.98 ερώτηση/ΑΚΕ δόθηκε με το υπ'αριθμ. 24608/7.12.98 έγγραφο από τον Υφυπουργό Εσωτερικών, Δημόσιας Διοίκησης και Αποκέντρωσης η ακόλουθη απάντηση:

"Σε απάντηση της με αριθμό 3970/261/18.11.1998 ερώτησης και αίτησης κατάθεσης εγγράφων που κατέθεσε στη Βουλή ο Βουλευτής κ. Νικόλαος Τσιαρτσιώνης, και με την οποία ζητούνται στοιχεία για τις προσλήψεις προσωπικού που έχουν γίνει σε φορείς του δημοσίου και ευρύτερου δημόσιου τομέα από το 1994 μέχρι σήμερα, σας πληροφορούμε τα εξής:

Κατά το έτος 1994

Δημόσιες Υπηρεσίες	8.390
Ν.Π.Δ.Δ.	2.762
Ο.Τ.Α.	339
Ν.Π.Ι.Δ.	10.771
ΣΥΝΟΛΟ	22.262

Κατά το έτος 1995

Δημόσιες Υπηρεσίες	17.803
Ν.Π.Δ.Δ.	5.439
Ο.Τ.Α.	924
Ν.Π.Ι.Δ.	5.075
ΣΥΝΟΛΟ	29.241

Κατά το έτος 1996

Δημόσιες Υπηρεσίες	12.270
Ν.Π.Δ.Δ.	6.609
Ο.Τ.Α.	359
ΔΕΚΟ	3.536
Ο.Α.Ε.	116

ΣΥΝΟΛΟ 22.890

Για το έτος 1997

Δημόσιες Υπηρεσίες	8.704
Ν.Π.Δ.Δ.	3.963
Ο.Τ.Α.	107
ΔΕΚΟ	4.652
Ο.Α.Ε.	23

ΣΥΝΟΛΟ 17.449

Μέχρι και το Β' Τρίμηνο του 1998

Δημόσιες Υπηρεσίες	556
Ν.Π.Δ.Δ.	309
ΔΕΚΟ	2.149
ΣΥΝΟΛΟ	3.014

Το Υπουργείο μας, δεν διαθέτει στοιχεία για τις προσλήψεις προσωπικού σε Τράπεζες δεδομένου ότι αυτές πρόσφατα έχουν υπαχθεί στο πεδίο εφαρμογής του ν.2190/1994 με τις διατάξεις του ν.2527/1997 (ΦΕΚ 206/Α/8.10.1997). Αρμοδιότητα για την κατάθεση των στοιχείων αυτών έχει το Υπουργείο Εθνικής Οικονομίας, στο οποίο διαβιβάζουμε την ερώτηση και αίτηση κατάθεσης εγγράφων.

Αναλυτικά στοιχεία για το ποιοι προσλήφθηκαν και σε ποιες υπηρεσίες με διαδικασίες του Α.Σ.Ε.Π., και κατά τις διατάξεις του ν. 2190/1994 περιέχονται στα επισυναπτόμενα ΦΕΚ στα οποία

δημοσιεύθηκαν οι πίνακες διοριστέων κατά κλάδο και φορέα.

Ο Υφυπουργός

ΣΤ. ΜΠΕΝΟΣ"

Σημ.: Τα συνημμένα σχετικά έγγραφα ευρίσκονται στο αρχείο της Δ/σης Κοινοβουλευτικού Ελέγχου (Τμήμα Ερωτήσεων).

41. Στην με αριθμό 3300/183/30.10.98 ερώτηση/ΑΚΕ δόθηκε με το υπ'αριθμ. 1761/11.12.98 έγγραφο από τον Υφυπουργό Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων η ακόλουθη απάντηση:

"Απαντώντας στην ερώτηση και Αίτηση Κατάθεσης Εγγράφων υπ' αριθμό 3.300/183/30.10.98 του Βουλευτή κ. Ιωάννη Τζωάννου, σας γνωρίζουμε τα εξής:

Το πρόβλημα των ελλείψεων σε ορισμένες περιοχές οφείλεται στο ότι οι μαθητές είχαν δικαίωμα να δηλώσουν την προτίμησή τους, σχετικά με την κατεύθυνση, τα μαθήματα επιλογής και τον τύπο Λυκείου που θα ακολουθήσουν, μέχρι τις 23.10.98.

Στην πραγματικότητα όμως δήλωναν μέχρι πολύ αργότερα, ενώ μέχρι και σήμερα αποστέλλονται στον ΟΕΔΒ έγγραφα-παραγγελίες που συμπληρώνουν ή ακυρώνουν εντελώς τις προηγούμενες.

Συγκεκριμένα για το πρόβλημα Λέσβου και Λήμνου επισυνάπτουμε φωτοτυπίες των σχετικών διατακτικών και λοιπών παραστατικών, όπου φαίνεται η όλη σειρά των αποστολών κατά σχολείο, τάξη και μάθημα.

Για τη Λέσβο: Ζητήθηκαν τηλεφωνικά για τρεις τίτλους βιβλίων 764 αντίτυπα.

Για τη Λήμο: Για δύο τίτλους βιβλίων 225 αντίτυπα.

Τέλος, όλες οι αποστολές προς Λέσβο και Λήμο έχουν εκτελεστεί, σημειώνοντας ότι οι συμπληρωματικές που ζητήθηκαν εκ των υστέρων εκτελέστηκαν στις 3.12.1998.

Όσον αφορά τις προσλήψεις εκπαιδευτικών, στο Νομό Λέσβου το 1998 διορίστηκαν 66 εκπαιδευτικοί Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης.

Παράλληλα για πρόσληψη προσωρινών αναπληρωτών διατέθηκαν μέχρι σήμερα 47 πιστώσεις.

Ο Υφυπουργός

ΙΩΑΝΝΗΣ ΑΝΘΟΠΟΥΛΟΣ"

Σημ.: Τα συνημμένα σχετικά έγγραφα ευρίσκονται στο αρχείο της Δ/σης Κοινοβουλευτικού Ελέγχου (Τμήμα Ερωτήσεων).".

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Παναγιώτης Ν. Κρητικός): Κύριοι συνάδελφοι, πριν εισέλθουμε στην ημερήσια διάταξη των επικαιρών ερωτήσεων της σήμερα, έχω την τιμή να ανακοινώσω στο Σώμα το δελτίο επικαιρών ερωτήσεων της Πέμπτης 29 Απριλίου 1999.

Α. ΕΠΙΚΑΙΡΕΣ ΕΡΩΤΗΣΕΙΣ Πρώτου Κύκλου (άρθρο 130 παρ.4 Καν. Βουλής):

1. Η με αριθμό 927/23-4-99 επίκαιρη ερώτηση του Βουλευτή του Πανελληνίου Σοσιαλιστικού Κινήματος κ. Θεοδώρου Στάθι προς τους Υπουργούς Περιβάλλοντος, Χωροταξίας και Δημοσίων Έργων, Μεταφορών και Επικοινωνιών, Δημόσιας Τάξης, σχετικά με τη λήψη μέτρων περιορισμού των τροχαίων ατυχημάτων στη χώρα μας.

2. Η με αριθμό 920/22-4-99 επίκαιρη ερώτηση του Βουλευτή της Νέας Δημοκρατίας κ. Γεράσιμου Γιακουμάτου προς τον Υπουργό Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων, σχετικά με την κάλυψη των ελλειμμάτων του Ταμείου Ασφάλισης Προσωπικού Οργανισμού Τηλεπικοινωνιών Ελλάδος (ΤΑΠ-ΟΤΕ) κλπ.

3. Η με αριθμό 935/26-4-99 επίκαιρη ερώτηση του Βουλευτή του Κομμουνιστικού Κόμματος Ελλάδος κ. Δημητρίου Κωστόπουλου προς τον Υπουργό Εθνικής Άμυνας, σχετικά με τη διέλευση από τη χώρα μας στρατιωτικών δυνάμεων και βαρέων όπλων για την πραγματοποίηση των χερσαίων επιχειρήσεων στη Γιουγκοσλαβία.

4. Η με αριθμό 938/26-4-99 επίκαιρη ερώτηση της Βουλευτού του Συνασπισμού της Αριστεράς και της Προόδου κ. Στυλιανής Αλφιέρη προς την Υπουργό Πολιτισμού, σχετικά με τη συντήρηση και αποκατάσταση του Δημοτικού Θεάτρου Πειραιά.

5. Η με αριθμό 932/26-4-99 επίκαιρη ερώτηση του Βουλευτή του Δημοκρατικού Κοινωνικού Κινήματος κ. Ιωάννη Αράπη προς την Υπουργό Πολιτισμού, σχετικά με την αποκατάσταση της οικίας του ποιητή Άγγελου Σικελιανού.

Β. ΕΠΙΚΑΙΡΕΣ ΕΡΩΤΗΣΕΙΣ Δεύτερου Κύκλου (Άρθρο 130 παρ. 4 Καν. Βουλής):

1. Η με αριθμό 914/21-4-99 επίκαιρη ερώτηση του Βουλευτή του Πανελληνίου Σοσιαλιστικού Κινήματος κ. Αλέξανδρου Χρυσανθακόπουλου προς τον Υπουργό Εξωτερικών, σχετικά με δημοσιεύματα στον Ιταλικό Τύπο για δημιουργία Ισραηλινοτουρκικού άξονα, τις επιπτώσεις για τη χώρα μας κλπ.

2. Η με αριθμό 929/23-4-99 επίκαιρη ερώτηση του Βουλευτή της Νέας Δημοκρατίας κ. Ιωάννη Παπαδημόπουλου προς τον Υπουργό Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων, σχετικά με δημοσίευμα της εφημερίδας "ΤΟ ΒΗΜΑ" αναφερόμενο σε δραστηριότητες Ελλήνων δασκάλων στη Γερμανία.

3. Η με αριθμό 936/26-4-99 επίκαιρη ερώτηση του Βουλευτή του

Κομμουνιστικού Κόμματος Ελλάδος κ. Σταύρου Παναγιώτου προς τον Υπουργό Γεωργίας, σχετικά με τη λήψη μέτρων επίλυσης των προβλημάτων των σιτοπαραγωγών.

4. Η με αριθμό 937/26-4-99 επίκαιρη ερώτηση του Βουλευτή του Συνασπισμού της Αριστεράς και της Προόδου κ. Ευάγγελου Αποστόλου προς τον Υπουργό Ανάπτυξης, σχετικά με την πώληση των Ναυπηγείων Αυλίδας, τη διασφάλιση των θέσεων εργασίας κλπ.

5. Η με αριθμό 933/26-4-99 επίκαιρη ερώτηση της Βουλευτού του Δημοκρατικού Κοινωνικού Κινήματος κ. Βασιλικής Αράπη - Καραγιάννη προς τον Υπουργό Υγείας και Πρόνοιας, σχετικά με τη διάθεση κονδυλίων για την κοινωνική προστασία των ηλικιωμένων κλπ.".

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Παναγιώτης Ν. Κρητικός): Κύριοι συνάδελφοι, εισερχόμαστε στη συζήτηση των

ΕΠΙΚΑΙΡΩΝ ΕΡΩΤΗΣΕΩΝ

Επίκαιρες ερωτήσεις πρώτου κύκλου:

Πρώτη είναι η με αριθμό 925/23-4-99 επίκαιρη ερώτηση του Βουλευτή του Πανελληνίου Σοσιαλιστικού Κινήματος και Β' Αντιπροέδρου της Βουλής κ. Παναγιώτη Σγουριδίδη προς τον Υπουργό Γεωργίας, σχετικά με τη διαδικασία ρύθμισης των αγροτικών χρεών από την Αγροτική Τράπεζα.

Η επίκαιρη ερώτηση του κ. Σγουριδίδη έχει ως εξής:

"Ανακούφιση προκάλεσε στον αγροτικό κόσμο της χώρας η απόφαση ρύθμισης των χρεών τους στην Αγροτική Τράπεζα της Ελλάδος.

Όμως, με την έκδοση της εγκυκλίου, δημιουργήθηκαν διάφορες απορίες κατά πόσον η ρύθμιση περιλαμβάνει όλους τους αγρότες ή μόνο αυτούς που ποτέ στη ζωή τους δεν πλήρωσαν δραχμή από το χρέος τους.

Για το λόγο αυτό ερωτάσθε, κύριε Υπουργέ:

1. Αν ένας αγρότης προχώρησε στη ρύθμιση των χρεών του κατά τα έτη 1994, 1996, 1998, σύμφωνα με τις αποφάσεις της ΑΤΕ και δεν κατέβαλε καμία δόση από τη ρύθμισή του, δύναται τώρα να υπαχθεί στη νέα ρύθμιση; Και

2. Αν έχει πληρώσει κάποιος εκ των δόσεων της ρύθμισής του και δεν κατέβαλε κάποιες άλλες, δύναται να υπαχθεί επίσης στη νέα ρύθμιση;"

Ο Υφυπουργός Γεωργίας κ. Παρασκευάς Φουντάς έχει το λόγο.

ΠΑΡΑΣΚΕΥΑΣ ΦΟΥΝΤΑΣ (Υφυπουργός Γεωργίας): Κύριε Πρόεδρε, στα πλαίσια της πρόσφατα εξαγγελθείσας ρύθμισης αγροτικών χρεών οι υπηρεσίες της Αγροτικής Τράπεζας εξέδωσαν σχετική εγκύκλιο, όπου καθορίζονται οι όροι και οι προϋποθέσεις της ρύθμισης αυτής. Με βάση τα δεδομένα αυτά ρυθμίζονται όλες οι ληξιπρόθεσμες μέχρι 31-12-96 οφειλές των κατά κύριο επάγγελμα αγροτών που υφίσταντο ανεξόφλητες την 1-1-99.

Κατ'εξαιρέση για τους χοιροτρόφους, τους βαμβακοπαραγωγούς του Νομού της Καρδίτσας, τους ροδακινοπαραγωγούς των Νομών Ημαθίας, Πέλλας και Πιερίας ρυθμίζονται και οι ληξιπρόθεσμες οφειλές του έτους 1997 που υφίσταντο ανεξόφλητες την 1-1-99.

Στη ρύθμιση, όμως, αυτή και σε κάθε γενικό πλαίσιο ρύθμισης αγροτικών χρεών δεν συμπεριλαμβάνονται εκείνες οι οφειλές των πιστούχων που έχουν τύχει ευνοϊκότερων ρυθμίσεων κατά το παρελθόν ή φέρουν την εγγύηση του ελληνικού δημοσίου. Ευνοϊκότερες ρυθμίσεις είναι εκείνες που με απόφαση της πολιτείας προβλέπεται κάλυψη μέρους ή και του συνόλου των τόκων προς το δημόσιο, ρύθμιση με χαμηλότερα επιτόκια, ρυθμίσεις πληγέντων, πλημυροπαθών, πυροπαθών κλπ.

Ληξιπρόθεσμες οφειλές υφισταμένων ρυθμίσεων μέχρι 31-12-96 που παραμένουν ανεξόφλητες την 1-1-99 μπορούν να υπαχθούν στο πρόγραμμα. Επίσης θα πρέπει να σημειωθεί ότι ακόμη και δάνεια που κηρύχθηκαν ληξιπρόθεσμα και απαιτητά μέχρι 31-12-96 επειδή οι υπόχρεοι δεν τήρησαν τις συμβατικές τους δεσμεύσεις, μπορούν να υπαχθούν στη ρύθμιση αυτή. Πιστεύω ότι οι δύο τελευταίες αυτές παράγοντες που ανέφερα της ρύθμισης, μπορούν να ικανοποιήσουν το αίτημα για το οποίο ρωτά ο κύριος Αντιπρόεδρος της Βουλής και θα έλεγα και θα συνιστούσα ο ενδιαφερόμενος να επισκεφθεί τις υπηρεσίες της τράπεζας και πιστεύω ότι εκεί θα βρει την ανταπόκριση.

Ευχαριστώ πάρα πολύ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Παναγιώτης Ν. Κρητικός): Ο Αντιπρόεδρος κ. Σγουριδής έχει το λόγο.

ΠΑΝΑΓΙΩΤΗΣ ΣΓΟΥΡΙΔΗΣ (Β' Αντιπρόεδρος της Βουλής): Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

Κύριε Υπουργέ, πραγματικά με τις διευκρινίσεις τις οποίες δίνετε λύνεται το πρόβλημα της απορίας που είχε δημιουργηθεί, της ασάφειας και των ερωτηματικών που είχαν δημιουργηθεί, μετά την κυκλοφορία της συνοπτικής περίληψης της εγκυκλίου, την οποία είχαμε προαναγγείλει. Η ρύθμιση την οποία είχαμε προαναγγείλει πραγματικά αντιμετωπίστηκε με ανακούφιση από τον αγροτικό

κόσμο, γιατί έλυνε ένα ουσιαστικό πρόβλημα. Οι αγρότες είχαν υπερχρεωθεί στην Αγροτική Τράπεζα λόγω των κακών καιρικών συνθηκών και οι κατά καιρούς ρυθμίσεις δεν έλυναν το πρόβλημά τους.

Η ρύθμιση την οποία εμείς είχαμε προαναγγείλει και η ρύθμιση την οποία κάναμε, πράγματι χαρίζοντας τους τόκους υπερημερίας, χαρίζοντας το μισό των συμβατικών τόκων και το υπόλοιπο γινόταν ένα νέο δάνειο με επιτόκιο το οποίο ήταν επιδοτούμενο, χαμηλότοκο δηλαδή, τους βοηθούσε ουσιαστικά να λύσουν το πρόβλημα της υπερχρέωσής τους. Όμως, η αντιμετώπιση που τυγχάνουν από ορισμένους υπαλλήλους της Αγροτικής Τράπεζας είναι τέτοια που δεν τους εξυπηρετεί. Δεν τους επεξηγούν πώς ακριβώς μπορούν να υποβάλουν την αίτησή τους αν περιλαμβάνονται ή δεν περιλαμβάνονται.

Γι'αυτό το λόγο υπέβαλα αυτήν την επίκαιρη ερώτηση και ευχαριστώ πάρα πολύ για τη διευκρίνιση που δίνετε. Δηλαδή οι αγρότες που έχουν υπαχθεί σε προηγούμενες ρυθμίσεις, εφόσον έχουν ανεξόφλητα υπόλοιπα, αυτά τα ανεξόφλητα υπόλοιπα υπάγονται στη νέα ρύθμιση. Ακόμη και αν έχουν πληρώσει ένα τμήμα των δόσεων τους το υπόλοιπο και αυτό υπάγεται στην καινούρια ρύθμιση.

Θα ήθελα όμως από του Βήματος αυτού να κάνω μια υπόμνηση σε όλους τους υπαλλήλους της Αγροτικής Τράπεζας: Ο αγρότης είναι ο πελάτης τους. Η Αγροτική Τράπεζα έχει ένα και μοναδικό πελάτη, τον αγρότη. Αν πάσουν να υπάρχουν οι αγρότες, όλοι αυτοί οι υπάλληλοι θα πάρουν το δρόμο της ανεργίας. Άρα πρέπει να τον αντιμετωπίζουν τον αγρότη ως ένα πελάτη και ο πελάτης έχει πάντα δικίο και πρέπει να τυγχάνει της πλήρους εξυπηρέτησής τους.

Ευχαριστώ πολύ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Παναγιώτης Ν. Κρητικός): Μάλλον εργοδότη πρέπει να τον θεωρούν.

Ο κύριος Υφυπουργός έχει το λόγο.

ΠΑΡΑΣΚΕΥΑΣ ΦΟΥΝΤΑΣ (Υφυπουργός Γεωργίας): Δεν έχω να προσθέσω πολλά, κύριε Πρόεδρε. Απλώς θα συμφωνούσα με τον κύριο Αντιπρόεδρο της Βουλής, τον ερωτώντα Βουλευτή Ξάνθης ότι σε πολλές περιπτώσεις η αντιμετώπιση των αγροτών δεν γίνεται με τον πρέπειντα τρόπο. Δεν πρέπει, όμως, να το γενικεύουμε. Υπάρχουν καλοί υπάλληλοι, υπάρχουν και κακοί. Πιστεύω ότι η πλειονότητα είναι καλοί υπάλληλοι και προσπαθούν να εξυπηρετήσουν τους αγρότες.

Όσον αφορά την τελευταία ρύθμιση που είπατε, πράγματι είναι γενναία. Περιλαμβάνει το 93% περίπου των αγροτών που έχουν χρέη προς την Αγροτική Τράπεζα και πιστεύω ότι δίνει μια ανακούφιση στους αγρότες, στους παραγωγούς γενικότερα να ρυθμίζουν τα χρέη τους και με την καινούρια πια ρύθμιση να προχωρήσουν σε παραπέρα βελτιώσεις της παραγωγής τους, σε παραπέρα βελτίωση του εξοπλισμού τους.

Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Παναγιώτης Ν. Κρητικός): Κύριοι συνάδελφοι, ένα προσωρινό κώλυμα στον Υφυπουργό Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων μας υποχρεώνει να παρακάμψουμε την υπ'αριθμ. 2 επίκαιρη ερώτηση, αφήνοντας την προς το τέλος της συζήτησης και να συζητήσουμε τις ερωτήσεις που αφορούν στον Υφυπουργό Εθνικής Άμυνας την υπ' αριθμ. 3, την υπ'αριθμ. 4 και την υπ'αριθμ. 1 του δευτέρου κύκλου και μετά να προχωρήσουμε με την κανονική σειρά.

Εγκρίνει το Σώμα;

ΠΟΛΛΟΙ ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ: Μάλιστα, μάλιστα.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Παναγιώτης Ν. Κρητικός): Συνεπώς, το Σώμα ενέκρινε.

Τρίτη, λοιπόν, είναι η με αριθμό 934/26-4-99 επίκαιρη ερώτηση του Βουλευτή του Κομμουνιστικού Κόμματος Ελλάδος κ. Χαράλαμπου Αγγουράκη προς τον Υπουργό Εθνικής Άμυνας, σχετικά με την άρνηση του πληρώματος του αντιτορπιλικού "ΘΕΜΙΣΤΟΚΛΗΣ" να συμμετάσχουν σε διατεταγμένη αποστολή στην Αδριατική Θάλασσα κλπ.

Η επίκαιρη ερώτηση του κ. Αγγουράκη έχει ως εξής:

"Πατριωτική ήταν η στάση των μελών του πληρώματος του αντιτορπιλικού "ΘΕΜΙΣΤΟΚΛΗΣ" που έκφρασαν την εναντίωσή τους να πάρουν μέρος στην παράνομη δραστηριότητα του ΝΑΤΟ, το οποίο καταπατώντας κάθε έννοια διεθνούς δικαίου και παραβιάζοντας και την ίδια την Ιδρυτική Συνθήκη του, σκόρπισε το θάνατο και την καταστροφή ενάντια στο Γιουγκοσλαβικό λαό, πραγματοποιώντας πολεμικές επιχειρήσεις και βομβαρδίζοντας αδιάκριτα στρατιωτικούς και μη στρατιωτικούς στόχους στο εσωτερικό της Γιουγκοσλαβίας, μιας ανεξάρτητης χώρας-μέλους του ΟΗΕ.

Εξάλλου η ίδια η συμμετοχή του αντιτορπιλικού "ΘΕΜΙΣΤΟΚΛΗΣ" σε πολεμική δραστηριότητα του ΝΑΤΟ εκτός των ορίων ευθύνης των χωρών-μελών του είναι αντίθετη με τους σκοπούς για τους οποίους ιδρύθηκε η Συμμαχία και ισχύουν μέχρι σήμερα, παραβιάζει κατάφωρα τον Καταστατικό Χάρτη του ΟΗΕ και συνεπώς αποτελεί σαφή παραβίαση των άρθρων 27 και 28 του Ελληνικού Συντάγματος.

Ερωτάται ο κύριος Υπουργός:

Ποια είναι η νομική βάση δίωξης των ένστολων πολιτών που νόμιμα αρνήθηκαν να συμμετάσχουν σε παράνομες στρατιωτικές ενέργειες, πολύ περισσότερο που αυτές δεν έχουν καμία σχέση με την υπεράσπιση της εθνικής ανεξαρτησίας και της εθνικής κυριαρχίας;

Ποια είναι η νομική βάση του συνόλου των διευκολύνσεων που παρέχει η Κυβέρνηση στις ΝΑΤΟϊκές δυνάμεις από εδάφους, αέρος και θαλάσσης, όταν -πέραν των όσων αναφέρονται παραπάνω- ακόμα και η γνωστή Σύμβαση για την "NATO status of forces agreement" (SOFA) που κυρώθηκε με το ν. 2799/54 και την οποία επικαλείται το Υπουργείο Εθνικής Άμυνας, προβλέπει ότι η αποστολή στρατιωτικών δυνάμεων περιορίζεται στα γεωγραφικά όρα των χωρών-μελών του ΝΑΤΟ;"

Ο Υφυπουργός Εθνικής Άμυνας κ. Αποστολάκης έχει το λόγο.

ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ ΑΠΟΣΤΟΛΑΚΗΣ (Υφυπουργός Εθνικής Άμυνας): Κύριε Πρόεδρε κύριοι συνάδελφοι, είναι η πολλοστή φορά βέβαια που έχω το προνόμιο να απαντώ στα θέματα αυτά τις τελευταίες ημέρες όμως λίγο με στενοχωρεί το επιτιμητικό ύψος που χρησιμοποιεί ο κύριος συνάδελφος στη συγκεκριμένη ερώτηση, ένα επιτιμητικό ύψος που με διαφορετική κάθε φορά αφορμή απευθύνεται στο Υπουργείο Εθνικής Άμυνας και ιδίως προς την Κυβέρνηση για τους χειρισμούς στο θέμα της κρίσης στην περιοχή μας. Είναι πιστεύω ένα τόπος επιτιμητικός ο οποίος αδικεί την Κυβέρνηση και έρχεται σε κατάφωρη αντίθεση με τη συμπεριφορά του συνόλου σχεδόν του ελληνικού λαού ή τουλάχιστον της μεγάλης του πλειοψηφίας, ο οποίος ελληνικός λαός παρά τη συναισθηματική του φόρτιση και παρά το αίσθημα εναντίον του πολέμου που τον χαρακτηρίζει εκτιμά ότι οι χειρισμοί της Κυβέρνησης είναι σωστοί στη συγκεκριμένη περίπτωση και εξυπηρετούν και τα εθνικά συμφέροντα χωρίς να καταστρατηγούνται και οι ηθικές αρχές.

Έχουμε δηλώσει επανειλημμένως ότι οι πάγιες θέσεις μας είναι ότι δεν συμμετέχουμε σ' αυτές τις επιχειρήσεις είτε στη ξηρά είτε στη θάλασσα είτε στον αέρα, ότι η ελληνική κυβέρνηση έχει ταχθεί απερίφραστα υπέρ της ειρηνικής λύσης, υπέρ της ανεύρεσης μιας φόρμας διεξόδου από αυτήν τη κρίση χωρίς τη χρήση των πολεμικών μέσων. Παράλληλα όμως έχουμε πει ότι είμαστε μέλος των διαφόρων οργανισμών, μέλος του ΝΑΤΟ, μέλος της Ευρωπαϊκής Ένωσης, έχουμε ορισμένες υποχρεώσεις από αυτή μας τη θέση και δεν μπορούσαμε να τις παραβλέψουμε.

Ειδικότερα όσον αφορά το "ΘΕΜΙΣΤΟΚΛΗΣ" το έχουμε ξαναπεί σε άλλη ερώτηση. Ο απόπλους του ήταν προγραμματισμένος από πολύ νωρίτερα για να αντικαταστήσει ένα άλλο αντιτορπιλικό σε μία δύναμη η οποία είναι συγκροτημένη από το 1992, πλέει στα νερά της Αδριατικής και στην περιοχή, δεν έχει καμία σχέση με τις επιχειρήσεις, δεν συμμετέχει σε αυτές τις επιχειρήσεις και σκοπός είναι η εκπαίδευση και η περιπολία. Επομένως είναι εντελώς εκτός του χώρου αυτών των επιχειρήσεων. Όμως και το να υποστηρίζουμε δύο ανθρώπους οι οποίοι αρνούνται να ακούσουν

τις εντολές της Κυβέρνησης διότι έτσι πιστεύουν ή έτσι νομίζουν ότι είναι σωστό, είναι τουλάχιστον παράλογο.

Πέρα του γεγονότος ότι ούτε το Υπουργείο ότι ούτε κανένας άλλος έχει το δικαίωμα να επέμβει στο έργο της δικαιοσύνης, η δίωξη κατά των δύο αυτών ανδρών έχει αρχίσει από τη στρατιωτική δικαιοσύνη, από τον αρμόδιο εισαγγελέα και το Υπουργείο Άμυνας όχι μόνο δεν έχει αρμοδιότητα αλλά δεν έχει και τη διάθεση να μπει μέσα στο έργο της ανεξάρτητης, από το Σύνταγμα, δικαιοσύνης.

Θα κάνω όμως δύο παρατηρήσεις. Η συμμετοχή της χώρας μας σε διάφορους οργανισμούς γίνεται ύστερα από διαβουλεύσεις, από σκέψεις, από υπολογισμούς, αφού λάβει η Κυβέρνηση πάρα πολλά στοιχεία υπόψη της. Δεν θα μπορούσε ο καθένας στρατευμένος ή και αξιωματικός να αποφασίζει αυτός αν αυτές οι ενέργειες ή οι πράξεις ή οι αποφάσεις είναι σωστές. Δεν θα υπήρχε ποτέ ούτε στράτευμα ούτε πειθαρχία ούτε καμία συγκροτημένη αρχή.

Τελικά θα ήθελα να πω επίσης για το λόγο αυτό και για άλλους λόγους, ότι εντάξει η αντιπαράθεση, εντάξει η αντίθεσή μας προς ό,τι συμβαίνει στη περιοχή μας, αλλά ας αφήσουμε τις Ένοπλες Δυνάμεις τουλάχιστον ελεύθερες και έξω από το χώρο αυτής της πολιτικής αντιπαράθεσης. Αλίμονο σε όλους και σε κάθε χώρα εάν αρχίσουμε και μπαίνουμε στο εσωτερικό των Ενόπλων Δυνάμεων και παροτρύνουμε τον κάθε οπλίτη ή τον κάθε αξιωματικό και του λέμε, μην υπακούς αν έτσι νομίζεις, διότι ο καθένας θα μπορούσε να βρει ένα δικό του εφεύρημα, μια δική του ιδέα ή ένα δικό του επιχείρημα για να μη συμμετέχει στις αποφάσεις της Κυβέρνησης!

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Παναγιώτης Ν. Κρητικός): Ο κ. Αγγουράκης έχει το λόγο.

ΧΑΡΑΛΑΜΠΟΣ ΑΓΓΟΥΡΑΚΗΣ: Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

Δυστυχώς πρέπει και εγώ για πολλοστή φορά να διαπιστώσω - τουλάχιστον όσον αφορά εμένα προσωπικά γιατί είναι η τρίτη φορά- ότι ο κύριος Υφυπουργός δεν απαντάει στο ερώτημα που του θέτω. Το ερώτημα ήταν πάρα πολύ συγκεκριμένο: Ποια είναι η νομική βάση, ποιοι είναι οι νόμοι της χώρας, οι οποίοι νομιμοποιούν τις συγκεκριμένες πράξεις. Λέω ότι είναι η τρίτη φορά που θέτουμε το ερώτημα, παίρνουμε πάλι μια αόριστη απάντηση και υποχρεώνομαι να το αναφέρω συγκεκριμένα. Η συμφωνία ΣΟΦΑ του 1954 ρητά αναφέρει ότι επιτρέπονται επιχειρήσεις της μιας χώρας στο έδαφος της άλλης χώρας. Η ίδια η συνθήκη του ΝΑΤΟ, η ιδρυτική του 1949, η οποία ισχύει και σήμερα ρητά αναφέρει ότι στρατιωτικές επιχειρήσεις επιτρέπονται μόνο στην περίπτωση που μια χώρα μέλος δεχθεί επίθεση από κάποιον άλλον. Στην προκειμένη περίπτωση δεν έχουμε να κάνουμε με κάτι τέτοιο εκτός και αν ο κύριος Υφυπουργός ισχυριστεί ότι το "ΘΕΜΙΣΤΟΚΛΗΣ" είναι στα χωρικά ύδατα της Ιταλίας κάτι που δεν άκουσα.

Πέρα από αυτό όμως νομίζω ότι πραγματικά είναι πατριωτική και υπεύθυνη η στάση των οπλιτών που αρνήθηκαν να πάρουν μέρος στη συγκεκριμένη επιχείρηση γιατί πρόκειται πραγματικά για μια παράνομη επιχείρηση, μια επιχείρηση η οποία είναι σε κατάφωρη αντίθεση με το Σύνταγμα της χώρας, μια επιχείρηση η οποία είναι σε κατάφωρη αντίθεση με τους νόμους της χώρας. Και βεβαίως έχει δικίο ο κύριος Υπουργός σε όσα λέει για τις Ένοπλες Δυνάμεις όμως πρέπει να του θυμίσω ότι οι οπλίτες είναι πολίτες, έχουν δικαιώματα και υποχρεώσεις και πριν από όλα είναι και οι ίδιοι υποχρεωμένοι κατά τη γνώμη μας με κάθε μέσο να υπερασπίζονται το Σύνταγμα και τους νόμους. Με αυτήν την έννοια πολύ σωστά έπραξαν.

Ξαναλέω ότι δεν πήρα απάντηση από τον κύριο Υπουργό ποια είναι η νομική βάση. Επικαλέστηκε ότι από το 1992 γίνονται περιπολίες στην περιοχή. Ισχύει και γι' αυτήν την περίπτωση η ερώτηση. Πότε η ελληνική Βουλή ψήφισε νόμο που επιτρέπει στον ελληνικό στόλο να κάνει περιπολίες σαν και αυτές που κάνει το "ΘΕΜΙΣΤΟΚΛΗΣ";

Και τελειώνω, κύριε Πρόεδρε, λέγοντας ότι το αίτημα γίνεται ακόμα πιο σημαντικό αν πάρουμε υπόψη την κλιμάκωση των επιθέσεων που γίνονται στη Γιουγκοσλαβία. Και θα μου

επιτρέπει ο κύριος Υφυπουργός κλείνοντας να αναφερθώ σε ρητή δήλωση του κυρίου Πρωθυπουργού προχθές που είπε, τα πολεμικά μέσα δεν αρκούν -ακούστε, δεν αρκούν- χρειάζονται ταυτόχρονα και διπλωματικές προσπάθειες. Ευχαριστώ πάρα πολύ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Παναγιώτης Ν. Κρητικός): Ο κύριος Υφυπουργός έχει το λόγο.

ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ ΑΠΟΣΤΟΛΑΚΗΣ (Υφυπουργός Εθνικής Άμυνας): Ίσως δεν ανέφερα στην πρωτολογία μου, κύριε Πρόεδρε, ότι οι δύο αυτοί άνδρες οι οποίοι διώκονται, διώκονται σύμφωνα με το άρθρο 54 του Στρατιωτικού Ποινικού Κώδικα γιατί δεν υπήκουσαν σε διαταγή. Ότι είναι παράνομοι είναι αναμφισβήτητο και κανείς δεν το αμφισβητεί αυτό. Σας είπα, κύριε συνάδελφε, -δεν με ακούσατε προφανώς ή δεν προσέξατε- ότι οι περιπολίες του "ΘΕΜΙΣΤΟΚΛΗΣ" δεν έχουν καμία σχέση με τις επιχειρήσεις που γίνονται στην Γιουγκοσλαβία. Το "ΘΕΜΙΣΤΟΚΛΗΣ" συμμετέχει σε μία δύναμη που είναι εκτός αυτών των επιχειρήσεων, περιπολεί στο χώρο της Αδριατικής που είναι μέσα στο χώρο που έχουμε όλοι συμφωνήσει. Οι όποιες διευκολύνσεις παρέχονται είναι σύμφωνα με την ΝΑΤΟ-ΣΟΦΑ όπως λέει και ο νόμος του 1952 που είχε ψηφισθεί από την τότε Βουλή, με την οποία εμείς συμμετέχουμε στις δυνάμεις και βάσει αυτού του νόμου επιτρέπεται οι συμμαχικές δυνάμεις να βρίσκονται στην περιοχή μας. Επομένως κατά κανένα τρόπο ούτε κανένα συνταγματικό δικαίωμα των πολιτών καταστρατηγείται ούτε κανένας νόμος της Βουλής. Και η συμμετοχή μας είναι νόμιμη και δεν έχει καμία σχέση με τις επιχειρήσεις και κανένας δεν μπορεί να την κατηγορήσει για κανένα από τα στοιχεία που εσείς είπατε. Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Παναγιώτης Ν. Κρητικός): Επόμενη είναι η υπ' αριθμ. 939/26.4.99 επίκαιρη ερώτηση του Βουλευτή του Συνασπισμού της Αριστεράς και της Προόδου κ. Ιωάννη Δραγασάκη προς τους Υπουργούς Εθνικής Άμυνας και Οικονομικών, σχετικά με τη συμμετοχή της χώρας μας στη χρηματοδότηση των δαπανών του πολέμου στη Γιουγκοσλαβία.

Η επίκαιρη ερώτηση του κ. Δραγασάκη έχει ως εξής:

"Ο Πρόεδρος Κλίντον ζήτησε από το Κογκρέσο την έγκριση πιστώσεων ύψους έξι δισεκατομμυρίων δολαρίων (6.000.000.000) για την κάλυψη της συμμετοχής των ΗΠΑ στο κόστος του πολέμου που το ΝΑΤΟ διεξάγει κατά της Γιουγκοσλαβίας.

Η γερμανική κυβέρνηση ανακοίνωσε επίσης αναπροσαρμογές στον προϋπολογισμό, προκειμένου να εξασφαλίσει τους πόρους για την κάλυψη της δικής της συμμετοχής.

Ερωτώνται οι κύριοι Υπουργοί:

Πρώτον με ποια κριτήρια γίνεται η κατανομή τέτοιας φύσης δαπανών στο πλαίσιο του ΝΑΤΟ, με ποια αναλογία δηλαδή κατανέμεται το κόστος στα κράτη-μέλη.

Δεύτερον σε ό,τι αφορά στη χώρα μας, πέρα από τις ζημιές που υφίσταται η οικονομία μας εξαιτίας του πολέμου, θα επιβαρυνθούμε και με τη χρηματοδότησή του; Σε ποιο ύψος εκτιμά η κυβέρνηση την επιβάρυνση της Ελλάδας και απο ποιες συγκεκριμένες πιστώσεις του προϋπολογισμού πρόκειται αυτή να καλυφθεί;"

Ο Υφυπουργός Εθνικής Άμυνας κ. Αποστολάκης έχει και πάλι το λόγο.

ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ ΑΠΟΣΤΟΛΑΚΗΣ (Υφυπουργός Εθνικής Άμυνας): Κύριε Πρόεδρε, κύριοι συνάδελφοι, είναι εύλογο βέβαια το ενδιαφέρον τόσο του Κοινοβουλίου όσο και της κοινής γνώμης για το κόστος αυτής της επιχείρησης, θα τοποθετηθώ, όμως, αμέσως επί της ουσίας.

Η χώρα μας δεν έχει ουδεμία οικονομική επιβάρυνση από το κόστος των πολεμικών επιχειρήσεων που γίνονται στη Γιουγκοσλαβία. Το κόστος αυτό επιβαρύνει ευθέως και αποκλειστικά τα κράτη που συμμετέχουν σε αυτές, γι'αυτό, όπως σωστά παρατηρεί ο κύριος συνάδελφος, το μεγαλύτερο οικονομικό βάρος θα πέσει στις Ηνωμένες Πολιτείες και ίσως στη Γερμανία.

Είναι βασική αρχή της συμμαχίας ότι το έξοδα του στρατιωτικού προσωπικού που συμμετέχει σε κάποια αποστολή, βαρύνουν τη

χώρα από την οποία προέρχεται το προσωπικό αυτό. Η γενική αυτή αρχή εφαρμόζεται και στη συγκεκριμένη περίπτωση. Εφαρμόστηκε και στη Βοσνία. Αυτό σημαίνει ότι το κόστος για την Ελλάδα από τις επιχειρήσεις στη Γιουγκοσλαβία περιορίζεται σε αυτό της υποστήριξης των εθνικών μας δυνάμεων, οι οποίες συμμετέχουν και συνεπικουρούν σε αποστολές ανθρωπιστικής βοήθειας και μόνο. Το κόστος αυτό θα καλυφθεί από τις υπάρχουσες πιστώσεις του Υπουργείου Εθνικής Άμυνας και έχουν προβλεφθεί στον κρατικό προϋπολογισμό.

Υπάρχουν όμως και κάποια κοινά λειτουργικά έξοδα της συμμαχίας, που αφορούν κυρίως την οργάνωση και τη λειτουργία των στρατηγείων και των μονίμων κέντρων διοίκησης και των εγκαταστάσεων του ΝΑΤΟ. Τα έξοδα αυτής της κατηγορίας είναι μεν αυξημένα για τη συμμαχία, σε σχέση με τις προηγούμενες περιόδους, αλλά η αύξηση αυτή δεν έχει καμία σχέση με το υπέρογκο κόστος των αεροπορικών επιχειρήσεων. Προς το παρόν, λοιπόν, η αύξηση αυτών των εξόδων καλύπτεται από τον ήδη υπάρχοντα προϋπολογισμό του ΝΑΤΟ, με μεταφορά πιστώσεων από τον ένα κωδικό στον άλλο.

Επομένως η μόνη συμμετοχή της Ελλάδος στα κοινά έξοδα της συμμαχίας είναι το πολύ μικρό ποσοστό που έχουμε σε αυτά, το οποίο είναι 0,38% και κατά το ποσοστό που αυτά τα έξοδα θα αυξηθούν για τις μόνιμες εγκαταστάσεις και τα στρατηγεία. Ούτε έκτακτη εισφορά ούτε καμία πρόσθετη επιβάρυνση, αλλά ούτε και μελλοντική αισθητή αύξηση προβλέπεται στα αντίστοιχα ποσά. Και αυτό, γιατί μέχρι σήμερα όλα τα κοινά έξοδα καλύφθηκαν, όπως προανέφερα, με μεταφορές χρημάτων από τον ένα λογαριασμό της συμμαχίας στον άλλο.

Ανεξάρτητα πάντως από τα παραπάνω θα ήθελα να υπενθυμίσω ότι τα στρατηγικά, αλλά και τα πολιτικά οφέλη από τη συμμετοχή μας στο ΝΑΤΟ είναι παραδεκτά. Ειδικότερα τα οικονομικά είναι πολύ περισσότερα από τη συνεισφορά μας και ένα πολύ μεγάλο μέρος της στρατιωτικής υποδομής στη χώρα μας έχει γίνει με έξοδα του ΝΑΤΟ. Αυτή η υποδομή βέβαια χρησιμοποιείται από τις εθνικές δυνάμεις σε κάθε περίπτωση και δεν υπάρχει κανένας περιορισμός από το γεγονός ότι είναι ΝΑΤΟϊκά χρηματοδοτημένη.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Παναγιώτης Ν. Κρητικός): Ο κ. Δραγασάκης έχει το λόγο.

ΙΩΑΝΝΗΣ ΔΡΑΓΑΣΑΚΗΣ: Με αφορμή την τελευταία παρατήρηση του κυρίου Υπουργού, κύριε Πρόεδρε, θέλω να επισημάνω ότι για εμάς το ΝΑΤΟ έπρεπε να είχε ήδη μπει στο μουσείο της ιστορίας του ψυχρού πολέμου, διότι ήταν προϊόν ψυχρού πολέμου και από τη στιγμή που διαλύθηκε το Σύμφωνο της Βαρσοβίας και ο ανατολικός συνασπισμός, το ΝΑΤΟ έμεινε μετέωρο με το ερώτημα ποιος ο ρόλος και η αποστολή του. Γι'αυτό και είναι της στιγμής να υπενθυμίσω την επικαιρότητα της δικής μας άποψης ότι έπρεπε να υπάρξει ένα ευρωπαϊκό σύστημα ασφάλειας στη θέση του ΝΑΤΟ, με τη συμμετοχή όλων των ευρωπαϊκών χωρών, περιλαμβανομένης και της Ρωσίας.

Δυστυχώς το ΝΑΤΟ αντί να μπει σε μία πορεία αποδυνάμωσης, ενισχύεται. Με τις τελευταίες αποφάσεις το ΝΑΤΟ διεκδικεί να είναι το ίδιο πηγή δικαίου και δύναμη επιβολής πάνω από τα όρια του και χωρίς την έγκριση του ΟΗΕ.

Θεωρούμε εξαιρετικά αρνητικό το γεγονός, κύριε Υπουργέ, το ότι η Κυβέρνηση δεν έκρινε σκόπιμο για τόσο κρίσιμες αποφάσεις να προηγηθεί ένας δημόσιος διάλογος στη χώρα μας και μέσα στο Κοινοβούλιο και έξω από αυτό. Θέλω να επισημάνω ότι πρόκειται για αποφάσεις που όπως και να τις αξιολογείτε εσείς δεσμεύουν όχι μόνο τη δική σας Κυβέρνηση, αλλά και τις επόμενες γενιές.

Εν πάση περιπτώσει βρισκόμαστε αντιμέτωποι με ένα νέο ΝΑΤΟ, το οποίο πια δεν μπορεί να αναφέρεται ως αμυντικός μηχανισμός, είναι επιθετικός οργανισμός και επομένως όλες οι πτυχές των σχέσεων του πρέπει να συγκεντρώνουν την προσοχή μας. Με αυτήν την έννοια έγινε και η συγκεκριμένη ερώτηση. Κρατώ την απάντηση του Υπουργού. Αν μπορεί να

μας διευκρινίσει κατά πόσο αυτό το οποίο είπε είναι θεσμοθετημένο στο ΝΑΤΟ, ότι δηλαδή μόνο οι χώρες που συμμετέχουν σε στρατιωτικές επιχειρήσεις επιβαρύνονται και εάν ισχύει το ίδιο και για τη δαπάνη της διεύρυνσης του ΝΑΤΟ προς ανατολάς.

Εν πάση περιπτώσει σε ό,τι αφορά το γενικότερο θέμα υπενθυμίζω ότι το να μιλάμε κύριε Υπουργέ, για οφέλη από ένα επιθετικό οργανισμό, ο οποίος μπορεί να γίνει αιτία τέτοιων καταστροφών που βλέπουμε και που θίγουν και τη χώρα μας, θα ήταν καλύτερο να το αφήσουμε για μια άλλη συζήτηση.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Παναγιώτης Ν. Κρητικός): Ο κύριος Υφυπουργός έχει το λόγο.

ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ ΑΠΟΣΤΟΛΑΚΗΣ (Υφυπουργός Εθνικής Άμυνας): Πράγματι, κύριοι συνάδελφοι, δεν είναι ούτε η ώρα ούτε και ο χώρος κατάλληλος για να συζητήσουμε για την αποστολή του ΝΑΤΟ. Πράγματι το ΝΑΤΟ άλλαξε και μετά την πτώση του διπολισμού, αλλά η Κυβέρνηση και πιστεύω και το σύνολο σχεδόν του πολιτικού κόσμου, πιστεύει ότι το συμφέρον της χώρας είναι να βρίσκεται μέσα στο ΝΑΤΟ παρά έξω και από εκεί να προσπαθήσει να κατευθύνει και να υποστηρίξει τα εθνικά συμφέροντα.

Είναι γεγονός ότι στο ΝΑΤΟ είναι νομοθετημένος ο τρόπος κατανομής των κονδυλίων. Η συμμετοχή μας στα γενικά έξοδα του ΝΑΤΟ είναι πάρα πολύ μικρή, είναι 0,38%, επομένως θα είναι ανάλογη πιθανόν και στη λειτουργία ή στα έξοδα διεύρυνσης.

Πρέπει να λάβεται υπόψη σας ότι στη διεύρυνση του ΝΑΤΟ ότι τα έξοδα δεν είναι σε αυτήν καθ' εαυτήν τη διεύρυνση. Τα έξοδα θα είναι σε άλλη μορφή. Θα είναι στους εξοπλισμούς τους καινούριους, οι οποίοι θα χρειαστούν για τις καινούριες χώρες, αλλά εμείς δεν συμμετέχουμε σε αυτά. Δεν ξέρω αν θα μπορούσαμε να συμμετέχουμε θετικά, υπό την έννοια -αν θεωρείται θετικό- να βοηθήσουμε εμείς συστήματα τα οποία έχουμε.

Εν κατακλείδι πρέπει να πω ότι τα ερωτήματα που θέτετε για τη σκοπιμότητα της ύπαρξης του ΝΑΤΟ, είναι ερωτήματα τα οποία έχουν τεθεί πάρα πολλές φορές, αλλά σε τελευταία ανάλυση κρίνεται πολύ πιο σκόπιμο και επωφελές για τα εθνικά συμφέροντα να βρισκόμαστε μέσα στο ΝΑΤΟ και από εκεί να πολεμούμε για τα συμφέροντα της χώρας, παρά απ' έξω.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Παναγιώτης Ν. Κρητικός): Με την έγκριση του Σώματος προτάσσεται η πρώτη με αριθμό 921/22-4-99 επίκαιρη ερώτηση δεύτερου κύκλου του Βουλευτή του Πανελληνίου Σοσιαλιστικού Κινήματος κ. Δημητρίου Ντούσκα προς τους Υπουργούς Εξωτερικών, Εθνικής Άμυνας, σχετικά με τις περιβαλλοντικές επιπτώσεις από τις πολεμικές επιχειρήσεις στη Γιουγκοσλαβία κλπ.

Η επίκαιρη ερώτηση του κ. Ντούσκα έχει ως εξής:

"Εδώ και ένα μήνα παρακολουθούμε τους ΝΑΤΟϊκούς βομβαρδισμούς στην επικράτεια της Γιουγκοσλαβίας.

Όπως και η ελληνική Κυβέρνηση έχει δηλώσει ποικιλοτρόπως, οι βομβαρδισμοί όχι μόνο δεν συμβάλλουν στην επίλυση της κρίσης, αλλά προφανώς εντείνουν το αδιέξοδο και ταυτόχρονα αποσταθεροποιούν περαιτέρω την περιοχή των Βαλκανίων.

Από την άλλη έχουν προκληθεί μία σειρά από αρνητικές παρενέργειες και για τα ελληνικά συμφέροντα, με πιο εμφανή αυτά που σχετίζονται με την οικονομία.

Τις τελευταίες, όμως, ημέρες εμφανίστηκαν στα διεθνή και ελληνικά Μέσα Μαζικής Ενημέρωσης μαρτυρίες για χρήση ραδιενεργών και άλλων τοξικών υλικών στα οπλικά συστήματα του ΝΑΤΟ, χωρίς να έχει γίνει καμία επίσημη διάψευση. Αντίθετως με προκλητικό τρόπο οι εκπρόσωποι του ΝΑΤΟ αναφέρονται στην οικολογική καταστροφή που προκαλούν τα φλεγόμενα σπίτια των αλβανόφωνων στο Κόσοβο!

Εάν και εφόσον γίνεται χρήση βομβών και βλημάτων με ραδιενεργό περίβλημα, είναι δεδομένο πως οι επιπτώσεις είναι απίθανο να μην επηρεάσουν άμεσα και τον ελλαδικό χώρο. Εξάλλου τίθεται θέμα παραβίασης κάθε έννοιας προστασίας της παγκόσμιας υγείας και

του φυσικού περιβάλλοντος.

Για τους παραπάνω λόγους ερωτώνται οι Υπουργοί Εξωτερικών και Εθνικής Άμυνας:

1. Γνωρίζει επισήμως η Ελλάδα, ως μέλος του ΝΑΤΟ που συνυπογράφει κάθε ενέργεια και επομένως αναλαμβάνει και ανάλογη ευθύνη, από τι υλικό είναι κατασκευασμένες οι γομώσεις και το περίβλημα των βομβών, πυραύλων και άλλων όπλων που χρησιμοποιούνται;

2. Εάν η Ελλάδα έχει ζητήσει ενημέρωση για το κατά πόσο το ΝΑΤΟ έχει συνυπολογίσει τις περιβαλλοντικές επιπτώσεις από την καταστροφή εγκαταστάσεων με χημικά, τοξικά και άλλα επικίνδυνα υλικά, από το βομβαρδισμό βιομηχανικών εγκαταστάσεων και από τη χρήση ΝΑΤΟϊκών όπλων.

3. Εάν η Κυβέρνηση έχει εξετάσει με ποιες ενέργειες ή πρωτοβουλίες και με βάση το Διεθνές και Κοινοτικό Δίκαιο μπορεί να προστατέψει την ευρύτερη περιοχή και τη χώρα από σοβαρές περιβαλλοντικές επιπτώσεις με κίνδυνο για τη δημόσια υγεία."

Ο Υφυπουργός κ. Αποστολάκης έχει και πάλι το λόγο.

ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ ΑΠΟΣΤΟΛΑΚΗΣ (Υφυπουργός Εθνικής Άμυνας): Κύριε Πρόεδρε, κύριοι συνάδελφοι, δεν είμαι ο κατ' εξοχήν αρμόδιος Υπουργός για να απαντήσω για περιβαλλοντικά θέματα βέβαια, όμως σεβόμενος την ευαισθησία του κυρίου συναδέλφου, ο οποίος κατάγεται και αντιπροσωπεύει ένα νομό που είναι πολύ κοντά στην περιοχή των επιχειρήσεων, θα προσπαθήσω να απαντήσω στα ερωτήματα που θέτει.

Κατ' αρχήν θέλω να σας βεβαιώσω ότι η ελληνική Κυβέρνηση παρακολουθεί εξ' αρχής και με πολύ μεγάλη προσοχή το θέμα των ενδεχόμενων περιβαλλοντικών επιπτώσεων στην περιοχή μας από τις επιχειρήσεις του ΝΑΤΟ στη Γιουγκοσλαβία. Τα αρμόδια Υπουργεία και οι υπηρεσίες έχουν κινητοποιηθεί προληπτικά και βρίσκονται σε συνεχή ετοιμότητα και συνεργασία τόσο μεταξύ τους όσο και με ανεξάρτητους επιστημονικούς φορείς για την έγκαιρη και επιτυχή αντιμετώπιση οποιουδήποτε επικίνδυνου φαινομένου.

Από τη συνεργασία, λοιπόν, και από τις πληροφορίες που έχουμε, θα ήθελα να σας πω ότι επί του παρόντος κανένα ερευνητικό κέντρο, επιστημονικός φορέας ή αρμόδια κρατική αρχή, σύμφωνα με τις μετρήσεις που ήδη έχουν γίνει, δεν έχει εντοπίσει σε κανένα σημείο της ελληνικής επικράτειας το παραμικρό στοιχείο τοξικού ή άλλου επικινδύνου υλικού στο έδαφος, το νερό ή την ατμόσφαιρα.

Ενδεικτικά σας αναφέρω τα αποτελέσματα των μελετών του Δημόκριτου και της Ελληνικής Επιτροπής Ατομικής Ενέργειας, καθώς και τις εκτιμήσεις κορυφαίων Ελλήνων επιστημόνων. Τα ερευνητικά αυτά αποτελέσματα δεν καταδεικνύουν σε καμία περίπτωση ηυξημένα επίπεδα ραδιενέργειας ή άλλης μορφής τοξικότητα στον ελληνικό χώρο, ενώ τα επίπεδα ρύπων στην ατμόσφαιρα παραμένουν ίδια με τα προ της έναρξης των αεροπορικών επιχειρήσεων στη Γιουγκοσλαβία. Σημειωτέον ότι οι μετρήσεις αυτές γίνονται καθημερινά και σε πάρα πολλά σημεία της χώρας.

Επιπλέον η ελληνική Κυβέρνηση, μέσω των αρμοδίων Υπουργείων, βρίσκεται σε συνεχή επαφή με τη Σερβική πλευρά, από την οποία ζητεί λεπτομερή στοιχεία για τους στόχους, οι οποίοι πλήττονται και οι οποίοι μπορεί να αποτελέσουν πηγές περιβαλλοντικής μόλυνσης, πράγμα που θα μας επιτρέψει μια ακριβέστερη και αποτελεσματικότερη αντιμετώπιση.

Όσον αφορά τώρα το συγκεκριμένο ερώτημα, σχετικά με το αν η ελληνική Κυβέρνηση γνωρίζει το υλικό και τη σύσταση των χρησιμοποιούμενων στις επιχειρήσεις βλημάτων, θα σας πω τα ακόλουθα:

Ο μεγαλύτερος όγκος των κατευθυνόμενων βλημάτων που χρησιμοποιούν οι ΝΑΤΟϊκές δυνάμεις εναντίον της Γιουγκοσλαβίας -κάποια απ' αυτά τα έχουμε και εμείς βέβαια- δεν περιέχει ούτε στη γόμωση ούτε στο περίβλημά τους εκφυλισμένο ουράνιο ή άλλη μορφή ραδιενεργού υλικού, που θα μπορούσε να διασπαρθεί στην ατμόσφαιρα και να προκαλέσει και ζημιές πέραν των συμβατικών.

Όσον αφορά τα συγκεκριμένα δύο όπλα, το Τόμαχοκ και τα φυσίγγια των τριάντα μιλιμέτρ των αεροσκαφών Α10, για την ώρα δεν έχουν αποδεσμευθεί πληροφορίες. Σας βεβαιώνω, όμως, ότι και στην περίπτωση που το περίβλημα έχει ή χρησιμοποιεί υποεμπλουτισμένο ουράνιο, η επικινδυνότητα διατηρείται και παραμένει μόνο σε τοπικό επίπεδο.

Τέλος για τις διεθνείς πρωτοβουλίες, που ο κύριος συνάδελφος ζητά από την ελληνική Κυβέρνηση, πρέπει να σας πούμε ότι έχουμε κάνει παρεμβάσεις σε όλους τους διεθνείς οργανισμούς σε οικολογικό και περιβαλλοντικό επίπεδο και σε καθαρά πολιτικό και διπλωματικό επίπεδο, ούτως ώστε να είμαστε έτοιμοι σε περίπτωση που πράγματι υπάρξει ένδειξη μόλυνσης στην ατμόσφαιρα, να βρούμε τρόπο να την αντιμετωπίσουμε.

Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Παναγιώτης Ν. Κρητικός): Ο κ. Ντούσκας έχει το λόγο για τα Βαλκάνια και τη ρύπανσή τους. Μάλλον "Βασκάνια" θα έπρεπε να ήταν το όνομά τους και κάποιο λάθος έχει γίνει.

ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ ΝΤΟΥΣΚΑΣ: Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε, ευχαριστώ, κύριε Υπουργέ. Έκανα την επίκαιρη ερώτηση όχι για να δω κατά πόσον η Κυβέρνηση ευαισθητοποιείται στις μετρήσεις, γιατί αυτό δεν είναι το ζητούμενο. Αν τα βλήματα που χρησιμοποιούνται, εσείς είπατε -και βεβαίως δεν έχω λόγους να το αμφισβητήσω- ότι δεν έχουν υποεμπλουτισμένο ουράνιο κλπ., δεν αποτελούν κίνδυνο για τη συγκεκριμένη περιοχή, για τα Βαλκάνια στο σύνολό τους, όλα καλά, γιατί οι μετρήσεις μπορεί να μην είναι και επιτυχημένες. Αν φυσάει νότιος άνεμος -όπως έγραφαν οι εφημερίδες- και πηγαίνουν προς τα πάνω τα τοξικά απόβλητα, τη γλιτώσαμε εμείς. Αν φυσήσει βοριάς, τότε να αρχίσουμε τα ευχολόγια και τις κατάρεις.

Επομένως, η ελληνική Κυβέρνηση πρέπει οπωσδήποτε να πληροφορηθεί για τους Τόμαχοκ, γιατί είναι κρίμα το δόγμα Κλίντον να λέει ότι τα παιδιά τους, τα Αμερικανάκια δικαιούνται μια Ευρώπη που να τους ταιριάζει και τα δικά μας τα παιδιά, τα παιδιά των Βαλκανίων, τα παιδιά της Ελλάδας να δικαιούνται τον τρόπο και σαν δώρο για τα πενήντα χρόνια του ΝΑΤΟ, τα τοξικά απόβλητα και τα ραδιενεργά κατάλοιπα του παρανοϊκού πολέμου.

(Στο σημείο αυτό κτυπάει το κουδούνι λήξεως του χρόνου ομιλίας του κυρίου Βουλευτή.)

Εγώ κύριε Υπουργέ, έχω πεισθεί ότι μετά τον Κλίντον και το Σολάνα, την Ολμπράιτ και την πολιτισμένη Δύση, η Σκύλλα και η Χάρυβδη δεν είναι και τόσο άσχημα τέρατα.

Σε καμία περίπτωση, όμως, δεν δέχομαι κύριε Υπουργέ, στο όνομα του ότι είμαστε χώρα-μέλος του ΝΑΤΟ και της Ενωμένης Ευρώπης και δεν επικρίνω την Κυβέρνηση για τη συμπεριφορά της...

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Παναγιώτης Ν. Κρητικός): Μετά απ' αυτό που είπατε, σταματάω και τις σειρήνες.

ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ ΝΤΟΥΣΚΑΣ: Ένα δευτερόλεπτο, κύριε Πρόεδρε, και δεν μπορώ να εναποθέσω τις ελπίδες στις μετρήσεις, γιατί θα είναι ατιμία για τα παιδιά μας μετά από ένα χρόνο, μετά από δύο χρόνια ή εν πάση περιπτώσει και μετά από ένα μήνα ή λιγότερο, όταν θα έχουν σταματήσει τους ανθρωπιστικούς βομβαρδισμούς και θα έχουν αφήσει τις στάχτες -οι οποίες πιθανόν και να βάζουν τα ίχνη των νέων συνόρων- και θα έχουν μοιράσει και τα κέρδη, εμείς να τρέχουμε και να μη σώνουμε, για να δούμε πώς ήλθε η ραδιενέργεια στην Ελλάδα, γιατί ένα ατύχημα έγινε στο Τσέρνομπιλ και το πληρώνουμε ακόμα.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Παναγιώτης Ν. Κρητικός): Ο κύριος Υφυπουργός έχει το λόγο.

ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ ΑΠΟΣΤΟΛΑΚΗΣ (Υφυπουργός Εθνικής Άμυνας): Συμφωνώ με τον κύριο συνάδελφο για την ευαισθησία του. Νομίζω πως όλοι έχουμε αυτήν την ευαισθησία. Το ότι και το τελευταίο παιδί μπορεί να υποφέρει, θα πρέπει όλους εμάς τους ενήλικες να μας βάζει σε σκέψεις και να μας δημιουργεί τύψεις για τις πράξεις μας.

Έχω όμως αντίρρηση, διότι θεωρεί δεδομένο ο κύριος συνάδελφος ότι αυτές οι μολύνσεις υπάρχουν, ότι τις περιμένουμε και ότι

έρχονται. Σας είπα ότι μέχρι στιγμής δεν έχουμε απολύτως καμία ένδειξη. Καμία μέτρηση δεν έδειξε τίποτε. Και δεν έχουμε και άλλο τρόπο, ούτε αυτό είναι θέμα που μπορεί να ξεφεύγει από τις μετρήσεις ούτε είναι θέμα διαλογισμού. Είναι θέματα φυσικής και αν τα όργανα δείχνουν ότι εμείς δεν έχουμε μόλυνση αυτήν τη στιγμή, σημαίνει ότι δεν έχουμε μόλυνση.

Το τι θα γίνει αργότερα, πράγματι αυτό δεν το ξέρουμε. Και το τι γίνεται στη Γιουγκοσλαβία, πιθανόν να μην το ξέρουμε, διότι σας είπα ότι υπάρχουν κάποιες σκέψεις, αλλά αυτό που κάνει η Κυβέρνηση, το οποίο το κάνει με πάρα πολλή δύναμη και το ξέρετε, δηλαδή, να σηκώνει τη φωνή της έναντι όλης της διεθνούς κοινότητας, στην οποία συμμετέχουμε και να ζητά να σταματήσει ο πόλεμος, να βρεθεί πολιτική λύση στο πρόβλημα, να βρεθεί διέξοδος από την κρίση, όπως έχει δημιουργηθεί, νομίζω ότι είναι μια φωνή αρκετά μεγάλη.

Φανταστείτε ότι όλος αυτός ο κόσμος στη Δυτική Ευρώπη και στην Αμερική, οι οποίοι -δεν ξέρω για ποιο λόγο και πώς- έχουν επιτύχει να πειστούν ότι οι επιχειρήσεις αυτές σωστά γίνονται, το ανέχονται και μπορούμε εμείς, η Ελλάδα, απ' αυτό το μέρος της γης των δέκα εκατομμυρίων έναντι αυτών των επτακοσίων εκατομμυρίων, να υψώνουμε τη φωνή μας και να λέμε "όχι πλέον επιχειρήσεις".

Και αυτό θα πρέπει να αξιολογηθεί και από σας και από όλους τους συναδέλφους. Και πιστεύω ότι αξιολογείται και εκτιμάται ιδιαίτερα από όλον τον ελληνικό λαό, ο οποίος -όπως είπα και σε άλλη απάντηση- συναισθηματικά είναι με την πλευρά των πληττομένων, όμως εκτιμά ότι οι χειρισμοί της ελληνικής Κυβέρνησης είναι πολύ επιτυχημένοι στη συγκεκριμένη περίπτωση.

Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Παναγιώτης Ν. Κρητικός): Θα επανέλθουμε στην κρατηθείσα επίκαιρη ερώτηση πρώτου κύκλου, την με αριθμό 931/26.4.99 του Βουλευτή του Δημοκρατικού Κοινωνικού Κινήματος κ. Αναστασίου Ιντζέ προς τους Υπουργούς Περιβάλλοντος, Χωροταξίας και Δημοσίων Έργων, Εσωτερικών, Δημόσιας Διοίκησης και Αποκέντρωσης, σχετικά με την αποπεράτωση του τμήματος της Εθνικής Οδού Σερρών - Βουλγαρίας από τον κόμβο Στρυμονοχωρίου - Προμαχώνος.

Η επίκαιρη ερώτηση του κ. Ιντζέ έχει ως εξής:

"Το τμήμα της Εθνικής Οδού Σερρών-Βουλγαρίας από τον κόμβο Στρυμονοχωρίου-Προμαχώνος, μήκους 12 χιλιομέτρων, το οποίο αποτελεί την πύλη εισόδου στην ελληνική επικράτεια, εκτελείται από την κατασκευάστρια εταιρεία "ΕΡΓΟΜΗΧΑΝΙΚΗ" Α.Ε., συνολικής δαπάνης 4,5 δισεκατομμύρια δραχμές. Το έργο σύμφωνα με τη σύμβαση, πρέπει" -έπρεπε- "να περατωθεί το Μάρτιο του 1999.

Η πρόοδος, όμως, των εργασιών καρκινοβατεί και η όψη του υπό κατασκευή έργου ακόμη βρίσκεται στα χωματουργικά και εμφανίζεται ως "οργωμένο χωράφι".

Ερωτώνται οι κύριοι Υπουργοί:

Τι μέτρα πρόκειται να λάβει έτσι ώστε το έργο να αποπερατωθεί εγκαίρως και βάσει των προδιαγραφών του διαγωνισμού, εν όψει και της μεγάλης έκπτωσης της κατασκευάστριας, που ανέρχεται στο 54% και συνεπώς υπάρχει κίνδυνος ως προς την ποιότητα του έργου."

Ο Υφυπουργός Περιβάλλοντος, Χωροταξίας και Δημοσίων Έργων κ. Χρήστος Βερελής έχει το λόγο.

ΧΡΗΣΤΟΣ ΒΕΡΕΛΗΣ (Υφυπουργός Περιβάλλοντος, Χωροταξίας και Δημοσίων Έργων): Κύριε Πρόεδρε, υπάρχει η απόφαση να αναβαθμιστεί η υπάρχουσα εθνική οδός Θεσσαλονίκης-Σερρών-Προμαχώνος και να γίνει σύγχρονος αυτοκινητόδρομος με ενδιάμεση νησίδα και δύο κλάδους κυκλοφορίας.

Το έργο, το οποίο αναφέρει ο κ. Ιντζές στην ερώτησή του είναι το τελευταίο κομμάτι αυτού του δρόμου από τον κόμβο Πετριτσίου μέχρι το Τελωνείο του Προμαχώνα. Είναι ένα έργο, το οποίο έχει προκηρυχθεί ήδη από τον Απρίλιο του 1997, η

σύμβαση υπεγράφη το Μάιο του 1997 και όντως η έκπτωση ήταν 54%, όπως αναφέρει ο κ. Ιντζές.

Είναι έργο της περιφέρειας και η χρηματοδότηση του έργου αυτού γίνεται από το κοινοτικό πρόγραμμα ΙΝΤΕΡΕΓΚ όπου το Υπουργείο Περιβάλλοντος-Χωροταξίας και Δημοσίων Έργων σε συνεννόηση με το ΥΠΕΘΟ εξασφαλίζει τα απαραίτητα κονδύλια.

Η αρχική συμβατική προθεσμία περαίωσης ήταν η 26η Μαΐου του 1999, όμως στη διάρκεια της κατασκευής διαπιστώθηκε ότι το έργο αυτό στην εκτέλεσή του είχε προβλήματα που οφείλονταν στην αδυναμία του αναδόχου, της εταιρείας "ΕΡΓΟΜΗΧΑΝΙΚΗ", να ανταποκριθεί στις ανάγκες του έργου.

Όπως προβλέπει η κείμενη νομοθεσία, υπήρξε ειδική πρόσκληση προς την ανάδοχο εταιρεία, η οποία έγινε στις 2 Νοεμβρίου του 1998. Ο ανάδοχος εμπρόθεσμα υπέβαλε ένσταση στις 29 Ιανουαρίου του 1999 και την ένσταση αυτή έπρεπε να εξετάσει η προϊσταμένη αρχή μέσα σε διάστημα δύο μηνών. Κατόπιν αυτού ο ανάδοχος επαναδραστηριοποιήθηκε προσπαθώντας να βελτιώσει το ρυθμό του, αλλά στη συνέχεια στις 11 Μαρτίου του 1999, επειδή οι προσπάθειές του δεν απέδωσαν ικανοποιητικά αποτελέσματα, η περιφέρεια κεντρικής Μακεδονίας κατέστησε πλέον την έκπτωση οριστική. Ο εργολάβος, λοιπόν, έχει κηρυχθεί οριστικά έκπτωτος.

Σχετικά με την ποιότητα του έργου, το οποίο έχει παραχθεί στην περίοδο αυτή -που είναι 15% του συνολικού έργου- αυτό το οποίο μας ενθαρρύνει η περιφέρεια κεντρικής Μακεδονίας είναι ότι δεν έχουν παρουσιαστεί προβλήματα στις εκτελεσθείσες εργασίες.

Όπως προβλέπει η κείμενη νομοθεσία, κύριε Ιντζέ, το έργο αυτό επαναδημοπρατείται εις βάρος και για λογαριασμό του εκπτώτου αναδόχου. Άρα επαναδημοπρατείται με το συμβατικό ποσό της προηγούμενης σύμβασης με την έκπτωση του 54%, δηλαδή με 1,5 δισεκατομμύρια δραχμές λόγω της αφαίρεσης του 15%, το οποίο έχει ήδη εκτελεστεί.

Υπολογίζεται ότι ο διαγωνισμός, με τις πενήντα δύο ημέρες που προβλέπεται από το νόμο ως περιθώριο για τις διαδικασίες δημοσίευσης, θα γίνει τον Ιούνιο και υπολογίζεται επίσης, ότι τον Ιούλιο θα υπάρχει ανάδοχος, επειδή είναι εξασφαλισμένες οι πιστώσεις, προκειμένου το έργο να αρχίσει να εκτελείται.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Παναγιώτης Ν. Κρητικός): Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, έχω τη χαρά να ανακοινώσω στο Σώμα ότι από τα δυτικά θεωρεία παρακολουθούν τη συνεδρίασή μας, αφού προηγουμένως ξεναγήθηκαν στην έκθεση της αίθουσας "ΕΛΕΥΘΕΡΙΟΣ ΒΕΝΙΖΕΛΟΣ", εβδομήντα δύο μαθητές και πέντε συνοδοί-καθηγητές από το 1ο Γυμνάσιο Γρεβενών.

Τους καλωσορίζουμε, κύριε Κωνσταντίνιδη, στο Κοινοβούλιο.

(Χειροκροτήματα από όλες τις πτέρυγες)

Επίσης, από τα άνω θεωρεία των δημοσίων υπαλλήλων παρακολουθούν τη συνεδρίασή μας, αφού προηγουμένως ξεναγήθηκαν στην έκθεση της αίθουσας "ΕΛΕΥΘΕΡΙΟΣ ΒΕΝΙΖΕΛΟΣ", οκτώ μαθήτριες και μία συνοδός-καθηγήτρια από το ΚΕΚ "ΑΠΟΨΗ".

Τους καλωσορίζουμε στο Κοινοβούλιο.

(Χειροκροτήματα από όλες τις πτέρυγες)

Ορίστε, κύριε Ιντζέ, έχετε το λόγο.

ΑΝΑΣΤΑΣΙΟΣ ΙΝΤΖΕΣ: Κύριε Πρόεδρε, σας ευχαριστώ γιατί με την ευστροφία σας και τη λογοτεχνική ροπή που έχετε, επισημάνετε το χρόνο του ρήματος σε "έπρεπε" από "πρέπει".

Πράγματι "έπρεπε" θα έπρεπε να γράψω, διότι η ερώτηση πρωτοκατατέθηκε στις αρχές Ιανουαρίου...

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Παναγιώτης Ν. Κρητικός): Βέβαια, αφού ακολούθησε.

ΑΝΑΣΤΑΣΙΟΣ ΙΝΤΖΕΣ: Απέφυγε ο κ. Λαλιώτης να έρθει στη Βουλή λέγοντας ότι δεν είναι της αρμοδιότητάς του, απευθύνομαι στο Υπουργείο Εσωτερικών, επειδή ανήκει στην περιφέρεια...

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Παναγιώτης Ν. Κρητικός): Και εσείς επανακαταθέτοντάς την, δεν την αναπροσαρμόσατε γραμματικά.

ΑΝΑΣΤΑΣΙΟΣ ΙΝΤΖΕΣ: Περιμένετε, κύριε Πρόεδρε.

Και το Υπουργείο Εσωτερικών μου λέει ότι υπάγεται πάλι στον κ. Λαλιώτη και είναι η τρίτη φορά που κατατίθεται και εδέχσε το Υπουργείο ΠΕΧΩΔΕ να έρθει να απαντήσει. Ως προς την παρατήρηση, συμφωνώ και εγώ.

Τώρα, ευχαριστώ τον κύριο Υπουργό που κίνησε τη διαδικασία αναδημοπράτησης του έργου, αλλά οφείλω να πω στο Σώμα ότι οι εργασίες της κατασκευής του έργου από την εργολήπτρια εταιρεία, την "ΕΡΓΟΜΗΧΑΝΙΚΗ" είχαν σταματήσει στις αρχές του δεύτερου εξαμήνου του 1998.

Επομένως, πάρα πολύς χρόνος κύλισε μετά από την ερώτησή μου για να επιληφθεί η Κυβέρνηση για να προχωρήσει στην έκπτωση του εργολάβου και την επανακήρυξη του έργου σε ένα δρόμο που είναι σήμερα ίσως η μοναδική πύλη εισόδου στην Ελλάδα από την Ευρώπη, δεδομένου ότι η είσοδος από τους Ευζώνους έχει κλείσει. Στα σύνορα με την Αλβανία δεν υπάρχουν τέτοιες εισοδοί και ο κεντρικός δρόμος εξαγωγών των ελληνικών προϊόντων είναι μέσω Προμαχώνος προς Βουλγαρία.

Εν πάση περιπτώσει, εμείς θα αναμείνουμε, κύριε Πρόεδρε, εντός των προθεσμιών να επανακηρυχθεί το έργο και να αρχίσουν οι διαδικασίες αλλιώς θα επαναφέρουμε το θέμα στη Βουλή.

Ευχαριστώ πολύ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Παναγιώτης Ν. Κρητικός): Ο κύριος Υφυπουργός, αν επιθυμεί, έχει το λόγο για να δευτερολογήσει.

ΧΡΗΣΤΟΣ ΒΕΡΕΛΗΣ (Υφυπουργός Περιβάλλοντος, Χωροταξίας και Δημοσίων Έργων): Δεν έχω να προσθέσω τίποτα, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Παναγιώτης Ν. Κρητικός): Δεύτερη είναι η με αριθμό 922/22.4.99 επίκαιρη ερώτηση δεύτερου κύκλου του Βουλευτή της Νέας Δημοκρατίας κ. Ελευθέριου Παπαγεωργόπουλου προς τους Υπουργούς Ανάπτυξης, Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων, σχετικά με τη λήψη μέτρων αντιμετώπισης των προβλημάτων των ανέργων της βορειοκεντρικής Εύβοιας.

Η επίκαιρη ερώτηση του κ. Παπαγεωργόπουλου έχει ως εξής:

"Όπως γνωρίζετε με τον ν. 2388/ΦΕΚ 50Α' 14.3.96 κυρώθηκε η από 6.12.95 σύμβαση πωλήσεως μεταξύ της εταιρείας "ΕΛΛΗΝΙΚΕΣ ΕΞΑΓΩΓΕΣ Α.Ε." της εταιρείας "ΒΙΟΜΑΓΝ ΜΕΤΑΛΛΕΥΤΙΚΗ, ΕΜΠΟΡΙΚΗ, ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΚΗ ΚΑΙ ΤΕΧΝΙΚΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΠΕΡΙΟΡΙΣΜΕΝΗΣ ΕΥΘΥΝΗΣ" και του Ελληνικού Δημοσίου ως εκ τρίτου συμβαλλομένου.

Προκειμένου να αντιμετωπισθούν τα εκρηκτικά κοινωνικά προβλήματα της περιοχής βορειοκεντρικής Εύβοιας, η οποία επλήττετο από καθολική και απόλυτη ανεργία, η Κυβέρνηση έστρεψε την κύρωση της σύμβασης να ακολουθήσουν μέτρα κοινωνικής προστασίας των ανέργων. Με το άρθρο 6 του ν. 2388/96 οι μισθωτοί, που απολύθηκαν κατά τα έτη 1990 έως 1995 από τις μεταλλευτικές επιχειρήσεις της βορειοκεντρικής Εύβοιας, εφόσον παρέμειναν άνεργοι, εντάχθηκαν σε ειδική επιδότηση ανεργίας. Δηλαδή, όσοι πληρούσαν προϋποθέσεις ηλικιακού χαρακτήρα, λάμβαναν μέχρι τη συνταξιοδότησή τους και για χρονικό διάστημα τριάντα έξι μηνών τακτική επιδότηση από τον ΟΑΕΔ ή το Πρόγραμμα Δημοσίων Επενδύσεων, ενώ συνεχίζετο η ασφάλισή τους στους οικείους ασφαλιστικούς οργανισμούς μέχρι ογδόντα ημέρες ασφάλισης κατ' έτος ειδικής επιδότησης.

Όμως, αυτές τις ημέρες λήγει το διάστημα τριάντα έξι μηνών καθεστώς ειδικής επιδότησης με αποτέλεσμα περισσότεροι από διακόσιοι άνεργοι να μένουν εντελώς απροστάτευτοι με ό,τι αυτό συνεπάγεται, ενώ παράλληλα για όσους συμπλήρωσαν την ηλικία συνταξιοδότησης, η ασφάλισή των για ογδόντα ημερομίσθια το χρόνο είναι ατελέσφορη, δεδομένου ότι καθιστά αδύνατη τη συμπλήρωση των αναγκαίων ημερομισθίων για τη συνταξιοδότησή τους.

Επειδή είναι απαραίτητη η παράταση της ειδικής επιδότησης του ν. 2388/96 καθώς και η αύξηση των ημερών ασφάλισης σε εκατόν πενήντα ημέρες ετησίως.

Για τους λόγους αυτούς ερωτώνται οι αρμόδιοι κύριοι Υπουργοί:

Τι προτίθενται να πράξουν για την αντιμετώπιση των

προβλημάτων των ανέργων της βορειοκεντρικής Εύβοιας";

Ο Υφυπουργός Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων, κ. Πρωτόπαπας, έχει το λόγο.

ΧΡΗΣΤΟΣ ΠΡΩΤΟΠΑΠΑΣ (Υφυπουργός Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων): Κύριε Πρόεδρε, αν και έχουμε απαντήσει στον αγαπητό κύριο συνάδελφο και εγγράφως από το Υπουργείο Εργασίας σε σχέση με ερώτηση που είχε υποβάλει γραπτώς, θέλω να επαναλάβω ότι η μεν επιχείρηση ΒΙΟΜΑΓΝ, πρώην "ΣΚΑΛΙΣΤΗΡΙ" είχε καθυστερήσει την καταβολή δεδουλευμένων αποδοχών στους εργαζόμενους λόγω οικονομικής αδυναμίας. Παρενέβη η Επιθεώρηση Εργασίας και ήδη έχει καταβάλει μέρος των δεδουλευμένων αποδοχών και συνεχίζει να τους εξοφλεί τμηματικά.

Αλλά βέβαια τα προβλήματα είναι μεγάλα. Από 1.4.98 έχει θέσει σε τρίμηνη διαθεσιμότητα -προβλέπεται αυτό από το νόμο- εξήντα οκτώ εργαζόμενους, προκειμένου να ξεπεραστεί το πρόβλημα που αντιμετωπίζει και που φαίνεται ότι είναι μεγάλο.

Όσον αφορά για το γενικότερο πρόβλημα που βάλατε, θέλω να τονίσω ότι έχει υπάρξει καθεστώς ειδικής επιδότησης ανεργίας για τους ανέργους της βορείου Ευβοίας και μάλιστα με ιδιαίτερα σημαντικούς όρους και με καταβολή των χρημάτων που προβλέπονταν για το καθεστώς ειδικής επιδότησης ανεργίας, το οποίο ήταν και με ασφαλιστικά ένσημα και από τον κρατικό προϋπολογισμό και από τον ΟΑΕΔ.

Το θέμα της συνέχισης, το οποίο ο κύριος συνάδελφος θέτει, είναι ένα θέμα σημαντικό, το οποίο όμως δεν αφορά την Εύβοια. Αν φορτώσουμε τον ΟΑΕΔ με ένα ανάλογο μέτρο, το οποίο θα ισχύει για όλους τους θύλακες ανεργίας, θα πιναχθεί ο προϋπολογισμός του στον αέρα. Αυτό το δηλώνει και ο ίδιος ο Οργανισμός. Τα έγγραφα είναι στη διάθεσή σας, αγαπητέ κύριε συνάδελφε. Δεν αντέχει να πάρει ένα τέτοιο μέτρο, με τέτοια έκταση, γιατί δεν μπορεί να γίνει αυτό μόνο για την Εύβοια. Θα πρέπει να ληφθούν οι ανάλογες προϋποθέσεις για όλους τους ανέργους που κατά καιρούς έχουν ενταχθεί στα προγράμματα της ειδικής επιδότησης ανεργίας, κάτι το οποίο, όπως καταλαβαίνετε, θα είχε εκρηκτικές διαστάσεις.

Αν τώρα υπήρχε μία συμφωνία από πλευράς και του εργατικού κινήματος ότι το βάζουμε για μια-δύο περιοχές, είναι ένα θέμα που προσωπικά -χωρίς να δεσμεύομαι αυτήν τη στιγμή ιδιαίτερα- θα μπορούσα να το μελετήσω, μέσα στις οικονομικές δυνατότητες του ΟΑΕΔ, παράλληλα με τη διοίκησή του. Αλλά καταλαβαίνετε ότι αυτό δεν μπορεί να έχει έναν πανελλήνιο χαρακτήρα, διότι όπως και ο ίδιος ο Οργανισμός δηλώνει, το ποσό δεν μπορεί να το αντέξει.

Παρόλα αυτά, έχουμε κάνει και άλλα προγράμματα για ανθρώπους οι οποίοι είναι μεγάλης ηλικίας. Θέλω να τονίσω ότι υπάρχει ένα ειδικό πρόγραμμα που επεξεργασθήκαμε και που χρηματοδοτείται και από τον ΟΑΕΔ και από το ΛΑΕΚ, σε μια επιθετική πολιτική απασχόλησης. Προβλέπεται, δηλαδή, η επιχορήγηση εργοδοτών με έξι χιλιάδες (6.000) την ημέρα για τον πρώτο χρόνο και επτά χιλιάδες (7.000) την ημέρα -προσέξτε το- για το δεύτερο χρόνο, προκειμένου να απασχολήσουν άτομα που είναι κοντά στο όριο συνταξιοδότησης και χρειάζονται μέχρι εξακόσια ένσημα και δύο χρόνια εργασίας για να μπορέσουν να φύγουν ομαλά, παίρνοντας τη σύνταξή τους.

Το πρόγραμμα αυτό το έχουμε επεξεργασθεί, ισχύει, χρηματοδοτείται κανονικά και μπορεί να βρεθούν άλλοι εργοδότες της περιοχής, οι οποίοι να κάνουν χρήση, εφόσον υπάρχει και το ανάλογο ενδιαφέρον από τα συνδικάτα της περιοχής και από τις εργοδοτικές οργανώσεις.

Από εκεί και πέρα, είμαι ανοικτός στα αιτήματα τα οποία έχουν έρθει κατ'επανάληψη από την περιοχή της Ευβοίας και πιστεύω ότι έχουμε αντιμετωπίσει αρκετά από αυτά, όπως για παράδειγμα βρέθηκε μια οριστική λύση στα προβλήματα που είχαν να κάνουν με τα ναυπηγεία Αυλίδας, η οποία κατά τη γνώμη μου είναι πάρα πολύ καλή και μπορεί να εγγυηθεί την απασχόληση στην περιοχή.

Θέλω να πιστεύω ότι και με τη δική σας συμβολή, τέτοιες λύσεις μπορεί να βρεθούν και στα υπόλοιπα θέματα.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Παναγιώτης Ν. Κρητικός): Ο κ.

Παπαγεωργόπουλος έχει το λόγο.

ΛΕΥΤΕΡΗΣ ΠΑΠΑΓΕΩΡΓΟΠΟΥΛΟΣ: Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

Κύριε Υπουργέ, φαντάζεσθε ότι αν η γραπτή απάντηση ήταν ικανοποιητική, θα θέλαμε να σκοτώσουμε την ώρα μας και να έρθουμε εδώ να πούμε τα ίδια πράγματα; Δεν ήταν ικανοποιητική και μια υπαλληλικής νοοτροπίας, γραφειοκρατικής λογικής απάντηση δε σας ξεχρεώνει. Προσδοκούσαμε μια απάντηση από την προφορική συζήτηση και δεν την πήραμε. Ακούσαμε άλλα λόγια.

Τι θα πει, κύριε Υπουργέ, ότι θα ζητήσουν και οι υπόλοιποι άνεργοι των θυλάκων ανεργίας; Ήταν μια ειδική ρύθμιση επιδότησης για το συγκεκριμένο θύλακα ανεργίας, σαν αντίμετρο στα γενικότερα προβλήματα που αντιμετωπίζει η περιοχή. Αυτοί οι διακόσιοι άνθρωποι έχουν μείνει στα πρόθυρα, ένα χρόνο περίπου, ενάμιση το πολύ, άλλοι έξι μήνες απόσταση από το να θεμελιώσουν δικαίωμα για σύνταξη γήρατος. Αυτό δεν προλαβαίνουν να το φθάσουν και γιατί τα ημερομίσθια ήταν λίγα και γιατί σταμάτησε αυτές τις μέρες η ειδική επιδότηση που είχε προβλεφθεί με το ν.2388.

Γι'αυτό, λοιπόν, ζητούμε να στέρξετε να λυθεί αυτό το θέμα, γιατί οι άνεργοι υπάρχουν, το πρόβλημα υπάρχει, η αιτία της προηγούμενης ρύθμισης υφίσταται και πρέπει να το δείτε.

Τα ειδικά προγράμματα απασχόλησης και τα κίνητρα δεν τους αφορούν. Δεν υπάρχουν εργοδότες εκεί, κύριε Υπουργέ. Είσαθε παλιός συνδικαλιστής και αυτά τα γνωρίζετε. Δεν υπάρχουν εργοδότες εκεί για να επιδοτηθούν. Από πού θα επιδοτηθούν; Από τον Άη Γιάννη το Ρώσο, ο οποίος μόνο τους ευλογεί για να επιβιώσουν; Θα προσδοκούσα μια καλύτερη απάντηση.

Από εκεί και πέρα, δράττομαι της ευκαιρίας στον ελάχιστο χρόνο που μου μένει να αναφερθώ σε ένα θέμα μεγάλης επικαιρότητας. Σήμερα υπάρχουν σε όλα τα δελτία των ειδήσεων δηλώσεις πανηγυρικές, εξαγγελίες για την αγορά κατοικίας με leasing, μέσω του ΟΕΚ. Από τον Αύγουστο του 1998 έχω μετρήσει -αναφέρομαι ειδικά στον κ. Παπαϊωάννου- δεκαπέντε εξαγγελίες. Δεκαπέντε φορές με συχνότητα δύο φορές το μήνα εξαγγέλει αγορά κατοικίας με leasing.

Ερωτώ, αυτή η φάρσα πόσον καιρό θα κρατήσει; Για πόσον καιρό το Υπουργείο Εργασίας θα εξαπατά τους ανέργους ή τους εργαζόμενους; Το λέω, δεδομένου ότι δεν έχει κατατεθεί ακόμα το σχέδιο νόμου, δεδομένου ότι ο ΟΕΚ είναι ακέφαλος και δεδομένου ότι δεν υπάρχει ετοιμότητα του ΟΕΚ σε εργατικές κατοικίες.

Θα σταματήσει, λοιπόν, αυτή η φάρσα; Θα καταθέσετε το νόμο; Θα υπάρξουν ρυθμίσεις; Διαφορετικά σας πήραμε χαμπάρι, δεν πάει άλλο.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Παναγιώτης Ν. Κρητικός): Ο κύριος Υφυπουργός έχει το λόγο.

ΧΡΗΣΤΟΣ ΠΡΩΤΟΠΑΠΑΣ (Υφυπουργός Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων): Κύριε συνάδελφε, πιθανόν να μην έχετε πάρει χαμπάρι -για να χρησιμοποιήσω την ίδια έκφραση- ότι παρουσιάστηκε το νομοσχέδιο και δόθηκε στη δημοσιότητα.

ΛΕΥΤΕΡΗΣ ΠΑΠΑΓΕΩΡΓΟΠΟΥΛΟΣ: Δεν έχει κατατεθεί.

ΧΡΗΣΤΟΣ ΠΡΩΤΟΠΑΠΑΣ (Υφυπουργός Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων): Είπα ότι παρουσιάστηκε και δόθηκε στη δημοσιότητα.

Συνηθίζουμε -και νομίζω ότι θα συμφωνήσετε μαζί μου- όταν είναι ένα νομοσχέδιο το οποίο αφορά άμεσα τους εργαζόμενους και ειδικά τις κοινωνικές οργανώσεις, να το δίνουμε στη δημοσιότητα, να το στέλνουμε στη ΓΣΕΕ, στο ΣΕΒ, στους εμπόρους και στους βιοτέχνες, οι οποίοι εν τέλει πληρώνουν τις εισφορές για τον Οργανισμό Εργατικής Κατοικίας και να ζητάμε την άποψή τους γύρω από το νομοσχέδιο. Πιστεύω ότι συμφωνείτε με αυτήν την πρακτική.

Το νομοσχέδιο, λοιπόν, δόθηκε στη δημοσιότητα, το νομοσχέδιο εστάλη προς τους κοινωνικούς εταίρους, προκειμένου να καταθέσουν τις απόψεις τους και αμέσως μόλις οι κοινωνικοί εταίροι καταθέσουν τις απόψεις τους -και νομίζω

ότι αυτό θα γίνει πάρα πολύ σύντομα- θα έρθει και στην Εθνική Αντιπροσωπεία, όπου θα χαρώ πολύ να συμφωνήσετε με τις πραγματικά επαναστατικές διατάξεις που περιέχει αυτό το νομοσχέδιο, γύρω από την εργατική κατοικία. Δεν εκτιμώ ότι δεν θα το κάνετε.

Αν τώρα μικρόψυχα -προκειμένου να μη μπορείτε να τεκμηριώσετε τη διαφωνία σας- αρχίζετε να λέτε ότι καθυστερήσαμε, επειδή το ακούω συχνά αυτό, εγώ απαντώ ότι εμείς προχωράμε σταθερά, κάνουμε αυτά τα νομοσχέδια, παίρνουμε αυτά τα μέτρα και θα τα παίρνουμε και όποιος νομίζει ότι είναι πολιτική το να λέει "μπορούσατε να τα πάρετε δεκαπέντε μέρες νωρίτερα" και αυτό αποτελεί σημείο κριτικής, με συγχωρείτε, αλλά κατά τη γνώμη μου δεν έχει να προσφέρει τίποτα στους εργαζόμενους.

Όσον αφορά το θέμα της Ευβοίας, εμείς το βλέπουμε πάντα θετικά. Πήραμε ένα θετικό μέτρο. Ήταν πράγματι σημαντικό και θετικό μέτρο η επιδότηση εργασίας στο χώρο της περιοχής του Μαντουδίου, τέως Σκαλιστήρη. Αυτό έγινε με χρήματα του κρατικού προϋπολογισμού, έγινε με χρήματα του Οργανισμού Απασχόλησης Εργατικού Δυναμικού. Τέτοια μέτρα πήραμε και στην Πειραική-Πατραϊκή και στη Χαλκιδική και σε άλλες περιοχές της Ελλάδας και στο Λαύριο.

Έχουμε λάβει πραγματικά ένα μέτρο που είναι πρωτοφανές για την Ευρώπη, την ειδική επιδότηση ανεργίας και βέβαια, αυτό κάποια στιγμή λήγει, γιατί προβλεπόταν για δύο με τρία χρόνια. Ανάλογα μέτρα πήραμε τώρα και για άλλες επιχειρήσεις. Μιλάτε για συνέχιση αυτού του μέτρου. Σας απαντώ ότι το εξετάζουμε, αλλά το εξετάζουμε μέσα σε ένα πλαίσιο γενικότερο, διότι δεν μπορεί να ισχύσει κάτι για μια περιοχή και να μην ισχύσει επί παραδείγματι για τους ανέργους της Πειραικής ή της Χαλκιδικής ή άλλες περιοχές, όπου είχαν παρθεί ανάλογα μέτρα.

Το μελετάμε. Αν τα οικονομικά μας το επιτρέπουν, να είσθε βέβαιοι ότι είμαστε οι πρώτοι που το θέλουμε και οι πρώτοι που θα το προχωρήσουμε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Παναγιώτης Ν. Κρητικός): Επανερχόμεθα στις επίκαιρες ερωτήσεις πρώτου κύκλου.

Θα συζητηθεί η δεύτερη επίκαιρη ερώτηση με αριθμό 919/21-4-99 της Βουλευτού της Νέας Δημοκρατίας, κ. Παρθένας Φουντουκίδου, προς τον Υπουργό Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων, σχετικά με τις προθέσεις του Υπουργείου για μετεγγραφή των Ελλήνων φοιτητών που σπουδάζουν στη Γιουγκοσλαβία.

Η επίκαιρη ερώτηση της κυρίας συναδέλφου έχει ως εξής:

"Οι εκατοντάδες Ελλήνων φοιτητών που είναι εγγεγραμμένοι σε πανεπιστημιακές σχολές της Γιουγκοσλαβίας, αντιμετωπίζουν πρόβλημα συνέχισης των σπουδών τους, όχι μόνο επειδή διεκόπησαν τα μαθήματα εξαιτίας των βομβαρδιστικών επιδρομών του ΝΑΤΟ, οι οποίες είναι άδηλο πότε θα σταματήσουν, αλλά και διότι ακόμα και μετά τη λήξη των βομβαρδισμών, λόγω της ολικής καταστροφής που υφίσταται η χώρα αυτή, δε θα είναι για μεγάλο χρονικό διάστημα δυνατή η λειτουργία των πανεπιστημίων.

Δεδομένου όμως ότι οι φοιτητές αυτοί υπεβλήθησαν σε κόπους και δαπάνες για να πραγματοποιήσουν τις σπουδές τους, θα ήταν άδικο να μείνουν έωλοι. Αποτελεί χρέος της πολιτείας να εξασφαλίσει την απρόσκοπτη συνέχιση των σπουδών τους στις αντίστοιχες σχολές εξωτερικού, πράγμα το οποίο συνέβη κατά το πρόσφατο παρελθόν στην περίπτωση των Ελλήνων φοιτητών στη Βοσνία Ερζεγοβίνη.

Γ'αυτό σας ερωτώ, κύριε Υπουργέ, αν προτίθεσθε να προβείτε σε νομοθετική ρύθμιση για τη διευθέτηση του προβλήματος αυτού".

Ο Υφυπουργός Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων, κ. Ανθόπουλος, έχει το λόγο.

ΙΩΑΝΝΗΣ ΑΝΘΟΠΟΥΛΟΣ (Υφυπουργός Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων): Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, κατ'αρχήν θα ήθελα με την ευκαιρία αυτής της ερώτησης να υπενθυμίσω, ποιο είναι το νομικό καθεστώς που διέπει τις μετεγγραφές Ελλήνων φοιτητών εξωτερικού.

Κάθε χρόνο ένα ποσοστό 10% επί των εισακτέων στις ανώτατες και ανώτερες σχολές της χώρας, ΑΕΙ και ΤΕΙ καταλαμβάνεται μετά από όρους και προϋποθέσεις, μετά από μια διαδικασία εξετάσεων, από Έλληνες φοιτητές του εξωτερικού.

Φέτος, επειδή ο αριθμός των εισακτέων φθάνει στις εβδομήντα μία χιλιάδες πεντακόσιες, το 10% είναι επτά χιλιάδες εκατόν πενήντα, σημαίνει ότι θα υπάρχει μεγάλη ευρυχωρία και άνεση για όσους θέλουν να μετεγγραφούν, σύμφωνα με το νόμο που ισχύει.

Θυμίζω ότι μέχρι το 1995 οι θέσεις αυτές δεν ξεπερνούσαν τις τέσσερις χιλιάδες. Το 1999 έχουν διπλασιασθεί και του χρόνου, κατά το επόμενο ακαδημαϊκό έτος 2000-2001, οι θέσεις αυτές θα φθάσουν τις οκτώμισι χιλιάδες.

Γιατί το είπα αυτό; Γιατί σύμφωνα με την ήδη διατυπωθείσα με σαφήνεια θέση της Κυβέρνησης, δια στόματος του Υπουργού Τύπου και Μέσων Μαζικής Ενημέρωσης δεν πρόκειται να λυθεί το πρόβλημα των Ελλήνων φοιτητών της Γιουγκοσλαβίας πέραν του νόμου, πέραν των προϋποθέσεων, της διαδικασίας του νόμου αυτού.

Όμως, το Υπουργείο Παιδείας με περισσή κοινωνική ευαισθησία, διότι υπάρχει ένα κοινωνικό πρόβλημα αναζητεί, διερευνά λύσεις, τρόπους διευκόλυνσης, συνέχισης, των σπουδών αυτών των φοιτητών ή ολοκλήρωσης των πτυχικών τους εξετάσεων, πράγμα που εξαρτάται κατά κύριο λόγο και από τις αντικειμενικές δυνατότητες των πανεπιστημίων της χώρας μας, αλλά και από τις δυνατότητες συνεργασίας και συνεννόησης με τις αντίστοιχες και πολιτικές και πρυτανικές αρχές της γειτονικής χώρας.

Θα πρέπει, δηλαδή, να υπάρξει συμφωνία για να βρεθούν τρόποι διευκόλυνσης, έτσι ώστε ο χρόνος διάρκειας των πολεμικών επιχειρήσεων, που ευχόμαστε να σταματήσουν αμέσως στη γείτονα χώρα, να μη δημιουργήσει πολλαπλάσιο χρόνο απώλειας σπουδών γι' αυτούς τους σπουδαστές.

Ήδη ο Υπουργός Παιδείας έχει συγκεντρώσει στοιχεία, έχει κάνει πολλές επαφές με τους φοιτητές και τους γονείς τους, έχει κάνει συνάντηση με τον Πρόεδρο της Συνόδου των Πρυτάνεων τον κ. Δημόπουλο χθες και την επόμενη βδομάδα θα κάνει συνάντηση με τη Σύνοδο των Πρυτάνεων προκειμένου να θέσει αυτό το θέμα της παροχής διευκολύνσεων στους Έλληνες φοιτητές Γιουγκοσλαβίας. Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Παναγιώτης Ν. Κρητικός): Η κ. Φουντουκίδου έχει το λόγο.

ΠΑΡΘΕΝΑ ΦΟΥΝΤΟΥΚΙΔΟΥ: Κύριε Υπουργέ, έχει παρέλθει χρονικό διάστημα ενός μηνός και ακούμε τις ίδιες στερεότυπες απαντήσεις, οι οποίες ενισχύονται από τη σημερινή σας θέση με μία αδιαφάνεια και με μία ασάφεια, ως προς τις πραγματικές σας προθέσεις.

Καθόλου δεν ξεκαθαρίσατε το τοπίο και νομίζω ότι δεν έχετε και πολλές επιλογές. Είναι αδιέξοδο το θέμα. Θεωρώ ότι η επίλυσή του είναι μονόδρομος γιατί άπτεται του μέλλοντος των παιδιών. Αγωνιούν, όχι απλώς για την τύχη τους αλλά για το ίδιο τους το μέλλον.

Κύριε Υπουργέ, να σας υπενθυμίσω, ότι δεν φτάνει οι πολίτες των κρατών που υπέγραψαν και όπως στη δική σας περίπτωση προσυπέγραψαν τους βομβαρδισμούς στο Κόσσοβο, ώστε να υφίστανται σήμερα τις συνέπειες. Αρνούνται να τις υποστούν και αν θέλετε να λέμε και τα πράγματα με το όνομά τους, να σας υπενθυμίσω ότι δεν κάνατε καθόλου έγκαιρα το χρέος σας, όπως έκαναν οι Ηνωμένες Πολιτείες, η Μεγάλη Βρετανία, για να προφυλάξουν τους πολίτες. Δηλαδή να βγάλετε προ διετίας, όταν ήταν γνωστό σε όλους μας και περιμέναμε έκρηξη στην περιοχή, μία οδηγία, να ενημερώνατε τους γονείς και τα παιδιά να αποφυγούν τις εγγραφές στα συγκεκριμένα πανεπιστήμια, ώστε σήμερα να τους καταλογίζετε ευθύνες.

Αντιλαμβάνεστε ότι υπάρχουν συγκεκριμένες απαιτήσεις πλέον. Πρέπει να υπάρχουν συγκεκριμένες απαντήσεις. Πρέπει να προχωρήσετε ένα βήμα και να πείτε τι πρέπει να γίνει συγκεκριμένα για κάθε περίπτωση και για κάθε σχολή.

Πρέπει να επιταχύνετε τους ρυθμούς σας.

Νομίζω ότι υπήρξε μία παρεμφερής περίπτωση το 1994, όπου η Κυβέρνηση σας επεφύλαξε τελείως διαφορετική μεταχείριση στους φοιτητές της Βοσνίας και Ερζεγοβίνης. Αυτό το ίδιο πράγμα απαιτούν και οι φοιτητές από τη χώρα της Γιουγκοσλαβίας.

Κύριε Υπουργέ, αποδεικνύεται για άλλη μία φορά ότι ξεπερνίστε από τις εξελίξεις. Αποδεικνύεται για άλλη μία φορά πόσο δίκιο είχε η Νέα Δημοκρατία, όταν σας πρότεινε την ίδρυση, μη κερδοσκοπικών ιδιωτικών πανεπιστημίων. Η στείρα άρνησή σας και η δογματική εμμονή σας είναι αυτή που δημιουργήσε πρόσφυγες Έλληνες φοιτητές. Δώστε λύσεις, κύριε Υπουργέ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Παναγιώτης Ν. Κρητικός): Ο κύριος Υφυπουργός έχει το λόγο.

ΙΩΑΝΝΗΣ ΑΝΘΟΠΟΥΛΟΣ (Υφυπουργός Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων): Κύριε Πρόεδρε, νομίζω ότι η φράση πρόσφυγας φοιτητής, δεν πρέπει να ακούγεται στη χώρα μας. Και να μη συγχέουμε κοινωνικά προβλήματα με εκπαιδευτικά προβλήματα.

Θα ήθελα να ενημερώσω την αγαπητή συνάδελφο, ότι σύμφωνα με όχι απόλυτα εξακριβωμένες πληροφορίες, τον τελευταίο καιρό υπήρξαν μεταγραφές προς τα πανεπιστήμια της Γιουγκοσλαβίας και ιδιαίτερα της Πρίστινα εν όψει της έκρηξης στο Κοσσυφοπέδιο. 'Αρα, εάν τυχόν η ελληνική Κυβέρνηση προετοίμαζε, όπως λέτε εσείς, με προειδοποιήσεις τους Έλληνες πολίτες να μην εγγράφονται εκεί, διότι θα υπήρχε έκρηξη, ε τότε όλοι θα εγγράφονταν εκεί, γιατί έχουν σταθεί πραγματικά σε μία ρύθμιση που έγινε στο παρελθόν, όχι από το Π.Α.Σ.Ο.Κ. αλλά από τη Νέα Δημοκρατία το 1992. Όχι, όμως, για δύο χιλιάδες φοιτητές, αλλά για εκατό φοιτητές. Και την ολοκλήρωσε το Π.Α.Σ.Ο.Κ. με νομοθετική ρύθμιση το 1994, όταν κάποιοι από αυτούς που δεν πέρασαν τις εξετάσεις με ειδική νομοθετική ρύθμιση -ήταν περίπου δεκαπέντε άτομα- πέρασαν και αυτοί και μετεγράφησαν στα ελληνικά πανεπιστήμια. Για την ιστορία και την αλήθεια.

Από εκεί και πέρα έχουμε μία αρχή, που νομίζω ότι διέπει όλες τις πολιτικές παρατάξεις, ότι το όποιο κοινωνικό πρόβλημα μίας μικρής ή μιας μεγάλης ομάδας ανθρωπίνων δεν μπορεί να επιβαρύνει ούτε τη λειτουργία της εκπαίδευσης ούτε τις ποιοτικές επιλογές της εκπαίδευσης ούτε το ποιοτικό αποτέλεσμα της εκπαίδευσης. Διότι, εάν θέλουμε να είμαστε κοινωνικά ευαίσθητοι, πρέπει και οι δύο οφθαλμοί μας να είναι κοινωνικά ευαίσθητοι. Κοινωνικά ευαίσθητοι προς τα παιδιά, τους φοιτητές της Γιουγκοσλαβίας που ζητούν μετεγγραφή, αλλά εμείς παρέχουμε και υποσχόμεθα τρόπους διευκόλυνσης, αλλά και κοινωνικά ευαίσθητοι προς τα παιδιά εδώ της Ελλάδας που θα αριστεύσουν με 18,5 στις γενικές εξετάσεις και δεν θα μπουν στην Ιατρική, διότι επί συνόλου χιλίων τριακοσίων εβδομήντα δύο που θέλουν την αθρόα και άνευ εξετάσεων μεταγραφή τους στις ιατρικές και οδοντιατρικές σχολές της χώρας, οι χίλιοι εκατό από αυτούς ζητούν αυτό ακριβώς, ιατρική και οδοντιατρική σχολή. Και εδώ δεν πρέπει μόνο να βλέπουμε την ποιότητα της λειτουργίας και του αποτελέσματος της εκπαίδευσης, αλλά να βλέπουμε και κάτι ακόμη. Σε επιστημονικούς τομείς από τους οποίους βγαίνουν επιστήμονες που θα προσφέρουν υπηρεσία στην υγεία και τη ζωή του ανθρώπου, πρέπει εκεί η πολιτεία να είναι άκρως αξιοκρατική. Σας ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Παναγιώτης Ν. Κρητικός): Εισερχόμαστε στην τελευταία, αλλά την πλέον επίκαιρη ερώτηση δεύτερου κύκλου με αριθμό 942/26.4.99 του Ανεξάρτητου Βουλευτή κ. Βασιλείου Κοντογιαννόπουλου, προς τον Υπουργό Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων, σχετικά με τις προθέσεις του Υπουργείου για μεταβολή του συστήματος εκλογής των πρυτανικών αρχών, των οργάνων διοίκησης των Ανωτάτων Εκπαιδευτικών Ιδρυμάτων (ΑΕΙ) κλπ.

Η επίκαιρη ερώτηση του κυρίου συναδέλφου σε περίληψη έχει ως εξής:

"Οι επικείμενες φοιτητικές εκλογές...". Οι διεξαγόμενες σήμερα φοιτητικές εκλογές -αν μου επιτρέπεται, κύριε Κοντογιαννόπουλε- "...καθιστούν επίκαιρο το μείζον ζήτημα του θεσμοθετημένου

κομματισμού στα Ανώτατα Εκπαιδευτικά Ιδρύματα.

Όπως είναι γνωστό σε όλους, στις φοιτητικές εκλογές, μετέχουν παρατάξεις που εκπροσωπούν τις κομματικές νεολαίες. Αυτό όμως που λίγοι γνωρίζουν είναι ότι οι φοιτητές δεν εκλέγουν τους εκπροσώπους, που αυτοί επιθυμούν, στα διάφορα φοιτητικά ή πανεπιστημιακά όργανα. Με την ψήφο τους καθορίζουν μόνο τον αριθμό των εκπροσώπων που κάθε φοιτητική παράταξη κερδίζει, ανάλογα με το ποσοστό ψήφων που λαμβάνει. Οι εκπρόσωποι των φοιτητών διορίζονται από τις παρατάξεις τους.

Το στρεβλό αυτό σύστημα που θυμίζει το μουσολινικό κορπορατισμό, έχει οδηγήσει σε αδιαφορία την πλειοψηφία των φοιτητών για τις εκλογές αυτές, στην ανυπαρξία συγκροτημένου διοικητικού συμβουλίου της Ε.Φ.Ε.Ε. και στη σωστή γενικότερη κρίση του φοιτητικού κινήματος.

Ακόμη χειρότερα, έχει οδηγήσει στην καθιέρωση απαράδεκτων κομματικών συναλλαγών, ανάμεσα στα μέλη της ακαδημαϊκής κοινότητας και τις κομματικές νεολαίες, οι οποίες διαπραγματεύονται τις ψήφους των φοιτητών-εκλεκτόρων, που αυτές διορίζουν, με άμεση συνέπεια την καταρράκωση του κύρους και της ποιότητας των ακαδημαϊκών οργάνων.

Είναι φανερό ότι επιβάλλεται ριζική μεταβολή του συστήματος εκλογής των πρυτανικών αρχών και οργάνων διοίκησης των ΑΕΙ.

Ερωτάται συνεπώς ο κύριος Υπουργός Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων, αν προτίθεται να τροποποιήσει την υφιστάμενη νομοθεσία".

Ο Υφυπουργός Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων κ.Ανθόπουλος έχει και πάλι το λόγο.

ΙΩΑΝΝΗΣ ΑΝΘΟΠΟΥΛΟΣ (Υφυπουργός Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων): Κύριε Πρόεδρε, κύριοι συνάδελφοι, δεν θα ήθελα να μπω στην ουσία των παρατηρήσεων που εμπεριέχονται στην επίκαιρη ερώτηση του συναδέλφου. Το θέμα είναι μείζον και δεν μπορεί να εξαντληθεί προφανώς στα στενά χρονικά περιθώρια μίας επίκαιρης ερώτησης.

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΜΗΤΣΟΤΑΚΗΣ: Ναι, αλλά πρέπει να δώσετε μία απάντηση.

ΙΩΑΝΝΗΣ ΑΝΘΟΠΟΥΛΟΣ (Υφυπουργός Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων): Κύριε Πρόεδρε, γιατί με προλαβαίνετε;

Οπωσδήποτε, όμως, ήθελα να υπενθυμίσω στον αγαπητό συνάδελφο που παρακολουθεί και τις εργασίες της Επιτροπής Μορφωτικών Υποθέσεων, ότι το Υπουργείο Παιδείας έχει εξαγγείλει την πρόθεσή του να προβεί μετά βέβαια από τον αναγκαίο κοινωνικό διάλογο με τους εμπλεκόμενους φορείς στο θέμα της διοικητικής και οικονομικής αυτοτέλειας των ιδρυμάτων της χώρας τριτοβάθμιας εκπαίδευσης, σε αναθεώρηση του υφιστάμενου νομικού πλαισίου που διέπει τα ΑΕΙ και ΤΕΙ διότι έχει υπερβεί, αν δεν κάνω λάθος, τη δεκαπενταετία στην εφαρμογή του.

Πράγματι, έχουν διαπιστωθεί πολλές ανάγκες γι' αυτήν την παρέμβαση. Προς στιγμήν όμως το Υπουργείο Παιδείας, επειδή δεν έχει αρχίσει αυτός ο διάλογος, δεν μπορεί να λάβει ουδεμία θέση ή να εξαγγείλει ειδική ρύθμιση, διότι δεν θέλει, κατά το κοινώς λεγόμενο, να "καπελώσει" εκ των προτέρων ένα διάλογο, που πρέπει να είναι ανοιχτός, γόνιμος και αποτελεσματικός. Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Παναγιώτης Ν. Κρητικός): Ο κ. Κοντογιαννόπουλος έχει το λόγο.

ΒΑΣΙΛΕΙΟΣ ΚΟΝΤΟΓΙΑΝΝΟΠΟΥΛΟΣ: Κύριε Πρόεδρε, οι φοιτητικές εκλογές, που διεξάγονται πράγματι αυτήν την ώρα, γνωρίζουμε όλοι ότι διεξάγονται μέσα σε γενική αδιαφορία. Η αποχή προβλέπεται ότι θα είναι για μία ακόμη φορά ο βέβαιος νικητής. Οι φοιτητές στη μεγάλη τους πλειοψηφία αδιαφορούν, γιατί έχουν απόλυτα πεισθεί ότι η διαδικασία αυτή δεν τους αφορά. Αφορά μόνο τις νεολαίες των κομμάτων, γιατί οι φοιτητικές παρατάξεις δεν εκπροσωπούν τη φοιτητική νεολαία, εκπροσωπούν τα κόμμάτα τους, από τα οποία εξαρτώνται, ελέγχονται και χρηματοδοτούνται, δαπάνες βεβαίως των Ελλήνων φορολογουμένων. Το περιεχόμενο αυτής της ανα-

μέτρησης δεν είναι τα φοιτητικά προβλήματα, γι' αυτό δεν πρέπει να μιλάμε για φοιτητικό κίνημα σ' αυτές τις εκλογές. Δεν είναι ούτε καν η εκλογή των εκπροσώπων των φοιτητών στα διάφορα πανεπιστημιακά και φοιτητικά όργανα. Μοναδικό περιεχόμενο αυτής της αναμέτρησης είναι ο προσδιορισμός του ποσοστού και του αριθμού των εκπροσώπων, που αναλογεί σε κάθε φοιτητική παράταξη, με βάση τον αριθμό των ψήφων που λαμβάνει. Και αυτοί οι εκπρόσωποι θα διοριστούν εκ των υστέρων από τα κόμματα. Είναι δηλαδή τα "κουκιά", με τα οποία κάθε φοιτητική παράταξη, στην ουσία κάθε κομματική νεολαία θα πάρει μέρος στο μεγάλο παζάρι, την κομματική συναλλαγή, που θα ακολουθήσει για την ανάδειξη των πρυτανικών κυρίως αρχών.

Δεν σας εντυπωσιάζει το γεγονός ότι επί σειρά ετών δεν εκδίδονται αποτελέσματα; Κάθε παράταξη εκδίδει τα δικά της. Δεν συγκροτείται σε σώμα το Διοικητικό Συμβούλιο της ΕΦΕΕ, δεν συντάσσονται καν καταστατικά των φοιτητικών συλλόγων. Η απάντηση είναι ότι το μοναδικό ενδιαφέρον των κομμάτων, είναι τα κουκιά, μέσα από τα οποία θα επιδιώξουν τον κομματικό έλεγχο των πανεπιστημίων, γιατί δυστυχώς αυτός υπήρξε ο βαθύτερος στόχος του νομοθέτη 1268/82, με τον οποίο θεσμοθετήθηκαν οι σωστές ασφαλώς αρχές της συμμετοχής των σπουδαστών στα πανεπιστημιακά όργανα και τη διαδικασία λειτουργίας του πανεπιστημιακού ασύλου.

Απευθύνομαι και στα δύο μεγαλύτερα κόμματα. Εάν πράγματι επιθυμούν, όπως ισχυρίζονται, την ποιοτική αναβάθμιση της παιδείας, δεν έχουν παρά να συμφωνήσουν να την αποστειρώσουν από τον κομματισμό. Και δεν χρειάζονται ούτε εθνικές στρατηγικές ούτε προίκες για την παιδεία. Μία απλή τροποποίηση των διατάξεων για τη συμμετοχή των φοιτητών και για το πανεπιστημιακό άσυλο στις εξής πέντε κατευθύνσεις.

Της καθιέρωσης άμεσης και καθολικής ψηφοφορίας όλων των μελών της ακαδημαϊκής κοινότητας.

Του προσδιορισμού του ποσοστού συμμετοχής των φοιτητών στην ανάδειξη οργάνων κατά τρόπο ανάλογο με το ποσοστό συμμετοχής τους σε αυτήν την ψηφοφορία.

Της απεμπλοκής των εκλογών των οργάνων των ΑΕΙ από τις εκλογές των φοιτητικών συλλόγων.

Της υποβολής μεμονωμένων υποψηφιοτήτων για τη διοίκηση των πανεπιστημιακών οργάνων και όχι συνδυασμών, όπως γίνεται σήμερα.

Τέλος, τη λήψη της απόφασης για παραβίαση του ασύλου από την επιτροπή ασύλου, κατά πλειοψηφία και όχι ομόφωνα, όπως ισχύει σήμερα.

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΜΗΤΣΟΤΑΚΗΣ: Απόλυτο δίκιο έχει, κύριε Υπουργέ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Παναγιώτης Ν. Κρητικός): Ο κύριος Υφυπουργός έχει το λόγο.

ΙΩΑΝΝΗΣ ΑΝΘΟΠΟΥΛΟΣ (Υφυπουργός Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων): Τα όσα ανέφερε ο κύριος συνάδελφος, πραγματικά ενδιαφέρουν το Υπουργείο Παιδείας και από τη στιγμή κατά την οποία θα αρχίσει ο κοινωνικός και πολιτικός διάλογος για την αναθεώρηση του νομικού πλαισίου, που διέπει τη διοικητική και οικονομική λειτουργία των ΑΕΙ και ΤΕΙ της χώρας, είναι ευπρόσδεκτες, για να μπουν και αυτές στο τραπέζι του διαλόγου.

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΜΗΤΣΟΤΑΚΗΣ: Είναι όλα σωστά.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Παναγιώτης Ν. Κρητικός): Εξαντλήθηκε η συζήτηση των επικαίρων ερωτήσεων.

Παρακαλώ το Σώμα να εγκρίνει ολιγοήμερη άδεια απουσίας στο εξωτερικό στο συνάδελφο κ. Φούσα.

Η Βουλή εγκρίνει;

ΟΛΟΙ ΟΙ ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ: Μάλιστα, μάλιστα.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Παναγιώτης Ν. Κρητικός): Η Βουλή ενέκρινε.

Κύριοι συνάδελφοι, θα διακόψουμε επ' ολίγον, προκειμένου να επανέλθουμε για τα αντικείμενα της ημερήσιας διάταξης που ακολουθούν.

(Δ Ι Α Κ Ο Π Η)

(ΜΕΤΑ ΤΗ ΔΙΑΚΟΠΗ)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Παναγιώτης Ν. Κρητικός): Κύριοι συνάδελφοι, επαναλαμβάνεται η διακοπείσα συνεδρίαση. Εισερχόμαστε στην

ΕΙΔΙΚΗ ΗΜΕΡΗΣΙΑ ΔΙΑΤΑΞΗ

ΑΙΤΗΣΕΙΣ ΑΡΣΕΩΣ ΑΣΥΛΙΑΣ ΒΟΥΛΕΥΤΩΝ

Θα διεξαχθεί μυστική ψηφοφορία για τη λήψη απόφασης σύμφωνα με το άρθρο 62 του Συντάγματος, για τις αιτήσεις άρσεως της ασυλίας των παρακάτω Βουλευτών:

Νικολάου Ζαμπουνίδη.

Βασιλείου Κεδίκογλου.

Σωτηρίου Κούβελα.

Παναγιώτη Ψωμιάδη.

Κύριοι συνάδελφοι, έχουν διανεμηθεί τα ψηφοδέλτια, στα οποία αναγράφονται τα ονόματα και οι αντίστοιχες στήλες, επί των οποίων σημειώνουμε τη ψήφο μας.

Όποιος συνάδελφος ψηφίζει υπέρ της χορηγήσεως άδειας δίωξης, γράφει δίπλα από το όνομα του Βουλευτή, στην αντίστοιχη στήλη, τη λέξη "ΝΑΙ".

Όποιος συνάδελφος ψηφίζει κατά της χορηγήσεως άδειας δίωξης,

γράφει δίπλα από το όνομα του Βουλευτή, στην αντίστοιχη στήλη, τη λέξη "ΟΧΙ".

Όποιος συνάδελφος αρνείται την ψήφο, γράφει στην αντίστοιχη στήλη τη λέξη "ΠΑΡΩΝ".

Καλούνται επί του καταλόγου: Ο κ. Δημήτριος Κουτσόγιωργας από το ΠΑ.ΣΟ.Κ και ο κ. Αχιλλεύς Κανταρτζής από το ΚΚΕ.

Παρακαλώ να αρχίσει η ανάγνωση του καταλόγου.

(ΨΗΦΟΦΟΡΙΑ)

(Στο σημείο αυτό, την προεδρική έδρα καταλαμβάνει ο Γ' Αντιπρόεδρος της Βουλής κ. **ΛΟΥΚΑΣ ΑΠΟΣΤΟΛΙΔΗΣ**)

(ΜΕΤΑ ΚΑΙ ΤΗ ΔΕΥΤΕΡΗ ΑΝΑΓΝΩΣΗ ΤΟΥ ΚΑΤΑΛΟΓΟΥ)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Λουκάς Αποστολίδης): Υπάρχει κάποιος κύριος συναδελφος ο οποίος δεν άκουσε το όνομά του; Κανείς.

Κηρύσσεται περαιωμένη η ψηφοφορία και παρακαλώ τους κυρίους ψηφολέκτες να προβούν στην καταμέτρηση και διαλογή των ψηφοδελτίων και την εξαγωγή του αποτελέσματος.

Εν τω μεταξύ, μέχρι να γίνει η καταμέτρηση και η διαλογή των ψηφοδελτίων, εμείς θα προχωρήσουμε στο νομοθετικό μας έργο.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Λουκάς Αποστολίδης): Κύριοι συνάδελφοι, εισερχόμαστε στην ημερήσια διάταξη της

ΝΟΜΟΘΕΤΙΚΗΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ

Μόνη συζήτηση επί της αρχής των άρθρων και του συνόλου του σχεδίου νόμου του Υπουργείου Δικαιοσύνης: "Κώδικας Διοικητικής Δικονομίας"

ΕΥΑΓΓΕΛΟΣ ΓΙΑΝΝΟΠΟΥΛΟΣ (Υπουργός Δικαιοσύνης): Κύριε Πρόεδρε, παρακαλώ το λόγο.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Λουκάς Αποστολίδης): Ορίστε, κύριε Υπουργέ.

ΕΥΑΓΓΕΛΟΣ ΓΙΑΝΝΟΠΟΥΛΟΣ (Υπουργός Δικαιοσύνης): Ένα ορθογραφικό λάθος, κύριε Πρόεδρε: Στο άρθρο 210 παράγραφος 3 στη φράση "Λόγω προσωρινής ρύθμισης..." το "Λόγω" είναι με "ω" και πρέπει να είναι "ο" δηλαδή "Λόγο" .

Παρακαλώ να διορθωθεί και να γίνει: "Λόγο προσωρινής ρύθμισης της κατάστασης μπορεί να θεμελιώσει το κατεπείγον της συγκεκριμένης ρύθμισης..." κλπ.

Τίποτε άλλο, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Λουκάς Αποστολίδης): Ο εισηγητής της πλειοψηφίας κ. Ιωάννης Καλαμακίδης, έχει το λόγο.

ΙΩΑΝΝΗΣ ΚΑΛΑΜΑΚΙΔΗΣ: Κύριοι συνάδελφοι, η Νομοπαρασκευαστική Επιτροπή για τη σύνταξη ενιαίου Κώδικα Διοικητικής Δικονομίας που συγκροτήθηκε στις 26 Ιουνίου 1984 με απόφαση του τότε Υπουργού Δικαιοσύνης περάτωσε το έργο της στις αρχές Δεκεμβρίου του 1988 και παρέδωσε το σχέδιο νόμου μετά της εισηγητικής εκθέσεως και των αντιστοιχών πρακτικών.

Έκτοτε συγκροτήθηκαν κατά διάφορα βεβαίως χρονικά διαστήματα αναθεωρητικές επιτροπές προκειμένου να αναθεωρήσουν και να συμπληρώσουν ορισμένες διατάξεις. Τελικά έγινε η οριστική διατύπωση στο τέλος του Ιουλίου 1998 και παραδόθηκε στο Υπουργείο Δικαιοσύνης το οποίο στη συνέχεια το υπέβαλε στη Βουλή προκειμένου να κυρωθεί σύμφωνα με τη διάταξη του άρθρου 76 παράγραφος 6 του Συντάγματος.

Κύριοι συνάδελφοι, ο Κώδικας Διοικητικής Δικονομίας που συζητάμε συνιστά εκπλήρωση πόθου και ανάγκης όλου του νομικού κόσμου. Και τούτο γιατί; Τίθεται τέλος στο καθεστώς πολυνομίας με σκοπούμενο αποτέλεσμα την επιτάχυνση της απονομής της διοικητικής δικαιοσύνης και την άρση της ταλαιπωρίας των παραγόντων της δίκης και των διαδίκων.

Οι διατάξεις του Κώδικα διέπουν την εκδίκαση διοικητικών διαφορών ουσίας. Συνεπώς, οι διατάξεις αυτές δεν αναφέρονται στην εκδίκαση ακυρωτικών διαφορών ούτε στην εκδίκαση διαφορών που υπάγονται στο Συμβούλιο της Επικρατείας και το Ελεγκτικό Συνέδριο. Επισημαίνουμε δε ότι με τον Κώδικα καταργείται η αρμοδιότητα των πενταμελών εφετείων.

Κύριοι συνάδελφοι, ο Κώδικας διαιρείται σε τέσσερα μέρη που αναφέρονται στη γενική διαδικασία, ειδικές διαδικασίες, δαπάνες της δίκης και μεταβατικές διατάξεις. Ο Κώδικας αποτελείται από 285 άρθρα και τίθεται σε ισχύ μετά διμηνό από της δημοσίευσής στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως.

Πρέπει να τονισθεί ότι πλέον θα υπάρχει ένας ενιαίος Κώδικας Διοικητικής Δικονομίας που θα εφαρμόζεται κατά την εκδίκαση όλων των διοικητικών διαφορών ενώπιον των τακτικών διοικητικών δικαστηρίων. Θεσπίζεται δηλαδή ένα ενιαίο πλέγμα οικονομικών διατάξεων που θα ισχύει κατά την εκδίκαση όλων των διοικητικών διαφορών.

Συνεπώς, σκοπός του Κώδικα είναι η ενοποίηση των συγγενών οικονομικών ρυθμίσεων και η αποφυγή εξαιρέσεων. Είναι ένα σημαντικό επίτευγμα στο κυκεώνα της πολυνομίας που οι εξαιρέσεις γίνονται ο κανόνας. Παράλληλα σκοπεύει να εμπλουτίσει την προσωρινή δικαστική προστασία που έχει σχέση με την αναστολή εκτέλεσης των διοικητικών πράξεων και αποφάσεων με τη λήψη ασφαλιστικών προσωρινών μέτρων.

Ειδικότερα με τον Κώδικα καθορίζεται η διαδικασία των διοικητικών δικαστηρίων που επιλαμβάνονται επί των διοικητικών διαφορών και ασκείται σε δύο βαθμούς.

Καθιερώνεται η δέσμευση των διοικητικών δικαστηρίων από αποφάσεις άλλων δικαστηρίων, καθορίζεται η καθ' ύλην

αρμοδιότητα, η οποία βεβαίως ανήκει στο τριμελές πρωτοδικείο με δύο μόνο εξαιρέσεις. Οι διαφορές δηλαδή από διοικητικές συμβάσεις υπάγονται στην αρμοδιότητα του εφετείου. Οι χρηματικές διαφορές των οποίων το αντικείμενο δεν υπερβαίνει το ποσόν των δύο εκατομμυρίων ανήκει στην αρμοδιότητα του μονομελούς πρωτοδικείου.

Ως προς την κατά τόπο αρμοδιότητα. Αρμόδιο είναι το δικαστήριο στην περιφέρεια του οποίου εδρεύει η αρχή, η οποία εξέδωσε την πράξη ή την παράλειψη, εκ της οποίας βεβαίως έχει δημιουργηθεί η ένδικη διαφορά. Κατ'εξαίρεση αν πρόκειται για διαφορές που αφορούν τα όρια δήμων και κοινοτήτων αρμόδιο είναι το δικαστήριο στην περιφέρεια του οποίου εδρεύει ή υπάγεται ο οργανισμός. Εάν οι οργανισμοί υπάγονται σε πολλές περιφέρειες, τότε λαμβάνεται υπόψη ο πληθυσμός ανάλογα με την τελευταία απογραφή.

Απαγορεύεται με τον Κώδικα η παρέκταση, έστω και αν συμφωνούν οι διάδικοι.

Καθιερώνει τον αποκλεισμό του δικαστή σε συμμετοχή σε δίκη από την έκβαση της οποίας έχει άμεσο ή έμμεσο συμφέρον.

Ως προς τη δικανική ικανότητα προβλέπεται η εξαίρεση, να παρίσταται δηλαδή και μη ικανό πρόσωπο, προκειμένου να αποτραπεί τυχόν επικίνδυνος κίνδυνος.

Ρυθμίζεται η εκπροσώπηση πλέον του δημόσιου. Το δημόσιο εκπροσωπείται από τον Υπουργό των Οικονομικών με δύο εξαιρέσεις. Στις φορολογικές διαφορές το δημόσιο το εκπροσωπεί η αρχή η οποία εξέδωσε την πράξη και στις διαφορές που προέρχονται από τα σήματα εκπροσωπεί το δημόσιο ο Υπουργός Ανάπτυξης.

Προβλέπονται οι περιπτώσεις που οι διάδικοι παρίστανται χωρίς δικαστικό πληρεξούσιο, όπως είναι στη διαδικασία των ασφαλιστικών μέτρων και όταν το αντικείμενο της διαφοράς δεν υπερβαίνει το ποσό των διακοσίων χιλιάδων δραχμών. Η απουσία διαδίκου -και είναι μία σημαντική διάταξη- δεν δημιουργεί τεκμήριο ομολογίας.

Καθιερώνεται η καλόπιστη διεξαγωγή της δίκης, είναι μια σημαντική και αυτή διάταξη. Οι διάδικοι οφείλουν να ενεργούν σύμφωνα με τους κανόνες της καλής πίστης, των χρηστών ηθών και να τηρούν το καθήκον της αλήθειας. Και βεβαίως απειλείται πρόστιμο που μπορεί να φθάσει μέχρι το ποσό των πεντακοσίων χιλιάδων δραχμών.

Κατ'εξαίρεση καθιερώνεται ανασταλτικό αποτέλεσμα με την άσκηση της προσφυγής αν με την πράξη καταλογίζονται ποσά που αναφέρονται σε φορολογικές εν γένει απαιτήσεις του δημοσίου ή άλλου νομικού προσώπου δημοσίου δικαίου.

Δεν υπάρχει το απαράδεκτο της προσφυγής λόγω αποδοχής της προσβαλλομένης πράξης όταν έχει προηγηθεί η άσκηση προσφυγής. Είναι επίσης μία σημαντική διάταξη, διότι όλοι γνωρίζουμε κάτω από ποιες συνθήκες εξαναγκάζονται οι πολίτες να συνομολογούν ή να αποδέχονται μία πράξη, προκειμένου να πάρουν μία βεβαίωση φορολογικής ενημερότητας. Και βεβαίως εξαναγκάζονται να αποδέχονται την πράξη έστω και αν έχουν ασκήσει προσφυγή.

Στην περίπτωση έλλειψης αρμοδιότητας της δικαιοδοσίας η υπόθεση δεν απορρίπτεται, αλλά το μη αρμόδιο δικαστήριο παραπέμπει την υπόθεση στο αρμόδιο δικαστήριο. Και αυτό συμβαίνει ενίοτε στις υποθέσεις που εκδικάζονται ενώπιον του Συμβουλίου της Επικρατείας και ενώπιον του Ελεγκτικού Συνεδρίου.

Καθιερώνεται κατ'εξαίρεση η αναστολή εκτέλεσης της πράξεως που καταλογίζει χρηματικά ποσά, που αναφέρονται σε φορολογικές απαιτήσεις του δημοσίου. Καθίσταται αρμόδιο το τριμελές πρωτοδικείο, προκειμένου να δικάσει κατ'έφεση αποφάσεις του μονομελούς πρωτοδικείου. Έτσι με αυτόν τον τρόπο δηλαδή περιορίζονται οι δαπάνες των διαδίκων από άσκοπες μετακινήσεις των διαδίκων από την έδρα τους στην έδρα του εφετείου.

Πρόκειται κύριοι συνάδελφοι, για Κώδικα που ανταποκρίνεται στις προσδοκίες του νομικού κόσμου και εξυπηρετεί τα συμφέροντα όσων επιζητούν την παροχή έννομης προστασίας.

Με τις σκέψεις αυτές εισηγούμαι την ψήφιση του νομοσχε-

δίου. Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Λουκάς Αποστολίδης): Κύριοι συνάδελφοι, ο συνάδελφος κ. Ιωάννης Χωματάς έχει καταθέσει αίτηση για ολιγοήμερη άδεια απουσίας του στο εξωτερικό.

Εγκρίνει η Βουλή;

ΟΛΟΙ ΟΙ ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ: Μάλιστα, μάλιστα.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Λουκάς Αποστολίδης): Η Βουλή εγκρίνει.

Από το κόμμα της Νέας Δημοκρατίας ορίζεται ως Κοινοβουλευτικός Εκπρόσωπος ο κ. Προκόπης Παυλόπουλος.

Από το κόμμα του Κομμουνιστικού Κόμματος Ελλάδας ορίζεται ως Κοινοβουλευτικός Εκπρόσωπος ο κ. Αχιλλέας Κανταρτζής.

Από το κόμμα του Δημοκρατικού Κοινωνικού Κινήματος ορίζεται ως ειδικός αγορητής ο κ. Γεώργιος Τσαφούλιας.

Ο κ. Νεράντζης έχει το λόγο.

ΑΝΑΣΤΑΣΙΟΣ ΝΕΡΑΝΤΖΗΣ: Κύριοι συνάδελφοι, αποτελεί κοινό τόπο ότι όπου υπάρχει εξουσία, εκεί πρέπει να υπάρχει και έλεγχος. Και μάλιστα όσο ισχυρότερη αποβαίνει η εξουσία, τόσο πιο αναγκαίος παρίσταται ο έλεγχος αυτός. Στους κανόνες αυτούς υπάγεται βεβαίως, θα έλεγα δε με ιδιόζουσα οξύτητα και σημασία, και η Δημόσια Διοίκηση. Οι λόγοι για τους οποίους υπάγεται και η Δημόσια Διοίκηση στον κανόνα αυτόν είναι μεταξύ των άλλων: πρώτον, η μεγάλη, ιδιαίτερα κατά τις τελευταίες κυβερνήσεις του ΠΑ.ΣΟ.Κ., άστοχη και αστόχαστη εξάπλωση της κρατικής δραστηριότητας η οποία επέφερε και πολλαπλασιασμό των δυνατοτήτων παράνομης ή κακής χρήσεως ή και καταχρήσεως της κρατικής εξουσίας, σε βάρος και των ιδιωτικών συμφερόντων αλλά και του ίδιου του δημοσίου.

Δεύτερον, η επέκταση της κρατικής δραστηριότητας, που κατέστησε αναγκαία και τη σύστοιχη αύξηση του αριθμού των δημοσίων υπαλλήλων, με αναπόφευκτη συνέπεια τα κριτήρια επιλογής αυτών να υποχωρούν και συγχρόνως τις περισσότερες φορές να μειώνεται αισθητά και το αίσθημα της ευθύνης τους.

Τρίτον, η σύγχρονη διοίκηση δεν είναι μόνο πολυάνθρωπος οργανισμός, πολυπρόσωπος, αλλά είναι και πολυσύνθετος και αυτός ακριβώς ο λόγος, δηλαδή, της πολλαπλής συνθέσεώς της, επωάζει θα έλεγα και μεγιστοποιεί τις δυνατότητες και τους κινδύνους της σπασμάλης, της παρανομίας ή και της διαφθοράς.

Τέλος, η σύγχρονη διοίκηση περισσότερο από κάθε άλλη φορά διαχειρίζεται υψηλά χρηματικά ποσά και ακουμπά κολοσσιαία οικονομικά συμφέροντα.

Ο έλεγχος, λοιπόν, της διοικήσεως είναι και οφείλει να γίνει ακόμη πιο ευρύς, πιο αποτελεσματικός, ακόμη πιο βαθύς, ακόμη πιο διαφανής, ακόμη πιο έντονος. Ο δικαστικός, όμως, έλεγχος της διοικήσεως, αντίθετα από τον κοινοβουλευτικό, αλλά και τον εσωδιοικητικό, διέπεται αποκλειστικά και μόνο από ένα στοιχείο, το νομικό. Είναι έλεγχος νομιμότητας και μόνο σε ρητώς καθοριζόμενες εξαιρετικές περιπτώσεις τότε καθίσταται και έλεγχος ουσιαστικός (σκοπιμότητας).

Όλες οι σκέψεις αυτές, τις οποίες με κάθε δυνατή συντομία παρέθεσα, αρκούν να δώσουν μία πρώτη εξήγηση για τη σημασία, την αυξανόμενη μάλιστα καθημερινά σημασία, την οποία αποκτά η διοικητική δίκη. Αυτή έχει μεν ως αφετηρία την ιδιωτική πρωτοβουλία, δηλαδή, την πρωτοβουλία του θιγέντος εκ της εκδόσεως ή παραλείψεως εκδόσεως ορισμένης διοικητικής πράξης, πλην όμως τελικώς αποβλέπει η διοικητική δίκη στο δικαστικό έλεγχο της νομιμότητας της δράσεως της Δημόσιας Διοικήσεως.

Η διοικητική δίκη δηλαδή τελικά επιδιώκει την αποκατάσταση της διαταραχθείσας έννομης τάξης, διά της εξυπηρετήσεως άλλων, μερικότερων, ενδιαμέσων θα έλεγα, σκοπών.

Ο φορέας όμως του δικαστικού ελέγχου της Δημόσιας Διοικήσεως δεν είναι ενιαίος σε όλες τις χώρες. Στην Αγγλία και την Αμερική αρμόδια είναι τα κοινά δικαστήρια και εκεί υπάρχει ένα και μόνο ανώτατο δικαστήριο. Στη Γαλλία, στη Γερμανία, καθώς και στη χώρα μας υπάρχουν τα διοικητικά δικαστήρια και υπάρχουν αντιστοίχως τα πολιτικά δικαστήρια, λειτουργούν δε περισσότερα

του ενός ακυρωτικά, όπως ο 'Αρειος Πάγος, το Συμβούλιο της Επικρατείας και το Ελεγκτικό Συνέδριο. Μάλιστα υπάρχουν και παραλλαγές στην εφαρμογή αυτής της διασπάσεως. Παραδείγματος χάρη στη Γαλλία και την Ελλάδα διασπάται η διοικητική δικαιοσύνη στο Συμβούλιο της Επικρατείας και τα τακτικά, διοικητικά δικαστήρια, ενώ αλλού δεν συμβαίνει αυτό, για παράδειγμα στη Γερμανία είναι ενιαία.

Τα διοικητικά δικαστήρια, λοιπόν, αποτελούν πια ενιαία αυτοτελή δικαστήρια και όχι *sui generis* δικαστήρια, όπως προ ολίγων ετών θεωρούντο -κακώς βέβαια- από τη θεωρία. Ευτυχώς η νομολογία είχε ήδη προχωρήσει.

Τώρα εκείνο που έχει σημασία είναι να μιλήσουμε λίγο για τους διοικητικούς δικονομικούς κανόνες. Το Διοικητικό Δικονομικό Δίκαιο, λόγω ακριβώς του τυπικού χαρακτήρα του, σε όλες τις χώρες είναι -θα έλεγα δε και σε μεγαλύτερο βαθμό απ' ό,τι το ουσιαστικό δικαιο-διατυπωμένο σε θετικούς κανόνες, δηλαδή είναι νομοθετημένο ή και συγκεντρωμένο σε ένα ή και σε περισσότερους ολιγάριθμους και πλήρεις νομοθετικούς κώδικες. Δηλαδή είναι και κωδικοποιημένο. Μία πληρεστάτη κωδικοποίηση Διοικητικού Δικονομικού Δικαίου έγινε στη Γερμανία, αν θυμάμαι καλά, το 1960 και πραγματικά ήταν μια σημαντικότερη προσπάθεια.

Στη χώρα μας δυστυχώς δεν υπήρχε ενιαία, πλήρης και ασφαλής κωδικοποίηση του Διοικητικού Δικονομικού Δικαίου, αλλά μόνο χωριστά, αποσπασματικά νομοθετήματα, που ρυθμίζουν τη διαδικασία ενώπιον των διοικητικών δικαστηρίων χωρίς να υπάρχει μεταξύ τους ούτε ουσιαστική, αλλά ούτε και τυπική ομοιομορφία.

Η νομοθετική ρύθμιση, αλλά και αυτή ακόμα η ορολογία, ήταν συχνά διάφορη, χωρίς η διαφοροποίηση αυτή να δικαιολογείται από τα πράγματα. Μία τέτοια έλλειψη ρυθμιστικής και ορολογικής εναρμόνισης δυσχεραίνει σοβαρά τη θεωρητική ανάπτυξη, την καλλιέργεια και την εκμάθηση του Διοικητικού Δικονομικού Δικαίου. Σ' αυτό όμως συντελεί και ένας άλλος παράγοντας, η ρύθμιση του δικαίου αυτού όχι μόνο σε τυπικούς νόμους, αλλά και σε προεδρικά διατάγματα, όπως παραδείγματος χάρη το π.δ. 341/1978 ή άλλα διατάγματα που κωδικοποιούν ή και μεταγλωττίζουν θα έλεγα το μέχρι την έκδοσή τους κρατούν καθεστώς, όπως είναι το π.δ. 774/1980, ή τέλος το π.δ. 18/1989.

Πρόκειται για μία πρακτική η οποία δημιούργησε σοβαρότατα προβλήματα και αβεβαιότητα στο δίκαιο και είναι αμφίβολης συνταγματικότητας, γιατί έτσι εμφανίζεται η Βουλή να απαλλοτριώνει και να παραιτείται ουσιαστικώς από τη ρύθμιση μεγάλων και βασικών τομέων του κράτους-δικαίου.

Ένας μόνο συνταγματικός ορθός δρόμος απέμενε και αυτός ήταν η σύσταση με νόμο ειδικής επιτροπής για τη σύνταξη Κώδικα Διοικητικής Δικαιοσύνης. Καρπύ μιας τέτοιας, απολύτως σύνομης και συνταγματικά εναρμονισμένης, προσπάθειας, αποτελεί το σχέδιο νόμου που σήμερα συζητούμε. Άλλωστε ένα ιδιαίτερο χαρακτηριστικό των γνωρισμάτων του διοικητικού δικονομικού δικαίου είναι και η έλλειψη ολοκληρωμένης ρυθμίσεως του αντικείμενου τους, που συμπληρώνεται με τη μέθοδο της νομοθεσίας διά παραπομπής και μάλιστα αφ' ενός της αλληλοπαραπομπής μεταξύ διοικητικών οικονομικών νόμων και αφ'ετέρου της παραπομπής στον Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας.

Με ασυγχώρητη καθυστέρηση, λοιπόν, καλύπτεται το τραγικό και επικίνδυνο αυτό νομοθετικό κενό. Και όσο αποδοκιμαστέα είναι η καθυστέρηση αυτή, τόσο σύμφωνους μας βρίσκει η επιτέλους ρυθμιστική επέμβαση στο χώρο αυτό.

Μια λοιπόν του διόλου δεν τίθεται θέμα για το επιβεβλημένο της ρυθμίσεως ως επισκοπήσουμε λίγο τις αρχές, οι οποίες διαποτίζουν το συζητούμενο κώδικα. Στα θετικά σημεία αυτού πρέπει να καταλεχθούν η διαθεσμική σύνθεση των εκάστοτε επιτροπών που ασχολήθηκαν με τη σύνταξή του. Υπάρχουν και υπήρχαν σε όλες τις φάσεις εκπρόσωποι από το Συμβούλιο της Επικρατείας, εκπρόσωποι της τακτικής διοικητικής δικαιοσύνης, εκπρόσωποι των δικηγόρων, εκπρόσωποι από το πανεπιστήμιο.

Άλλο ένα θετικό στοιχείο είναι η διαπροσωπική σύνθεση

των επιτροπών αυτών, εξαιρέσει ορισμένων μελών που μετείχαν σε περισσότερες της μιας φάσης, τέτοια μέλη είναι και ο συνάδελφός μας κ. Παυλόπουλος, ο οποίος πραγματικά αποτέλεσε ένα κινητήριο μοχλό στην εκπόνηση αυτού του σχεδίου, καθώς επίσης ο κ. Παπαγιαννόπουλος ο κ. Παπαδημητρίου κλπ.

Άλλο χαρακτηριστικό θετικό στοιχείο είναι η μακροχρόνια και σχολαστική επεξεργασία αυτού. Βλέπετε ότι η καθυστέρηση έχει καμιά φορά και τα καλά της. Πραγματικά υπήρξε μια σχολαστική αξιοποίηση και των πορισμάτων της θεωρίας και των αποσταγμάτων της νομολογίας, σε τρόπο ώστε ο κώδικας αυτός να παρουσιάζεται πλέον σύγχρονος από οποιαδήποτε άλλο νομοθέτημα.

Ως βασική αρχή του συζητούμενου Κώδικα τέθηκε και ορθώς, η εννοποίηση των συγγενών, διεσπαρμένων δικονομικών ρυθμίσεων και η αποφυγή, κατά το δυνατόν, των εξαιρέσεων κατά τις ρυθμίσεις αυτές, εκτός από τις περιπτώσεις εκείνες, στις οποίες η ιδιοτυπία του ρυθμιζόμενου θέματος επέβαλε την ανάγκη διαφορετικής αντιμετώπισής του.

Άλλα σημαντικά στοιχεία του συζητούμενου κώδικα είναι ο εμπλουτισμός της προσωρινής διαδικασίας με την πρόβλεψη-ρύθμιση και άλλων ασφαλιστικών προσωρινών μέτρων, η αποσαφήνιση ότι οι διατάξεις του κώδικα θα διέπουν μόνο την εκδίκαση των διοικητικών διαφορών ουσίας από τα τακτικά δικαστήρια, σύμφωνα με την ερμηνευτική δήλωση του άρθρου 94 του Συντάγματος, δηλαδή εννοεί προφανώς τα φορολογικά δικαστήρια. Οι ρυθμίσεις αυτές δεν αναφέρονται ούτε στην ακυρωτική διαδικασία των δικαστηρίων, αλλά ούτε και στη διαδικασία του Συμβουλίου της Επικρατείας.

Καταργείται επίσης δια του νομοσχεδίου η αρμοδιότητα των πενταμελών εφετείων, ορίζεται ότι στη διοικητική δίκη δεν ισχύει ο θεσμός της παρέκτασης, δημιουργείται ο θεσμός του φακέλου, ρυθμίζονται λεπτομερέστερα και ελαστικότερα τα θέματα που αφορούν τη νομιμοποίηση, τις επιδόσεις, την εκπροσώπηση των διαδίκων. Όλα αυτά ενδεικτικώς και μόνο.

Δυνατότητα συζητήσεως των επιμέρους θεμάτων, ούτε παρέχεται από τον Κανονισμό κατά το άρθρο 111 παράγραφος 1, αλλά ούτε και ενδείκνυται, αφού, και αν ακόμη οδηγούσε σε κάποιο κοινά αποδεκτό σημείο, θα υπήρχε άμεσος κίνδυνος να διασπάσει την ενότητα και το πνεύμα ενός τόσο σημαντικού νομοθετήματος.

Υπάρχουν βέβαια επιμέρους παρατηρήσεις, όπως εκείνη της διατηρήσεως του θεσμού της προσωποκρατήσεως και σε άλλα σημεία, όπως θα ρωώ ότι σε αυτήν τη φάση δεν μπορεί κανείς και δεν πρέπει να επιμείνει στις επιφυλάξεις.

Σ' αυτή τη φάση όλοι πρέπει να αποδεχτούμε κατ' αρχήν το νομοσχέδιο και η Νέα Δημοκρατία ψηφίζει το νομοσχέδιο αυτό.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Λουκάς Αποστολίδης): Ο κ. Κανταρτζής έχει το λόγο.

ΑΧΙΛΛΕΥΣ ΚΑΝΤΑΡΤΖΗΣ: Βεβαίως, σε όσους ασχολούνταν με τα διοικητικά δικαστήρια είναι γνωστά τα μεγάλα και σοβαρά προβλήματα τα οποία δημιουργούσε η πολυδιάσπαση της νομοθεσίας, η έλλειψη κώδικα διοικητικής δικονομίας. Και από την άποψη αυτή θα μπορούσε κανείς να χαρακτηρίσει θετικό το ότι έρχεται σήμερα για ψήφιση ένα τέτοιο νομοσχέδιο, η σύνταξη δηλαδή, Κώδικα Διοικητικής Δικονομίας.

Η σύνταξη του κώδικα ξεκίνησε το 1983, για να φθάσουμε το 1999, μετά δηλαδή από δεκαέξι ολόκληρα χρόνια, να έλθει για ψήφιση στη Βουλή ο Κώδικας Διοικητικής Δικονομίας.

Αν έκανα αυτήν τη μικρή ιστορική αναφορά, την έκανα για ένα και μόνο απλό λόγο. Από τότε που πρωτοξεκίνησε η διαδικασία σύνταξης του Κώδικα Διοικητικής Δικονομίας, πολλά από τα δεδομένα της εποχής εκείνης έχουν αλλάξει στην καθημερινή μας ζωή, στην πραγματικότητα που ζούμε στη χώρα μας.

Καταλαβαίνουμε, λοιπόν, ότι αν προχωρούμε με τέτοιες αργοκίνητες διαδικασίες τι τύχη επιφυλάσσεται για τις παρατηρήσεις οι οποίες ακούστηκαν, οι οποίες θα ακουστούν ή τα προβλήματα τα οποία θα εμφανιστούν στο μέλλον, αν προχωρούμε με τέτοιους αργούς ρυθμούς στις αλλαγές.

Βεβαίως, η ψήφιση έρχεται με τη γνωστή διαδικασία των κωδίκων που σημαίνει ότι δεν μπορούν να γίνουν τροποποιήσεις όσον αφορά το περιεχόμενο των άρθρων.

Θα αναφερθώ σε ορισμένες βασικές παρατηρήσεις, για να ληφθούν υπόψη για μελλοντικές τροποποιήσεις, οι οποίες θα γίνουν.

Το πρώτο που θα ήθελα να επισημάνω, είναι ότι ουσιαστικά -και στην πραγματικότητα αυτό βέβαια είναι- ο Κώδικας έρχεται να ενιαιοποιήσει τις ήδη υπάρχουσες διατάξεις, δηλαδή την ήδη υφιστάμενη νομοθεσία σε ένα ενιαίο κώδικα. Τι παρατηρήσεις θα θέλαμε να κάνουμε;

Η πρώτη είναι το γεγονός ότι η αρμοδιότητα του μονομελούς διοικητικού πρωτοδικείου, που ορίζεται πλέον στα δύο εκατομμύρια (2.000.000) δραχμές κατά ανώτατο όριο, είναι πλέον ξεπερασμένη. Πιστεύουμε ότι μπορούσε και πρέπει να αυξηθεί η αρμοδιότητα του μονομελούς διοικητικού Πρωτοδικείου στα πέντε εκατομμύρια (5.000.000) δραχμές.

Αυξάνεται το όριο, στο οποίο μπορούν οι διάδικοι να παραστούν χωρίς δικηγόρο, στις διακρίσεις χιλιάδες (200.000) δραχμές. Παίρνοντας όμως υπόψη τη σημερινή πραγματικότητα, πιστεύουμε ότι είναι χαμηλό αυτό το όριο. Θα μπορούσε να είναι μεγαλύτερο. Κάνουμε αυτήν την παρατήρηση, παίρνοντας υπόψη και τα μεγάλα οικονομικά προβλήματα, τα οποία δημιουργεί η αντιδικία, τα οποία δημιουργεί η προσφυγή στη δικαιοσύνη βεβαίως και από την άλλη μεριά παίρνουμε υπόψη μας μία γενική αρχή η οποία υπάρχει, ότι θα πρέπει οι διάδικοι να παρίστανται με δικηγόρο, έτσι ώστε να εξασφαλίζονται τα διάφορα διαδικαστικά θέματα. Αλλά επιμένουμε ότι το όριο αυτό των διακοσίων χιλιάδων (200.000) δραχμών, θα μπορούσε να είναι υψηλότερο.

Μία ουσιαστική παρατήρηση που έχουμε να κάνουμε, αφορά τις αναφορές του άρθρου 42 και συγκεκριμένα την παράγραφο 2. Τι λέει το άρθρο αυτό; Ότι οι διάδικοι και οι πληρεξούσιοι οφείλουν να ενεργούν σύμφωνα με τους κανόνες της καλής πίστης, των χρηστών ηθών, να τηρούν το καθήκον της αληθείας κ.λπ. Και μάλιστα στην επόμενη παράγραφο, στην παράγραφο 2, αναφέρεται ότι αν ο διάδικος ή ο πληρεξούσιός του παραβιάζει αυτές τις αρχές, μπορεί να τιμωρηθεί και με πρόστιμο, που φθάνει μέχρι και τις πεντακόσιες χιλιάδες (500.000) δραχμές.

Νομίζω ότι αυτή η διάταξη, με τη γενικότητα η οποία υπάρχει, γενικότητα η οποία μπορεί να δημιουργήσει -όπως αντιλαμβανόμαστε όλοι μας- έννοιες λάστιχου, είναι μία επικίνδυνη διάταξη. Και δεν ξέρω κάτω από ποιες προϋποθέσεις, με ποιούς όρους θα χρησιμοποιηθεί τελικά και θα επικρέμεται σαν "Δαμόκλεια σπάθη" πάνω από τα κεφάλια των διαδίκων.

Έχουμε την πεποίθηση ότι δεν έπρεπε μία τέτοια διάταξη να υπάρχει στον Κώδικα Διοικητικής Δικονομίας. Επαναλαμβάνω ότι είναι μία επικίνδυνη διάταξη.

Δεν θα συμφωνήσουμε ακόμη με τον περιορισμό που υπάρχει για το ανέκκλητο των υποθέσεων με αντικείμενο κάτω από διακόσιες χιλιάδες (200.000) δραχμές, για τον απλούστατο λόγο -το γνωρίζουμε όλοι μας και ιδιαίτερα οι νομικοί που έχουν ασχοληθεί και με τη δικαιοσύνη- ότι σε πολλές περιπτώσεις μπορεί να υπάρχουν άλλες προσδοκίες, άλλο έννομο συμφέρον που επιβάλλει την προσφυγή σε δευτεροβάθμιο δικαστήριο.

Δεύτερη βασική μας παρατήρηση, όσον αφορά τον κώδικα, είναι οι διατάξεις οι οποίες υπάρχουν όσον αφορά την προσωπική κράτηση. Βάλαμε το ερώτημα στην Επιτροπή και θα το επαναφέρουμε και πάλι. Γιατί θα πρέπει να υπάρχει η διαδικασία αυτής της προσωπικής κράτησης για τα χρέη προς το δημόσιο, όταν υπάρχουν όλα τα άλλα μέσα αναγκαστικής εκτέλεσης; Γιατί αυτή η διαφορά; Πιστεύουμε ότι και αυτή η διάταξη θα έπρεπε να απαλειφθεί.

Για τις δύο αυτές παρατηρήσεις βασικά τις οποίες ανέφερα, χωρίς βέβαια να μειώνω τη σημασία των προηγουμένων, αλλά κυρίως για το άρθρο 42 και για την προσωπική κράτηση, εμείς δεν μπορούμε να δώσουμε θετική ψήφο στον Κώδικα Διοικητικής Δικονομίας. Δεν θα τον καταψηφίσουμε βέβαια, αλλά θα

δηλώσουμε "παρών".

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Λουκάς Αποστολίδης): Ευχαριστώ, κύριε συνάδελφε.

Ο κ. Κουβέλης έχει το λόγο.

ΦΩΤΗΣ ΚΟΥΒΕΛΗΣ: Κύριε Πρόεδρε, είχα τη δυνατότητα και στη Διαρκή Επιτροπή, όταν συζητούσαμε το σχέδιο νόμου, να διατυπώσω την άποψη ότι επιτέλους η διοικητική δικαιοσύνη αποκτά ένα κώδικα, με τον οποίο ενοποιούνται διατάξεις και αυτό είναι προς το συμφέρον της απονεμόμενης διοικητικής δικαιοσύνης και προφανέστατα του Έλληνα πολίτη.

Ο συγκεκριμένος Κώδικας έχει πολύ σημαντικές διατάξεις, στις οποίες ήδη αναφέρθηκε ο συνάδελφος κ. Νεράντζης. Επιτρέψτε μου να επαναλάβω μερικές από αυτές, όπως ο εμπλουτισμός της προσωρινής διαδικασίας, όπως η απλούστευση των διατάξεων για τη νομιμοποίηση, την επίδοση, την εκπροσώπηση του δημοσίου, αλλά και τα ένδικα μέσα.

Επίσης, θεωρώ, κύριε Πρόεδρε και κύριοι συνάδελφοι, ότι είναι σημαντικό το γεγονός ότι καθιερώνεται ο διοικητικός φάκελος. Υπάρχουν θετικές ρυθμίσεις και κατά τούτο θεωρώ ευτύχημα το γεγονός ότι αποκτά η Διοικητική Δικαιοσύνη ένα Κώδικα μετά από τόσα χρόνια και τόσες παλινωδίες.

Βεβαίως, κύριε Υπουργέ, εκφράζω τη λύπη μου, διότι σ' αυτόν τον Κώδικα δεν περιελήφθησαν οικονομικές διατάξεις αναφορικά με την ακυρωτική διαδικασία τόσο του Συμβουλίου της Επικρατείας, όσο και του Διοικητικού Εφετείου. Ειλικρινά δεν μπορώ να αντληθώ, γιατί το Συμβούλιο Επικρατείας με απόφασή του και μάλιστα εν Ολομελεία ζήτησε να μην θιγεί τίποτε από όλα εκείνα που αφορούν στην ακυρωτική διαδικασία του δικαστηρίου του.

Θέλω να πιστεύω ότι αυτό που είπε ο κύριος Υπουργός στη Διαρκή Επιτροπή θα προκύψει, θα γίνει συγκεκριμένη δουλειά. Δηλαδή, τι είπε ο κύριος Υπουργός; Ότι σύντομα θα υπάρξει και ένας κώδικας για την ακυρωτική διαδικασία, προκειμένου να αντιμετωπισθεί και αυτό το ζήτημα.

ΕΥΑΓΓΕΛΟΣ ΓΙΑΝΝΟΠΟΥΛΟΣ (Υπουργός Δικαιοσύνης): Δεν καταλάβατε. Δεν είπα τέτοιο πράγμα. Είπα ότι το συζητάμε.

ΦΩΤΗΣ ΚΟΥΒΕΛΗΣ: Ενδεχομένως, μπορεί να μην κατάλαβα, κύριε Υπουργέ. Είπατε ότι θα το συζητήσετε, μάλιστα.

Επομένως, θα διαφοροποιήσω αυτά που είπα, εφ' όσον δεν κατάλαβα καλά, μετά την τοποθέτηση του κυρίου Υπουργού ότι "είναι ένα θέμα προς συζήτηση". Θεωρώ ότι είναι ένα μεγάλο κενό και σε καμία περίπτωση δεν είναι δικαιολογημένο το Συμβούλιο της Επικρατείας που ζήτησε την εξαίρεση της ακυρωτικής διαδικασίας από τη ρύθμιση που θα μπορούσε να περιέχεται σ' αυτόν τον Κώδικα.

Ειλικρινά δεν μπορώ να αντληθώ γιατί έγινε αυτό. Είναι δεύτερη προσπάθεια κατά συνέπεια; Είναι ένας άλλος κύκλος συζητήσεων και διαλόγου για να αλλάξει η διαδικασία ή μάλλον να ολοκληρωθεί, να προκύψει με συγκεκριμένες διατάξεις η ακυρωτική διαδικασία τόσο του Διοικητικού Εφετείου, όσο και του Συμβουλίου της Επικρατείας; Αυτό που ακούστηκε δεν μου δημιουργεί αισιοδοξία, για το λόγο ότι χρόνια ολόκληρα, κύριοι συνάδελφοι, πέρασαν και υπήρξαν διάφορες νομοπαρασκευαστικές επιτροπές, για να προκύψει αυτό το συγκεκριμένο νομοθέτημα, που σήμερα συζητάμε. Φοβάμαι ότι ένας νέος κύκλος συζητήσεων θα ξεκινήσει, προκειμένου να έχουμε και την ακυρωτική διαδικασία στη βάση συγκεκριμένων οικονομικών διατάξεων.

Κύριοι συνάδελφοι, οι επιμέρους παρατηρήσεις δεν έχουν αξία ή αν θέλετε και οι επιμέρους αντιρρήσεις, διότι η μεγάλη πλειοψηφία των διατάξεων μας βρίσκει σύμφωνους. Θα μου επιτρέψετε όμως για λόγους αρχής να υποστηρίξω και στην Αίθουσα αυτή, για άλλη μία φορά, ότι η προσωπική κράτηση για χρέη στο δημόσιο πρέπει κάποτε να καταργηθεί. Είναι ένα μέτρο αναχρονιστικό, είναι ένα μέτρο βάρβαρο, είναι ένα μέτρο -κατά τη γνώμη μου- αντισυνταγματικό, είναι ένα μέτρο που, αν θέλετε, διευκολύνει την ασιδωσία και την κακοπιστία του ελληνικού δημοσίου έναντι του πολίτη.

Το ελληνικό δημόσιο, όταν συναλλάσσεται με τον πολίτη, οφείλει να

παίρνει εκείνα τα μέτρα, που θα λειτουργούν αποτρεπτικά για την προσωρινή κράτηση. Φθάνει το δημόσιο στην προσωρινή κράτηση, τότε; Όταν δεν έχει λάβει τα κατάλληλα μέτρα.

Κατά συνέπεια, έχω τη βεβαιότητα ότι στις παραμονές του καινούριου αιώνα μία πολιτισμένη χώρα πρέπει να διεκδικεί την κατάργηση της προσωπικής κράτησης για χρέη στο δημόσιο, να διεκδικεί με άλλα λόγια τον εξανθρωπισμό του δικαίου της. Και αυτό το ζήτημα της προσωπικής κράτησης δεν συνιστά δικαίο με πολιτισμό.

Με αυτές τις σκέψεις, κύριε Πρόεδρε, εμείς ψηφίζουμε το παρόν σχέδιο νόμου.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Λουκάς Αποστολίδης): Ο κ. Τσαφούλιας έχει το λόγο.

ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΤΣΑΦΟΥΛΙΑΣ: Κανείς δεν μπορεί να πει ότι δεν πρέπει να υπάρχει ένας συνολικός κώδικας λειτουργίας της Διοικητικής Δικονομίας, που απονέμει το δικαίο στις διοικητικές υποθέσεις. Δεν είναι δυνατόν να μην δεχθούμε διατάξεις, οι οποίες έχουν σχέση με την όσο το δυνατόν καλύτερη λειτουργία των διαδικασιών για την απονομή του διοικητικού δικαίου.

Υπάρχουν όμως παρατηρήσεις, οι οποίες δεν μπορούν να έχουν πρακτική σημασία, διότι εδώ ακολουθούμε τη διαδικασία των κωδίκων και όσα λέμε, τα παίρνει ο άνεμος και όσα γράφονται στα πρακτικά, δεν έχουν καμία αξία, διότι δεν μπορούμε να συμπληρώσουμε τίποτα.

Εμείς αυτήν τη στιγμή παριστάμεθα σε ένα νομοθέτημα, το οποίο λόγω της διαδικασίας των κωδίκων έχει ήδη ψηφισθεί. Εκτός και είναι η πλειοψηφία της Βουλής εδώ και πει ότι δεν της αρέσει, διαφορετικά με την πλασματική πλειοψηφία της λειτουργίας του νομοθετικού έργου, αυτό έχει ψηφισθεί. Οι παρατηρήσεις όμως παραμένουν, διότι έχουν μεγάλη σημασία από απόψεως αξίας απονομής δικαίου.

Διαφωνούμε βασικά στην επιβολή της προσωπικής κράτησης. Το είπα και στη Διαρκή Επιτροπή όπου συνεζητήτο το νομοσχέδιο. Δεν είναι δυνατόν σήμερα, στον 21ο αιώνα να υπάρχει η διαδικασία της προσωπικής κράτησης. Είναι ένα ευτελέστατο μέσον είσπραξης δημοσίων εσόδων, όταν υπάρχει ΝΕΔΕ. Έπρεπε να αναθεωρηθούν οι διατάξεις του ΝΕΔΕ. Έπρεπε η διαδικασία της είσπραξης των δημοσίων εσόδων να γίνεται με οποιοδήποτε άλλο τρόπο, εκτός από την επιβολή της προσωπικής κράτησης. Παρόλο που τρώγονται τεράστια ποσά από το δημόσιο δεν επιβάλλεται προσωπική κράτηση για τα μεγάλα τρωκτικά του δημοσίου και επιβάλλεται προσωπική κράτηση για αποτυχημένους μικροεπαγγελματίες και αποτυχημένους ανθρώπους που δεν μπόρεσαν με τα ειλικρινή μέσα αντιμετώπισης της ζωής να τα βγάλουν πέρα και υφίστανται την προσωπική κράτηση. Εκείνος, ο οποίος υφίσταται προσωπική κράτηση δεν μπορεί να πείσει στη διαδικασία της λειτουργίας των άρθρων περί αντιρρήσεων και αναστολής εκτελέσεως της προσωπικής κράτησης, διότι πρέπει να καταβάλει ένα τεράστιο ποσό. Όταν πείσει σε τέτοια περίπτωση, δεν τον φθάνει ένα εκατομμύριο για να κάνει δικαστήρια. Εκείνος αν είχε τη δυνατότητα να πληρώσει τα χρέη του, δεν θα έφθανε εκεί. Αν ήταν σε θέση να πληρώσει δικηγόρους, διαδικασίες και έξοδα θα μπορούσε να αναστείλει την προσωπική του κράτηση ή να φέρει αντιρρήσεις κατά της εκτέλεσης της προσωπικής κράτησης. Αυτός δεν έχει δεκάρα στην τσέπη του. Επομένως, ένας ο οποίος φθάνει στο σημείο να προσωποκρατείται δεν έχει τη δύναμη να αντιμετωπίσει, με τη λειτουργία των διατάξεων που θέτει ο Κώδικας της Διοικητικής Δικονομίας, την περίπτωση της αναστολής του ή των αντιρρήσεων.

Επομένως, είναι ένα μέσο -μπορεί να πει κανείς- απάνθρωπο στη σημερινή εποχή, στον 21ο αιώνα. Είναι ένα μέσο άδικο, ένα μέσο καταδικαστικό για τους φτωχούς, για εκείνους που δεν μπόρεσαν να τα βγάλουν πέρα στο επάγγελμά τους και στη ζωή.

Έχουμε αντίρρηση με τη διάταξη που λέει ότι η αρμοδιότητα του Μονομελούς Πρωτοδικείου θα είναι μέχρι δύο εκατομμύρια (2.000.000). Εμείς λέμε ότι πρέπει να είναι πέντε εκατομμύρια (5.000.000).

Όσον αφορά την έφεση, έχω να πω ότι η αδικία γίνεται και στις διακόσιες χιλιάδες (200.000) δραχμές. Παραδείγματος χάρι, εκδίδεται μία απόφαση άδικη, μία απόφαση που δεν έπρεπε να εκδοθεί για διακόσιες χιλιάδες (200.000), η λειτουργία της αξίας της απονομής του δικαίου καταργείται με το ότι δεν του δίνετε έστω μία αίτηση θεραπείας, ένα άλλο μέσο για να αποκατασταθεί το δικαιο των διακοσίων χιλιάδων (200.000). Και στις διακόσιες χιλιάδες (200.000) δημιουργείται άδικο. Υπάρχει περίπτωση να αδικηθεί ένας και με την εκδίκαση της υποθέσεως διακοσίων χιλιάδων (200.000) δραχμών. Εδώ το παίρνει ο άνεμος και λέμε εντάξει, είτε δικαιώθηκες είτε αδικήθηκες τις διακόσιες χιλιάδες (200.000) θα τις πληρώσεις. Δεν νομίζω ότι η διάταξη αυτή είναι σωστή.

Ως προς το θέμα της καλόπιστης διεξαγωγής της δίκης στο άρθρο 42, είπα ότι είναι δυσδιάκριτα τα όρια της εξετάσεως του θέματος, αν μπορεί να πει κανείς ότι είναι παρέλκυση της δίκης ή αν είναι μία υπέρβαση στο δικόγραφο ή στους ισχυρισμούς του. Δηλαδή, αν είναι κάποια καλόπιστη υπέρβαση, πώς διακρίνεται ότι αυτή είναι παρέλκυση της δίκης;

Στα δικαστήρια πρέπει να πάρουμε διακόσιες, τριακόσιες χιλιάδες ή ένα εκατομμύριο και ζητάμε δύο και τρία εκατομμύρια, διότι ο άλλος που καταθέτει το δικόγραφο, που καταθέτει την αγωγή, που επιδιώκει κάτι, πιστεύει ότι αυτό είναι το δικαίό του.

Στην περίπτωση της λειτουργίας του άρθρου 42 μπορεί να τουβάλουμε πρόστιμο πεντακόσιες χιλιάδες (500.000) δραχμές, επειδή πίστευε καλοπίστως και έκανε μία μικρή υπέρβαση στη σύνταξη του δικογράφου. Και αντί να δικαιωθεί στην προσπάθειά του να πάρει ένα εκατομμύριο (1.000.000), να πληρώσει από πάνω και άλλες πεντακόσιες χιλιάδες (500.000). Δεν είναι σαφές το άρθρο. Δεν μπορεί να υπάρξει δυνατότητα ερμηνείας του καλόπιστη, ώστε να κατοχυρωθεί.

Ως προς το θέμα της αναστολής της εκτέλεσης των αποφάσεων με τα ένδικα μέσα, θα έπρεπε να αφήνεται ένα περιθώριο. Δηλαδή με την κατάθεση του ενδίκου μέσου να αναστέλλεται η εκτέλεση της αποφάσεως ως προς το 60% του ποσού και ως προς το υπόλοιπο να πληρώνεται, διότι μέχρι που να δικαιωθεί αυτός ο οποίος είναι μικροεπαγγελματίας, είναι φτωχός άνθρωπος κλπ., θα έχει πληρώσει τα λεφτά.

Και κάτι ακόμα για τη συντόμηση της διαδικασίας, ανεξάρτητα αν απαγορεύεται και το ξέρω αυτό, το συζητήσα και με τον κ. Παυλόπουλο. Από την κατάθεση του δικογράφου μέχρι τον προσδιορισμό περνάει διάστημα ενάμισι και δύο χρόνια στα διοικητικά δικαστήρια. Δεν πάει να λέει το Συμβούλιο της Επικρατείας και ο 'Αρειος Πάγος ότι είναι αντισυνταγματική η διάταξη που θα θέτει προθεσμία στον προσδιορισμό ή στην έκδοση της αποφάσεως, ο λαός τι λέει, ο κόσμος που ταλαιπωρείται. Περνάνε δυόμισι και τρία χρόνια...

ΠΡΟΚΟΠΗΣ ΠΑΥΛΟΠΟΥΛΟΣ: Δεν θα εφαρμοσθεί και αν μπει.

ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΤΣΑΦΟΥΛΙΑΣ: Το ξέρω, αλλά δεν ξέρω τι πρέπει να γίνει. Δηλαδή, είναι οι άρχοντες της απονομής του δικαίου σε υπέρτερη αξία από την έννοια της πραγματικής απονομής του δικαίου για το λαό;

Στα διοικητικά δικαστήρια των Πατρών, σε προσφυγές με φόρους κλπ., βγαίνει η απόφαση σε τρία, τέσσερα και πέντε χρόνια. Προσδιορίζεται ύστερα από δυόμισι χρόνια και όταν την παραλαμβάνει ο διοικητικός δικαστής κάνει οκτώ μήνες και ένα χρόνο για να βγει η απόφαση.

Κάνετε κανέναν έλεγχο, κύριε Υπουργέ, στα διοικητικά δικαστήρια, να δείτε από τον καιρό που παραλαμβάνουν οι διοικητικοί δικαστές μέχρι τη στιγμή που εκδίδουν την απόφαση πόσος καιρός περνάει; Τι είναι αυτοί; Δικτάτορες είναι; Επειδή τους εδόθη ένα δικαίωμα να απονείμουν δικαιο, μπορεί να κάθονται έναν και ενάμιση χρόνο ακόμα και δύο χρόνια για να βγάλουν απόφαση; Για όνομα του Θεού!

Πρέπει να προστατευθεί το ουσιαστικό δικαιο και η τυπολατρεία της ερμηνείας για αντισυνταγματική διάταξη και ότι αυτοί μπορούν να βγάλουν την απόφαση όποτε θέλουν και δεν υπάρχει χρόνος, αυτό -πώς να το αποκαλέσω;- είναι όχι θρασύτητα, αλλά ιδιαίτερα θρασύτητα. Τι είναι αυτοί οι κύριοι; Πρέπει να κρατάνε τις αποφάσεις τόσο καιρό; Πρέπει στο κάτω-κάτω να προσδιορίζονται ύστερα από δύο χρόνια οι αποφάσεις; Μιλώ τώρα ανεξαρτήτως, αν μπορούμε ή όχι στην πράξη να το κάνουμε. Ο λαός πώς το

αντιλαμβάνεται; Εσείς από απόψεως προστασίας, τι κάνετε; Πρέπει να τους πείτε στο κάτω-κάτω ότι πρέπει να μαζευτούν να βγάλουν τις αποφάσεις του κόσμου και να προσδιορίζουν τα δικαστήρια εύκολα.

Αυτό ισοδυναμεί με αρνησιδικία. Δεν είναι απονομή δικαίου. Αιρέτω η αξία της έννοιας της απονομής του δικαίου. Περνάνε πέντε χρόνια να προσδιορισθεί μία υπόθεση. Τι πράγματα είναι αυτά; Δεν πρέπει να υπάρχει η τυπολατρική αντιμετώπιση ότι είναι αντισυνταγματικό αυτό και ότι είναι ελεύθεροι οι δικαστές να βγάλουν οποτεδήποτε θέλουν την απόφαση. Αυτοί δεν είναι αυθαίρετοι. Θα πρέπει να λογικευθούν, θα πρέπει να γίνει κάτι να αντιμετωπισθεί το πρόβλημα.

Αυτά τα λέω διότι τα ξέρει ο κόσμος και λένε "τι κάνει ο Υπουργός Δικαιοσύνης που οι αποφάσεις βγαίνουν ύστερα από τόσο καιρό;"

Τις παίρνουν στα σπίτια τους και όποτε θέλουν τις βγάζουν. Από το Φεβρουάριο ή από το Μάρτιο του 1998 μπορεί να υπάρχει μία απόφαση και μέχρι το τέλος του χρόνου δεν πρόκειται να βγει. Τι είναι εδώ;

Εν πάση περιπτώσει, αυτά τα λέω από απόψεως ουσίας, από απόψεως πρακτικής αντιμετώπισης της λειτουργίας του θεσμού για την απονομή του δικαίου και όχι ότι το κείμενο στην πλειοψηφία του δεν μπορώ να το αποδεχθώ. Θα το αποδεχθώ κατά πλειοψηφία. Δηλαδή, κατά το 90% είναι εντάξει. Δεν μπορώ να μην αποδεχθώ τον Κώδικα αυτόν, ο οποίος πρέπει να υπάρξει για να λειτουργήσουμε, διότι χωρίς αυτόν δεν μπορούμε να λειτουργήσουμε, αλλά έπρεπε να κάνω και αυτές τις παρατηρήσεις. Έπρεπε να διατυπώσω αυτές τις αντιρρήσεις. Έπρεπε να πω αυτά τα πράγματα, να δούμε πού βρισκόμαστε, γιατί ο κόσμος λέει "καλά, τώρα στα δικαστήρια..." Έτσι υποβιβάζεται και πέφτει η αξία της έννοιας της απονομής του δικαίου και του θεσμού γενικά.

Εν πάση περιπτώσει, επειδή πρέπει να λειτουργήσει ο Κώδικας της Διοικητικής Δικονομίας, με αυτές τις παρατηρήσεις που έκανα και με κάποια ψυχρότητα βέβαια, τον ψηφίζω.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Λουκάς Αποστολίδης): Κύριοι συνάδελφοι, πριν δώσω το λόγο στους συναδέλφους κυρίους Παπαδημόπουλο, Βεζδρεβάνη και Σπυριούννη έχω την τιμή να ανακοινώσω στο Σώμα το αποτέλεσμα της διεξαχθείσης μυστικής ψηφοφορίας, για τις αιτήσεις άρσεως ασυλίας.

Συνολικά εψήφισαν 210 Βουλευτές.

Για τον κ. Νικόλαο Ζαμπουνιδή:

Υπέρ εψήφισαν 8.

Κατά εψήφισαν 195.

"Παρών", εψήφισαν 3.

Λευκά 2.

Άκυρα 2.

Συνεπώς η αίτηση απορρίπτεται.

Για τον κ. Βασίλειο Κεδίκογλου:

Υπέρ εψήφισαν 51.

Κατά εψήφισαν 150.

"Παρών" εψήφισαν 4.

Λευκά 3.

Άκυρα 2.

Συνεπώς η αίτηση απορρίπτεται.

Για τον κ. Σωτήριο Κούβελα:

Υπέρ εψήφισαν 14.

Κατά εψήφισαν 188.

"Παρών" εψήφισαν 3.

Λευκά 3.

Άκυρα 2.

Συνεπώς η αίτηση απορρίπτεται.

Για τον κ. Παναγιώτη Ψωμιάδη:

Υπέρ εψήφισαν 20.

Κατά εψήφισαν 183.

"Παρών" εψήφισαν 2.

Λευκά 3.

'Ακυρα 2.

Συνεπώς η αίτηση απορρίπτεται.

Ο κ. Παπαδημόπουλος έχει το λόγο.

ΙΩΑΝΝΗΣ ΠΑΠΑΔΗΜΟΠΟΥΛΟΣ: Κύριε Πρόεδρε, είναι γεγονός ότι ο Κώδικας της Διοικητικής Δικονομίας, που ψηφίζουμε σήμερα, είναι ένα σημαντικό νομοθέτημα, το οποίο έλειπε τόσα χρόνια από το ελληνικό νομικό καθεστώς και πράγματι έρχεται να καλύψει τόσα κενά, που μέχρι τώρα φυσικά, από τις διάσπαρτες διατάξεις, τα διάφορα διοικητικά δικαστήρια δεν μπορούσαν να έχουν ενιαία γραμμή και πολλές φορές και οι διάδικοι εταλαιπωρούντο.

Βεβαίως εδώ δεν πρόκειται για ουσιαστικό δίκαιο, ώστε να παρέχεται και η ευχέρεια στο δικαστή να εφαρμόσει πολλές φορές έθιμα, νομολογία κλπ. για την τήρηση οποιασδήποτε διοικητικής διαφοράς. Πρόκειται για τυπικό δίκαιο, για ένα συγκροτημένο Κώδικα Διοικητικής Δικονομίας, που λύνει πολλά διαδικαστικά προβλήματα.

Χαιρετίζουμε το γεγονός αυτό. Ωστόσο, όμως, θα ήθελα να κάνω δυο-τρεις παρατηρήσεις, όσον αφορά τα εξής θέματα.

Λέμε στο κεφάλαιο για τα ένδικα μέσα ότι κοντά στα άλλα ένδικα μέσα μπορεί να χαρακτηριστεί ως τέτοιο και η αίτηση διόρθωσης απόφασης ή η αίτηση ερμηνείας απόφασης.

Έχω τη γνώμη ότι αυτό το μέσον, αυτό το ένδικο βοήθημα, δεν μπορεί να συμπεριλαμβάνεται στα γνήσια ένδικα μέσα, αλλά είναι ένα, θα μπορούσε να πει κανείς, βοήθημα, το οποίο είναι οιονεί ένδικο μέσο, αλλά σε καμιά περίπτωση πλήρες, γνήσιο ένδικο μέσο.

Θα μπορούσε να μνημονεύεται βέβαια σε διάταξη του κώδικα, όπως συμβαίνει και στην τακτική δικαιοσύνη, αλλά να μη συναριθμείται, όπως είπα, στα ένδικα μέσα και να παρέχεται η ευχέρεια στους διαδίκους, όταν πράγματι εμφολωρήσει κάποιο λογιστικό λάθος ή κάποια κακή διατύπωση, από την οποία δεν βγαίνει νόημα, να γίνεται αυτή η αίτηση διόρθωσης ή ερμηνείας, αλλά χωρίς, επαναλαμβάνω, να θεωρείται αυτό το διαδικαστικό μέσο ως γνήσιο ένδικο μέσο.

Επίσης, θέλω να κάνω μία παρατήρηση στο κεφάλαιο περί αποδείξεων. Οι εξηγήσεις, που δίνουν οι διάδικοι ενώπιον των διοικητικών δικαστηρίων, δεν μπορεί να αποτελέσουν πλήρες αποδεικτικό μέσον. Τα αποδεικτικά μέσα ξέρουμε και από την τακτική δικαιοσύνη ποια είναι, αλλά θα μπορούσαν αυτά να είναι ίσως συμπλήρωμα στα δικαστικά τεκμήρια, από την εμφάνιση των διαδίκων και την υποβολή ορισμένων ερωτήσεων προς αυτούς που δικάζονται στο διοικητικό δικαστήριο, για να συναχθούν ορισμένα συμπεράσματα και να τα λάβει υπόψη ο δικαστής κατά την τήρηση της διαφοράς.

Πάντως, κατά τη γνώμη μου, σε καμιά περίπτωση δεν μπορούν οι εξηγήσεις που δίνουν οι διάδικοι να αποτελούν αποδεικτικά μέσα. Απλώς επιβοηθητικά μέσα για μια σωστή κρίση.

Μία άλλη παρατήρηση αφορά τα δικαστικά έξοδα. Στο άρθρο 273 του Κώδικα έχουμε μακροσκελή κατάλογο, σε ποια τέλη υπόκεινται τα διάφορα δικόγραφα. Η προσωπική μου άποψη είναι ότι αυτό το άρθρο δεν έπρεπε να υπάρχει καν, ή να υπήρχε μια γενική διατύπωση, ότι φυσικά και η απονομή της διοικητικής δικαιοσύνης στοιχίζει κάποια έξοδα, αλλά αυτά καθορίζονται εκάστοτε με προεδρικό διάταγμα ή με υπουργική απόφαση. Γιατί όπως τρέχει η ζωή και όπως μεταβάλλονται τα οικονομικά δεδομένα, δεν μπορούμε κάθε λίγο και λιγάκι να ερχόμαστε εδώ και να φτιάχνουμε άρθρα, για το τι θα στοιχίζει μια προσφυγή ή μια έφεση. Πρέπει να είναι εκτός κώδικος η απαρίθμηση αυτών των δικαστικών εξόδων και, όπως είπα, να ρυθμίζονται ανάλογα με την οικονομική κατάσταση, να αυξομειώνονται δηλαδή κάθε φορά αυτά τα έξοδα. Υπάρχει βέβαια εξουσιοδότηση, αλλά επειδή πρόκειται περί ενός συγκροτημένου πραγματικά έργου μιας πολύ καλής δουλειάς, θα ήθελα να είναι απηλλαγμένος ο κώδικας από τέτοιες λεπτομερείς μνημονεύσεις, που αφορούν μεταβαλλόμενα δεδομένα, όπως είναι τα δικαστικά έξοδα.

Τέλος για την απευθείας εισαγωγή ορισμένων υποθέσεων στο εφετείο, όπως είναι οι συμβάσεις, δεν ξέρω τι θα αποδειχθεί στην πράξη. Είμαι λίγο σκεπτικός, όσον αφορά την επιτυχία αυτού του θεσμού. Η γνώμη μου είναι ότι θα έπρεπε και η κρίση αυτών των υποθέσεων να περνά από τον πρώτο βαθμό και μετά να καταλήγει στο Εφετείο, εκτός και αν ορίζαμε ενδεχομένως ορισμένες μεγάλες συμβάσεις, που αφορούν έργα του δημοσίου ή δικαιώματα εργολάβων κλπ. Πρέπει να καθοριστεί, εν πάση περιπτώσει, λεπτομερέστερα, ποιες θα μπορούσαν να είναι αυτές οι υποθέσεις που θα εισάγονται απευθείας στο εφετείο. Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Λουκάς Αποστολίδης): Ο κ. Βεζδρεβάνης έχει το λόγο.

ΗΛΙΑΣ ΒΕΖΔΡΕΒΑΝΗΣ: Κύριοι συνάδελφοι, ένα από τα πιο μεγάλα προβλήματα, που καταταλανίζουν τον Έλληνα πολίτη, είναι η πολυνομία. Γι' αυτό και πολλές φορές ψέγουμε τους κυρίους Υπουργούς, που φέρνουν προχείρως κάποια νομοσχέδια προς ψήφιση και εντός ολίγων εβδομάδων, το πολύ μηνών -έχει παρατηρηθεί κατ' επανάληψη αυτό στην Αίθουσα αυτή- έρχονται τροπολογίες να τροποποιήσουν ψηφισμένους πρόσφατα νόμους.

Κάθε πρωτοβουλία λοιπόν περιορισμού της πολυνομίας δεν είναι δυνατόν παρά να θεωρηθεί αξία επαίνου. Σε όλες τις ανεπτυγμένες χώρες του κόσμου το Διοικητικό Δικονομικό Δίκαιο είναι συγκεντρωμένο σε έναν Κώδικα. Στη δική μας χώρα το εν λόγω δίκαιο είναι κατάσπαρτο, με ό,τι αυτό συνεπάγεται για τους Διοικητικούς Δικαστές αλλά κυρίως για τους Έλληνες πολίτες.

Η αναγκαιότητα λοιπόν συντάξεως ενός Κώδικα Διοικητικής Δικονομίας διαπιστώθηκε προ ετών και το 1984 συνεστήθη αρμοδία επιτροπή για τη λύση αυτού του σοβαρότατου προβλήματος.

Ύστερα από δεκάξι χρόνια, έχουμε σήμερα έναν Κώδικα, που τιμά τους συντάκτες του και δίνει στη χώρα τη λύση αυτού του σοβαρότατου προβλήματος. Τιμητικά στην Αίθουσα αυτή θα πρέπει να αναφέρουμε αυτούς τους ανθρώπους, οι οποίοι εκοτίσσαν και παρουσίασαν αυτό το σημαντικό έργο. Είναι ο κ. Γεώργιος Κοντογιάννης, ο κ. Νικόλαος Παπαδημητρίου -αποφύγω τους τίτλους τους, είναι άλλωστε γνωστοί- ο κ. Νικόλαος Χατζητζανής, ο κ. Γεώργιος Παπαγιαννόπουλος, ο κ. Δημήτριος Κολοβός, ο κ. Προκόπης Παυλόπουλος -ο δικός μας εκλεκτός συνάδελφος- και ο κ. Κωνσταντίνος Γιαννόπουλος.

Προς όλους αυτούς οφείλουμε να αναγνωρίσουμε ότι παρουσιάζουν σήμερα στην Εθνική Αντιπροσωπεία ένα έργο πολύ σημαντικό.

Σπανίως, κύριοι συνάδελφοι, η Κυβέρνηση μας δίνει αυτήν τη χαρά, να ψηφίζουμε νομοσχέδια της. Σήμερα πραγματικά έχουμε αυτήν τη χαρά και δεν θα περιοριστούμε σε μίζερες κριτικές για την πολύχρονη καθυστέρηση, γιατί όντως είναι πολύχρονη η καθυστέρηση. Θα αντιμετωπίσουμε την καθυστέρηση με τη λαϊκή σοφία, που λέει "το καλό πράγμα αργεί να γίνει". Ο κώδικας έχει αυτό το στοιχείο, που είναι και το ζητούμενο σήμερα.

Ο σκοπός του κώδικα επετεύχθη. Η ενοποίηση των συγγενών δικονομικών ρυθμίσεων έγινε. Είναι μια κατάκτηση της Διοικητικής Δικαιοσύνης και πρέπει να εξαρθεί κατά τον καλύτερο δυνατό τρόπο.

Θα μπορούσαμε να έχουμε κάποιες επιφυλάξεις για τις διατάξεις του κώδικα για την αρμοδιότητα των μονομελών πρωτοδικείων, όσον αφορά το ποσό των δυο εκατομμυρίων που πρέπει να είναι μεγαλύτερο και για τις διατάξεις που επιβάλλουν πρόστιμο των πεντακοσίων χιλιάδων και νομίζω ότι θα πρέπει να είναι κάτι ολιγότερο.

Αλλά, επαναλαμβάνω, ας μη σταθούμε σε αυτά τα δύο σημεία που είναι μικρά μπροστά στα πολλά και σωστά μεγάλα που ρυθμίζονται.

Θα θέλαμε να επιστημόνουμε κάποια θέματα, που με σοφία ρυθμίζει ο νέος Κώδικας Διοικητικής Δικονομίας. Θεωρούμε μεγάλη υπόθεση την απλούστευση των διατάξεων, τη νομιμοποίηση, τις επιδόσεις, τα ένδικα μέσα. Αυτή η απλούστευση είναι προσφορά και προς τους δικαστές της διοικητικής δικαιοσύνης και προς τους πολίτες.

Μια δεύτερη επισημάνση που θέλουμε να κάνουμε είναι η ρύθμιση της μη απόρριψης ενός δικογράφου όταν παρουσιάζει ελλείψεις. Από τη ρύθμιση αυτή θα αποφεύγονται οι ταλαιπωρίες και άσκοπες δαπάνες.

Επίσης, ιδιαίτερης αξίας είναι η διάταξη με την οποία καλύπτονται τα της αρμοδιότητας, και της δικαιοδοσίας. Έτσι μία υπόθεση, που, υποβάλλεται αναρμοδίως δεν απορρίπτεται όπως μέχρι τούδε, όπου δημιουργούσε τα γνωστά προβλήματα. Κάποτε έπρεπε να γίνει και αυτό.

Περιοριζόμεθα, λοιπόν, στις ανωτέρω επισημάνσεις που θεωρούμε ιδιαίτερα σημαντικές, χωρίς να παραβλέψουμε τις άλλες ρυθμίσεις του Κώδικα Διοικητικής Δικονομίας, που και αυτές είναι αξιολογές.

Με τη συναίσθηση ευθύνης που διακρίνει τη Νέα Δημοκρατία, εμείς, κύριε Υπουργέ, ψηφίζουμε τον Κώδικα Διοικητικής Δικονομίας και αποδεικνύουμε έμπρακτα τον εποικοδομητικό μας ρόλο μέσα σ'αυτήν την Αίθουσα. Αυτή μας η στάση θα πρέπει να προβληματίζει τους κυρίους Υπουργούς, όταν συναντούν τη δική μας αντίθεση σε νομοσχέδια τους. Γιατί όταν πράττουμε τούτο, το πράττουμε με την ίδια συναίσθηση ευθύνης που πράττουμε σήμερα αυτό που πράττουμε, δηλαδή ψηφίζουμε τον κώδικα γιατί τον βρίσκουμε σωστό. Είναι ένα έργο σωστό, χρήσιμο και ωφέλιμο για την ελληνική δικαιοσύνη, για την ελληνική κοινωνία.

Με αυτές τις σκέψεις, κύριε Υπουργέ, δηλώνω ότι θα ψηφίσω τον κώδικα που έρχεται προς κύρωση. Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Λουκάς Αποστολίδης): Και εμείς σας ευχαριστούμε, κύριε Βεζδρεβάνη.

Ο κ. Σπυριούννης έχει το λόγο.

ΚΥΡΙΑΚΟΣ ΣΠΥΡΙΟΥΝΝΗΣ: Κύριε Πρόεδρε, με ιδιαίτερη ευθύνη και χαρά χαιρετίζω το γεγονός ότι έρχεται ο σημερινός κώδικας να ενιαιοποιηθεί το διάσπαρτο διοικητικό δίκαιο. Παράλληλα να σημειώσω ότι αποτελεί μία ακόμη προσφορά του Υπουργού Δικαιοσύνης του κ. Γιαννόπουλου στα τόσα που πρόσφερε στη θητεία του στο Υπουργείο Δικαιοσύνης ο παρών κώδικας.

Θα σημειώσω ότι από το 1983 που προβλέφθηκε στο άρθρο 12 του ν. 1406 η σύσταση νομοπαρασκευαστικής επιτροπής, από το 1984 που συγκροτήθηκε η πρώτη επιτροπή μέχρι το 1988, από το 1988 που πήμε στην πρώτη αναθεωρητική το 1992, στη δεύτερη αναθεωρητική το 1994, στην τρίτη αναθεωρητική το 1995, η οποία συγκροτεί την τελική μορφή το 1997, βλέπουμε μία ταχύτητα στην προώθηση του κώδικα, η οποία τελικά καταλήγει στο νομοσχέδιο που συζητάμε σήμερα και προσφέρει στην απονομή της διοικητικής δικαιοσύνης αυτό το τέλειο κείμενο ενιαίων διατάξεων.

Αναμφισβήτητο είναι μία υψίστη προσφορά, κύριε Υπουργέ, η οποία μάλιστα προσλαμβάνει και ειδική σημασία όταν έχει και το προσωπικό σας στοιχείο, που παρά την τελευταία σας δοκιμασία είσθε μαχητής στην προώθηση αυτού του κώδικα, όπως και άλλα έργα της θητείας σας στο βωμό και στον αγώνα για μια καλύτερη δικαιοσύνη, με την έννοια ότι εν δε δικαιοσύνη συλλήβδην πάσα αρετή εστί.

Ο κώδικας αποτελείται από τέσσερα μέρη γενικής διαδικασίας, ειδικής διαδικασίας, δαπανών δίκης και μεταβατικών διατάξεων, που αριθμούνται και συναθροίζονται σε διακόσια ογδόντα πέντε άρθρα. Θα επαναλάβω ότι με ιδιαίτερη χαρά ψηφίζω το σύνολο του κώδικα. Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Λουκάς Αποστολίδης): Ευχαριστούμε το φίλτατο Σπυριούννη.

Ο κύριος Υπουργός, αν θέλει, μπορεί να κάνει τις παρατηρήσεις του.

ΕΥΑΓΓΕΛΟΣ ΓΙΑΝΝΟΠΟΥΛΟΣ (Υπουργός Δικαιοσύνης): Κύριε Πρόεδρε, αν δεν μιλήσω, πρέπει στα Πρακτικά να είμαι απών. Κώδικας είναι, νόμιζα ότι σε πέντε λεπτά θα τελειώσουμε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Λουκάς Αποστολίδης): Έχετε δικίο, κύριε Υπουργέ.

ΕΥΑΓΓΕΛΟΣ ΓΙΑΝΝΟΠΟΥΛΟΣ (Υπουργός Δικαιοσύνης): Τα είπαμε στη Διαρκή Επιτροπή, είναι γραμμένες στα Πρακτικά όλες οι

παρατηρήσεις, ο κ. Τσαφούλιας τις επανέφερε όλες εδώ και θα ήθελα να μου πει πώς θα εισπράξει το δημόσιο έσοδα για να λειτουργήσει.

Εντάξει, να πούμε ότι από εβδομήντα ετών και επάνω βεβαίως να μην προσωποκρατείται κανένας, ένας πτωχευμένος κλπ., κάτι να βρούμε, αλλά δεν μπορούμε γενικώς να καταργήσουμε αυτόν το νόμο. Πώς να το κάνουμε δηλαδή; Να ξεχωρίσουμε κάποιες περιπτώσεις που τις δείχνουν στο δημόσιο, κάποιες εταιρείες κλπ. - είναι μια άλλη φάμπρικα εκεί- των Υπουργών των Οικονομικών, ναι, αλλά δεν μπορούμε γενικώς έτσι να διαγράψουμε τη διάταξη, ότι δεν προσωποκρατείται κανείς, όταν δεν πληρώνει το φόρο στο δημόσιο. Πώς θα λειτουργήσει αυτό το κράτος; Έχουμε τη φοροδιαφυγή, έχουμε τη φοροκλοπή, έχουμε την ασιδωσία των Ελλήνων. Τώρα μπήκε κάποια σειρά και κάτι εισπράττεται. Δεν πλήρωνε κανείς. Μη μου λέτε, όμως, να καταργήσουμε τελείως τη διάταξη, αυτό δεν γίνεται.

Κύριοι συνάδελφοι, το άρθρο 42 του Κώδικα Διοικητικής Δικονομίας, του οποίου ζητεί την κατάργηση ο κ. Κανταρτζής - μίλησε και στη Διαρκή Επιτροπή- δεν πρόκειται να καταργηθεί. Εκεί είναι η παλιανθρωπιστική παρέλκυση της δίκης από ορισμένους λωποδύτες δικηγόρους. Δεν μπορεί να καταργηθεί. Πρέπει να γίνουν ηθικοί άνθρωποι και μέσα στη δικηγορία, την οποία έχω γνωρίσει πάρα πολύ καλά. Ξέρετε, είναι κάποιοι ενστασιολόγοι, τα φέρνουν και τα ξαναφέρνουν και κρατάνε μια δίκη δεκαπέντε χρόνια.

Τα χρηστά ήθη, η καλή διεξαγωγή, η ευπρέπεια στα δικαστήρια, πρέπει όλα αυτά να είναι οπωσδήποτε κανόνες δικαίου.

Θα κατατεθεί εντός των ημερών, κύριοι συνάδελφοι, ο Σωφρονιστικός Κώδικας και ο Κώδικας Δικαστικών Υπαλλήλων. Δημοσιεύεται εντός των προσεχών ημερών η συγκρότηση νομοπαρασκευαστικής επιτροπής για την αναθεώρηση του Ποινικού Κώδικα και της Ποινικής Δικονομίας.

Να πω δηλαδή ότι αρχίζει ο Κώδικας Διοικητικής Δικονομίας από το 1983 -περνάνε δεκαέξι χρόνια- για να περάσει νομοθέτημα στη Βουλή. Βεβαίως πέρασαν και Υπουργοί της Δικαιοσύνης. Κατά σειρά είμαι ο δέκατος τέταρτος του ΠΑΣΟΚ, δεν λέω τους υπηρεσιακούς. Και η Νέα Δημοκρατία επίσης άλλαξε τρεις Υπουργούς της Δικαιοσύνης μέσα σε τριάντισι χρόνια. Και ξέρετε τη βαριά μοίρα που βάραινε αυτό το Υπουργείο. Δεκαέξι ώρες το εικοσιτετράωρο, δεκαοκτώ ώρες το εικοσιτετράωρο, μου στοίχισε και η υγεία μου επάνω σ'αυτήν τη δουλειά.

Έχω περάσει δεκαεννιά νομοσχέδια. Είμαστε χρεωμένοι ακόμα στο Συμβούλιο της Ευρώπης, διότι δεν πληρώνουμε ακόμη και τις αξιώσεις εκείνων που ενήργησαν και έχουν αξιώσεις προς το δημόσιο και πρέπει και εκείνα τα πρωτόκολλα να τα περάσουμε. Έχουμε και άλλα νομοσχέδια έτοιμα. Και, βεβαίως, ό,τι είναι δυνατόν ύστερα από την ψήφιση του Κώδικα να γίνει, να γίνει. Όμως δεν μπορούμε να αλλάζουμε μέσα σε έξι και οκτώ και δέκα μήνες, είτε την αρμοδιότητα κατά ποσό είτε με το δικηγόρο. Οι δικηγόροι πρέπει να είναι στις εκατό χιλιάδες. Παίρνουν τον κόσμο στο λαιμό τους ορισμένοι όταν λένε, δεν μπορώ να πάω χωρίς δικηγόρο. Δεν μπορείς να πας χωρίς δικηγόρο, έχουν άλλες δουλειές. Και τώρα αν συμφωνείτε, κύριε Πρόεδρε, να σας δώσω την έκθεσή μου, να κατατεθεί στα Πρακτικά και συμπεριληφθεί, έχει καλώς, διότι άλλως θα τη διαβάσω.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Λουκάς Αποστολίδης): Να την καταθέσετε, κύριε Υπουργέ.

ΕΥΑΓΓΕΛΟΣ ΓΙΑΝΝΟΠΟΥΛΟΣ (Υπουργός Δικαιοσύνης): Να μη με κρατήσετε εδώ τόσες ώρες, άρρωστο άνθρωπο, εγώ ήρθα για πέντε λεπτά. Άλλωστε τα είπαμε στη Διαρκή Επιτροπή. Πέρασανε σ' εκείνα τα Πρακτικά περνάνε και εδώ. Μείναμε εδώ οκτώ άτομα να ψηφίσουμε τον βασικής σημασίας Κώδικα της Ποινικής Δικονομίας.

Εγώ θέλω να πω τούτο. Να συγχάρω τη συντακτική επιτροπή σε όλες τις διαδικασίες, ιδιαίτερως να εξάρω την προσφορά του καθηγητή του Δικαίου, του Προκόπη Παυλόπουλου, ο οποίος είναι από την πρώτη επιτροπή και σαν καθηγητής του Δικαίου κάνει καλές παρατηρήσεις και όλων των άλλων που

έλαβαν μέρος.

Θα παρακαλέσω μόνο, κύριε Πρόεδρε, να κατατεθεί η έκθεσή μου, για να μην έχουμε την ομιλία του κ. Τσαφούλιας τρεις σελίδες και εμένα η ομιλία μου να είναι δύο σειρές.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Λουκάς Αποστολίδης): Ο κ. Τσαφούλιας όμως, κύριε Υπουργέ, το ψήφισε.

ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΤΣΑΦΟΥΛΙΑΣ: Εγώ ψήφισα κύριε Υπουργέ.

(Στο σημείο αυτό ο Υπουργός Δικαιοσύνης κ. Ευάγγελος Γιαννόπουλος καταθέτει την προαναφερθείσα έκθεση, η οποία έχει ως εξής:

"ΕΙΣΗΓΗΤΙΚΗ ΕΚΘΕΣΗ

Στο σχέδιο νόμου "Κώδικας Διοικητικής Δικονομίας"

Του Υπουργείου Δικαιοσύνης

Προς τη Βουλή των Ελλήνων

Με το άρθρο 12 παρ. 3 του ν. 1406/1983 προβλέφθηκε η σύσταση ειδικής νομοπαρασκευαστικής επιτροπής για τη σύνταξη ενιαίου Κώδικα Διοικητικής Δικονομίας, που θα εφαρμόζεται κατά την εκδίκαση όλων των διοικητικών διαφορών ουσίας ενώπιον των τακτικών διοικητικών δικαστηρίων.

Βάσει της διάταξης αυτής συγκροτήθηκε, με τη 44292/26.6.1984 απόφαση του τότε Υπουργού Δικαιοσύνης Γεώργιου-Αλέξανδρου Μαγκάκη, νομοπαρασκευαστική επιτροπή, αποτελούμενη από τους:

1) Γεώργιο Κοντογιάννη (Επ. Αντιπρόεδρο του Σ.τ.Ε.), ως πρόεδρο, 2) Νικόλαο Παπαδημητρίου (αρχικώς Πάρεδρο και στη συνέχεια Σύμβουλο Επικρατείας), 3) Νικόλαο Χατζητζανή (Πρόεδρο Εφετών Δ.Δ.) - ο οποίος μετέπειτα παραιτήθηκε και αντικαταστάθηκε από το Στυλιανό Παπακωνσταντόπουλο (Επ. Πρόεδρο Εφετών Δ.Δ.), 4) Γεώργιο Παπαγιαννόπουλο (αρχικώς Εφέτη και στη συνέχεια Πρόεδρο Εφετών Δ.Δ.), 5) Δημήτριο Κολοβό (Εφέτη Δ.Δ.), 6) Προκόπιο Παυλόπουλο (Καθηγητή Πανεπιστημίου) και 7) Κωνσταντίνο Γιαννόπουλο (Δικηγόρο), ως μέλη. Χρέη Γραμματέα εκτέλεσε, αρχικώς η Αθηνά Ζιώγα (Υπάλληλος Σ.τ.Ε.) και, από 22.5.1986 (απόφαση 48012/22.5.1986 Υπ. Δικαιοσύνης), ο Φραγκούλης Καμπάνης (Υπάλληλος Σ.τ.Ε.). Η Επιτροπή αυτή περάτωσε το έργο της και, στις αρχές Δεκεμβρίου 1988, παρέδωσε στον τότε Υπουργό Δικαιοσύνης Βάσσο Ρώτη: α) σχέδιο νόμου "Κώδικας Διοικητικής Δικονομίας", β) σχετική "Αιτιολογική Έκθεση" και γ) αντίστοιχα "Πρακτικά" των συνεδριάσεων της Επιτροπής.

Το σχέδιο νόμου αυτό τελικώς δεν οδηγήθηκε προς ψήφιση στη Βουλή, αλλά, με τη νεότερη 377/22.1.1992 απόφαση του τότε Υπουργού Δικαιοσύνης Μιχ. Παπακωνσταντίνου, η οποία εκδόθηκε εν όψει του άρθρου 21 παρ.1 του ν. 1968/1991, συγκροτήθηκε Αναθεωρητική Επιτροπή, με σκοπό την αναθεώρηση και συμπλήρωση του σχεδίου νόμου τούτου. Η Αναθεωρητική Επιτροπή αυτή απαρτίστηκε από τους: 1) Γεώργιο Κοντογιάννη (Επ. Αντιπρόεδρο Σ.τ.Ε.), ως πρόεδρο, 2) Πέτρο Παραρά (Σύμβουλο Επικρατείας) - ο οποίος μετέπειτα παραιτήθηκε και αντικαταστάθηκε από το Γεώργιο Παναγιωτόπουλο (Σύμβουλο Επικρατείας), 3) Γεώργιο Παπαγιαννόπουλο (Πρόεδρο Εφετών Δ.Δ.), 4) Στυλιανό Παπακωνσταντόπουλο (Επ. Πρόεδρο Εφετών Δ.Δ.), 5) Άγγελο Βουδούρη (Νομικό Σύμβουλο του Κράτους - ο οποίος μετέπειτα αντικαταστάθηκε από τον Νικόλαο Γεράσιμο (Νομικό Σύμβουλο του Κράτους), 5) Επαμεινώνδα Σπηλιωτόπουλο (Καθηγητή Πανεπιστημίου), 6) Προκόπιο Παυλόπουλο (Καθηγητή Πανεπιστημίου), 7) Αναστάσιο Παπαδημητρίου (Δικηγόρο) και 8) Χρήστο Πολίτη (Δικηγόρο) ο οποίος μετέπειτα παραιτήθηκε και αντικαταστάθηκε από τον Αντώνιο Πετρόγλου (Δικηγόρο), ως μέλη. Ως Γραμματέας ορίστηκε ο Μιχαήλ Καλαντζής (Υπάλληλος Σ.τ.Ε.). Η Αναθεωρητική Επιτροπή αυτή δεν περάτωσε το έργο της.

Με την 5277/17.1.1994 νεότερη απόφαση του τότε Υπουργού Δικαιοσύνης Γεώργιου Κουβελάκη συγκροτήθηκε, βάσει της διάταξης του άρθρου 50 παρ. 1 του ν. 2172/1993 (που αντικατέστησε εκείνη του άρθρου 21 παρ.1 του ν. 1968/1991), νέα (Β') Αναθεωρητική Επιτροπή, με σκοπό και αυτή τη φορά την αναθεώρηση και συμπλήρωση του ίδιου σχεδίου νόμου. Η Επιτροπή αυτή απαρτίστηκε από τους: 1) Μιχαήλ Δεκκερή (Αντιπρόεδρο του Σ.τ.Ε.), ως πρόεδρο, 2) Παναγιώτη Ν. Φλώρο

(Σύμβουλο Επικρατείας), 3) Νικόλαο Σκλία (Σύμβουλο Επικρατείας), 4) Εμμανουήλ Βοϊκλή (Πρόεδρο Εφετών Δ.Δ.), 5) Κωνσταντίνο Σιδερή (Εφέτη Δ.Δ.), 6) Προκόπιο Παυλόπουλο (Καθηγητή Πανεπιστημίου), 7) Νικόλαο Αλιβιζάτο (Καθηγητή Πανεπιστημίου) και 8) Αναστάσιο Παπαδημητρίου (Δικηγόρο), ως μέλη. Χρέη Γραμματέα ορίστηκε να ασκήσει ο Μιχαήλ Καλαντζής (Υπάλληλος Σ.τ.Ε.). Και η Β' Αναθεωρητική επιτροπή αυτή δεν περάτωσε το έργο της.

Τέλος, με την 66616/23.6.1995 απόφαση του τότε Υπουργού Δικαιοσύνης Αναστάσιου Πεπονή, συγκροτήθηκε, κατ' εφαρμογή των ιδίων διατάξεων μετά την προσθήκη σε αυτές που έγινε με το άρθρο 16 παρ. 10 του ν. 2298/1995, νέα (Γ') Αναθεωρητική Επιτροπή, με σκοπό και πάλι την αναθεώρηση και συμπλήρωση του ίδιου σχεδίου νόμου. Η Επιτροπή αυτή απαρτίστηκε αρχικώς από τους: 1) Χαράλαμπο Μακρίδη (Σύμβουλο Επικρατείας), ως πρόεδρο, 2) Ηλία Παπαγεωργίου (Σύμβουλο Επικρατείας), 3) Εμμανουήλ Δαρζέντα (Σύμβουλο Επικρατείας), 4) Γεώργιο Παπαγιαννόπουλο (Πρόεδρο Εφετών Δ.Δ.), 5) Νικόλαο Ασκερίδη (Εφέτη Δ.Δ.), 6) Προκόπιο Παυλόπουλο (Καθηγητή Πανεπιστημίου) και 8) Δημήτριο Μέλισσα (Δικηγόρο), ως μέλη. Στη συνέχεια, δε, με την 133076/26.11.1996 απόφασή μου, η οποία συμπληρώθηκε με την 150718/22.12.1996 όμοια έγινε, σύμφωνα με τις ίδιες πιο πάνω διατάξεις, σε συνδυασμό και με εκείνη του άρθρου 5 παρ. 6 του ν.2408/1996, ανασύσταση της επιτροπής αυτής, μετά την οποία η Επιτροπή αυτή απαρτίστηκε, τελικώς, από τους: 1) Χαράλαμπο Μακρίδη (Επ. Σύμβουλο Επικρατείας), ως πρόεδρο, 2) Ηλία Παπαγεωργίου (Σύμβουλο Επικρατείας), 3) Μιχαήλ Βροντάκη (Σύμβουλο Επικρατείας), 4) Γεώργιο Παπαγιαννόπουλο (Επ. Πρόεδρο Εφετών Δ.Δ.), 5) Νικόλαο Ασκερίδη (Εφέτη Δ.Δ.), 6) Χαράλαμπο Χρυσανθάκη (Επίκουρο Καθηγητή Πανεπιστημίου), 7) Στυλιανό Σταματόπουλο (Επίκουρο Καθηγητή Πανεπιστημίου) και 8) Δημήτριο Μέλισσα (Δικηγόρο), ως μέλη. Χρέη Γραμματέα, και στις δύο περιπτώσεις, εκτέλεσε ο Μιχαήλ Καλαντζής (Υπάλληλος Σ.τ.Ε.).

Η επιτροπή περάτωσε το έργο της και, στις 4.7.1997 μου παρεδόθησαν στο Υπουργείο Δικαιοσύνης: α) το σχέδιο νόμου "Κώδικας Διοικητικής Δικονομίας", β) τη σχετική "Αιτιολογική Έκθεση" και γ) τα αντίστοιχα "Πρακτικά" των συνεδριάσεων της Επιτροπής.

Στη συνέχεια, όμως, και μετά την υποβολή, προς το Υπουργείο Δικαιοσύνης, παρατηρήσεων πάνω στο σχέδιο νόμου αυτό, από τον Πρόεδρο του Σ.τ.Ε., καθώς και από την "Ένωση Διοικητικών Δικαστών", ανασυγκροτήσαμε, με την 98939/6.7.1998 νεότερη απόφαση μας την επιτροπή. Η τελευταία αυτή Επιτροπή με την ίδια σύνθεση, αναδιατύπωσε εν όψει αυτών ορισμένων διατάξεων του Σχεδίου.

Έτσι, η πιο πάνω Επιτροπή κατέληξε στην τελική διατύπωση των σχετικών κειμένων και, στο τέλος Ιουλίου 1998, μας παρέδωσε στο Υπουργείο Δικαιοσύνης:

α) το τελικό Σχέδιο Νόμου "Κώδικας Διοικητικής Δικονομίας",

με β) τη σχετική "Αιτιολογική Έκθεση"

και γ) τα αντίστοιχα "Πρακτικά" των συνεδριάσεων της Επιτροπής.

Το σχέδιο νόμου αυτό υποβάλαμε στη Βουλή, για να κυρωθεί κατά τη διαδικασία του άρθρου 76 παρ. 6 του Συντάγματος.

Το σχέδιο συνοδεύεται από αναλυτική "Αιτιολογική Έκθεση" της Επιτροπής προς τον Υπουργό Δικαιοσύνης.

Τα κυριότερα στοιχεία του προς ψήφιση Κώδικα είναι τα εξής:

Κατ' αρχάς, με το σχέδιο του Κώδικα αυτού θεσπίζεται ένα ενιαίο πλέγμα δικονομικών διατάξεων που θα ισχύει κατά την εκδίκαση "όλων" των διοικητικών διαφορών ουσίας ενώπιον των τακτικών διοικητικών δικαστηρίων. Δεν αναφέρεται, συνεπώς, στην εκδίκαση των ακυρωτικών διαφορών από τα δικαστήρια αυτά, ούτε στην εκδίκαση των διοικητικών διαφορών ουσίας από το Συμβούλιο Επικρατείας ή το Ελεγκτικό Συνέδριο.

Η ύλη του σχεδίου του Κώδικα διαιρείται βασικώς σε τέσσερα (4) μέρη, που αναφέρονται: το πρώτο στη "Γενική διαδικασία", το δεύτερο στις "Ειδικές διαδικασίες", το τρίτο στις "Δαπάνες

της δίκης" και το τέταρτο στις "Μεταβατικές και τελικές διατάξεις".

Σημαντικές ρυθμίσεις που επιχειρούνται με το σχέδιο αυτό Κώδικα είναι οι εξής:

Καταργείται η αρμοδιότητα των πενταμελών εφετείων.

Εισάγεται, ως γενική δικονομική αρχή, εκείνη της διατήρησης, σε κάθε περίπτωση, της αρμοδιότητας του δικαστηρίου που ήταν αρμόδιο κατά το χρόνο άσκησης του ένδικου βοηθήματος ή μέσου.

Ορίζεται ότι, στη διοικητική δίκη, δεν ισχύει ο θεσμός της "παρέκτασης αρμοδιότητας".

Αποσαφηνίζονται και τίθενται σε συστηματικότερη βάση οι διατάξεις που αφορούν τις τρεις μορφές ικανότητας του διαδίκου ("ικανότητα να είναι διάδικος", "ικανότητα να αποφασίζει μόνος του τη διενέργεια διαδικαστικών πράξεων" και "ικανότητα να διενεργεί ο ίδιος διαδικαστικές πράξεις").

Μεταβάλλεται το ισχύον δικονομικό καθεστώς και ορίζεται ότι, με την εξαίρεση των φορολογικών εν γένει διαφορών, των διαφορών που αφορούν τα σήματα, καθώς και των εκλογικών διαφορών, το Ελληνικό Δημόσιο εκπροσωπείται πάντοτε από τον Υπουργό Οικονομικών.

Θεσπίζεται, ως κανόνας, ότι οι ιδιώτες διάδικοι πρέπει να διενεργούν τις διαδικαστικές πράξεις μόνο με πληρεξούσιο δικηγόρο.

Ρυθμίζονται λεπτομερέστερα και κατά τρόπο ελαστικότερο τα θέματα της νομιμοποίησης.

Απλουστεύονται τα των επιδόσεων γενικώς και, ειδικότερα, τα των επιδόσεων που γίνονται προς το Δημόσιο.

Προσδιορίζεται κατά τρόπο συστηματικό το περιεχόμενο και η δικονομική εμβέλεια των διάφορων ένδικων βοηθημάτων, καθώς και ο τρόπος άσκησης τους.

Συστηματοποιούνται οι διατάξεις που αφορούν τις διάφορες μορφές "παρέμβασης", καθώς και εκείνες που αναφέρονται στην ομοδικία, τη συνάφεια και την αντικειμενική σώρευση των ένδικων βοηθημάτων και μέσων.

Θεσπίζεται, το πρώτο, ο θεσμός του λεγόμενου "διοικητικού φακέλου", το οποίο έχει υποχρέωση να καταρτίζει και να διαβιβάζει στο δικαστήριο η διοικητική αρχή. Ρυθμίζεται κατά τρόπο ενιαίο η δυνατότητα, αλλά και η διαδικασία υποβολής υπομνήματος, καθώς και δικογράφου "πρόσθετων λόγων".

Διαστέλλονται, κατά τρόπο συστηματικό, τα έννομα αποτελέσματα των διαφόρων δικαστικών αποφάσεων (διαπλασματική ενέργεια, δεδικασμένο κ.λπ.).

Ενοποιοούνται οι διατάξεις για τις δαπάνες της διοικητικής δίκης.

Ως ιδιαίτερα σημαντική καινοτομία του Σχεδίου του Κώδικα πρέπει να θεωρηθεί το ότι με αυτόν εισάγεται, για πρώτη φορά στη διοικητική δίκη, ένα πλήρες πλέγμα δικονομικών διατάξεων (άρθρα 200 - 215) που αναφέρονται στην "προσωρινή δικαστική προστασία". Δηλαδή στην προσωρινή δικαστική προστασία που εξικνείται πέρα από την αναστολή εκτέλεσης διοικητικών πράξεων ή αποφάσεων.

Τέλος, το Δεύτερο Μέρος του σχεδίου του Κώδικα, το οποίο αναφέρεται στις "ειδικές διαδικασίες", καλύπτει λεπτομερειακά τα θέματα των "Διαφορών της Διοικητικής Εκτέλεσης" - διαφορές από την είσπραξη των δημοσίων εσόδων, επιβολή προσωπικής κράτησης - (άρθρα 216 - 243), καθώς και εκείνα των "Εκλογικών Διαφορών" - διαφορές κατά την εκλογική διαδικασία στους Ο.Τ.Α., καθώς και στα άλλα Ν.Π.Δ.Δ. - (άρθρα 244-272).

Συνιστά εκπλήρωση πόθου, αλλά και ανάγκης, όλου του νομικού κόσμου της χώρας εδώ και δεκαετίες. Διότι τίθεται πλέον τέλος στο καθεστώς πολυνομίας το οποίο ίσχυε κατά την εκδίκαση των διοικητικής φύσεως διαφορών από τα αρμόδια δικαστήρια, με σκοπούμενο αποτέλεσμα την επιτάχυνση της απονομής της διοικητικής δικαιοσύνης, απλούστευση του ισχύοντος νομοθετικού καθεστώτος, άρση της ταλαιπωρίας των παραγόντων της διοικητικής δίκης, (διαδίκων, δικηγόρων, δικαστικών λειτουργών) και

βελτίωση της εικόνας της δικαιοσύνης απέναντι στους πολίτες".

ΕΥΑΓΓΕΛΟΣ ΓΙΑΝΝΟΠΟΥΛΟΣ (Υπουργός Δικαιοσύνης): Ύστερα απ' αυτές τις παρατηρήσεις εκφράζω τις ευχαριστίες μου για τη συμβολή όλων σας. Όσον αφορά και ορισμένες παρατηρήσεις τις οποίες θα δούμε, δεν τις απέρριψα. Και αν συμπλήρωσα την Επιτροπή τρεις φορές, ήταν γιατί ήρθαν οι παρατηρήσεις και για το Συμβούλιο της Επικρατείας και των διοικητικών δικαστών και των δικηγορικών συλλόγων και τα εναρμονίσαμε όλα και πάει μια χαρά. Μην περιμένετε, όμως, να δεχθώ να δώσω στα διοικητικά δικαστήρια, εγώ ο Γιαννόπουλος, έργο αναιρετικής διαδικασίας. Είναι δύσκολη η αναιρετική διαδικασία, δύσκολη η ακυρωτική διαδικασία. Δεν θέλω να αναφερθώ σε μια απόφαση που αφορούσε τους στρατιωτικούς δικαστές. Ποια αιτιολογία να πούμε λογικής φύσεως όχι νομικής, όχι συνταγματικής φύσεως. Έβγαλε εκείνο το δικαστήριο μια απόφαση και λέει, είναι και αυτοί οι δικαστές, όπως είναι και του Συμβουλίου της Επικρατείας, του Αρείου Πάγου κλπ.

Με την έννοια αυτή θα ευχαριστήσω και πάλι και με τη δήλωσή μου ότι θα δούμε εκείνα τα οποία μπορεί να διορθωθούν. Αλλά μην περιμένετε μέσα σε δυο, τρεις μήνες. Δεν μπορούμε έναν κώδικα να τον καταστρέψουμε. Εγώ διόρθωσα τον Κώδικα περί Υιοθεσίας. Τον διόρθωσα, διότι έλεγα στον καθηγητή -ο κ. Παυλόπουλος ήταν μπροστά- να περάσουμε κάτι για την υιοθεσία. Τι θα πει μέχρι σαράντα πέντε χρονών, ας βάλουμε μέχρι πενήντα χρονών τον υιοθετούντα. Είπα, κύριε καθηγητά, μη με φέρντε σε δύσκολη θέση, αφήστε να το αλλάξουμε. Δεν το δέχθηκαν ομόφωνα. Φέρνω ένα νόμο τώρα.

Γι' αυτό ως κώδικα τον ψηφίσουμε, εμένα δεν με ενδιαφέρει αν θα τον ψηφίσετε ή δεν θα τον ψηφίσετε όλοι, το ΚΚΕ κρατάει επιφυλάξεις, ας τις κρατήσει, εκείνα όμως που πρέπει να γίνουν, εμείς θα τα κάνουμε με άλλο νομοσχέδιο.

Σας ευχαριστώ πάρα πολύ για τη συντροφιά που μου κάνατε και εύχομαι, γιατί έρχονται και τα άλλα νομοσχέδια, και σ' αυτά να συνεργαστούμε καλά, γιατί εννοώ όλο το νομοθετικό πλαίσιο της ύλης του Υπουργείου Δικαιοσύνης να το βάλω μπροστά. Και έχω να ανακοινώσω ότι εντός του Μαΐου θα εγκαινιάσουμε το νέο Εφετείο Αθηνών, που άρχισε η θεμελίωση του το 1980, όταν ήμουν πρόεδρος του Δικηγορικού Συλλόγου Αθηνών και ετοιμάστηκε ύστερα από δεκαεννέα χρόνια. Στο μεταξύ ψηφίσαμε και τους παρακάτω νόμους στο διάστημα της μέχρι σήμερα θητείας μου στο Υπουργείο Δικαιοσύνης:

1. Νόμος 2447/1996 (ΦΕΚ 278 Α') Κύρωση ως Κώδικα του σχεδίου νόμου "Υιοθεσία, επιτροπεία και αναδοχή ανηλίκου, δικαστική συμπαράσταση, δικαστική επιμέλεια ξένων υποθέσεων και συναφείς ουσιαστικές, δικονομικές και μεταβατικές διατάξεις".
2. Νόμος 2460/1997 (ΦΕΚ 17 Α') "Κύρωση Σύμβασης για τη διεθνή δικαιοδοσία και την εκτέλεση αποφάσεων σε αστικές και εμπορικές υποθέσεις".
3. Νόμος 2462/1997 (ΦΕΚ 25 Α') "Κύρωση του Διεθνούς Συμφώνου για τα ατομικά και πολιτικά δικαιώματα, του Προαιρετικού Πρωτοκόλλου στο Διεθνές Σύμφωνο για τα ατομικά και πολιτικά δικαιώματα και του Δευτέρου Προαιρετικού Πρωτοκόλλου στο Διεθνές Σύμφωνο για τα ατομικά και πολιτικά δικαιώματα σχετικού με την κατάργηση της ποινής του θανάτου".
4. Νόμος 2472/1997 (ΦΕΚ 50 Α') "Προστασία του ατόμου από την επεξεργασία δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα".
5. Νόμος 2479/1997 (ΦΕΚ 667 Α') "Ανώτατο Ειδικό Δικαστήριο, επιτάχυνση των δικών, δικονομικές απλουστεύσεις και άλλες διατάξεις".
6. Νόμος 2502/1997 (ΦΕΚ 103 Α') "Κύρωση της Ευρωπαϊκής Σύμβασης για την άσκηση των δικαιωμάτων των παιδιών".
7. Νόμος 2509/1997 (ΦΕΚ 126 Α') "Ποινική Ευθύνη Υπουργών".
8. Νόμος 2514/1997 (ΦΕΚ 140 Α') "Κύρωση της Συμφωνίας Σένγκεν".
9. Νόμος 2521/1997 (ΦΕΚ 174 Α') "Ειδικό μισθολόγιο

δικαστικών λειτουργιών, μισθολόγια κύριου προσωπικού Νομικού Συμβουλίου του Κράτους και ιατροδικαστών και άλλες διατάξεις".

10. Νόμος 2522/1997 (ΦΕΚ 178 Α') "Δικαστική προστασία κατά το στάδιο που προηγείται της σύναψης συμβάσεων δημοσίων έργων, κρατικών προμηθειών και υπηρεσιών σύμφωνα με την οδηγία 89/665 Ε.Ο.Κ."

11. Νόμος 2532/1997 (ΦΕΚ 227 Α') "Κύρωση σύμβασης των Ηνωμένων Εθνών για τις διεθνείς πωλήσεις κινητών πραγμάτων".

12. Νόμος 2610/1998 (ΦΕΚ 110 Α') "Κύρωση του βου Πρωτοκόλλου στη σύμβαση για την προάσπιση των δικαιωμάτων του ανθρώπου και των Θεμελιωδών Ελευθεριών, σχετικά με την κατάργηση της ποινής του θανάτου".

13. Νόμος 2623/1998 (ΦΕΚ 139 Α') "Ανασύσταση των εκλογικών καταλόγων, οργάνωση και άσκηση του εκλογικού δικαιώματος των ετεροδημοτών, εκσυγχρονισμός της εκλογικής διαδικασίας και άλλες διατάξεις" ρυθμίζονται θέματα αρμοδιότητας του Υπουργείου Δικαιοσύνης στα άρθρα 11, 12 και 13 (προσθήκη και αντικατάσταση διατάξεων που αφορούν την Αρχή Προστασίας Δεδομένων Προσωπικού Χαρακτήρα, Κατασκευή Εφετείου Αθηνών και Αύξηση θέσεων αντιπροέδρων Αρείου Πάγου, Προέδρων Εφετών και Εισαγγελέων Εφετών)".

14. Νόμος 2655/1998 (ΦΕΚ 264 Α') "Για την εφαρμογή της Ευρωπαϊκής Σύμβασης για το ξέπλυμα, την έρευνα, την κατάσχεση και δήμευση εσόδων που προέρχονται από εγκληματικές δραστηριότητες".

15. Νόμος 2656/1998 (ΦΕΚ 265 Α') "Κύρωση Σύμβασης για την καταπολέμηση της δωροδοκίας Αλλοδαπών Δημόσιων Λειτουργών στις Διεθνείς Επιχειρηματικές συναλλαγές".

16. Νόμος 2657/1998 (ΦΕΚ 266 Α') "Κύρωση Σύμβασης για την προσχώρηση του Βασιλείου της Ισπανίας και της Πορτογαλικής Δημοκρατίας στη σύμβαση για το εφαρμοστέο δίκαιο στις συμβατικές ενοχές".

17. Νόμος 2665/1998 (ΦΕΚ 279 Α') "Εφαρμογή των υπ' αριθμ. 827/25.5.1993 και 955/8.11.1994 αποφάσεων του Συμβουλίου Ασφαλείας των Ηνωμένων Εθνών με τις οποίες ιδρύθηκαν δύο Διεθνή Ποινικά Δικαστήρια για την εκδίκαση παραβιάσεων του διεθνούς ανθρωπιστικού δικαίου στο έδαφος της πρώην Γιουγκοσλαβίας και της Ρουάντα".

18. Νόμος 2689/1999 "Κύρωση Σύμβασης για την προσχώρηση της Δημοκρατίας της Αυστρίας, του Βασιλείου της Σουηδίας και της Δημοκρατίας της Φινλανδίας στη σύμβαση για το εφαρμοστέο δίκαιο στις συμβατικές ενοχές, η οποία άνοιξε προς υπογραφή στη Ρώμη στις 19 Ιουνίου 1980, καθώς και στο πρώτο και δεύτερο πρωτόκολλο που αφορούν την ερμηνεία της από το Δικαστήριο, όπως τροποποιήθηκε με την προσχώρηση της Ελληνικής Δημοκρατίας το 1984 και την προσχώρηση της Ισπανίας και Πορτογαλίας το 1992".

19. Συζητήθηκε σήμερα 28.4.99 στη Βουλή ο Κώδικας Διοικητικής Δικονομίας και προχωρεί η διαδικασία για τα περαιτέρω.

Εχουν ήδη κατατεθεί στη Βουλή:

- Κύρωση Σύμβασης μεταξύ των Κρατών - Μελών των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων περί απλοποίησης των διαδικασιών διεκδίκησης της διατροφής.

- Κύρωση και Εφαρμογή της Σύμβασης για την απλουστευμένη διαδικασία έκδοσης μεταξύ των Κρατών - Μελών της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

- Κύρωση Σύμβασης έκδοσης μεταξύ των Κρατών - Μελών της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

- Κύρωση Σύμβασης για την προσχώρηση της Δημοκρατίας της Αυστρίας, της Δημοκρατίας της Φινλανδίας και του Βασιλείου της Σουηδίας στη Σύμβαση για τη Διεθνή δικαιοδοσία και την εκτέλεση αποφάσεων σε αστικές και εμπορικές υποθέσεις, καθώς και στο πρωτόκολλο για την ερμηνεία της από το Δικαστήριο, Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων, όπως τροποποιήθηκαν από τη σύμβαση για την προσχώρηση του Βασιλείου της Δανίας, της Ιρλανδίας και του Ηνωμένου Βασιλείου της Μεγάλης Βρετανίας και Β. Ιρλανδίας, από τη σύμβαση για την προσχώρηση του Βασιλείου της Ισπανίας και

της Πορτογαλικής Δημοκρατίας.

- Σχέδιο Νόμου "Μονάδες μέριμνας νέων"

Τέλος επίκειται η κατάθεση για ψήφιση στη Βουλή των κάτωθι: Σωφρονιστικός Κώδικας, Κώδικας Συμβολαιογράφων, Κώδικας Δικαστικών Υπαλλήλων, και Σχέδιο Νόμου για τη Διεθνή Εμπορική Διαιτησία.

Είναι έτοιμα προς κατάθεση σχέδια νόμου για επικύρωση των ακόλουθων διεθνών συμβάσεων.

- Κύρωση Σύμβασης για κατάργηση επικύρωσης εγγράφων σε κράτη - μέλη της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

- Κύρωση Σύμβασης αμοιβαίας δικαστικής συνδρομής σε ποινικές υποθέσεις, μεταξύ της Κυβέρνησης της Ελληνικής Δημοκρατίας και της Κυβέρνησης του Καναδά.

- Κύρωση και Εφαρμογή της Σύμβασης σχετικά με την προστασία των οικονομικών συμφερόντων των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων και των συναφών με αυτή πρωτοκόλλων.

- Κύρωση και Εφαρμογή της Σύμβασης περί καταπολέμησης της δωροδοκίας στην οποία ενέχονται υπάλληλοι των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων ή των Κρατών - Μελών της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Λουκάς Αποστολίδης): Ο κ. Παυλόπουλος έχει το λόγο.

ΠΡΟΚΟΠΗΣ ΠΑΥΛΟΠΟΥΛΟΣ: Δυο λόγια, κύριε Πρόεδρε, για να μην είμαι απλός. Απευθύνομαι στον κ. Γιαννόπουλο με την ιδιότητα του τέως Προέδρου, όπως πάντα. Θα έλεγα ότι υπό άλλες συνθήκες, σε άλλες εποχές οι κώδικες -και το θυμάμαι διαβάζοντας τα Πρακτικά από τη Βουλή- μπορεί βέβαια να είχαν συνοπτική διαδικασία ως προς τη συζήτηση, αλλά πάντως η συζήτηση ήταν και εκεί αρκετά σημαντική σε ό,τι αφορά ιδίως το ζήτημα της ερμηνείας βασικών διατάξεων και ιδίως του πνεύματος των κωδίκων.

Βρισκόμαστε σε μια εποχή που η νομοθετική λειτουργία δεν έχει την ίδια αίγλη που είχε στο παρελθόν. Αλλά εκείνο που μπορεί να πει κανείς είναι ότι η ουσία των νομοθετημάτων εξακολουθεί να παραμένει και να επηρεάζει τα πράγματα.

Ο κώδικας αυτός, αν θέλουμε να τον πάρουμε στο σύνολό του, έχει τρία πλεονεκτήματα: Το ένα πλεονέκτημα είναι ότι ενοποιεί τις διάσπαρτες διατάξεις που υπήρχαν. Και υπήρχαν πάρα πολλές. Πάνω από πενήντα, πενήντα πέντε νομοθετήματα ήταν εκείνα που ρυθμίζαν τα θέματα αυτά, με αποτέλεσμα να είναι δύσκολη όχι απλώς και μόνο η εφαρμογή των νόμων, αλλά ακόμα και η διδασκαλία, κύριε Υπουργέ. Ακόμα και η διδασκαλία στο πανεπιστήμιο ήταν τραγικά δύσκολη μέσα από τον τρόπο που οι φοιτητές έπρεπε να παίρνουν τις προσλαμβάνουσες παραστάσεις για τη Διοικητική Δικονομία. Και ήταν ένα από τα μαθήματα τα οποία σχεδόν δεν συμμαθούσαν καθόλου.

Το δεύτερο, εκτός από την ενοποίηση, είναι η απλοποίηση της διαδικασίας, αφού τα τόσα πολλά ένδικα βοηθήματα που υπήρχαν γίνονται ουσιαστικά, δύο, η αγωγή και η προσφυγή.

Και το τρίτο είναι η ρύθμιση που αφορά την προσωρινή δικαστική προστασία, η οποία ρυθμίζεται κατά την εκτίμησή μου κατά τρόπο πιο σύγχρονο από εκείνον που έχει αυτήν τη στιγμή το Συμβούλιο της Επικρατείας.

Με αυτά τα δεδομένα ο κώδικας αυτός παρουσιάζει αρκετά πλεονεκτήματα. Τελειώνω λεγοντάς σας ότι κάθε νομοθέτημα είναι ανθρωπινό έργο. Ούτε και αυτός ο κώδικας είναι τέτοιος και δεν θα μπορούσε να είναι τέλειος. Είναι ένας κώδικας, όμως, που πρέπει να παρακολουθήσουμε την εφαρμογή του και όποιες διορθώσεις και αν γίνουν στο μέλλον δεν πρέπει να γίνουν επιλεκτικά, αλλά θα πρέπει να συλλάβουμε το σύνολο της εφαρμογής του.

Κύριε Υπουργέ, το είπαμε και στην επιτροπή -το ξέρετε άλλωστε- για να εφαρμοστεί αυτός ο κώδικας και να αποδώσει, πρέπει η υποδομή των διοικητικών δικαστηρίων να ενισχυθεί σημαντικά. Επειδή είναι δικαστήρια που εφαρμόζουν ανακριτικό σύστημα, επειδή είναι δικαστήρια τα οποία απαιτούν έλεγχο αυτεπάγγελτο του φακέλου τον οποίον η διοίκηση προσκομίζει, είναι σαφές ότι ο εισαγγεστής δικαστής κάνει σοβαρότατη δουλειά γιατί δεν μπορεί να περιοριστεί στα όσα

οι διάδικοι προσκομίζουν και αποδεικνύουν. Αυτό προϋποθέτει ένα διοικητικό δικαστή, ο οποίος και ορισμένες υποθέσεις έχει και όχι άπειρη ύλη και πολύ περισσότερο τα μέσα για να κάνει τη δουλειά του. Αυτό λείπει και δεν ευθύνεται μόνον η παρούσα Κυβέρνηση. Είναι διαχρονική η ευθύνη.

Η διοικητική δικαιοσύνη, κύριοι συνάδελφοι, υπήρξε δυστυχώς το παραπαίδι της ελληνικής δικαιοσύνης. Έχει γίνει ισότιμος κλάδος, πρέπει να προσεχθεί. Και για να αποδώσει ο κώδικας, αυτό θα φανεί από τη λειτουργία της δικαιοσύνης.

Αν παρουσιάσει λάθη, μπορεί αυτά να μην είναι δικά του, αλλά του τρόπου που θα εφαρμοστεί.

Όταν, λοιπόν, σκεφθούμε στο μέλλον, αν πρέπει να τον τροποποιήσουμε ή όχι, θα πρέπει να μελετήσουμε αν και κατά πόσο τα ελαττώματα τα οποία θα εμφανίσει δεν είναι δικά του τόσο όσο της δικαιοσύνης, η οποία δεν μπορεί να λειτουργήσει.

Γι' αυτό θα ήθελα να σκεφθεί πολύ κανείς στο μέλλον, αν και κατά πόσο οι διατάξεις του κώδικα είναι εκείνες που φτάνει ή η υποδομή των δικαστηρίων.

Με αυτές τις σκέψεις η Νέα Δημοκρατία ψηφίζει τον κώδικα και βεβαίως η Νέα Δημοκρατία θα συμβάλει σε κάθε προσπάθεια που θα ενισχύσει την υποδομή των δικαστηρίων, για να καταστεί πιο αποτελεσματική η εφαρμογή του κώδικα αυτού.

Ευχαριστώ πολύ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Λουκάς Αποστολίδης): Κηρύσσεται περαιωμένη η συζήτηση επί της αρχής του νομοσχεδίου του Υπουργείου Δικαιοσύνης: "Κώδικας Διοικητικής Δικονομίας".

Ερωτάται το Σώμα: Γίνεται δεκτό το νομοσχέδιο επί της αρχής;

ΠΟΛΛΟΙ ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ: Δεκτό, δεκτό.

ΑΧΙΛΛΕΥΣ ΚΑΝΤΑΡΤΖΗΣ: "Παρών".

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Λουκάς Αποστολίδης): Συνεπώς το νομοσχέδιο του Υπουργείου Δικαιοσύνης: "Κώδικας Διοικητικής Δικονομίας" έγινε δεκτό κατά πλειοψηφία, επί της αρχής.

Εισερχόμαστε στην ψήφιση των άρθρων.

Ερωτάται το Σώμα: Γίνεται δεκτό, το άρθρο πρώτο;

ΠΟΛΛΟΙ ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ: Δεκτό, δεκτό.

ΑΧΙΛΛΕΥΣ ΚΑΝΤΑΡΤΖΗΣ: "Παρών".

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Λουκάς Αποστολίδης): Συνεπώς το άρθρο πρώτο έγινε δεκτό κατά πλειοψηφία.

Ερωτάται το Σώμα: Γίνεται δεκτό, το άρθρο δεύτερο;

ΠΟΛΛΟΙ ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ: Δεκτό, δεκτό.

ΑΧΙΛΛΕΥΣ ΚΑΝΤΑΡΤΖΗΣ: "Παρών".

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Λουκάς Αποστολίδης): Συνεπώς το άρθρο δεύτερο έγινε δεκτό κατά πλειοψηφία.

Συνεπώς το νομοσχέδιο του Υπουργείου Δικαιοσύνης: "Κώδικας Διοικητικής Δικονομίας" έγινε δεκτό επί της αρχής και επί των άρθρων.

Ερωτάται το Σώμα: Γίνεται δεκτό το νομοσχέδιο και στο σύνολο;

ΠΟΛΛΟΙ ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ: Δεκτό, δεκτό.

ΑΧΙΛΛΕΥΣ ΚΑΝΤΑΡΤΖΗΣ: "Παρών".

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Λουκάς Αποστολίδης): Το νομοσχέδιο έγινε δεκτό κατά πλειοψηφία και στο σύνολο.

Συνεπώς το νομοσχέδιο του Υπουργείου Δικαιοσύνης: "Κώδικας Διοικητικής Δικονομίας" έγινε δεκτό κατά πλειοψηφία, σε μόνη συζήτηση, επί της αρχής, των άρθρων και του συνόλου και έχει ως εξής:

"Κώδικας Διοικητικής Δικονομίας

Άρθρο πρώτο

Κυρώνεται ως Κώδικας, σύμφωνα με το άρθρο 76 παρ. 6 του Συντάγματος, το άρθρο 12 παρ. 3 του ν. 1406/1983, το άρθρο 21 παρ. 1 του ν. 1968/1991, το άρθρο 50 παρ. 1 του ν. 2172/1993 και

το άρθρο 16 παρ. 10 του ν. 2298/1995, το ακόλουθο σχέδιο νόμου, το οποίο συντάχθηκε από Νομοπαρασκευαστική Επιτροπή, η οποία συστάθηκε σύμφωνα με τις διατάξεις των παραπάνω νόμων και συγκροτήθηκε με τις αποφάσεις 44292/26.6.1984, 377/22.1.1992, 5277/17.1.1994, 66616/23.6.1995, 133076/26.11.1996, 150718/22.12.1996 και 98939/6.7.1998 των Υπουργών Δικαιοσύνης.

ΚΩΔΙΚΑΣ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΗΣ ΔΙΚΟΝΟΜΙΑΣ

ΠΡΩΤΟ ΜΕΡΟΣ

ΓΕΝΙΚΗ ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ

ΠΡΩΤΟ ΤΜΗΜΑ

ΕΚΤΑΣΗ ΕΦΑΡΜΟΓΗΣ ΤΩΝ ΔΙΑΤΑΞΕΩΝ

ΤΟΥ ΚΩΔΙΚΑ

Άρθρο 1

Οι διατάξεις του Κώδικα αυτού διέπουν την εκδίκαση των διοικητικών διαφορών ουσίας από τα τακτικά διοικητικά δικαστήρια.

ΔΕΥΤΕΡΟ ΤΜΗΜΑ

ΔΙΚΑΙΟΔΟΣΙΑ ΚΑΙ ΑΡΜΟΔΙΟΤΗΤΑ

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Α'

ΔΙΚΑΙΟΔΟΣΙΑ

Άρθρο 2

Αντικειμενικά όρια

Η εκδίκαση των διοικητικών διαφορών ουσίας ανήκει στα τακτικά διοικητικά δικαστήρια, εκτός εκείνων που η εκδίκασή τους έχει ανατεθεί, με ειδική διάταξη νόμου, σε άλλα διοικητικά δικαστήρια.

Άρθρο 3

Έκταση

Κατά την εκδίκαση των διοικητικών διαφορών ουσίας, εφόσον ο νόμος που διέπει τη σχέση δεν ορίζει διαφορετικά, επιτρέπεται:

α) με την επιφύλαξη όσων ορίζονται στο άρθρο 5, να κριθούν παρεμπιπτόντως ζητήματα της δικαιοδοσίας των πολιτικών δικαστηρίων, αν από τα ζητήματα αυτά εξαρτάται η επίλυση της ένδικης διαφοράς, ή

β) να ανασταλεί η πρόοδος της δίκης, εφόσον δεν υπάρχει άμεσος κίνδυνος για τα συμφέροντα των διαδίκων, αν παρεμπιπτόντα ζητήματα πρόκειται να κριθούν με δύναμη δεδικασμένου σε δίκη, η οποία εκκρεμεί στο κατά δικαιοδοσία αρμόδιο δικαστήριο.

Άρθρο 4

Βαθμοί

1. Η δικαιοδοσία των δικαστηρίων, αν από τον Κώδικα δεν ορίζεται διαφορετικά, ασκείται σε δύο βαθμούς.

2. Εισαγωγή υπόθεσης απευθείας στο δεύτερο βαθμό δεν επιτρέπεται.

Άρθρο 5

Δέσμευση από αποφάσεις άλλων δικαστηρίων

1. Τα δικαστήρια δεσμεύονται από τις αποφάσεις άλλων διοικητικών δικαστηρίων, κατά το μέρος που αυτές αποτελούν δεδικασμένο, σύμφωνα με όσα ορίζουν οι σχετικές διατάξεις.

2. Τα δικαστήρια δεσμεύονται, επίσης, από τις αποφάσεις των πολιτικών δικαστηρίων, οι οποίες, σύμφωνα με τις κείμενες διατάξεις, ισχύουν, έναντι όλων, καθώς και από τις αμετάκλητες καταδικαστικές αποφάσεις των ποινικών δικαστηρίων ως προς την ενοχή του δράστη.

3. Ως προς τις αποφάσεις των αλλοδαπών πολιτικών δικαστηρίων, έχουν ανάλογη εφαρμογή όσα ορίζονται στην προηγούμενη παράγραφο, εφόσον συντρέχουν οι προϋποθέσεις του άρθρου 323 του Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας, όπως αυτό εκάστοτε ισχύει.

4. Το δικαστήριο λαμβάνει υπόψη το δεδικασμένο και αυτεπαγγέλτως, εφόσον τούτο προκύπτει από τα στοιχεία της δικογραφίας.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Β'
ΑΡΜΟΔΙΟΤΗΤΑ

Άρθρο 6
Καθ' ύλην

1. Η, σε πρώτο βαθμό, εκδίκαση των διοικητικών διαφορών ουσίας ανήκει στο τριμελές πρωτοδικείο.
2. Κατ' εξαίρεση, η εκδίκαση:
 - α) των διαφορών από διοικητικές συμβάσεις ανήκει, σε πρώτο και τελευταίο βαθμό, στο εφετείο, ενώ
 - β) των χρηματικών διαφορών των οποίων το αντικείμενο δεν υπερβαίνει το ποσό των δύο εκατομμυρίων (2.000.000) δραχμών ανήκει στο μονομελές πρωτοδικείο. Αν πρόκειται για φορολογική εν γένει διαφορά που αφορά κύριο και πρόσθετο φόρο, αντικείμενο, προσδιοριστικό της αρμοδιότητας, είναι το ποσό του κύριου φόρου.
3. Αν η, κατά την περ. β' της προηγούμενης παραγράφου, χρηματική διαφορά έχει δημιουργηθεί από τον καταλογισμό ή την οποιασδήποτε άλλης φύσης βεβαίωση, με την ίδια πράξη, διάφορων ποσών κατά του ίδιου υποχρέου, η αρμοδιότητα καθορίζεται με βάση το μεγαλύτερο από τα ποσά αυτά.
4. Στην κατά την περ. β' της παρ. 2 εξαίρεση δεν υπάγονται οι χρηματικές διαφορές που αναφέρονται κατ' εφαρμογή των νομοθεσιών, στις οποίες αναφέρεται η παρ. 1 του άρθρου 7 του ν. 702/1977.
5. Το ποσό που ορίζεται στην περ. β' της παρ. 2 είναι δυνατόν να μεταβάλλεται με προεδρικά διατάγματα, τα οποία εκδίδονται ύστερα από πρόταση του Υπουργού Δικαιοσύνης.
6. Η σε δεύτερο βαθμό εκδίκαση των διοικητικών διαφορών ουσίας ανήκει στο τριμελές εφετείο. Κατ' εξαίρεση, στις περιπτώσεις που η πρωτόδικη απόφαση εκδίδεται από το μονομελές πρωτοδικείο, η σε δεύτερο βαθμό εκδίκαση της διαφοράς ανήκει στο τριμελές πρωτοδικείο.

Άρθρο 7
Κατά τόπο

1. Αρμόδιο στον πρώτο, ή πρώτο και τελευταίο, βαθμό είναι το δικαστήριο στην περιφέρεια του οποίου εδρεύει η αρχή από πράξη, παράλειψη ή υλική ενέργεια οργάνου της οποίας δημιουργήθηκε η διαφορά. Η αρμοδιότητα αυτή διατηρείται και στις περιπτώσεις που, κατά των πράξεων ή παραλείψεων τούτων, ασκείται οποιαδήποτε διοικητική προσφυγή.
2. Κατ' εξαίρεση, αρμόδιο δικαστήριο είναι:
 - α) αν πρόκειται για διαφορές που αφορούν τα όρια των δήμων και κοινοτήτων, εκείνο στην περιφέρεια του οποίου εδρεύουν οι διάδικοι οργανισμοί, και αν αυτοί εδρεύουν σε περιφέρειες περισσότερων δικαστηρίων, εκείνο στην περιφέρεια του οποίου εδρεύει ο πολυπληθέστερος, κατά την τελευταία απογραφή, οργανισμός, ενώ
 - β) αν πρόκειται για διαφορές ανάμεσα στον Οργανισμό Γεωργικών Ασφαλίσεων (Ο.Γ.Α.) και τους ασφαλισμένους του ή πρόσωπα που δικαιούνται παροχές από αυτόν, εκείνο στην περιφέρεια του οποίου εδρεύει το όργανο που, κατά τις οικείες διατάξεις, είναι αρμόδιο προς παραλαβή της σχετικής αίτησης ή δήλωσης του ενδιαφερομένου για τη χορήγηση παροχής, ή στην περιφέρεια του οποίου κατοικεί αυτός σε βάρος του οποίου έγινε καταλογισμός χρηματικού ποσού.
3. Όταν η αρχή εδρεύει στην αλλοδαπή, αρμόδια είναι τα δικαστήρια της Πρωτεύουσας.
4. Αρμόδιο στο δεύτερο βαθμό είναι το δικαστήριο στην περιφέρεια του οποίου υπάγεται εκείνο που εξέδωσε την προσβαλλόμενη απόφαση.

Άρθρο 8
Διάρθρωση

Το δικαστήριο που είναι αρμόδιο όταν ασκείται το ένδικο βοήθημα ή

μέσο διατηρεί την αρμοδιότητά του ως την περάτωση της δίκης, ακόμη και αν στο μεταξύ μεταβληθεί η αρμοδιότητά του.

Άρθρο 9

Απαγόρευση παρέκτασης

Δεν είναι δυνατή η παρέκταση κανενός είδους αρμοδιότητας ακόμη και αν προς τούτο συμφωνούν ή δεν αντιλέγουν οι διάδικοι.

Άρθρο 10

Κανονισμός

1. Αν η ίδια υπόθεση εκκρεμεί σε περισσότερα από ένα δικαστήρια χωρίς να έχει χωρήσει η συζήτησή της σε κανένα από αυτά, το αρμόδιο δικαστήριο καθορίζεται, κατά τα οριζόμενα στην επόμενη παράγραφο, είτε ύστερα από αίτηση ενός από τους διαδίκους, η οποία πρέπει να συνοδεύεται από έγγραφη βεβαίωση για την εκκρεμοδικία, είτε ύστερα από σχετική αναφορά του προέδρου του συμβουλίου ή του δικαστή, που διευθύνει οποιοδήποτε από τα δικαστήρια αυτά. Η αίτηση ή η αναφορά απευθύνεται στο κατά την επόμενη παράγραφο αρμόδιο δικαστήριο, στο οποίο και κατατίθεται. Κυρωμένο αντίγραφο της αίτησης ή της αναφοράς αυτής κοινοποιείται στα δικαστήρια, όπου εκκρεμεί η υπόθεση.
2. Η αρμοδιότητα ανάμεσα σε πρωτοδικεία που υπάγονται στην περιφέρεια του ίδιου εφετείου κανονίζεται από το εφετείο, ενώ ανάμεσα σε πρωτοδικεία διάφορων εφετειακών περιφερειών ή ανάμεσα σε πρωτοδικείο και εφετείο ή ανάμεσα σε διάφορα εφετεία, κανονίζεται από το τμήμα του Συμβουλίου της Επικρατείας που είναι αρμόδιο για την εκδίκαση της αντίστοιχης αίτησης αναίρεσης.
3. Στη σχετική συζήτηση καλούνται όλοι οι διάδικοι, σύμφωνα με όσα ορίζονται στην παρ. 2 του άρθρου 128.
4. Μετά την υποβολή της αίτησης ή της αναφοράς και ωστόσο δημοσιευτεί η απόφαση για τον κανονισμό της αρμοδιότητας, τα κατά την παρ. 1 δικαστήρια δεν μπορούν να προβούν στη συζήτηση της υπόθεσης.
5. Αν η απόφαση με την οποία κανονίζεται η αρμοδιότητα είναι του εφετείου, αυτή δεν υπόκειται αυτοτελώς σε αναίρεση.

Άρθρο 11

Παραπομπή υπόθεσης

1. Αν για οποιονδήποτε λόγο δεν είναι δυνατή, ούτε με αναπλήρωση δικαστών, η νόμιμη συγκρότηση του δικαστηρίου, ή αν, για σπουδαίο λόγο, καθίσταται αδύνατη η λειτουργία του, ο πρόεδρος του συμβουλίου ή ο δικαστής, που διευθύνει το δικαστήριο, ζητά, από το κατά την επόμενη παράγραφο αρμόδιο δικαστήριο, την παραπομπή της υπόθεσης σε άλλο ισόβαθμο.
2. Η παραπομπή διατάσσεται, αν πρόκειται για πρωτοδικείο, με απόφαση του εφετείου στην περιφέρεια του οποίου υπάγεται τούτο, ενώ, αν πρόκειται για εφετείο, με απόφαση του τμήματος του Συμβουλίου της Επικρατείας που είναι αρμόδιο για την εκδίκαση της αντίστοιχης αίτησης αναίρεσης.
3. Στη σχετική συζήτηση καλούνται όλοι οι διάδικοι σύμφωνα με όσα ορίζονται στην παρ. 2 του άρθρου 128.
4. Αν η παραπεμπτική απόφαση είναι του εφετείου, αυτή δεν υπόκειται αυτοτελώς σε αναίρεση.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Γ'

ΕΛΛΕΙΨΗ ΔΙΚΑΙΟΔΟΣΙΑΣ Ή ΑΡΜΟΔΙΟΤΗΤΑΣ

Άρθρο 12

1. Το δικαστήριο εξετάζει και αυτεπαγγέλτως τη δικαιοδοσία και την αρμοδιότητά του.
2. Αν το δικαστήριο διαπιστώσει ότι η υπόθεση υπάγεται στα πολιτικά - ποινικά δικαστήρια, απορρίπτει το σχετικό ένδικο βοήθημα ή μέσο, ενώ, αν διαπιστώσει ότι αυτή υπάγεται στο Συμβούλιο της Επικρατείας, στο Ελεγκτικό Συνέδριο ή σε άλλο τακτικό διοικητικό δικαστήριο, παραπέμπει το ένδικο

βοήθημα ή μέσο στο αρμόδιο δικαστήριο. Στην περίπτωση της παραπομπής, η απόφαση είναι υποχρεωτική για το ισόβαθμο ή κατώτερο δικαστήριο.

3. Αν η απόφαση για την παραπομπή είναι του πρωτοδικείου ή του εφετείου, αυτή δεν υπόκειται αυτοτελώς σε ένδικο μέσο.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Δ'

ΔΙΑΔΙΚΑΣΤΙΚΕΣ ΠΡΑΞΕΙΣ ΕΚΤΟΣ ΕΔΡΑΣ

Άρθρο 13

Το δικαστήριο, αν διαδικαστική πράξη δεν είναι δυνατόν να διενεργηθεί στην έδρα του, μπορεί να ζητήσει τη διενέργειά της:

α) από ομοίόβαθμο ή κατώτερο διοικητικό ή πολιτικό δικαστήριο, που εδρεύει στον τόπο όπου αυτή πρέπει να διενεργηθεί, ή

β) από τις ελληνικές προξενικές αρχές, ή

γ) από αλλοδαπή αρχή, ύστερα από μεσολάβηση του Υπουργείου Δικαιοσύνης, εκτός αν κανόνες του διεθνούς δικαίου ορίζουν διαφορετικά. Η διενέργεια της διαδικαστικής πράξης είναι έγκυρη αν γίνει σύμφωνα με τις διατάξεις είτε του ημεδαπού είτε του αλλοδαπού δικαίου.

ΤΡΙΤΟ ΤΜΗΜΑ

ΑΠΟΚΛΕΙΣΜΟΣ - ΑΠΟΧΗ - ΕΞΑΙΡΕΣΗ

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Α'

ΑΠΟΚΛΕΙΣΜΟΣ ΔΙΚΑΣΤΩΝ

Άρθρο 14

1. Ο δικαστής αποκλείεται από την άσκηση του λειτουργήματός του σε δίκη:

α) από την έκβαση της οποίας έχει άμεσο ή έμμεσο προσωπικό συμφέρον, ή

β) που αφορά υπόθεση στην οποία έχει αναμικθεί με την ιδιότητα του πληρεξουσίου, αντιπροσώπου, εκπροσώπου, συμβούλου, μάρτυρα ή πραγματογνώμονα, ή

γ) που αφορά διοικητική πράξη ή δικαστική απόφαση στην έκδοση των οποίων έχει συμπράξει.

2. Ο κατά την περ. γ' της προηγούμενης παραγράφου λόγος αποκλεισμού του δικαστή που είχε συμπράξει στην έκδοση της προσβαλλόμενης απόφασης δεν ισχύει κατά την εκδίκαση της ανακοπής ερημοδικίας, της αίτησης αναθεώρησης, της τριτανακοπής και της αίτησης διόρθωσης ή ερμηνείας.

3. Αποκλείεται, επίσης, ο δικαστής από την άσκηση του λειτουργήματός του σε δίκη στην οποία είναι διάδικος:

α) σύζυγος ή μνηστήρας του, ή

β) πρόσωπο με το οποίο συνδέεται με συγγένεια αίματος ή αγχιστείας έως και τρίτου βαθμού, ή

γ) πρόσωπο με το οποίο συνδέεται με υιοθεσία.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Β'

ΑΠΟΧΗ ΔΙΚΑΣΤΩΝ

Άρθρο 15

Δήλωση

1. Ο δικαστής οφείλει να δηλώσει τους λόγους αποκλεισμού του, καθώς και τυχόν λόγους ευπρέπειας, οι οποίοι επιβάλλουν την αποχή του.

2. Ο δικαστής έχει υποχρέωση να προβεί στη δήλωση αποχής ακόμη και αν αντιληφθεί ή πληροφορηθεί τους λόγους κατά ή μετά τη συζήτηση, οπότε η υπόθεση ανασυζητείται. Κατά την ανασυζήτηση εφαρμόζονται αναλόγως οι διατάξεις των άρθρων 127 και 128.

3. Η δήλωση υποβάλλεται στον πρόεδρο του συμβουλίου ή στο δικαστή, που διευθύνει το δικαστήριο, αν πρόκειται δε για δήλωση του προσώπου τούτου, αυτή υποβάλλεται σε εκείνον που τον αναπληρώνει στη διεύθυνση του δικαστηρίου.

Άρθρο 16

Αρμοδιότητα - Διαδικασία

1. Για τη δήλωση αποφαίνεται ως συμβούλιο το δικαστήριο, ή το τμήμα, στο οποίο υπηρετεί ο δικαστής, χωρίς τη συμμετοχή του.

2. Αν συμπέσει δήλωση αποχής του δικαστή και αίτηση εξαίρεσής του, προηγείται η απόφαση του δικαστηρίου ως συμβουλίου για τη δήλωση αποχής. Αν η δήλωση αποχής γίνει δεκτή, η αίτηση εξαίρεσης παύει να έχει αντικείμενο και σε περίπτωση που δεν έχει ακόμη προσδιοριστεί προς συζήτηση, τίθεται στο αρχείο με πράξη του προέδρου του συμβουλίου ή του δικαστή, που διευθύνει το δικαστήριο, ή αν πρόκειται για δήλωση του ίδιου, με πράξη του αναπληρωτή του, ενώ, σε περίπτωση που έχει προσδιοριστεί προς συζήτηση, η σχετική δίκη κηρύσσεται καταργημένη. Αν η δήλωση αποχής δεν γίνει δεκτή, προχωρεί η διαδικασία εκδίκασης της αίτησης εξαίρεσης.

3. Η απόφαση του δικαστηρίου ως συμβουλίου για τη δήλωση αποχής δεν υπόκειται σε ένδικα μέσα.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Γ'

ΕΞΑΙΡΕΣΗ ΔΙΚΑΣΤΩΝ

Άρθρο 17

Αίτηση

1. Οι διάδικοι μπορούν να ζητήσουν την εξαίρεση του δικαστή για τον οποίο συντρέχει λόγος αποκλεισμού ή στο πρόσωπο του οποίου συντρέχουν συγκεκριμένοι πραγματικοί λόγοι που δικαιολογούν τη δημιουργία αμφιβολίας ως προς την αντικειμενική άσκηση των καθηκόντων του, με έγγραφη αίτηση, που υποβάλλεται στη γραμματεία του δικαστηρίου ή στο ακροατήριο ως το τέλος της συζήτησης. Αν ζητείται η εξαίρεση ολόκληρου του δικαστηρίου, η αίτηση υποβάλλεται οκτώ (8) τουλάχιστον ημέρες πριν από τη συζήτηση.

2. Οι διάδικοι, με την ίδια αίτηση, μπορούν επίσης να ζητήσουν να κριθεί και η νομιμότητα διαδικαστικών πράξεων που έχει ενεργήσει ο δικαστής του οποίου ζητείται η εξαίρεση ή που έχουν ενεργηθεί με τη σύμπραξή του πριν από την υποβολή της αίτησης.

3. Η αίτηση υποβάλλεται είτε από το διάδικο αυτοπροσώπως είτε από πληρεξούσιο με ειδική πληρεξουσιότητα, πρέπει δε να περιέχει, κατά τρόπο σαφή και ορισμένο, τους λόγους της εξαίρεσης και τα στοιχεία από τα οποία αυτοί αποδεικνύονται.

Άρθρο 18

Αρμοδιότητα - Διαδικασία

1. Η αίτηση εκδικάζεται από τριμελή σύνθεση του δικαστηρίου, ή του τμήματος, στο οποίο ανήκει ο δικαστής, χωρίς τη συμμετοχή του.

2. Η αίτηση ανακοινώνεται στον ενδιαφερόμενο δικαστή, ο οποίος και δικαιούται να εκθέσει τις απόψεις του. Αν, όμως, αυτός υποβάλλει στη συνέχεια δήλωση αποχής εφαρμόζονται τα οριζόμενα στην παρ. 2 του άρθρου 16.

3. Για τον ορισμό της δικασίμου και την κλήτευση των διαδίκων εφαρμόζονται αναλόγως οι διατάξεις που διέπουν την κύρια δίκη.

4. Η προαπόδειξη είναι υποχρεωτική για τον αιτούντα.

5. Παραίτηση από αίτηση εξαίρεσης δεν επιτρέπεται.

6. Αν η αίτηση υποβάλλεται στο ακροατήριο και παρίστανται όλοι οι διάδικοι, μπορεί, κατ' απόκλιση από τα οριζόμενα στην παράγραφο 3, να ακολουθήσει αμέσως η συζήτηση.

Άρθρο 19

Απόφαση

1. Η αίτηση είναι απαράδεκτη αν δεν τηρηθούν όσα ορίζονται στο άρθρο 17.

2. Αν κάποιος από τους λόγους εξαίρεσης κριθεί βάσιμος, το δικαστήριο με την απόφασή του διατάζει την αποχή του

δικαστή από τα καθήκοντά του στη συγκεκριμένη δίκη και απαγγέλλει, εφόσον ζητηθεί, την ακυρότητα των πράξεων της παρ. 2 του άρθρου 17.

3. Αν κανείς από τους λόγους εξαιρέσης δεν κριθεί βάσιμος, η αίτηση απορρίπτεται. Με την απορριπτική απόφαση το δικαστήριο, αν κρίνει ότι οι λόγοι εξαιρέσης είναι προδήλως αβάσιμοι, επιβάλλει σε εκείνον που υπέβαλλε την αίτηση και τις κυρώσεις της παρ. 2 του άρθρου 42.

4. Η απορριπτική απόφαση δεν υπόκειται αυτοτελώς σε ένδικα μέσα.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Δ' ΚΟΙΝΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ

Άρθρο 20

Αποχή από διαδικαστικές πράξεις

1. Η κύρια υπόθεση δεν συζητείται πριν να εκδοθεί η απόφαση για τη δήλωση αποχής ή την αίτηση εξαίρεσης.
2. Από την υποβολή της δήλωσης αποχής ή από την ανακοίνωση σε αυτόν της υποβολής αίτησης εξαίρεσης, ο δικαστής οφείλει να απέχει από κάθε διαδικαστική πράξη σχετική με τη συγκεκριμένη υπόθεση. Μόνη η έκδοση απόφασης από τον ίδιο ή η σύμπραξή του στην έκδοση απόφασης για την αναβολή της συζήτησης, ώστε να αντιμετωπιστεί το ζήτημα της αποχής ή της εξαίρεσής του, δεν συνιστά ανεπίτρεπτη ανάμιξη του στην εκδίκαση της υπόθεσης.

Άρθρο 21

Αδυναμία συγκρότησης του δικαστηρίου

Αν ανακύψει αδυναμία συγκρότησης του δικαστηρίου προς κρίση της δήλωσης αποχής δικαστή ή της αίτησης εξαίρεσής του, εφαρμόζονται αναλόγως οι διατάξεις του άρθρου 11.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Ε' ΔΙΚΑΣΤΙΚΟΙ ΥΠΑΛΛΗΛΟΙ

Άρθρο 22

Οι διατάξεις των άρθρων 14 - 21 εφαρμόζονται αναλόγως και στους υπαλλήλους της γραμματείας οι οποίοι μετέχουν στη σύνθεση του δικαστηρίου ή στη διενέργεια διαδικαστικών πράξεων.

ΤΕΤΑΡΤΟ ΤΜΗΜΑ

ΔΙΑΔΙΚΟΙ

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Α'

ΙΚΑΝΟΤΗΤΑ ΔΙΑΔΙΚΟΥ

Άρθρο 23

Ικανότητα να είναι διάδικοι έχουν, εκτός από τα φυσικά και τα νομικά πρόσωπα, οι ενώσεις προσώπων, καθώς και οι ομάδες περιουσίας.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Β' ΔΙΚΑΝΙΚΗ ΙΚΑΝΟΤΗΤΑ

Άρθρο 24

Φυσικά πρόσωπα

1. Ικανότητα να αποφασίζει για τη διενέργεια διαδικαστικών πράξεων έχει το φυσικό πρόσωπο το οποίο:

- α) έχει πλήρη δικαιοπρακτική ικανότητα, ή
 - β) έχει περιορισμένη δικαιοπρακτική ικανότητα, αλλά μόνο ως προς τις διαδικαστικές πράξεις που αφορούν τη ρύθμιση σχέσεων για τις οποίες θεωρείται ικανό.
2. Ο αλλοδαπός έχει δικανική ικανότητα εφόσον είναι δικαιοπρακτικώς ικανός είτε κατά το δίκαιο της ιθαγένειάς του είτε κατά το ελληνικό δίκαιο.
3. Αν το πρόσωπο δεν έχει δικανική ικανότητα, για τη διενέργεια διαδικαστικών πράξεων αποφασίζει ο νόμιμος αντιπρόσωπός του.

4. Κατ' εξαίρεση, για να αποτραπεί τυχόν επικείμενος κίνδυνος, επιτρέπεται και σε μη ικανό πρόσωπο να αποφασίζει για τη διενέργεια διαδικαστικών πράξεων ύστερα από άδεια του προέδρου του συμβουλίου, ή του δικαστή, που διευθύνει το δικαστήριο ενώπιον του οποίου πρόκειται να εισαχθεί ή εκκρεμεί η υπόθεση.

Άρθρο 25

Νομικά πρόσωπα - Ενώσεις προσώπων -

Ομάδες περιουσίας

1. Το Δημόσιο εκπροσωπείται στη δίκη από τον Υπουργό Οικονομικών.

Κατ' εξαίρεση, τούτο εκπροσωπείται κατά την εκδίκαση:

- α) των φορολογικών εν γένει διαφορών, από την αρχή που εξέδωσε τη σχετική πράξη ή που παρά το νόμο παρέλειψε την έκδοσή της, ενώ
 - β) των διαφορών που αφορούν τα σήματα, από τον Υπουργό Ανάπτυξης.
2. Τα νομικά πρόσωπα δημοσίου και ιδιωτικού δικαίου εκπροσωπούνται από τους νόμιμους εκπροσώπους τους, ενώ οι ενώσεις προσώπων και οι ομάδες περιουσίας από τα πρόσωπα στα οποία έχει ανατεθεί η διαχείριση των υποθέσεών τους.
3. Η εκπροσώπηση των αλλοδαπών νομικών προσώπων, εφόσον ειδική διάταξη δεν ορίζει διαφορετικά, διέπεται από το δίκαιο της έδρας τους.
4. Με προεδρικά διατάγματα, που εκδίδονται ύστερα από πρόταση των Υπουργών Οικονομικών, Δικαιοσύνης και του αρμόδιου κατά περίπτωση Υπουργού, επιτρέπεται να ορίζονται και άλλες αρχές που θα μπορούν να εκπροσωπούν στη δίκη το Δημόσιο.

Άρθρο 26

Νομιμοποίηση νόμιμων αντιπροσώπων και εκπροσώπων

Τα στοιχεία νομιμοποίησης των νόμιμων αντιπροσώπων και των εκπροσώπων των διαδίκων υποβάλλονται στο δικαστήριο ως την πρώτη συζήτηση. Οι διατάξεις των παρ. 2, 3 και 4 του άρθρου 28 εφαρμόζονται αναλόγως και ως προς τους νόμιμους αντιπροσώπους και τους εκπροσώπους των διαδίκων.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Γ'

ΔΙΚΟΛΟΓΙΚΗ ΙΚΑΝΟΤΗΤΑ

Άρθρο 27

Διενέργεια διαδικαστικών πράξεων

1. Οι διάδικοι, οι νόμιμοι αντιπρόσωποι και οι εκπρόσωποί τους διενεργούν τις διαδικαστικές πράξεις και παρίστανται κατά τη συζήτηση με δικαστικούς πληρεξουσίου.
2. Κατ' εξαίρεση, οι ιδιώτες διάδικοι ή οι νόμιμοι αντιπρόσωποι ή οι εκπρόσωποί τους μπορούν να διενεργούν διαδικαστικές πράξεις και να παρίστανται κατά τη συζήτηση χωρίς δικαστικό πληρεξούσιο:
 - α) κατά την εκδίκαση χρηματικών διαφορών όταν το αντικείμενό της δεν υπερβαίνει το ποσό των διακοσίων χιλιάδων (200.000) δραχμών, αν πρόκειται δε για φορολογική εν γένει διαφορά που αφορά κύριο και πρόσθετο φόρο, όταν ο κύριος φόρος δεν υπερβαίνει το ποσό αυτό,
 - β) κατά την εκδίκαση των διαφορών που αναφύονται κατ' εφαρμογή των νομοθεσιών στις οποίες αναφέρεται η παρ.1 του άρθρου 7 του ν. 702/1977 και
 - γ) κατά τη διαδικασία λήψης ασφαλιστικών μέτρων σύμφωνα με τις διατάξεις των άρθρων 200 έως και 215.
3. Κατά την εκδίκαση των φορολογικών εν γένει διαφορών, οι εκπρόσωποι του Δημοσίου και των άλλων νομικών προσώπων δημοσίου δικαίου μπορούν να διενεργούν διαδικαστικές πράξεις και χωρίς δικαστικό πληρεξούσιο.

Άρθρο 28

Νομιμοποίηση δικαστικών πληρεξουσίων

1. Για τις πράξεις της προδικασίας θεωρείται ότι υπάρχει η πληρεξουσιότητα, εφόσον είτε επακολουθήσει η νομιμοποίηση δικαστικού πληρεξουσίου είτε εμφανιστεί στο ακροατήριο ο διάδικος ή ο νόμιμος αντιπρόσωπος ή ο εκπρόσωπός του και δηλώσει ότι εγκρίνει τη διενέργειά τους.
2. Αν, ως την πρώτη συζήτηση, δεν έχουν υποβληθεί τα στοιχεία της νομιμοποίησης ή αυτά που έχουν υποβληθεί δεν είναι πλήρη, το δικαστήριο, ύστερα από αίτηση του διαδίκου ή του νόμιμου αντιπρόσωπου ή του εκπροσώπου ή του εμφανιζόμενου ως δικαστικού πληρεξουσίου του, είτε αναβάλλει τη συζήτηση είτε προχωρεί σε αυτή χορηγώντας εύλογη προθεσμία για την υποβολή τους.
3. Αν, κατά τη διάσκεψη, διαπιστωθεί ότι τα κατά νόμο στοιχεία της νομιμοποίησης έχουν μεν υποβληθεί όλα, είτε εξαρχής είτε ύστερα από τη χορήγηση της κατά την προηγούμενη παράγραφο προθεσμίας, πλην αυτά παρουσιάζουν ελλείψεις, ο πρόεδρος του δικαστηρίου ή του οικείου τμήματος, με πράξη του, καλεί τον εμφανιζόμενο ως δικαστικό πληρεξούσιο να τα συμπληρώσει, μέσα σε τασσόμενη από αυτόν ανατρεπτική προθεσμία.
4. Τα στοιχεία της νομιμοποίησης που υποβάλλονται σύμφωνα με τις προηγούμενες παραγράφους μπορούν να είναι και μεταγενέστερα από την ημερομηνία της συζήτησης.
5. Αν ο δικαστικός πληρεξούσιος του διαδίκου τελικώς δεν νομιμοποιηθεί, οι διαδικαστικές πράξεις που διενεργήθηκαν από αυτόν είναι αυτοδικαίως άκυρες και το σχετικό ένδικο βοήθημα ή μέσο απορρίπτεται.
6. Αν, ωστόσο υποβληθούν τα στοιχεία της νομιμοποίησης, υπάρξει κίνδυνος για τα συμφέροντα διαδίκου, ο πρόεδρος του δικαστηρίου ή του οικείου τμήματος μπορεί, με πράξη του, να επιτρέψει τη διενέργεια των διαδικαστικών πράξεων που είναι απαραίτητες για την αποτροπή του κινδύνου.

Άρθρο 29

Δικαστικοί πληρεξούσιοι του Δημοσίου και των άλλων Ν.Π.Δ.Δ.

1. Οι διατάξεις που ισχύουν για τους δικαστικούς πληρεξουσίους του Δημοσίου και των άλλων νομικών προσώπων δημοσίου δικαίου έχουν εφαρμογή και στις δίκες που διέπονται από τον παρόντα Κώδικα.
2. Ειδικώς, στις φορολογικές εν γένει διαφορές, εκτός από τους δικαστικούς πληρεξουσίους της προηγούμενης παραγράφου, οι εκπρόσωποι του Δημοσίου και των άλλων νομικών προσώπων δημοσίου δικαίου μπορούν να διορίζουν ως δικαστικούς πληρεξουσίους και υπαλλήλους των υπηρεσιών τους, με πράξη, στην οποία και καθορίζεται η έκταση της εξουσίας τους. Ο διορισμός αυτός μπορεί να γίνεται είτε για ορισμένες δίκες είτε για ορισμένο χρονικό διάστημα. Η σχετική πράξη του διορισμού κατατίθεται στη γραμματεία του δικαστηρίου και καταχωρείται, σε ειδικό βιβλίο, κατά φορολογική αρχή ή νομικό πρόσωπο δημοσίου δικαίου. Στο ίδιο βιβλίο καταχωρείται και η πράξη με την οποία παύει η πληρεξουσιότητα αυτή.

Άρθρο 30

Δικαστικοί πληρεξούσιοι των λοιπών διαδίκων

1. Δικαστικοί πληρεξούσιοι των λοιπών, πλην του Δημοσίου και των άλλων νομικών προσώπων δημοσίου δικαίου, διαδίκων ορίζονται δικηγόροι, σύμφωνα με το Δικηγορικό Κώδικα. Κατ' εξαίρεση, στις περιπτώσεις της παρ. 2 του άρθρου 27, δικαστικοί πληρεξούσιοι τους μπορούν να οριστούν και ο ή η σύζυγος ή πρόσωπο που συνδέεται με αυτούς με συγγένεια αίματος ή αγχιστείας έως και του δεύτερου βαθμού ή ομόδικός τους.
2. Η, κατά την προηγούμενη παράγραφο, δικαστική πληρεξουσιότητα παρέχεται:
 - α) με προφορική δήλωση του διαδίκου ή του νόμιμου αντιπρόσωπου ή του εκπροσώπου του, στο ακροατήριο, η οποία και καταχωρείται στα πρακτικά, ή

β) με συμβολαιογραφική πράξη ή με ιδιωτικό έγγραφο, οπότε όμως απαιτείται η βεβαίωση του γνησίου της υπογραφής του διαδίκου ή του νόμιμου αντιπρόσωπου ή του εκπροσώπου του, από οποιαδήποτε δημόσια, δημοτική ή κοινοτική αρχή. Αν, στην τελευταία περίπτωση, τα πρόσωπα αυτά δεν μπορούν να υπογράψουν το ιδιωτικό έγγραφο, τούτο υπογράφεται από δύο (2) μάρτυρες, των οποίων βεβαιώνεται η γνησιότητα της υπογραφής κατά τον πιο πάνω τρόπο.

3. Η δικαστική πληρεξουσιότητα προς τους κατά την πρώτη περίοδο της παρ. 1 δικαστικούς πληρεξουσίους θεωρείται ότι έχει παρασχεθεί με μόνη τη συνυπογραφή, από το διάδικο ή το νόμιμο αντιπρόσωπο ή τον εκπρόσωπό του, κατά περίπτωση, του δικογράφου του ένδικου βοηθήματος ή μέσου. Στην περίπτωση αυτή η συνυπογραφή του δικηγόρου θεωρείται ως βεβαίωση της γνησιότητας της υπογραφής των πιο πάνω προσώπων. Η διάταξη αυτή δεν έχει εφαρμογή στις περιπτώσεις που, σύμφωνα με την παρ. 6, απαιτείται ειδική πληρεξουσιότητα.

4. Αν η πράξη με την οποία παρέχεται η πληρεξουσιότητα έχει καταρτιστεί από αλλοδαπή αρχή, διέπεται από το δίκαιο του τόπου της κατάρτισής της.

5. Η χρονική διάρκεια και η έκταση της εξουσίας του δικαστικού πληρεξουσίου προσδιορίζεται με το πληρεξούσιο έγγραφο. Το γενικό πληρεξούσιο, αν δεν ορίζεται διαφορετικά, παρέχει την εξουσία για τη διενέργεια διαδικαστικών πράξεων, την άσκηση ένδικων βοηθημάτων και μέσων, καθώς και το διορισμό άλλων δικαστικών πληρεξουσίων.

6. Κατ' εξαίρεση, απαιτείται ειδική δικαστική πληρεξουσιότητα:

- α) για το δικαστικό συμβιβασμό,
- β) για την παραίτηση από ένδικο βοήθημα ή μέσο που έχει ασκηθεί,
- γ) για την προσβολή εγγράφου ως πλαστού,
- δ) όπου αλλού προβλέπεται τούτο ρητώς από ειδικές διατάξεις.

7. Ο δικαστικός πληρεξούσιος, αν η κατοικία του ή ο χώρος της εργασίας του βρίσκεται στην έδρα του δικαστηρίου, είναι και αντίκλητος του διαδίκου.

Άρθρο 31

Λήξη της δικαστικής πληρεξουσιότητας

Αν δεν ορίζεται διαφορετικά στο γενικό πληρεξούσιο, η δικαστική πληρεξουσιότητα λήγει με την πάροδο πενταετίας από τη χρονολογία κατάρτισης του σχετικού εγγράφου. Αν όμως η δίκη έχει αρχίσει πριν από τη λήξη της πενταετίας ή της προθεσμίας που τυχόν έχει οριστεί, η πληρεξουσιότητα ισχύει έως και την επίδοση της οριστικής απόφασης.

Άρθρο 32

Παύση της δικαστικής πληρεξουσιότητας

1. Η δικαστική πληρεξουσιότητα παύει:
 - α) με την κατάργηση της δίκης ή την περάτωση της διαδικαστικής πράξης, για την οποία αυτή είχε δοθεί, ή
 - β) με το θάνατο του πληρεξουσίου ή την απώλεια της ικανότητάς του να ενεργεί ως πληρεξούσιος, ή
 - γ) με την ανάκληση της πληρεξουσιότητας ή την παραίτηση του πληρεξουσίου από αυτήν, ή
 - δ) με την παραίτηση, την παύση ή την έκπτωση του πληρεξουσίου δικηγόρου από το δικηγορικό λειτούργημα.
2. Η ανάκληση της πληρεξουσιότητας, καθώς και η παραίτηση του δικαστικού πληρεξουσίου από αυτήν, γίνονται είτε με προφορική δήλωση στο ακροατήριο, που καταχωρείται στα πρακτικά και ισχύει έναντι όλων, είτε με έγγραφη δήλωση, η οποία κοινοποιείται, με δικαστικό επιμελητή, στον πληρεξούσιο ή στον εντολέα, κατά περίπτωση, καθώς και σε όλους τους διαδίκους, και στη συνέχεια κατατίθεται στη γραμματεία του δικαστηρίου μαζί με τα αποδεικτικά των κοινοποιήσεων, από τότε δε και ισχύει έναντι όλων.
3. Ο δικαστικός πληρεξούσιος οφείλει, και μετά την κατά

την προηγούμενη παράγραφο παραίτησή του, εφόσον δεν διορίστηκε άλλος, να προβαίνει, για χρονικό διάστημα τουλάχιστον τριάντα (30) ημερών, στη διενέργεια των διαδικαστικών πράξεων που είναι απαραίτητες προς αποτροπή επικείμενου κινδύνου για τα συμφέροντα του εντολέα του.

4. Η πληρεξουσιότητα δεν παύει με το θάνατο ή τη μεταβολή της προσωπικής κατάστασης εκείνου που την έδωσε ή του νόμιμου αντιπροσώπου του, αλλά εξακολουθεί και παύει μόνον όταν διακοπεί η δίκη για έναν από τους λόγους αυτούς.

ΠΕΜΠΤΟ ΤΜΗΜΑ

ΘΕΜΕΛΙΩΔΕΙΣ ΔΙΚΟΝΟΜΙΚΕΣ ΑΡΧΕΣ

Άρθρο 33

Μέριμνα για την πρόοδο της δίκης

Το δικαστήριο μεριμνά για την πρόοδο της δίκης. Προς το σκοπό αυτόν διατάζει τη διενέργεια οποιασδήποτε απαραίτητης διαδικαστικής πράξης και λαμβάνει όλα τα κατά την κρίση του πρόσφορα μέτρα για τη διακρίβωση της αλήθειας και την ταχύτερη έκδοση της απόφασης.

Άρθρο 34

Απουσία του διαδίκου

Η απουσία διαδίκου που έχει κλητευτεί νομίμως δεν παρακαλύει την πρόοδο της διαδικασίας, ούτε δημιουργεί τεκμήριο ομολογίας.

Άρθρο 35

Έλεγχος των διαδικαστικών προϋποθέσεων

Το δικαστήριο ελέγχει και αυτεπαγγέλτως τη συνδρομή των διαδικαστικών προϋποθέσεων.

Άρθρο 36

Έγγραφο και προφορική διαδικασία

1. Η προδικασία και η εκτός ακροατηρίου διαδικασία διεξάγονται εγγράφως, εκτός από τις περιπτώσεις που ο Κώδικας ορίζει διαφορετικά.

2. Η διαδικασία στο ακροατήριο διεξάγεται προφορικά και στηρίζεται στην προβλεπόμενη από τις κείμενες διατάξεις προδικασία.

Άρθρο 37

Δημοσιότητα των συνεδριάσεων

1. Οι συνεδριάσεις του δικαστηρίου είναι δημόσιες. Το δικαστήριο μπορεί να αποφασίσει το αντίθετο, αν συντρέχουν οι προϋποθέσεις των διατάξεων της παρ. 2 του άρθρου 93 του Συντάγματος.

2. Η προδικασία και η εκτός ακροατηρίου διαδικασία δεν διεξάγονται δημοσίως.

Άρθρο 38

Μυστικότητα των διασκέψεων

Η διάσκεψη για την έκδοση απόφασης είναι μυστική και το αποτέλεσμά της είναι απόρρητο ως τη δημοσίευση της απόφασης.

Άρθρο 39

Αιτιολογία - Δημοσίευση των αποφάσεων

1. Η δικαστική απόφαση πρέπει να είναι ειδικώς και εμπεριστατωμένως αιτιολογημένη και να απαγγέλλεται σε δημόσια συνεδρίαση.

2. Η γνώμη και τα ονόματα των τυχόν μειοψηφούντων μελών καταχωρούνται στην απόφαση.

Άρθρο 40

Ισότητα των διαδίκων

Οι διάδικοι είναι ίσοι ενώπιον των δικαστηρίων και έχουν τα ίδια

οικονομικά δικαιώματα και τις ίδιες οικονομικές υποχρεώσεις.

Άρθρο 41

Δικαίωμα παράστασης και ακρόασης

Το δικαστήριο οφείλει να καλεί τους διαδίκους, ώστε αυτοί να παρίστανται και να ακούγονται κατά τη διενέργεια των διαδικαστικών πράξεων.

Άρθρο 42

Καλόπιστη διεξαγωγή της δίκης

1. Οι διάδικοι, οι νόμιμοι αντιπρόσωποι, οι εκπρόσωποι και οι δικαστικοί πληρεξούσιοι οφείλουν να ενεργούν σύμφωνα με τους κανόνες της καλής πίστης και των χρηστών ηθών, να τηρούν το καθήκον της αλήθειας και να αποφεύγουν ενέργειες που προδήλως παρεκκλίνουν τη δίκη.

2. Αν ο ιδιώτης διάδικος ή ο νόμιμος αντιπρόσωπος ή ο εκπρόσωπος ή ο δικαστικός πληρεξούσιος του υποπέσει σε παράβαση των κανόνων της προηγούμενης παραγράφου, το δικαστήριο, με την οριστική του απόφαση, επιβάλλει σε αυτόν χρηματική ποινή έως πεντακοσίων χιλιάδων (500.000) δραχμών. Προς τούτο, αν, κατά τη συζήτηση ή τη διάσκεψη της υπόθεσης, διαπιστωθεί ότι συντρέχει ενδεχομένως περίπτωση επιβολής της κατά την προηγούμενη περίοδο ποινής, ο πρόεδρος του δικαστηρίου ή του οικείου τμήματος, με πράξη του, καλεί το συγκεκριμένο πρόσωπο να εκθέσει εγγράφως τις απόψεις του μέσα σε τασσόμενη από αυτόν ανατρεπτική προθεσμία.

3. Αν από τη διεξαγωγή της δίκης προκύψει ότι συντρέχει περίπτωση πειθαρχικής δίωξης διοικητικού οργάνου, επειδή αυτό, εν γνώσει του, έχει εκδηλώσει πράξη ή έχει προβεί σε υλική ενέργεια, προδήλως παράνομη, ή, εν γνώσει του, κατά πρόδηλη παράβαση του νόμου, έχει παραλείψει οφειλόμενη ενέργεια, το δικαστήριο, με ειδική απόφασή του που εκδίδει ως συμβούλιο, παραπέμπει το ζήτημα στη Διοίκηση. Στην περίπτωση αυτή, η έγερση της πειθαρχικής αγωγής ενώπιον του αρμόδιου πειθαρχικού συμβουλίου είναι υποχρεωτική και το αποτέλεσμα της πειθαρχικής δίκης ανακοινώνεται στο δικαστήριο. Το ίδιο ισχύει αν συντρέχει περίπτωση πειθαρχικής δίωξης των εκπροσώπων του Δημοσίου ή άλλου νομικού προσώπου δημοσίου δικαίου για παράβαση των κανόνων της παραγράφου 1.

Άρθρο 43

Ευπρεπής διατύπωση των δικογράφων και των υπομνημάτων

1. Τα δικόγραφα και τα υπομνήματα πρέπει να είναι διατυπωμένα ευπρεπώς.

2. Το δικαστήριο, ύστερα από αίτηση διαδίκου ή και αυτεπαγγέλτως, μπορεί, με την απόφασή του, να διατάξει τη διαγραφή ανάρμοστων φράσεων από δικόγραφο ή υπόμνημα.

ΕΚΤΟ ΤΜΗΜΑ

ΓΕΝΙΚΑ ΘΕΜΑΤΑ ΤΗΣ ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑΣ

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Α'

ΕΚΘΕΣΕΙΣ

Άρθρο 44

1. Για κάθε πράξη της διαδικασίας, που διενεργεί δικαστής, δικαστικός υπάλληλος ή άλλο αρμόδιο όργανο, μόνος ή κατά σύμπραξη, συντάσσεται έκθεση, εφόσον ο Κώδικας δεν ορίζει διαφορετικά.

2. Η έκθεση συντάσσεται αμέσως μετά τη διενέργεια της πράξης. Κατά τη σύνταξή της πρέπει να παρευρίσκονται όλοι όσοι συνέπραξαν ή παραστάθηκαν κατά τη διενέργεια της πράξης.

3. Με την επιφύλαξη όσων ορίζουν ειδικότερες διατάξεις, η έκθεση πρέπει να μνημονεύει:

α) τον τόπο και το χρόνο που διενεργήθηκε η πράξη και

β) το ονοματεπώνυμο και την ιδιότητα του οργάνου που διενέργησε την πράξη, εκείνων που συνέπραξαν ή παραστάθηκαν κατά τη διενέργειά της, καθώς και εκείνου που συνέταξε την έκθεση.

4. Αν ο τόπος ή ο χρόνος σύνταξης της έκθεσης διαφέρει από εκείνον της διενέργειας της πράξης, γίνεται γι' αυτό σχετική μνεία στην έκθεση.

5. Η έκθεση, αφού αναγνωστεί, υπογράφεται από αυτόν που τη συνέταξε, καθώς και από τα πρόσωπα που διενέργησαν τη διαδικαστική πράξη ή που συνέπραξαν ή παραστάθηκαν κατά τη διενέργειά της. Η τυχόν άρνηση ή αδυναμία υπογραφής μνημονεύεται ρητώς.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Β'

ΔΙΚΟΓΡΑΦΑ

Άρθρο 45

Απαραίτητα στοιχεία

1. Το δικόγραφο, εκτός από τα στοιχεία που απαιτούν ειδικότερες διατάξεις, πρέπει να προσδιορίζει σαφώς το είδος και το αντικείμενό του και να αναφέρει:

α) το δικαστήριο στο οποίο απευθύνεται,

β) τον τόπο και το χρόνο της σύνταξής του και

γ) αν υποβάλλεται μεν από φυσικό πρόσωπο, το όνομα, επώνυμο, πατρώνυμο και την ακριβή διεύθυνση της κατοικίας και του χώρου εργασίας του ίδιου, του νόμιμου αντιπροσώπου του και, αν υπάρχουν, του δικαστικού πληρεξουσίου και του αντικλήτου του, αν υποβάλλεται δε από νομικό πρόσωπο, ένωση προσώπων ή ομάδα περιουσίας, την επωνυμία και την έδρα τους, καθώς και το όνομα, επώνυμο, πατρώνυμο και την ακριβή διεύθυνση της κατοικίας και του χώρου εργασίας του εκπροσώπου τους και, αν υπάρχουν, του δικαστικού πληρεξουσίου και του αντικλήτου τους, ενώ, αν υποβάλλεται από το Δημόσιο, τον τίτλο της δημόσιας υπηρεσίας και το όργανο που το εκπροσωπεί.

2. Οι διευθύνσεις των κατά την προηγούμενη παράγραφο προσώπων πρέπει να γνωστοποιούνται στο δικαστήριο με το πρώτο δικόγραφο που απευθύνεται σε αυτό. Αν η γνωστοποίηση γίνεται, το πρώτο, με άλλο δικόγραφο, υπόμνημα ή έγγραφο, αυτό πρέπει να κατατίθεται στο αρμόδιο δικαστήριο και να επιδίδεται, από τα ίδια αυτά πρόσωπα, στους λοιπούς διαδίκους.

3. Κάθε μεταβολή στη διεύθυνση ή στην ιδιότητα των κατά τις προηγούμενες παραγράφους προσώπων, η οποία επήλθε κατά το χρονικό διάστημα από την άσκηση του ένδικου βοηθήματος έως και τη λήξη της τελικής εκκρεμοδικίας στο δεύτερο βαθμό, πρέπει να γνωστοποιείται κατά τη διαδικασία της διάταξης της δεύτερης περιόδου της παρ. 2, η οποία και εφαρμόζεται αναλόγως. Αλλιώς, οι επιδόσεις γίνονται εγκύρως στη διεύθυνση που έχει δηλωθεί ή ωσάν να μην είχε επέλθει η μεταβολή, κατά περίπτωση.

4. Αν δεν δηλωθεί καμία διεύθυνση, σύμφωνα με τα οριζόμενα στην παρ. 2, η επίδοση γίνεται με παράδοση του επιδοτέου εγγράφου στο γραμματέα του οικείου δικαστηρίου.

5. Τα δικόγραφα και τα υπομνήματα υπογράφονται από τους δικαστικούς πληρεξουσίου των διαδίκων. Κατ' εξαίρεση, στις περιπτώσεις των παρ. 2 και 3 του άρθρου 27, τα δικόγραφα και τα υπομνήματα μπορούν να υπογράφονται, κατά περίπτωση, από τους ίδιους τους διαδίκους ή τους νόμιμους αντιπροσώπους ή τους εκπροσώπους τους.

Άρθρο 46

Ελλείψεις

Δικόγραφο, που δεν περιέχει τα προβλεπόμενα από τις παρ. 1 και 5 του προηγούμενου άρθρου στοιχεία, είναι άκυρο, εκτός αν αυτά προκύπτουν από την εκτίμηση του όλου περιεχομένου του.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Γ'

ΕΠΙΔΟΣΕΙΣ

Άρθρο 47

Γενικές διατάξεις

1. Με την επιφύλαξη των οριζόμενων στην παρ. 3, η επίδοση επιτρέπεται οπουδήποτε και οποτεδήποτε βρεθεί το πρόσωπο προς το οποίο αυτή μπορεί να γίνει. Αν η επίδοση διενεργηθεί σε τόπο ή χρόνο άλλο από εκείνον που προβλέπεται για κάθε περίπτωση, είναι άκυρη μόνο αν δεν συναινεί το πρόσωπο προς το οποίο αυτή γίνεται. Το ίδιο ισχύει και όταν η επίδοση διενεργείται σε ημέρα αργίας ή κατά τη διάρκεια της νύκτας, η οποία και θεωρείται ότι διαρκεί από τις επτά (7) το βράδυ ως τις επτά (7) το πρωί. Σε όλες αυτές τις περιπτώσεις, η συναίνεση πρέπει να μνημονεύεται στην έκθεση.

2. Άρνηση παραλαβής του επιδοτέου εγγράφου δεν επιτρέπεται σε κανέναν, όταν η επίδοση γίνεται στο κατάστημα της αρχής που εξέδωσε την προσβαλλόμενη πράξη ή που παρά το νόμο παρέλειψε την έκδοσή της ή στο κατάστημα του δικαστηρίου στο οποίο εκκρεμεί η εκδίκαση της σχετικής υπόθεσης. Σε περίπτωση άρνησης παραλαβής, το όργανο της επίδοσης βεβαιώνει την άρνηση στην έκθεση, την οποία, μαζί με το επιδοτέο έγγραφο, διαβιβάζει στη γραμματεία του οικείου δικαστηρίου.

3. Επίδοση σε χώρους λατρείας κατά τις ώρες των ιεροτελεσιών, των θρησκευτικών τελετών ή των προσευχών, καθώς και σε αίθουσα δικαστηρίου όταν συνεδριάζει, είναι άκυρη ακόμη και αν υπάρχει συναίνεση του προσώπου προς το οποίο αυτή διενεργείται.

4. Δικόγραφο που αφορά περισσότερους διαδίκους, επιδίδεται χωριστά στον καθέναν, εκτός αν η επίδοση γίνεται σε κοινό αντικλήτο ή κοινό δικαστικό πληρεξούσιο, οπότε αρκεί η επίδοση ενός μόνο αντιγράφου. Σε κοινό νόμιμο αντιπρόσωπο περισσότερων ανίκανων διαδίκων αρκεί η επίδοση ενός μόνο αντιγράφου.

5. Σε περίπτωση περισσότερων νόμιμων αντιπροσώπων, εκπροσώπων δικαστικών πληρεξουσίων ή αντικλήτων διαδίκου, αρκεί η επίδοση προς έναν από αυτούς, ακόμη και όταν, από το νόμο, το καταστατικό ή την πράξη διορισμού τους, προβλέπεται ότι αυτοί ενεργούν από κοινού.

Άρθρο 48

Όργανα - Παραγγελία

1. Οι επιδόσεις από μέρους των ιδιωτών διαδίκων γίνονται με δικαστικό επιμελητή.

2. Οι επιδόσεις από μέρους του Δημοσίου και των άλλων νομικών προσώπων δημοσίου δικαίου γίνονται είτε με δικαστικό επιμελητή είτε με υπάλληλο των υπηρεσιών τους. Όργανα της αστυνομίας ή της αγροφυλακής ή υπάλληλοι των δήμων ή κοινοτήτων μπορούν, μέσα στα όρια των εδαφικών τους περιφερειών, να διενεργούν τις επιδόσεις αυτές.

3. Οι επιδόσεις από μέρους του δικαστηρίου γίνονται με δικαστικούς υπαλλήλους ή επιμελητές των δικαστηρίων ή με οποιοδήποτε από τα όργανα ή τους υπαλλήλους που αναφέρονται στη δεύτερη περίοδο της προηγούμενης παραγράφου.

4. Οι επιδόσεις γίνονται ύστερα από έγγραφη παραγγελία του διαδίκου, του νόμιμου αντιπροσώπου, του εκπροσώπου ή του δικαστικού πληρεξουσίου του. Αν συντρέχουν οι προϋποθέσεις της παρ. 4 του άρθρου 24 και της παρ. 6 του άρθρου 28, εφαρμόζονται, και στην περίπτωση αυτή, αναλόγως οι διατάξεις αυτές.

5. Την παραγγελία για τις επιδόσεις που γίνονται από μέρους του δικαστηρίου δίνει εγγράφως ο γραμματέας του δικαστηρίου ή του οικείου τμήματος.

Άρθρο 49

Προς το Δημόσιο και τα άλλα Ν.Π.Δ.Δ.

1. Οι επιδόσεις δικονόμων προς το Δημόσιο γίνονται στον Υπουργό Οικονομικών. Τα δικόγραφα αυτά παραδίδονται: αν απευθύνονται ενώπιον δικαστηρίων της Αθήνας ή του Πειραιά, στην Κεντρική Υπηρεσία του Νομικού Συμβουλίου του Κράτους, ενώ αν απευθύνονται ενώπιον άλλων δικαστηρίων της Χώρας, είτε στην Κεντρική Υπηρεσία του Νομικού Συμβουλίου του Κράτους είτε στο κατά τόπο αρμόδιο Γραφείο Νομικού Συμβούλου ή Δικαστικό Γραφείο του Νομικού Συμβουλίου του Κράτους.

2. Κατ' εξαίρεση, στις φορολογικές εν γένει διαφορές οι επιδόσεις προς το Δημόσιο γίνονται προς την αρχή που εξέδωσε τη σχετική πράξη ή που παρά το νόμο παρέλειψε την έκδοσή της.

3. Οι επιδόσεις προς τα λοιπά νομικά πρόσωπα δημοσίου δικαίου γίνονται στους νόμιμους εκπροσώπους τους ή σε υπαλλήλους που έχουν εξουσιοδοτηθεί από αυτούς ή στους δικαστικούς τους πληρεξουσίου.

4. Οι κατά τις προηγούμενες παραγράφους επιδόσεις γίνονται στο κατάστημα που εδρεύουν οι οικείες υπηρεσίες και κατά τις εργάσιμες ημέρες και ώρες.

Άρθρο 50

Προς ιδιώτες

1. Οι επιδόσεις προς τους ιδιώτες διενεργούνται στην κατοικία ή στο χώρο της εργασίας, κατά περίπτωση, προσωπικώς στους ιδίους ή στους νόμιμους αντιπροσώπους ή στους εκπροσώπους ή στους δικαστικούς πληρεξουσίου ή στους αντικλήτους τους, σύμφωνα με τα οριζόμενα στις ειδικότερες αντίστοιχες διατάξεις.

2. Για την εφαρμογή των διατάξεων του Κώδικα, νοείται, ως κατοικία, η οικία, το διαμέρισμα και γενικώς ο στεγασμένος χώρος που προορίζεται για διήμερευση και διανυκτέρευση, ενώ, ως χώρος εργασίας, ο χώρος άσκησης της επαγγελματικής δραστηριότητας. Η τυχόν προσωρινή μη χρησιμοποίηση των χώρων αυτών για το σκοπό που προορίζονται δεν ασκεί επιρροή.

Άρθρο 51

Στην κατοικία

1. Αν τα πρόσωπα που αναφέρονται στην παρ.1 του άρθρου 50 απουσιάζουν από την κατοικία τους, το έγγραφο παραδίδεται στο σύζυγο ή σε οποιονδήποτε από τους συγγενείς ή σε μέλος του προσωπικού, εφόσον τα πρόσωπα αυτά συνοικούν μαζί τους και, σε περίπτωση μη ανεύρεσης κανενός από τα παραπάνω πρόσωπα, σε οποιονδήποτε από τους λοιπούς συνοίκους.

2. Σύνοικοι θεωρούνται και οι θυρωροί των πολυκατοικιών, καθώς και οι διευθυντές ξενοδοχείων ή οικοτροφείων. Οι ένοικοι άλλων διαμερισμάτων δεν θεωρούνται σύνοικοι.

3. Η επίδοση στα πρόσωπα που προβλέπουν οι προηγούμενες παράγραφοι επιτρέπεται εφόσον, κατά την κρίση του οργάνου που ενεργεί την επίδοση, αυτά έχουν συνείδηση των πράξεών τους.

Άρθρο 52

Στο χώρο εργασίας

1. Αν τα πρόσωπα που αναφέρονται στην παρ.1 του άρθρου 50 απουσιάζουν από το κατάστημα, το γραφείο ή το εργαστήριο όπου εργάζονται, το έγγραφο παραδίδεται σε συνεταίρο ή συνεργάτη ή υπάλληλο, που εργάζεται στον ίδιο χώρο. Αν τα πρόσωπα αυτά είναι δημόσιοι υπάλληλοι ή υπάλληλοι άλλων νομικών προσώπων δημοσίου δικαίου, το έγγραφο παραδίδεται στο διευθυντή της υπηρεσίας ή στον προϊστάμενο του τμήματος στο οποίο αυτά εργάζονται.

2. Η διάταξη της παρ. 3 του άρθρου 51 εφαρμόζεται και στις επιδόσεις του άρθρου αυτού.

Άρθρο 53

Ειδικές περιπτώσεις

1. Ειδικώς, η επίδοση σε ιδιώτες:

α) αν αυτοί νοσηλεύονται σε νοσοκομείο ή κρατούνται σε φυλακή, γίνεται με παράδοση του επιδοτέου εγγράφου στο διευθυντή του νοσοκομείου ή της φυλακής εφόσον, σύμφωνα με βεβαίωση του νοσοκομείου ή της φυλακής, η οποία και μνημονεύεται στην έκθεση επίδοσης, η επικοινωνία μαζί τους δεν είναι δυνατή,

β) αν πρόκειται για αξιωματικούς, υπαξιωματικούς, οπλίτες ή όργανα των ενόπλων δυνάμεων, των σωμάτων ασφαλείας ή του λιμενικού ή πυροσβεστικού σώματος, γίνεται με παράδοση του επιδοτέου εγγράφου στο διοικητή της μονάδας ή στον προϊστάμενο της υπηρεσίας τους εφόσον, σύμφωνα με βεβαίωση της υπηρεσίας, η οποία και μνημονεύεται στην έκθεση επίδοσης, η επίδοση στους ιδίους δεν είναι δυνατή, ενώ

γ) αν πρόκειται για πρόσωπα που ανήκουν στην υπηρεσία φάρων, φανών, σηματοφόρων ή υπηρετούν σε εμπορικό πλοίο που βρίσκεται σε ελληνικό λιμένα, γίνεται με παράδοση του επιδοτέου εγγράφου στον κατά τόπο αρμόδιο λιμενάρχη, εφόσον, σύμφωνα με βεβαίωση του λιμεναρχείου, η οποία και μνημονεύεται στην έκθεση επίδοσης, η επίδοση στους ιδίους δεν είναι δυνατή.

2. Οι διατάξεις των περιπτώσεων β' και γ' της προηγούμενης παραγράφου δεν εφαρμόζονται αν τα πρόσωπα τα οποία αφορά η επίδοση τελούν σε άδεια, διαθεσιμότητα ή αργία.

3. Τα πρόσωπα στα οποία παραδίδεται, σύμφωνα με τα οριζόμενα στις προηγούμενες παραγράφους, το έγγραφο οφείλουν να το παραδώσουν, χωρίς υπαίτια καθυστέρηση, σε αυτόν που αφορά η επίδοση, με έγγραφη απόδειξη, την οποία και υποχρεούνται να διαβιβάσουν στη γραμματεία του οικείου δικαστηρίου.

Άρθρο 54

Σε πρόσωπα γνωστής διεύθυνσης, στην αλλοδαπή

Αν η διεύθυνση της κατοικίας και του χώρου εργασίας εκείνου τον οποίο αφορά η επίδοση, του νόμιμου αντιπροσώπου και του δικαστικού πληρεξουσίου του, η οποία έχει δηλωθεί, βρίσκεται στην αλλοδαπή, η επίδοση προς αυτούς, αν δεν υπάρχει αντίκλητος, γίνεται με παράδοση του επιδοτέου εγγράφου στον Υπουργό Εξωτερικών ή στον εξουσιοδοτημένο από αυτόν υπάλληλο, ο οποίος οφείλει να το παραδώσει, χωρίς υπαίτια καθυστέρηση, σε εκείνον που αφορά η επίδοση, με έγγραφη απόδειξη, την οποία και υποχρεούται να διαβιβάσει στη γραμματεία του οικείου δικαστηρίου.

Άρθρο 55

Θυροκόλληση

1. Η επίδοση γίνεται με θυροκόλληση:

α) αν τα πρόσωπα, προς τα οποία προβλέπεται ότι διενεργείται η παράδοση του εγγράφου, δεν βρίσκονται ούτε στην κατοικία ούτε στο χώρο της εργασίας τους ή αρνούνται την παραλαβή του ή την υπογραφή της έκθεσης ή δεν μπορούν να υπογράψουν την έκθεση, ή

β) αν τα υπηρεσιακά όργανα, στα οποία παραδίδεται το έγγραφο, σύμφωνα με τα οριζόμενα στα άρθρα 49, 52, 53 και 54, αρνούνται την παραλαβή ή την υπογραφή της έκθεσης.

2. Η θυροκόλληση συνίσταται στην επικόλληση από μέρους του οργάνου της επίδοσης, με την παρουσία ενός μάρτυρα, του επιδοτέου εγγράφου στη θύρα της κατοικίας ή του χώρου εργασίας ή του υπηρεσιακού καταστήματος όπου κατοικεί ή εργάζεται, κατά περίπτωση, το πρόσωπο προς το οποίο έπρεπε να διενεργηθεί η παράδοση του εγγράφου.

Άρθρο 56

Έκθεση

1. Για κάθε επίδοση, το όργανο που τη διενεργεί συντάσσει έκθεση.
2. Η έκθεση, εκτός από τα στοιχεία που ορίζονται στην παρ. 3 του άρθρου 44, πρέπει να μνημονεύει:
 - α) την παραγγελία προς επίδοση,
 - β) σαφή προσδιορισμό του επιδοτού εγγράφου και των προσώπων τα οποία αφορά,
 - γ) την ημέρα και την ώρα της επίδοσης,
 - δ) το πρόσωπο στο οποίο παραδόθηκε το έγγραφο και την ιδιότητα με την οποία το παρέλαβε, καθώς και
 - ε) τους λόγους που προκάλεσαν τη θυροκόλληση.
3. Η έκθεση υπογράφεται από το όργανο της επίδοσης, καθώς και από το πρόσωπο στο οποίο παραδόθηκε το έγγραφο. Σε περίπτωση θυροκόλλησης, η έκθεση υπογράφεται από το όργανο και το μάρτυρα.
4. Το όργανο της επίδοσης οφείλει να σημειώνει, στο έγγραφο, και να βεβαιώνει την ημέρα και την ώρα της παράδοσης ή της θυροκόλλησης. Σε περίπτωση διαφοράς ανάμεσα στην έκθεση και στη σημείωση, επικρατεί η ημέρα και ώρα που μνημονεύονται στην έκθεση.

Άρθρο 57

Συντέλεση

1. Η επίδοση συντελείται, κατά περίπτωση, από το χρόνο της παράδοσης ή της θυροκόλλησης του επιδοτού εγγράφου, ο οποίος και προκύπτει από την έκθεση.
2. Η επίδοση θεωρείται ότι συντελέστηκε:
 - α) στην περίπτωση της παρ. 4 του άρθρου 45, από το χρόνο παράδοσης του εγγράφου στο γραμματέα,
 - β) στην περίπτωση της παρ. 2 του άρθρου 47, από το χρόνο που, σύμφωνα με την έκθεση, εκδηλώθηκε η άρνηση παραλαβής του εγγράφου στο κατάστημα της αρχής ή του δικαστηρίου,
 - γ) στην περίπτωση της παρ. 1 του άρθρου 53, από το χρόνο της παράδοσης του εγγράφου στα πρόσωπα που αναφέρονται στην παράγραφο αυτή, ενώ
 - δ) στην περίπτωση του άρθρου 54, από το χρόνο της παράδοσης του εγγράφου στο Υπουργείο Εξωτερικών.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Δ'

ΑΝΤΙΚΛΗΤΟΣ

Άρθρο 58

Διορισμός

1. Ο ιδιώτης, που δεν έχει ο ίδιος ή ο νόμιμος αντιπρόσωπος ή ο εκπρόσωπος ή ο δικαστικός πληρεξούσιός του την κατοικία ή το χώρο της εργασίας του στην έδρα του δικαστηρίου, οφείλει να διορίζει, ως αντίκλητο, πρόσωπο που έχει την κατοικία ή το χώρο της εργασίας του στην έδρα αυτήν. Δικαίωμα να διορίσει αντίκλητο έχει ο διάδικος σε κάθε άλλη περίπτωση.
2. Ο διορισμός γίνεται με το πρώτο δικόγραφο που απευθύνεται στο δικαστήριο, μπορεί όμως να γίνει και με νεότερο έγγραφο του διαδίκου, το οποίο πρέπει να κατατίθεται στη γραμματεία του δικαστηρίου και να επιδίδεται από αυτόν στους άλλους διαδίκους. Ο διορισμός ισχύει, ως προς το δικαστήριο, από την κατάθεση ενώ, ως προς τους άλλους διαδίκους, από την προς αυτούς επίδοση του σχετικού εγγράφου.
3. Η πράξη του διορισμού πρέπει να περιέχει το όνομα, επώνυμο και πατρώνυμο, το επάγγελμα και τις διευθύνσεις της κατοικίας και του χώρου εργασίας του αντικλήτου. Σε περίπτωση μεταβολής των διευθύνσεων, εφαρμόζονται αναλόγως όσα ορίζονται στην παρ. 3 του άρθρου 45.
4. Όλες οι επιδόσεις μπορούν να γίνουν στον αντίκλητο του διαδίκου, ακόμη και όταν ο διάδικος κατοικεί ή εργάζεται στην έδρα

του δικαστηρίου.

Άρθρο 59

Διάρκεια εξουσίας

1. Ως προς τη διάρκεια της εξουσίας του αντικλήτου, την παραίτησή του ή την ανάκληση του διορισμού του, εφαρμόζονται αναλόγως οι αντίστοιχες διατάξεις που αφορούν τους δικαστικούς πληρεξουσούς.
2. Σε κάθε περίπτωση που έπαυσε η εξουσία του αντικλήτου, ο διάδικος οφείλει να διορίσει άλλον.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Ε'

ΠΡΟΘΕΣΜΙΕΣ

Άρθρο 60

Έναρξη - Λήξη - Υπολογισμός

1. Οι προθεσμίες που ορίζονται από το νόμο ή από τα δικαστήρια αρχίζουν την επόμενη ημέρα από εκείνη κατά την οποία συντελέστηκε το γεγονός που αποτέλεσε την αφετηρία τους και λήγουν στις επτά (7) το βράδυ της τελευταίας ημέρας, αν δε αυτή είναι αργία, την ίδια ώρα της αμέσως επόμενης εργάσιμης ημέρας. Κατ' εξαίρεση, για τη συμπλήρωση της ενηλικίωσης προσώπου υπολογίζεται και η ημέρα της γέννησης.
2. Προθεσμία που προσδιορίζεται σε έτη λήγει όταν περάσει η αντίστοιχη ημερομηνία του τελευταίου έτους.
3. Προθεσμία που προσδιορίζεται σε μήνες λήγει όταν περάσει η ημέρα του τελευταίου μήνα, η οποία αντιστοιχεί αριθμητικά στην ημέρα έναρξης, αν δε δεν υπάρχει αντίστοιχη αριθμητικά ημέρα, ως τέτοια θεωρείται η τελευταία ημέρα του τελευταίου μήνα.
4. Προθεσμία που προσδιορίζεται σε εβδομάδες λήγει όταν περάσει η αντίστοιχη ομώνυμη ημέρα της τελευταίας εβδομάδας.
5. Προθεσμία μισού έτους ισχύει ως προθεσμία έξι (6) μηνών, ενώ προθεσμία μισού μήνα ισχύει ως προθεσμία δεκαπέντε (15) ημερών.
6. Αν η προθεσμία που έχει προσδιορισθεί αποτελείται από μήνες και ημέρες, υπολογίζονται πρώτα οι μήνες και κατόπιν προστίθενται οι ημέρες.
7. Για τον υπολογισμό των προθεσμιών, ως αρχή του μήνα νοείται η πρώτη, ως μέσον η δέκατη πέμπτη και ως τέλος η τελευταία ημέρα του.

Άρθρο 61

Διαδρομή - Παράταση - Διακοπή -

Αναστολή - Εξέταση τήρησης

1. Οι προθεσμίες που αρχίζουν με την επίδοση εγγράφου τρέχουν και εναντίον εκείνου με παραγγελία του οποίου έγινε η επίδοση.
2. Σε περίπτωση παράτασης προθεσμίας που χορηγείται από το νόμο ή από το δικαστήριο, η νέα προθεσμία αρχίζει αφότου περάσει η πρώτη.
3. Η διακοπή της δίκης συνεπάγεται και διακοπή των προθεσμιών που δεν έχουν εκπνεύσει, οι οποίες αρχίζουν εκ νέου από την επανάληψη της δίκης.
4. Κατά τη διάρκεια των δικαστικών διακοπών αναστέλλονται οι προθεσμίες που έχουν ταχθεί για τη διεξαγωγή αποδείξεων. Η αναστολή δεν ισχύει όταν πρόκειται για συντηρητική απόδειξη ή για υποθέσεις που εκδικάζονται από τα μέρη διακοπών. Οι προθεσμίες για την άσκηση ένδικων βοηθημάτων ή μέσων αναστέλλονται για το διάστημα από 1 έως 31 Αυγούστου.
5. Οι προθεσμίες της παρ. 1, εφόσον δεν ορίζεται διαφορετικά, έχουν ανατρεπτικό χαρακτήρα, η δε τήρησή τους εξετάζεται από το δικαστήριο και αυτεπαγγέλτως.
6. Η μη τήρηση προθεσμίας, που αφορά αποκλειστικά τις σχέσεις μεταξύ των διαδίκων, εξετάζεται από το δικαστήριο μόνο αν τούτο προβληθεί από το διάδικο υπέρ του οποίου αυτή έχει ταχθεί.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΣΤ'
ΔΙΚΟΝΟΜΙΚΕΣ ΑΚΥΡΟΤΗΤΕΣ

Άρθρο 62

1. Το δικαστήριο απαγγέλλει την ακυρότητα των διαδικαστικών πράξεων οι οποίες διενεργήθηκαν, από το ίδιο ή από διάδικο, κατά παράβαση των διατάξεων που τις ρυθμίζουν.

2. Η κατά την προηγούμενη παράγραφο ακυρότητα απαγγέλλεται από το δικαστήριο:

α) αυτεπαγγέλτως, αν τούτο προβλέπεται ρητώς από το νόμο, ή αν η διαδικαστική πράξη προέρχεται από αναρμόδιο όργανο, ή αν αυτή έγινε κατά παράβαση ουσιώδους τύπου της διαδικασίας,

β) ύστερα από αίτηση του διαδίκου σε κάθε άλλη περίπτωση και εφόσον κριθεί ότι η παράβαση προκάλεσε σε αυτόν βλάβη, η οποία δεν είναι δυνατόν να αποκατασταθεί με άλλον τρόπο.

3. Η αίτηση του διαδίκου στην περ. β' της προηγούμενης παραγράφου, είναι απαράδεκτη:

α) αν δεν υποβληθεί κατά την πρώτη, μετά την παράβαση, συζήτηση,

β) αν υποβληθεί από διάδικο που έχει προκαλέσει την παράβαση ή που έχει συντελέσει σε αυτήν ή που έχει παραιτηθεί ρητώς ή σιωπηρώς, μετά τη διενέργεια της διαδικαστικής πράξης, από την υποβολή αίτησης.

4. Μετά την απαγγελία της ακυρότητας, το δικαστήριο διατάζει να επαναληφθεί η πράξη, εκτός αν έχει ήδη επέλθει απώλεια του σχετικού δικαιώματος ή η επανάληψη αποκλείεται για άλλον λόγο.

ΕΒΔΟΜΟ ΤΜΗΜΑ
ΕΝΔΙΚΑ ΒΟΗΘΗΜΑΤΑ

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Α'
ΠΡΟΣΦΥΓΗ

Άρθρο 63

Προσβαλλόμενες πράξεις και παραλείψεις

1. Με την επιφύλαξη όσων ορίζονται σε ειδικές διατάξεις του Κώδικα, οι εκτελεστές ατομικές διοικητικές πράξεις ή παραλείψεις, από τις οποίες δημιουργούνται κατά νόμο διοικητικές διαφορές ουσίας, υπόκεινται σε προσφυγή.

2. Παράλειψη υπάρχει όταν η διοικητική αρχή, αν και υποχρεούται κατά νόμο, δεν εκδίδει εκτελεστή ατομική διοικητική πράξη για να ρυθμίσει ορισμένη έννομη σχέση. Η παράλειψη συντελείται με την πάροδο άπρακτης της προθεσμίας που τυχόν τάσσει ο νόμος για την έκδοση, είτε αυτεπαγγέλτως είτε ύστερα από αίτηση του ενδιαφερομένου, της πράξης αυτής. Στην τελευταία αυτήν περίπτωση (σιωπηρή άρνηση), αν από το νόμο δεν τάσσεται τέτοια προθεσμία, η παράλειψη συντελείται με την πάροδο άπρακτου τριμήνου από την υποβολή της σχετικής αίτησης στη Διοίκηση. Η κατά τις προηγούμενες περιόδους παράλειψη συντελείται, επίσης, με την έκδοση θετικής διοικητικής πράξης από την οποία συνεπάγεται εμμέσως η βούληση της Διοίκησης να μην προβεί στη ρύθμιση ορισμένης έννομης σχέσης.

3. Στις περιπτώσεις που από το νόμο προβλέπεται, κατά της πράξης ή της παράλειψης, διοικητική προσφυγή, η οποία ασκείται, μέσα σε ορισμένη προθεσμία, ενώπιον του ίδιου ή ιεραρχικώς προϊσταμένου ή άλλου ειδικώς κατεστημένου, οργάνου, και συνεπάγεται τον έλεγχο της πράξης ή της παράλειψης κατά το νόμο και την ουσία (ενδικοφανής προσφυγή), το ένδικο βοήθημα της προσφυγής ασκείται παραδεκτώς μόνο κατά της πράξης που εκδίδεται για την ενδικοφανή προσφυγή. Αν κατά της πράξης ή της παράλειψης προβλέπονται από το νόμο περισσότερες από μία διαδοχικές ενδικοφανείς προσφυγές, το ένδικο βοήθημα της προσφυγής ασκείται παραδεκτώς μόνο κατά της πράξης που εκδίδεται για την τελευταία ενδικοφανή προσφυγή. Το κατά τις προηγούμενες περιόδους απαράδεκτο του ένδικου βοηθήματος της

προσφυγής κατά πράξης ή παράλειψης κατά της οποίας προβλέπεται από το νόμο η άσκηση ενδικοφανούς προσφυγής, δεν ισχύει αν η αρμόδια διοικητική αρχή παρέλειψε να ενημερώσει πλήρως, κατά οποιονδήποτε τρόπο, τον ενδιαφερόμενο, τόσο για την υποχρέωση, όσο και για τους όρους, άσκησης της ενδικοφανούς προσφυγής.

4. Αν παρέλθει η προθεσμία που τάσσει τυχόν ειδικώς ο νόμος προς έκδοση απόφασης για την ενδικοφανή προσφυγή ή, σε περίπτωση που δεν τάσσεται τέτοια προθεσμία, αν παρέλθει άπρακτο τρίμηνο από την άσκησή της, το ένδικο βοήθημα της προσφυγής ασκείται κατά της, τεκμαιρόμενης από την πάροδο της προθεσμίας, απόρριψης της ενδικοφανούς προσφυγής.

5. Η προσφυγή ασκείται παραδεκτώς και πριν από τη συντέλεση της παράλειψης ή της τεκμαιρόμενης απόρριψης της ενδικοφανούς προσφυγής, εφόσον όμως η συντέλεση αυτή έχει επέλθει κατά την πρώτη συζήτηση του ένδικου βοηθήματος της προσφυγής.

6. Ρητή πράξη η οποία εκδόθηκε μετά τη συντέλεση της παράλειψης ή της τεκμαιρόμενης απόρριψης ενδικοφανούς προσφυγής, και ως την πρώτη συζήτηση του ένδικου βοηθήματος της προσφυγής, λογίζεται ως συμπροσβαλλόμενη. Μπορεί όμως και να προσβληθεί αυτοτελώς.

7. Με το ένδικο βοήθημα της προσφυγής λογίζονται ως συμπροσβαλλόμενες και όλες οι μεταγενέστερες και συναφείς προς την προσβαλλόμενη, πράξεις ή παραλείψεις, εφόσον έχουν εκδοθεί ή συντελεστεί, αντιστοίχως, ως την πρώτη συζήτηση. Στην περίπτωση αυτήν, η αναβολή της συζήτησης για την υποβολή πρόσθετων λόγων, εφόσον ζητηθεί, είναι υποχρεωτική. Οι πράξεις ή οι παραλείψεις αυτές μπορούν πάντως να προσβληθούν και αυτοτελώς.

8. Η διοικητική αρχή οφείλει, σε κάθε περίπτωση, να χορηγεί ατελώς στον ενδιαφερόμενο βεβαίωση για την ημερομηνία υποβολής της κατά την παρ. 2 αίτησης ή για την ημερομηνία άσκησης της κατά την παρ. 4 ενδικοφανούς προσφυγής.

Άρθρο 64

Ενεργητική νομιμοποίηση

1. Προσφυγή μπορεί να ασκήσει εκείνος:

α) ο οποίος έχει άμεσο, προσωπικό και ενεστώς έννομο συμφέρον, ή

β) στον οποίο αναγνωρίζεται τέτοιο δικαίωμα από ειδική διάταξη νόμου.

2. Προσφυγή μπορεί επίσης να ασκήσει:

α) Ο Υπουργός Οικονομικών, καθώς και ο αρμόδιος οικονομικός επιθεωρητής, υπέρ του Δημοσίου, κατά των πράξεων των φορολογικών οργάνων του τελευταίου, οι οποίες εκδίδονται κατ' εφαρμογή της φορολογικής εν γένει νομοθεσίας.

β) Κάθε άλλη αρχή, καθώς και ο Γενικός Επίτροπος της Επικρατείας των τακτικών διοικητικών δικαστηρίων, εφόσον ειδική διάταξη νόμου αναγνωρίζει ρητώς σε αυτούς τέτοιο δικαίωμα.

Άρθρο 65

Παθητική νομιμοποίηση

1. Στη δίκη που δημιουργείται ύστερα από άσκηση προσφυγής, παθητικώς νομιμοποιείται το Δημόσιο ή το νομικό πρόσωπο δημοσίου δικαίου, στο οποίο ανήκει το όργανο που εξέδωσε την πράξη ή που παρά το νόμο παρέλειψε την έκδοσή της.

2. Αν η κατά την προηγούμενη παράγραφο πράξη ή παράλειψη έχει ενσωματωθεί σε μεταγενέστερη πράξη ή παράλειψη του Δημοσίου ή άλλου νομικού προσώπου δημοσίου δικαίου, στη δίκη που δημιουργείται ύστερα από άσκηση προσφυγής κατά της τελευταίας αυτής πράξης ή παράλειψης νομιμοποιείται παθητικώς και το νομικό πρόσωπο, όργανο του οποίου εξέδωσε ή παρέλειψε να εκδώσει την πράξη που ενσωματώθηκε.

Άρθρο 66

Προθεσμία

1. Η προσφυγή ασκείται μέσα σε προθεσμία εξήντα (60) ημερών, η οποία αρχίζει:

Α. Σε περίπτωση ρητής πράξης:

α) Για εκείνους τους οποίους αφορά:

- i. από την κατά νόμο επίδοση της σε αυτούς, ή
- ii. σε κάθε άλλη περίπτωση, από τότε που αυτοί έλαβαν αποδεδειγμένως πλήρη γνώση του περιεχομένου της.

β) Για τους τρίτους:

- i. από τη δημοσίευσή της, αν δεν προβλέπεται από το νόμο άλλος ειδικότερος τρόπος γνωστοποίησής της, ή
- ii. σε κάθε άλλη περίπτωση, από τότε που αυτοί έλαβαν αποδεδειγμένως πλήρη γνώση του περιεχομένου της.

Β. Σε περίπτωση παράλειψης, από τη συντέλεσή της.

2. Ειδικώς, στις περιπτώσεις της παρ. 2 του άρθρου 64, η προθεσμία είναι ενενήντα (90) ημερών από την έκδοση ή την κατά νόμο δημοσίευση της πράξης ή τη συντέλεση της παράλειψης.

3. Η προσφυγή μπορεί να ασκηθεί και πριν από την επίδοση της πράξης.

4. Αν, κατά τη διάρκεια της προθεσμίας, αποβιώσει ο νομιμοποιούμενος χωρίς να έχει ασκήσει προσφυγή, αυτή είναι δυνατόν να ασκηθεί, από τους κάθε είδους γενικούς ή ειδικούς διαδόχους του, εφόσον έχουν έννομο συμφέρον, μέσα σε νέα ισόχρονη προθεσμία, η οποία και αρχίζει από τότε που αυτοί έλαβαν αποδεδειγμένως πλήρη γνώση της πράξης ή από τότε που τυχόν αυτή τους κοινοποιήθηκε ή από τότε που αποδεδειγμένως αντιλήφθηκαν τη συντέλεση της παράλειψης. Αν εκκρεμεί η αποδοχή της κληρονομίας, η προθεσμία δεν αρχίζει πριν από την αποδοχή.

5. Οι διατάξεις της πρώτης περιόδου της προηγούμενης παραγράφου εφαρμόζονται αναλόγως και στην περίπτωση που έπαυσε να υπάρχει το νομικό πρόσωπο.

6. Αν ο νομιμοποιούμενος προς άσκηση προσφυγής διαμένει στην αλλοδαπή, οι αντίστοιχες προθεσμίες ορίζονται σε ενενήντα (90) ημέρες.

Άρθρο 67

Διακοπή της προθεσμίας

1. Η προθεσμία για την άσκηση προσφυγής διακόπτεται, για μία μόνο φορά, με την άσκηση κάθε διοικητικής προσφυγής, πλην εκείνης που προβλέπεται από τη διάταξη της παρ. 3 του άρθρου 63. Το κατά την προηγούμενη περίοδο αποτέλεσμα επέρχεται ακόμη και αν η διοικητική προσφυγή έχει απευθυνθεί σε αναρμόδιο διοικητικό όργανο. Η διάταξη της παραγράφου αυτής δεν έχει εφαρμογή κατά την εκδίκαση των φορολογικών εν γένει διαφορών.

2. Η προθεσμία, η οποία διακόπτεται κατά την προηγούμενη παράγραφο, κινείται εξ αρχής από την πάροδο άπρακτης της προθεσμίας που τυχόν τάσσει ο νόμος για απάντηση, αλλιώς από την πάροδο άπρακτων τριάντα (30) ημερών από την υποβολή της σχετικής αίτησης ή από την τυχόν επίδοση, πριν περάσουν οι προηγούμενες προθεσμίες, της απάντησης για την απλή ή την ειδική διοικητική προσφυγή.

Άρθρο 68

Περιεχόμενο του δικογράφου

1. Το δικόγραφο της προσφυγής, εκτός από τα στοιχεία που προβλέπουν οι διατάξεις του άρθρου 45, πρέπει ακόμη:

α) να μνημονεύει με ακρίβεια:

- i. την προσβαλλόμενη πράξη ή παράλειψη,
- ii. την αρχή που εξέδωσε την πράξη αυτήν ή που παρέλειψε την έκδοσή της,
- iii. τους λόγους, οι οποίοι θεμελιώνουν το αίτημα και

β) να περιέχει σαφώς καθορισμένο αίτημα.

2. Αίτημα της προσφυγής μπορεί να είναι:

α) η ολική ή μερική ακύρωση της προσβαλλόμενης πράξης ή παράλειψης, ή

β) η τροποποίηση της προσβαλλόμενης πράξης.

3. Αν η προσβαλλόμενη πράξη ή παράλειψη αφορά τρίτους, στο δικόγραφο πρέπει να μνημονεύονται σαφώς οι διευθύνσεις της κατοικίας και του χώρου εργασίας ή της έδρας των τρίτων.

4. Η αόριστη μνεία στο δικόγραφο ότι προσβάλλεται και κάθε συναφής πράξη ή παράλειψη δεν υποχρεώνει το δικαστήριο, εφόσον δεν συντρέχει η περίπτωση της παρ. 7 του άρθρου 63, να ερευνήσει και ως προς τούτο την υπόθεση.

Άρθρο 69

Ανασταλτικό αποτέλεσμα

1. Η προθεσμία για την άσκηση της προσφυγής και η άσκηση της δεν αναστέλλουν την εκτέλεση της προσβαλλόμενης πράξης.

2. Κατ' εξαίρεση, αν με την πράξη καταλογίζονται χρηματικά ποσά που αναφέρονται σε φορολογικές εν γένει απαιτήσεις του Δημοσίου ή άλλου νομικού προσώπου δημοσίου δικαίου, ή αυτοτελείς χρηματικές κυρώσεις για παράβαση της φορολογικής νομοθεσίας, η προθεσμία για την άσκηση της προσφυγής, καθώς και η άσκηση της αναστέλλουν την εκτέλεση της πράξης. Ειδικές διατάξεις, οι οποίες αποκλείουν την αναστολή ή θεσπίζουν την κατά ορισμένο μόνο ποσοστό αναστολή των πράξεων τούτων, διατηρούνται σε ισχύ.

3. Κατά τα λοιπά, σε κάθε περίπτωση, έχουν εφαρμογή οι διατάξεις των άρθρων 200 έως και 205.

Άρθρο 70

Απαράδεκτη άσκησης δεύτερης

1. Είναι απαράδεκτη η άσκηση δεύτερης προσφυγής από τον ίδιο προσφεύγοντα κατά της αυτής πράξης ή παράλειψης.

2. Προσφυγή, από το δικόγραφο της οποίας παραιτήθηκε ο προσφεύγων, θεωρείται ότι δεν ασκήθηκε.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Β'

ΑΓΩΓΗ

Άρθρο 71

Ενεργητική νομιμοποίηση

1. Αγωγή μπορεί να ασκήσει εκείνος ο οποίος έχει, κατά του Δημοσίου ή άλλου νομικού προσώπου δημοσίου δικαίου, χρηματική αξίωση από έννομη σχέση δημοσίου δικαίου.

2. Σε άσκηση της κατά την προηγούμενη παράγραφο αγωγής νομιμοποιούνται και οι κάθε είδους καθολικοί ή ειδικοί διάδοχοι.

3. Αγωγή μπορούν να ασκήσουν και οι δανειστές των, κατά τις προηγούμενες παραγράφους, δικαιούχων εφόσον οι τελευταίοι δεν την ασκούν, εκτός αν πρόκειται για προσωποπαγείς αξιώσεις (πλαγιαστική αγωγή).

4. Η κατά τις προηγούμενες παραγράφους αγωγή είναι απαράδεκτη αν πρόκειται για αξίωση φορολογικού εν γένει περιεχομένου.

5. Απαράδεκτη είναι η κατά τις παραγράφους 1 - 3 αγωγή και σε κάθε άλλη περίπτωση που, επίσης, για την ικανοποίηση της σχετικής αξίωσης υπάρχει, σύμφωνα με τις κείμενες διατάξεις, αρμόδιο να αποφανθεί όργανο της Διοίκησης.

Στις περιπτώσεις αυτές, αν μετά την τελεσίδικη απόρριψη της αγωγής ως απαράδεκτης, ο ενδιαφερόμενος προσφύγει στη Διοίκηση προς ικανοποίηση της αξίωσής του, θεωρείται, ως προς όλες τις έννομες συνέπειες, σαν να είχε προσφύγει κατά το χρόνο άσκησης της αγωγής.

Άρθρο 72

Παθητική νομιμοποίηση

Η αγωγή ασκείται κατά του Δημοσίου ή του νομικού προσώπου δημοσίου δικαίου, που είναι υπόχρεο προς ικανοποίηση της κατά την παρ. 1 του προηγούμενου άρθρου αξίωσης.

Άρθρο 73

Περιεχόμενο δικογράφου

1. Το δικόγραφο της αγωγής, εκτός από τα στοιχεία που προβλέπει το άρθρο 45, πρέπει να περιέχει και:

- α) καθορισμό της έννομης σχέσης από την οποία απορρέει η αξίωση,
- β) σαφή έκθεση των πραγματικών περιστατικών, καθώς και τους λόγους που θεμελιώνουν κατά νόμο την αξίωση και
- γ) σαφώς καθορισμένο αίτημα.

2. Αίτημα της αγωγής μπορεί να είναι:

- α) η καταψήφιση της αξιούμενης παροχής, ή
- β) η αναγνώριση της αντίστοιχης αξίωσης.

Άρθρο 74

Άσκηση υπό αίρεση - Επικουρικές βάσεις

1. Άσκηση αγωγής υπό αίρεση δεν επιτρέπεται.
2. Η αγωγή μπορεί να έχει, εκτός από την κύρια, και μία ή περισσότερες επικουρικές πραγματικές ή νομικές βάσεις.

Άρθρο 75

Συνέπειες κατάθεσης και επίδοσης

1. Η εκκρεμοδικία αρχίζει με την κατάθεση της αγωγής και λήγει με τη δημοσίευση της οριστικής απόφασης ή την κατάργηση της δίκης.
2. Τα κατά το ουσιαστικό δίκαιο έννομα αποτελέσματα της άσκησης της αγωγής, ως προς τον εναγόμενο, επέρχονται μόνο από την επίδοσή της σε αυτόν, η οποία μπορεί να διενεργηθεί και από τον ενάγοντα. Κατ' εξαίρεση, η παραγραφή διακόπτεται σε κάθε περίπτωση με την κατάθεση της αγωγής και αρχίζει πάλι μόνο από την τελεσιδικία της απόφασης ή την κατάργηση της δίκης.
3. Μεταβολή του αιτήματος της αγωγής είναι απαράδεκτη. Κατ' εξαίρεση, ο ενάγων μπορεί, ως το τέλος της πρώτης συζήτησης, να περιορίσει το αίτημα της αγωγής ή να το μετατρέψει από καταψηφιστικό σε αναγνωριστικό ή από αναγνωριστικό σε καταψηφιστικό.

Άρθρο 76

Απαράδεκτο άσκησης δεύτερης

1. Είναι απαράδεκτη η άσκηση δεύτερης αγωγής, με το αυτό αντικείμενο, από τον ίδιο ενάγοντα.
2. Αγωγή, από το δικόγραφο της οποίας παραιτήθηκε ο ενάγων, θεωρείται ότι δεν ασκήθηκε.

Άρθρο 77

Παραεμπύπτουσα

1. Με παραεμπύπτουσα αγωγή είναι δυνατόν να ζητηθούν:
 - α) τα παρεπόμενα του κύριου αντικειμένου της δίκης, ή
 - β) συμπληρωματική της αρχικής παροχής, αν μετά την άσκηση της αγωγής, διευρύνθηκε κατά οποιονδήποτε τρόπο η αρχική αξίωση του ενάγοντος.
2. Ως προς την άσκηση της παραεμπύπτουσας αγωγής εφαρμόζονται αναλόγως οι διατάξεις της παρ. 2 του άρθρου 114.

Άρθρο 78

Σχέση προς άλλα ένδικα βοηθήματα

Με την επιφύλαξη όσων ορίζονται στην παρ. 4 του άρθρου 71 ή σε τυχόν άλλες ειδικές διατάξεις, αγωγή για αξίωση που θεμελιώνεται στο παράνομο εκτελεστή διοικητικής πράξης ή παράλειψης δεν είναι απαράδεκτη αν, κατά της πράξης ή της παράλειψης αυτής, δεν ασκήθηκε το από τις κείμενες διατάξεις προβλεπόμενο ένδικο βοήθημα. Στην περίπτωση αυτήν, κατά την εκδίκαση της αγωγής έχουν εφαρμογή τα οριζόμενα στην παρ. 2 του άρθρου 80.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Γ'

ΕΞΟΥΣΙΑ ΤΟΥ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟΥ

Άρθρο 79

Σε περίπτωση προσφυγής

1. Το δικαστήριο ελέγχει την προσβαλλόμενη πράξη ή παράλειψη κατά το νόμο και την ουσία, μέσα στα όρια της προσφυγής, τα οποία προσδιορίζονται από τους λόγους και το αίτημά της. Κατ' εξαίρεση, ο κατά το νόμο έλεγχος της προσβαλλόμενης πράξης ή παράλειψης, κατά περίπτωση, χωρεί και αυτεπαγγέλτως, εκτεινόμενος στο σύνολό της, προκειμένου να διακριβωθεί:

- α) αν συντρέχουν οι λόγοι της περ. α' της παρ. 3 ή
- β) αν η πράξη είναι πλημμελής κατά τη νόμιμη βάση της, ή
- γ) αν υπάρχει παράβαση δεδικασμένου.

2. Αν η προσφυγή στρέφεται κατά ρητής πράξης, το δικαστήριο, κατά την επίλυση της διαφοράς, είτε δέχεται την προσφυγή εν όλω ή εν μέρει και ακυρώνει ολικώς ή μερικώς την πράξη ή την τροποποιεί, είτε απορρίπτει την προσφυγή.

3. Το δικαστήριο ακυρώνει την πράξη και αναπέμπει την υπόθεση στη Διοίκηση για να ενεργήσει τα νόμιμα:

- α) αν η πράξη έχει εκδοθεί από αναρμόδιο όργανο ή από συλλογικό όργανο που δεν έχει νόμιμη συγκρότηση ή σύνθεση, ή
- β) αν συντρέχει παράβαση ουσιαστών τύπου της διαδικασίας, που έχει ταχθεί για την έκδοση της πράξης, ή
- γ) αν η Διοίκηση δεν έχει ασκήσει τη διακριτική της εξουσία.

4. Αν η προσφυγή στρέφεται κατά παράλειψης οφειλόμενης νόμιμης ενέργειας, το δικαστήριο, κατά την επίλυση της διαφοράς, είτε ακυρώνει εν όλω ή εν μέρει την παράλειψη και αναπέμπει την υπόθεση στη Διοίκηση για να προβεί στην οφειλόμενη ενέργεια, είτε απορρίπτει την προσφυγή.

5. Το δικαστήριο δεν μπορεί, με την απόφασή του, να καταστήσει χειρότερη τη θέση του προσφεύγοντος, εκτός αν συντρέχει κάποια από τις περιπτώσεις της δεύτερης περιόδου της παρ. 1. Η χειρότερηση της θέσης του προσφεύγοντος διαπιστώνεται από τη συνολική έκβαση της δίκης.

Άρθρο 80

Σε περίπτωση αγωγής

1. Το δικαστήριο, κατά την επίλυση της διαφοράς, είτε δέχεται την αγωγή εν όλω ή εν μέρει και, ανάλογα με το αίτημά της, επιδικάζει την παροχή ή απλώς αναγνωρίζει τη σχετική αξίωση, είτε απορρίπτει την αγωγή.

2. Με την επιφύλαξη των οριζόμενων στην παρ. 4 του άρθρου 71 ή σε τυχόν άλλες ειδικές διατάξεις, αν η αξίωση θεμελιώνεται στο παράνομο εκτελεστή διοικητικής πράξης ή παράλειψης, το δικαστήριο, εφόσον δεν υπάρχει δεδικασμένο, κρίνει παραεμπιπτόντως τη νομιμότητα της πράξης ή της παράλειψης αυτής.

3. Το πρωτοβάθμιο δικαστήριο μπορεί, ύστερα από αίτηση διαδίκου, να κηρύξει την απόφασή του εν όλω ή εν μέρει προσωρινώς εκτελεστή αν συντρέχουν εξαιρετικοί λόγοι που συνηγορούν προς τούτο ή αν η επιβράδυνση της εκτέλεσης θα επιφέρει ανεπανόρθωτη βλάβη στο διάδικο που νίκησε. Στις προσωρινώς εκτελεστές αποφάσεις, η προθεσμία, καθώς και η παραδεκτή άσκηση της έφεσης δεν αναστέλλουν την εκτέλεση, εκτός αν αυτή πρόκειται να γίνει κατά τρίτου.

ΟΓΔΟΟ ΤΜΗΜΑ

ΕΝΔΙΚΑ ΜΕΣΑ

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Α'

ΓΕΝΙΚΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ

Άρθρο 81

Τα ένδικα μέσα

1. Ένδικα μέσα, τα οποία ασκούνται ενώπιον των τακτικών

διοικητικών δικαστηρίων, είναι η ανακοπή ερημοδικίας, η έφεση, η αίτηση αναθεώρησης, η τριτανακοπή και η αίτηση διόρθωσης ή ερμηνείας.

2. Ως προς την αίτηση αναίρεσης έχουν εφαρμογή οι εκάστοτε ισχύουσες, σχετικές με αυτήν, διατάξεις της νομοθεσίας που αφορά το Συμβούλιο της Επικρατείας.

Άρθρο 82

Αρμοδιότητα εκδίκησης

1. Τα ένδικα μέσα της ανακοπής ερημοδικίας, της αίτησης αναθεώρησης, της τριτανακοπής, και της αίτησης διόρθωσης ή ερμηνείας εκδικάζονται από το δικαστήριο που εξέδωσε την προσβαλλόμενη απόφαση.

2. Το ένδικο μέσο της έφεσης εκδικάζεται από το αρμόδιο δευτεροβάθμιο δικαστήριο.

Άρθρο 83

Προσβαλλόμενες αποφάσεις

1. Σε ένδικα μέσα υπόκεινται μόνο οι οριστικές αποφάσεις. Με την προσβολή τους θεωρείται ότι συμπροσβάλλονται και όλες οι μη οριστικές. Κατ' εξαίρεση, σε ανακοπή ερημοδικίας και σε αίτηση διόρθωσης ή ερμηνείας υπόκεινται και οι μη οριστικές αποφάσεις.

2. Το παραδεκτό των ένδικων μέσων κρίνεται σύμφωνα με το νόμο ο οποίος ίσχυε κατά το χρόνο που δημοσιεύτηκε η προσβαλλόμενη απόφαση.

Άρθρο 84

Νομιμοποίηση διαδίκων

1. Η ενεργητική νομιμοποίηση καθορίζεται από τις διατάξεις που ρυθμίζουν το κάθε ένδικο μέσο. Παθητικώς νομιμοποιούνται όσοι διατέλεσαν αντίδικο εκείνου που ασκεί το ένδικο μέσο στη δική κατά την οποία εκδόθηκε η προσβαλλόμενη απόφαση.

2. Νομιμοποιούνται επίσης ενεργητικώς ή παθητικώς οι καθολικοί ή οιονεί καθολικοί διάδοχοι και όσοι έγιναν ειδικοί διάδοχοι μετά την άσκηση του ένδικου βοηθήματος για το οποίο εκδόθηκε η προσβαλλόμενη απόφαση.

Άρθρο 85

Επανάσκηση

1. Με την επιφύλαξη όσων ορίζονται στην παρ. 2 του άρθρου 102, δεν επιτρέπεται να ασκηθεί, από το αυτό πρόσωπο, για δεύτερη φορά το ίδιο ένδικο μέσο κατά της αυτής απόφασης, ως προς το ίδιο ή άλλο κεφάλαιο.

2. Ένδικο μέσο από το οποίο παραιτήθηκε εκείνος που το άσκησε θεωρείται ότι δεν ασκήθηκε.

Άρθρο 86

Προθεσμίες

1. Οι προθεσμίες, μέσα στις οποίες ασκούνται τα ένδικα μέσα σύμφωνα με τις ειδικές γι' αυτά διατάξεις, παρεκτείνονται κατά εξήντα (60) ημέρες στις περιπτώσεις που οι νομιμοποιούμενοι να τα ασκήσουν διαμένουν στην αλλοδαπή.

2. Τα ένδικα μέσα ασκούνται παραδεκτώς και πριν από την επίδοση της προσβαλλόμενης απόφασης.

3. Αν ο νομιμοποιούμενος να ασκήσει το ένδικο μέσο αποβιώσει κατά τη διάρκεια της προθεσμίας χωρίς να το ασκήσει, αυτό είναι δυνατόν να ασκηθεί από τα πρόσωπα της παρ. 2 του άρθρου 84, μέσα σε νέα ισόχρονη προθεσμία, η οποία και αρχίζει από τότε που αυτά έλαβαν αποδεδειγμένως γνώση της απόφασης ή από τότε που τυχόν αυτή τους κοινοποιήθηκε. Αν η νομιμοποίηση των τελευταίων συνδέεται με την άσκηση κληρονομικού δικαιώματος, η νέα αυτή προθεσμία αρχίζει από την αποδοχή της κληρονομίας.

4. Οι διατάξεις της πρώτης περιόδου της προηγούμενης παραγράφου εφαρμόζονται αναλόγως και στην περίπτωση που

έπαυσε να υπάρχει το νομικό πρόσωπο.

Άρθρο 87

Δικόγραφα

Τα δικόγραφα των ένδικων μέσων, εκτός από τα στοιχεία που προβλέπουν οι διατάξεις του άρθρου 45, πρέπει να περιέχουν και:

- α) μνεία της προσβαλλόμενης απόφασης,
- β) τους ειδικούς για κάθε ένδικο μέσο λόγους και
- γ) σαφώς καθορισμένο αίτημα.

Άρθρο 88

Αναστολή εκτέλεσης

Εφόσον στον Κώδικα δεν ορίζεται ειδικώς διαφορετικά, οι προθεσμίες των ένδικων μέσων, καθώς και η άσκησή τους, δεν έχουν ανασταλτικό αποτέλεσμα. Είναι όμως δυνατόν να χορηγηθεί, κατά περίπτωση, αναστολή εκτέλεσης της πράξης ή της απόφασης, σύμφωνα με τα οριζόμενα στις διατάξεις των άρθρων 200 έως και 209.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Β'

ΑΝΑΚΟΠΗ ΕΡΗΜΟΔΙΚΙΑΣ

Άρθρο 89

Δικαίωμα άσκησης

Ο διάδικος, που δεν παραστάθηκε κατά τη συζήτηση ένδικου βοηθήματος ή μέσου επειδή δεν κλητεύτηκε ή δεν κλητεύτηκε νόμιμα, ή επειδή, αν και κλητεύτηκε νόμιμα, δεν μπόρεσε, λόγω ανώτερης βίας, να παρασταθεί, έχει δικαίωμα να ασκήσει, για τους λόγους αυτούς, κατά της σχετικής απόφασης, ανακοπή.

Άρθρο 90

Προθεσμία

1. Η προθεσμία για την άσκηση της ανακοπής είναι εξήντα (60) ημερών και αρχίζει από την επίδοση της προσβαλλόμενης απόφασης ή την πλήρη γνώση της.

2. Σε καμία περίπτωση δεν μπορεί να ασκηθεί ανακοπή αν έχουν περάσει τρία (3) χρόνια από τη δημοσίευση της απόφασης.

Άρθρο 91

Απόφαση

Αν ο λόγος της ανακοπής κριθεί βάσιμος, το δικαστήριο εξαφανίζει την απόφαση και προχωρεί στην εκδίκηση της διαφοράς.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Γ'

ΕΦΕΣΗ

Άρθρο 92

Προσβαλλόμενες αποφάσεις

1. Σε έφεση υπόκεινται οι αποφάσεις που εκδίδονται σε πρώτο βαθμό.

2. Δεν υπόκεινται σε έφεση αποφάσεις που αφορούν χρηματικές διαφορές αν το αντικείμενό τους δεν υπερβαίνει το ποσό των διακοσίων χιλιάδων (200.000) δραχμών. Το αντικείμενο της διαφοράς προσδιορίζεται από το ποσό, το οποίο καθορίζεται με την πρωτόδικη απόφαση. Αν αντικείμενο της διαφοράς είναι περισσότερα αυτοτελή και διακεκριμένα μεταξύ τους ποσά, το εκκλητό κρίνεται χωριστά ως προς καθένα από τα ποσά αυτά. Σε περίπτωση αντικειμενικής σώρευσης ένδικων βοηθημάτων, συνάφειας προσβαλλόμενων πράξεων ή παραλείψεων ή ομοδικίας, το αντικείμενο της διαφοράς κρίνεται χωριστά ως προς κάθε ένδικο βοήθημα, συναφή πράξη ή παράλειψη ή ομόδικο, εκτός αν, στην τελευταία περίπτωση, υπάρχει ενοχή σε ολόκληρο.

3. Ειδικώς, στις χρηματικού περιεχομένου φορολογικές εν γένει διαφορές, όταν από το νόμο προβλέπεται η από μέρους

του φορολογουμένου υποβολή δήλωσης πριν από την έκδοση της σχετικής πράξης, ως αντικείμενο της διαφοράς θεωρείται, για μεν τη Διοίκηση η διαφορά του κύριου φόρου που προκύπτει ανάμεσα σε εκείνον που ορίστηκε με την πράξη και σε αυτόν που καθορίστηκε με την απόφαση του πρωτοβάθμιου δικαστηρίου, για δε το φορολογούμενο η διαφορά του κύριου φόρου που προκύπτει ανάμεσα σε εκείνον που αντιστοιχεί στη δήλωση και σε αυτόν που καθορίστηκε με την απόφαση.

4. Επιτρέπεται πάντοτε να ασκηθεί έφεση:

α) για έλλειψη δικαιοδοσίας ή αρμοδιότητας του δικαστηρίου που εξέδωσε την απόφαση, ή

β) για μη νόμιμη συγκρότηση ή σύνθεσή του, ή

γ) αν η διαφορά έχει ως αντικείμενο περιοδική παροχή, ή

δ) αν πρόκειται για φορολογική διαφορά με αντικείμενο την αναγνώριση ζημίας, η οποία δεν καλύπτεται με συμφωνισμό του συνολικού εισοδήματος που προσδιορίστηκε με την πρωτόδικη απόφαση αλλά είναι εκπεστέα, σύμφωνα με τις εκάστοτε ισχύουσες διατάξεις, από το φορολογητέο εισόδημα επόμενων οικονομικών ετών, εφόσον το ποσό της εκπεστέας κατά τον τρόπο αυτόν ζημίας υπερβαίνει τις πεντακάσιες χιλιάδες (500.000) δραχμές.

5. Τα ποσά που αναφέρονται στην παρ. 2 μπορούν να αναπροσαρμόζονται με προεδρικά διατάγματα, τα οποία εκδίδονται ύστερα από πρόταση του Υπουργού Δικαιοσύνης.

'Αρθρο 93

Δικαίωμα άσκησης

1. Δικαίωμα να ασκήσουν έφεση έχουν οι κατά την πρωτόδικη δίκη διάδικοι, εφόσον έχουν έννομο προς τούτο συμφέρον.

2. Διάδικος που έχει ασκήσει ανακοπή ερημοδικίας δεν μπορεί να ασκήσει και έφεση κατά της ίδιας απόφασης. Με την έφεση όμως, η οποία ασκείται κατά της απόφασης που απορρίπτει την ανακοπή ερημοδικίας, μπορούν να προβληθούν και λόγοι οι οποίοι αφορούν την ανακοπόμενη απόφαση. Αν κατά της ίδιας απόφασης έχει ασκηθεί ανακοπή ερημοδικίας ή τριτανάκοπή από άλλο διάδικο, η πρόσδος της δίκης για την έφεση αναστέλλεται ωστόσο εκδοθεί απόφαση για την ανακοπή ερημοδικίας ή την τριτανάκοπή.

'Αρθρο 94

Προθεσμία

1. Η προθεσμία για την άσκηση έφεσης είναι εξήντα (60) ημερών και αρχίζει από την επίδοση της προ-σβαλλόμενης απόφασης.

2. Σε καμία περίπτωση δεν μπορεί να ασκηθεί έφεση αν έχουν περάσει τρία (3) χρόνια από τη δημοσίευση της απόφασης.

'Αρθρο 95

Λόγοι

Λόγο έφεσης μπορεί να θεμελιώσει κάθε νομικό ή πραγματικό σφάλμα της απόφασης και κάθε παράλειψη του πρωτοβάθμιου δικαστηρίου να ερευνήσει αυτεπαγγέλτως όσα είχε υποχρέωση.

'Αρθρο 96

Μεταβολή του αντικειμένου - Νέοι ισχυρισμοί και αποδείξεις

1. Δεν επιτρέπεται η μεταβολή του αντικειμένου της διαφοράς στο δεύτερο βαθμό. Επιτρέπεται όμως να προβληθεί, το πρώτο, αίτημα για παρεπόμενες απαιτήσεις, οι οποίες δημιουργήθηκαν μετά την τελευταία συζήτηση ύστερα από την οποία και εκδόθηκε η εκκαλούμενη απόφαση.

2. Επιτρέπεται η προβολή, στην κατ' έφεση δίκη, νέων πραγματικών ισχυρισμών, εφόσον αφορούν κεφάλαια τα οποία είχαν αμφισβητηθεί στην πρωτόδικη δίκη και η μη προβολή τους κατ' αυτήν κρίνεται δικαιολογημένη.

3. Για τα αιτήματα και τους πραγματικούς ισχυρισμούς οι οποίοι προβάλλονται παραδεκτως σύμφωνα με τις προηγούμενες παραγράφους, μπορούν οι διάδικοι να προσκομίσουν και να επικαλεστούν νέα αποδεικτικά στοιχεία, αλλά και το δικαστήριο να διατάξει συμπληρωματική απόδειξη.

'Αρθρο 97

Μεταβιβαστικό αποτέλεσμα

1. Το δευτεροβάθμιο δικαστήριο περιορίζεται να κρίνει την υπόθεση μέσα στα όρια των αιτιάσεων που προβάλλονται κατά της πρωτόδικης απόφασης. Μέσα στα όρια αυτά, το δικαστήριο εξετάζει και αυτεπαγγέλτως όσα το πρωτοβάθμιο έπρεπε να εξετάσει, σύμφωνα με τα οριζόμενα στη δεύτερη περίοδο της παρ. 1 του άρθρου 79, αλλά δεν τα εξετάσει.

2. Η έλλειψη δικαιοδοσίας, η αναρμοδιότητα και η μη νόμιμη συγκρότηση ή σύνθεση του πρωτοβάθμιου δικαστηρίου εξετάζεται από το δευτεροβάθμιο δικαστήριο και αυτεπαγγέλτως.

'Αρθρο 98

Απόφαση - Εφαρμοστέο δικαιο -

Μη χειροτέρευση θέσης εκκαλούντος

1. Αν η έφεση κριθεί βάσιμη, το δικαστήριο, κατά περίπτωση, είτε εξαφανίζει εν όλω ή εν μέρει την πρωτόδικη απόφαση και δικάζει, κατά το μέρος που εξαφανίζει την απόφαση, το ένδικο βοήθημα, είτε τη μεταρρυθμίζει.

2. Αν η απόφαση εξαφανιστεί για έλλειψη αρμοδιότητας του πρωτοβάθμιου δικαστηρίου, η υπόθεση παραπέμπεται στο αρμόδιο δικαστήριο μόνο αν τούτο δεν υπάγεται στην περιφέρεια του δικαστηρίου που δίκασε την έφεση. Σε κάθε άλλη περίπτωση, η υπόθεση διακρατείται και εκδικάζεται από το εφετείο.

3. Το δευτεροβάθμιο δικαστήριο, αν ρητώς δεν ορίζεται στο νόμο διαφορετικά, εφαρμόζει το νόμο που ίσχυε όταν δημοσιεύτηκε η εκκαλούμενη απόφαση.

4. Αν κριθεί ορθό το διατακτικό αλλά εσφαλμένο το αιτιολογικό της πρωτόδικης απόφασης, το δευτεροβάθμιο δικαστήριο αντικαθιστά ή συμπληρώνει το αιτιολογικό και απορρίπτει την έφεση.

5. Με την απόφαση του δευτεροβάθμιου δικαστηρίου δεν μπορεί να καταστεί χειρότερη, σε σχέση με το διατακτικό της εκκαλουμένης, η θέση του εκκαλούντος, εκτός αν συντρέχει η περίπτωση της δεύτερης περιόδου της παρ.1 του προηγούμενου άρθρου.

'Αρθρο 99

Αναστολή εκτέλεσης

1. Η προθεσμία, καθώς και η άσκηση της έφεσης κατ' απόφασης που εκδόθηκε ύστερα από άσκηση αγωγής αναστέλλει την εκτέλεση της απόφασης.

2. Το ανασταλτικό αποτέλεσμα, αν ειδικώς δεν ορίζεται αλλιώς, διαρκεί ωστόσο δημοσιευτεί η οριστική απόφαση για την έφεση ή καταργηθεί κατά οποιονδήποτε τρόπο η κατ' έφεση δίκη.

'Αρθρο 100

Αντέφεση

1. Αν ασκηθεί έφεση, ο εφεσίβλητος μπορεί, και μετά την πάροδο της προθεσμίας της έφεσης, να ασκήσει αντέφεση, ακόμη και αν έχει αποδεχτεί την απόφαση ή παραιτηθεί από το δικόγραφο της έφεσης.

2. Με την αντέφεση μπορούν να προβληθούν όλοι οι λόγοι, οι οποίοι μπορούν να προβληθούν και με την έφεση, μόνο όμως μέσα στα όρια του μεταβιβαστικού αποτελέσματος της έφεσης.

3. Η αντέφεση ασκείται με δικόγραφο, το οποίο κατατίθεται στη γραμματεία του εφετείου. Κατά τα λοιπά εφαρμόζονται

αναλόγως όσα ισχύουν για την άσκηση της έφεσης. Ειδικώς, ως προς την επίδοση του δικογράφου στον αντίδικο, εφαρμόζονται αναλόγως όσα ορίζονται στην παρ. 2 του άρθρου 114.

4. Αν η έφεση απορριφθεί ως απαράδεκτη ή αν εκείνος που άσκησε την έφεση παραιτηθεί από αυτήν, απορρίπτεται και η αντέφεση. Στις περιπτώσεις αυτές, αν η αντέφεση έχει ασκηθεί μέσα στην προβλεπόμενη για τον αντεκαλούντα προθεσμία για άσκηση έφεσης, ισχύει ως αυτοτελής έφεση. Το παραδεκτό της αντέφεσης δεν επηρεάζεται αν η έφεση απορριφθεί για ουσιαστικούς λόγους.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Δ'

ΑΙΤΗΣΗ ΑΝΑΘΕΩΡΗΣΗΣ

Άρθρο 101

Προσβαλλόμενες αποφάσεις

Σε αναθεώρηση υπόκεινται μόνο τελεσίδικες ή ανέκκλητες αποφάσεις.

Άρθρο 102

Δικαίωμα άσκησης

1. Δικαίωμα να ασκήσουν αίτηση αναθεώρησης έχουν όσοι διατέλεσαν διάδικοι στη δίκη κατά την οποία εκδόθηκε η προσβαλλόμενη απόφαση εφόσον έχουν έννομο προς τούτο συμφέρον.

2. Η άσκηση από το ίδιο πρόσωπο νέας αίτησης αναθεώρησης επιτρέπεται μόνο για λόγο που προέκυψε μεταγενεστέρως, έστω και αν αφορά το ίδιο κεφάλαιο της απόφασης.

Άρθρο 103

Λόγοι

1. Η αναθεώρηση επιτρέπεται μόνο αν:

α) η προσβαλλόμενη απόφαση στηρίζεται σε ψευδή κατάθεση μάρτυρα ή δήλωση διαδίκου, σε ψευδή έκθεση πραγματογνώμονα ή σε πλαστά ή νοθευμένα έγγραφα και τα περιστατικά αυτά προκύπτουν από αμετάκλητη απόφαση ποινικού δικαστηρίου, ή

β) μετά την έκδοση της απόφασης περιήλθαν σε γνώση του διαδίκου που ζητά την αναθεώρηση κρίσιμα έγγραφα, τα οποία υπήρχαν πριν από τη δίκη, αλλά δεν γνώριζε την ύπαρξη τους, ή

γ) η προσβαλλόμενη απόφαση στηρίζεται σε απόφαση πολιτικού, ποινικού ή διοικητικού δικαστηρίου, η οποία ανατράπηκε αμετακλήτως μετά την τελευταία συζήτηση.

2. Λόγος αναθεώρησης, που μπορούσε να προβληθεί με έφεση, अपαραδέκτως προβάλλεται με αίτηση αναθεώρησης.

Άρθρο 104

Προθεσμία

1. Η προθεσμία για την άσκηση αίτησης αναθεώρησης είναι εξήντα (60) ημερών και αρχίζει:

α) στις περιπτώσεις α' και γ' της παρ. 1 του προηγούμενου άρθρου, αφότου καταστεί αμετάκλητη η σχετική δικαστική απόφαση, ενώ

β) στην περίπτωση β' των ίδιων παραγράφων και άρθρου, αφότου τα κρίσιμα έγγραφα περιήλθαν στην κατοχή εκείνου που ζητά την αναθεώρηση.

2. Αν τα γεγονότα της προηγούμενης παραγράφου συντελέστηκαν πριν από την επίδοση της προσβαλλόμενης απόφασης, η προθεσμία της αίτησης αναθεώρησης αρχίζει από την επίδοση της απόφασης.

Άρθρο 105

Απόφαση και ένδικα μέσα

1. Αν γίνει δεκτός λόγος αναθεώρησης, η προσβαλλόμενη απόφαση εξαφανίζεται και επακολουθεί νέα εξέταση της υπόθεσης μέσα στα όρια του λόγου αυτού.

2. Η απόφαση που εκδίδεται κατ' αναθεώρηση υπόκειται στα ίδια ένδικα μέσα στα οποία υπόκειται και η απόφαση που αναθεωρήθηκε.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Ε'

ΤΡΙΤΑΝΑΚΟΠΗ

Άρθρο 106

Δικαίωμα άσκησης

1. Τρίτος, ο οποίος βλάπτεται από απόφαση που εκδόθηκε σε δίκη μεταξύ άλλων, και ο οποίος δεν είχε ασκήσει παρέμβαση, μπορεί, εφόσον συντρέχει το έννομο συμφέρον που θα δικαιολογούσε την παρέμβασή του στη δίκη αυτήν, να ανακόψει την απόφαση.

2. Στερείται το δικαίωμα να ασκήσει τριτανακοπή ο τρίτος στον οποίο κοινοποιήθηκε, σύμφωνα με τα οριζόμενα στην παρ. 1 του άρθρου 114, το εισαγωγικό της δίκης δικόγραφο, με γνωστοποίηση της σχετικής δικασίμου.

3. Η τριτανακοπή στρέφεται κατά όλων των διαδίκων ανάμεσα στους οποίους εκδόθηκε η προσβαλλόμενη απόφαση.

Άρθρο 107

Προθεσμία

1. Η τριτανακοπή ασκείται μέσα σε προθεσμία εξήντα (60) ημερών, που αρχίζει είτε από την κοινοποίηση είτε από την πλήρη γνώση της προσβαλλόμενης απόφασης.

2. Σε καμία περίπτωση δεν μπορεί να ασκηθεί τριτανακοπή όταν έχουν περάσει τρία (3) χρόνια από τη δημοσίευση της απόφασης.

Άρθρο 108

Απόφαση

Όσα ορίζονται στο άρθρο 91 εφαρμόζονται αναλόγως και στην περίπτωση της τριτανακοπής.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΣΤ'

ΑΙΤΗΣΗ ΔΙΟΡΘΩΣΗΣ Ή ΕΡΜΗΝΕΙΑΣ

Άρθρο 109

Δικαίωμα άσκησης

1. Εκείνος που διατέλεσε διάδικος στη δίκη μπορεί, με αίτησή του προς το δικαστήριο, να ζητήσει:

α) τη διόρθωση της απόφασης που εκδόθηκε, αν σε αυτήν έχουν παρεισφρηθεί λογιστικά ή γραφικά λάθη ή το διατακτικό της διατυπώθηκε ελλιπώς ή ανακριβώς, ή

β) την ερμηνεία της, αν η διατύπωσή της είναι ασαφής και δημιουργεί αμφιβολίες.

2. Στην κατά την προηγούμενη παράγραφο διόρθωση μπορεί να προβεί το δικαστήριο και αυτεπαγγέλτως.

Άρθρο 110

Διαδικασία

1. Η αίτηση του διαδίκου πρέπει να αναφέρει με σαφήνεια τα λάθη για τα οποία ζητείται η διόρθωση ή τα αμφίβολα σημεία και τις ασάφειες για τις οποίες ζητείται η ερμηνεία.

2. Η αίτηση ασκείται με κατάθεση στη γραμματεία του δικαστηρίου, μέσα σε προθεσμία εξήντα (60) ημερών, η οποία αρχίζει από την επίδοση της απόφασης. Σε καμία, πάντως, περίπτωση δεν μπορεί να ασκηθεί αν έχουν περάσει τρία (3) χρόνια από τη δημοσίευση της απόφασης.

3. Η διαδικασία της αυτεπαγγέλτης διόρθωσης κινείται, μέσα στην προθεσμία της προηγούμενης παραγράφου, με πράξη του προέδρου του συμβουλίου ή του δικαστή που διευθύνει το δικαστήριο, με την οποία προσδιορίζονται τα λάθη και ορίζεται η δικασίμος.

4. Κατά τα λοιπά, εφαρμόζονται αναλόγως οι διατάξεις που ρυθμίζουν την εκδίκαση του ένδικου βοηθήματος ή μέσου, το οποίο προκάλεσε την έκδοση της απόφασης.

'Αρθρο 111

Συζήτηση και απόφαση

1. Ως προς τη συζήτηση στο ακροατήριο ισχύουν οι κοινές διατάξεις.
2. Η απόφαση με την οποία γίνεται η διόρθωση ή η ερμηνεία μνημονεύεται στο πρωτότυπο της αρχικής απόφασης και σημειώνεται στο βιβλίο δημοσίευσης των αποφάσεων, υπόκειται δε στα ένδικα μέσα που προβλέπονται για τη διορθούμενη ή ερμηνευόμενη.
3. Στα αντίγραφα ή στα αποσπάσματα της διορθούμενης ή ερμηνευόμενης απόφασης πρέπει απαραίτητως να σημειώνονται ο αριθμός και η χρονολογία δημοσίευσης της απόφασης που τη διορθώνει ή την ερμηνεύει.

ΕΝΑΤΟ ΤΜΗΜΑ

ΠΑΡΕΜΒΑΣΗ

'Αρθρο 112

Κύρια παρέμβαση

1. Αν τρίτος διεκδικεί ολικώς ή μερικώς το αντικείμενο της δίκης που εκκρεμεί ύστερα από άσκηση αγωγής, μπορεί να ασκήσει κύρια παρέμβαση.
2. Η άσκηση κύριας παρέμβασης έχει τα έννομα αποτελέσματα που έχει η άσκηση αγωγής.

'Αρθρο 113

Πρόσθετη παρέμβαση

1. Σε δίκη που εκκρεμεί ύστερα από άσκηση προσφυγής ή αγωγής, μπορεί να παρέμβει τρίτος, προς υποστήριξη του διαδίκου υπέρ του οποίου έχει έννομο συμφέρον να αποβεί η δίκη.
2. Ο παρεμβαίνων επιχειρεί όλες τις διαδικαστικές πράξεις που προβλέπει ο νόμος εφόσον δεν αντιτίθενται στο συμφέρον και τις πράξεις του διαδίκου υπέρ του οποίου παρεμβαίνει, έχει δε δικαίωμα να ασκήσει όλα τα ένδικα μέσα.
3. Παρέμβαση μπορεί να ασκηθεί το πρώτο και στην κατ' έφεση δίκη.

'Αρθρο 114

Κοινές διατάξεις

1. Στα πρόσωπα που, κατά τα προηγούμενα άρθρα, νομιμοποιούνται να ασκήσουν παρέμβαση, ανακοινώνεται η δίκη, με κοινοποίηση του εισαγωγικού δικογράφου και γνωστοποίηση της δικασίμου, από οποιονδήποτε διάδικο.
2. Η παρέμβαση ασκείται με ιδιαίτερο έγγραφο, το οποίο κατατίθεται στη γραμματεία του δικαστηρίου στο οποίο εκκρεμεί το σχετικό ένδικο βοήθημα ή μέσο και, με τη φροντίδα του παρεμβαίνοντος, επιδίδεται, με την ποινή του απαραδέκτου, σε κυρωμένο αντίγραφο, στους διαδίκους τριάντα (30) τουλάχιστον ημέρες πριν από τη συζήτηση. Κατά τα λοιπά εφαρμόζονται αναλόγως όσα ορίζονται στην παρ. 3 του άρθρου 126. Η παράλειψη της πιο πάνω επίδοσης καλύπτεται αν εκείνος προς τον οποίο αυτή έπρεπε να γίνει παρίσταται στο ακροατήριο και δεν αντιλέγει.
3. Οι διατάξεις για την ομοδικία, τη συνάφεια και το χωρισμό δικογράφων εφαρμόζονται αναλόγως και στην παρέμβαση.
4. Αποφάσεις, πράξεις και δικόγραφα που προβλέπεται ότι επιδίδονται στους διαδίκους, μετά την άσκηση της παρέμβασης επιδίδονται και στους παρεμβαίνοντες.

ΔΕΚΑΤΟ ΤΜΗΜΑ

ΟΜΟΔΙΚΙΑ - ΣΥΝΑΦΕΙΑ

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Α'

ΟΜΟΔΙΚΙΑ

'Αρθρο 115

Δυνητική

1. Περισσότεροι μπορούν, με το ίδιο δικόγραφο, να ασκήσουν κοινή προσφυγή κατά της ίδιας πράξης ή παράλειψης, εφόσον οι λόγοι που προβάλλουν στηρίζονται στην ίδια νομική και πραγματική βάση ή κοινή αγωγή, εφόσον συνδέονται με κοινό δικαίωμα ή τα δικαιώματά τους πηγάζουν από την ίδια νομική και πραγματική αιτία.
2. Κατά περισσότερων νομικών προσώπων δημοσίου δικαίου μπορεί να ασκηθεί κοινή προσφυγή, εφόσον η πράξη ή η παράλειψη του ενός έχει ενσωματωθεί στην πράξη ή την παράλειψη του άλλου ή κοινή αγωγή, εφόσον τα πρόσωπα αυτά συνδέονται με κοινή υποχρέωση ή οι υποχρεώσεις τους πηγάζουν από την ίδια νομική και πραγματική αιτία.
3. Η δυνητική ομοδικία δεν επηρεάζει τις ουσιαστικές έννομες σχέσεις των ομοδίκων. Οι διαδικαστικές πράξεις του ενός δεν ωφελούν ούτε βλάπτουν τους άλλους.
4. Κάθε ομόδικος έχει δικαίωμα, κατά χωρισμό του κοινού δικογράφου ως την πρώτη συζήτηση, να ασκήσει νέο ένδικο βοήθημα, οπότε ως χρονολογία άσκησής του θεωρείται εκείνη του κοινού δικογράφου.

'Αρθρο 116

Αναγκαστική

1. Περισσότεροι ομοδικούν αναγκαστικώς, εφόσον:
 - α) η διαφορά από τη φύση της επιδέχεται μόνο ενιαία ρύθμιση, ή
 - β) η ισχύς της απόφασης που θα εκδοθεί εκτείνεται, σύμφωνα με το νόμο, σε όλους τους ομοδίκους ή
 - γ) κατά το νόμο, συγκεκριμένο ένδικο βοήθημα μόνο από κοινού μπορεί να ασκηθεί από αυτούς ή κατ' αυτών, ή
 - δ) λόγω των συνθηκών της συγκεκριμένης διαφοράς, δεν είναι δυνατόν να υπάρξουν αντίθετες αποφάσεις.
2. Οι διαδικαστικές πράξεις κάθε αναγκαστικώς ομοδίκου, εφόσον ο νόμος που διέπει τη σχέση δεν ορίζει διαφορετικά, δεσμεύουν και τους λοιπούς αναγκαστικώς ομοδίκους. Για το κύρος όμως των πράξεων συμβιβασμού, αναγνώρισης, παραίτησης και συμφωνίας για διαιτησία, απαιτείται ομοφωνία όλων των αναγκαστικώς ομοδίκων.
3. Το δικαστήριο εκτιμά ελευθέρως τους τυχόν αντιφατικούς ισχυρισμούς των αναγκαστικώς ομοδίκων.

'Αρθρο 117

Προσεπικλήση των αναγκαστικώς ομοδίκων

Αν ορισμένοι, ως προς τους οποίους συντρέχουν οι προϋποθέσεις της αναγκαστικής ομοδικίας, δεν περιλαμβάνονται στο κοινό δικόγραφο, προσεπικαλούνται στη δίκη, με κοινοποίηση του εισαγωγικού δικογράφου και γνωστοποίηση της δικασίμου, από οποιονδήποτε ομόδικο, δεκαπέντε (15) τουλάχιστον ημέρες πριν από τη συζήτηση.

'Αρθρο 118

Συμμετοχή στη δίκη των αναγκαστικώς ομοδίκων

Ο κατά το προηγούμενο άρθρο προσεπικαλούμενος μετέχει στη δίκη με ειδικό δικόγραφο, το οποίο κατατίθεται στη γραμματεία του δικαστηρίου και επιδίδεται, σε κυρωμένο αντίγραφο, με τη φροντίδα του, στους άλλους διαδίκους, ως την προτεραία της συζήτησης.

'Αρθρο 119

Συνέπειες μη συμμετοχής στη δίκη των αναγκαστικώς ομοδίκων

Ο αναγκαστικώς ομόδικος ο οποίος, αν και προσεπικλήθηκε σύμφωνα με τα οριζόμενα στο άρθρο 117, δεν μετέσχε στη δίκη, θεωρείται ότι αντιπροσωπεύεται, κατά τη διάρκεια της, από όλους από κοινού τους λοιπούς αναγκαστικώς ομοδίκους που μετέχουν σε αυτήν. Αν δεν είχε προσεπικληθεί και δεν

είχε παρασταθεί κατά τη συζήτηση της υπόθεσης, έχει δικαίωμα να ασκήσει κατά της σχετικής απόφασης ανακοπή ερημοδικίας.

Άρθρο 120

Άσκηση ένδικων μέσων σε περίπτωση αναγκαστικής ομοδικίας

Αν ασκηθεί ένδικο μέσο από κάποιον ή κατά κάποιου από τους αναγκαστικώς ομοδικούς, εφαρμόζονται αναλόγως οι διατάξεις των άρθρων 117 - 119.

Άρθρο 121

Κοινές διατάξεις

1. Αν αρμόδιο καθ' ύλην είναι, ως προς άλλους μεν ομοδικούς το τριμελές, ως προς άλλους δε το μονομελές, το κοινό ένδικο βοήθημα εκδικάζεται από το τριμελές.

2. Το ένδικο βοήθημα, αν κατά την άσκησή του, δεν συντρέχουν οι κατά την παρ. 1 του άρθρου 115 και την παρ. 1 του άρθρου 116 προϋποθέσεις της ομοδικίας, απορρίπτεται ως προς όλους. Στην περίπτωση αυτήν, αν οι ίδιοι διάδικοι, μέσα σε προθεσμία εξήντα (60) ημερών από την προς αυτούς επίδοση της απορριπτικής απόφασης, ασκήσουν, χωριστά, νέα ένδικα βοηθήματα, ως χρονολογία άσκησης των νέων ένδικων βοηθημάτων θεωρείται εκείνη του κοινού δικογράφου.

3. Διαδικαστική πράξη ομοδικού, η οποία επηρεάζει την υφιστάμενη, κατά την άσκηση του κοινού ένδικου βοηθήματος, συνδρομή των κατά την παρ. 1 του άρθρου 115 και την παρ. 1 του άρθρου 116 προϋποθέσεων της ομοδικίας, έχει ως συνέπεια την απόρριψη του ένδικου βοηθήματος τούτου μόνο ως προς αυτόν.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Β'

ΣΥΝΑΦΕΙΑ

Άρθρο 122

1. Κοινό ένδικο βοήθημα μπορεί να ασκηθεί από τον ίδιο διάδικο για συναφείς πράξεις, παραλείψεις ή υλικές ενέργειες, εφόσον το δικαστήριο είναι ως προς όλες κατά τόπο αρμόδιο.

2. Συναφείς είναι οι πράξεις και οι παραλείψεις:

α) όταν στηρίζονται στην ίδια νομική πραγματική βάση ή

β) όταν η νομιμότητα της μιας ασκεί επιρροή στη νομιμότητα της άλλης.

3. Συναφείς είναι οι υλικές ενέργειες όταν συνδέονται ουσιασώς μεταξύ τους και οι αξιώσεις που απορρέουν από αυτές στηρίζονται στην ίδια νομική βάση.

4. Για τον καθορισμό του καθ' ύλην αρμόδιου δικαστηρίου εφαρμόζονται αναλόγως οι διατάξεις της παρ. 1 του άρθρου 121.

5. Αν δεν συντρέχουν, ως προς όλες τις πράξεις, παραλείψεις ή υλικές ενέργειες, οι προϋποθέσεις των παρ. 1-3 κατά περίπτωση, εφαρμόζονται αναλόγως όσα ορίζονται στην παρ. 2 του άρθρου 121.

6. Για το χωρισμό του κοινού δικογράφου εφαρμόζονται αναλόγως οι διατάξεις της παρ. 4 του άρθρου 115. Ο χωρισμός επιτρέπεται και στην περίπτωση που υπάρχει κατά τόπο αναρμοδιότητα του δικαστηρίου ως προς ορισμένες από τις συμπεριλαμβανόμενες πράξεις, παραλείψεις ή υλικές ενέργειες.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Γ'

ΟΜΟΔΙΚΙΑ ΚΑΙ ΣΥΝΑΦΕΙΑ

Άρθρο 123

Οι διατάξεις για την ομοδικία εφαρμόζονται και όταν το κοινό δικόγραφο αναφέρεται σε συναφείς πράξεις, παραλείψεις ή υλικές ενέργειες.

ΕΝΔΕΚΑΤΟ ΤΜΗΜΑ

ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΙΚΗ ΣΩΡΕΥΣΗ - ΣΥΝΕΚΔΙΚΑΣΗ

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Α'

ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΙΚΗ ΣΩΡΕΥΣΗ

Άρθρο 124

1. Περισσότερα ένδικα βοηθήματα ή μέσα μπορούν να σωρευθούν, κυρίως ή επικουρικώς, στο ίδιο εισαγωγικό της δίκης δικόγραφο αν συντρέχουν, ως προς αυτά, οι προϋποθέσεις του άρθρου 122, το οποίο και εφαρμόζεται αναλόγως.

2. Οι διατάξεις για την ομοδικία έχουν και στην περίπτωση αυτήν ανάλογη εφαρμογή.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Β'

ΣΥΝΕΚΔΙΚΑΣΗ

Άρθρο 125

Το δικαστήριο μπορεί να συνδικάζει περισσότερα ένδικα βοηθήματα ή μέσα όταν, ως προς αυτά, συντρέχουν οι προϋποθέσεις της ομοδικίας ή της συνάφειας.

ΔΩΔΕΚΑΤΟ ΤΜΗΜΑ

ΠΡΟΔΙΚΑΣΙΑ

Άρθρο 126

Άσκηση ένδικων βοηθημάτων και μέσων

1. Τα ένδικα βοηθήματα ασκούνται με δικόγραφο, το οποίο, μαζί με τρία αντίγραφα, κατατίθεται στη γραμματεία της κύριας έδρας του δικαστηρίου στο οποίο απευθύνεται. Κατ' εξαίρεση, στις φορολογικές εν γένει διαφορές, η κατάθεση των ένδικων βοηθημάτων γίνεται στην αρχή που εξέδωσε την προσβαλλόμενη πράξη ή που, παρά το νόμο, παρέλειψε την έκδοσή της, η οποία και είναι υποχρεωμένη να τα καταχωρεί σε ειδικό προς τούτο πρωτόκολλο ένδικων βοηθημάτων και, στη συνέχεια, να τα διαβιβάζει, χωρίς καθυστέρηση, στο δικαστήριο στο οποίο απευθύνονται.

2. Τα ένδικα μέσα ασκούνται με δικόγραφο, το οποίο, μαζί με τρία αντίγραφα, κατατίθεται στη γραμματεία της κύριας έδρας του δικαστηρίου που εξέδωσε την προσβαλλόμενη απόφαση.

3. Για την κατά τις προηγούμενες παραγράφους κατάθεση, συντάσσεται πράξη πάνω στο κατατιθέμενο δικόγραφο, η οποία διαλαμβάνει τη χρονολογία της κατάθεσης, το ονοματεπώνυμο του υπαλλήλου που το παρέλαβε και εκείνου που το κατέθεσε, καθώς και τον αριθμό καταχώρισής του στο οικείο βιβλίο ή στο ειδικό πρωτόκολλο κατάθεσης, κατά περίπτωση, υπογράφεται δε από τον υπάλληλο που το παραλαμβάνει, καθώς και από εκείνον που το καταθέτει.

4. Η γραμματεία, στην οποία κατατίθεται το ένδικο βοήθημα ή μέσο, το καταχωρεί στο τηρούμενο προς τούτο βιβλίο και σχηματίζει φάκελο, τον οποίο, σε περίπτωση έφεσης, διαβιβάζει στο δικαστήριο στο οποίο αυτή απευθύνεται.

5. Αν υπάρχει διαφορά, ως προς τη χρονολογία κατάθεσης του ένδικου βοηθήματος ή μέσου, ανάμεσα στην πράξη κατάθεσης και στο βιβλίο ή το πρωτόκολλο, επικρατεί η χρονολογία του βιβλίου ή του πρωτοκόλλου.

6. Η γραμματεία είναι υποχρεωμένη, αν το ζητήσει ο ενδιαφερόμενος, να του χορηγήσει κυρωμένο αντίγραφο του δικογράφου του ένδικου βοηθήματος ή μέσου που κατέθεσε, με την πάνω σε αυτό πράξη κατάθεσης.

Άρθρο 127

Ορισμός δικαίσιμου - Εγγαφή στο πινάκιο

1. Ο πρόεδρος του συμβουλίου ή ο δικαστής, που διευθύνει το δικαστήριο, με πράξη του πάνω στα κατά το προηγούμενο άρθρο δικόγραφα, ορίζει δικάσιμο. Ο ίδιος μπορεί, κατά τον ίδιο τρόπο, να ορίσει συντομότερη δικάσιμο από εκείνην που

όρισε αρχικά είτε αυτεπαγγέλτως είτε ύστερα από αίτηση οποιουδήποτε διαδίκου.

2. Οι υποθέσεις που προσδιορίζονται για κάθε δικάσιμο καταχωρούνται, στο πινάκιο που προβλέπεται από το π.δ. 402/1983, όπως εκάστοτε ισχύει, το οποίο και τηρείται από τη γραμματεία.

Άρθρο 128

Επίδοση δικογράφου και κλήσης

1. Αντίγραφο του δικογράφου που κατατέθηκε, με μνεία της χρονολογίας κατάθεσής του, επιδίδεται, με τη φροντίδα της γραμματείας, στους καθ' ύλην αρμοσίου, τριάντα (30) τουλάχιστον ημέρες πριν από τη δικάσιμο. Ειδικώς, αν πρόκειται για ένδικο βοήθημα που στρέφεται κατά πράξης οργάνου του Δημοσίου, με την οποία εγκρίθηκε πράξη νομικού προσώπου δημοσίου δικαίου, η επίδοση γίνεται και προς το νομικό πρόσωπο, καθίσταται δε διάδικος και αυτό.

2. Η γραμματεία φροντίζει, επίσης, ώστε να επιδοθούν κλήσεις προς τους διαδίκους για να παρασταθούν κατά τη συζήτηση της υπόθεσης στο ακροατήριο. Η κλήση αυτή επιδίδεται τριάντα (30) τουλάχιστον ημέρες πριν από τη δικάσιμο.

3. Η κατά την προηγούμενη παράγραφο κλήση μπορεί να γίνει και με προφορική ανακοίνωση της δικάσιμου από τη γραμματεία. Τούτο βεβαιώνεται με έγγραφο, που υπογράφεται από τον αρμόδιο υπάλληλο και από εκείνον προς τον οποίο έγινε η ανακοίνωση.

4. Οι προθεσμίες των προηγούμενων παραγράφων μπορούν, με πράξη του προέδρου του συμβουλίου ή του δικαστή, που διευθύνει το δικαστήριο, να συντέμνονται, εν πάση περιπτώσει όμως δεν μπορούν να γίνουν μικρότερες των δέκα (10) ημερών.

Άρθρο 129

Υποχρεώσεις της Διοίκησης

1. Το Δημόσιο και το νομικό πρόσωπο δημοσίου δικαίου προς τα οποία γίνονται οι κατά το προηγούμενο άρθρο επιδόσεις, έχουν υποχρέωση να αποστέλλουν στο δικαστήριο τον, κατά το άρθρο 149, διοικητικό φάκελο, με αναλυτική έκθεση απόψεων για τη διαφορά και, ειδικότερα, για τους προβαλλόμενους νομικούς και πραγματικούς ισχυρισμούς.

2. Η έκθεση με τον κατά την προηγούμενη παράγραφο διοικητικό φάκελο διαβιβάζονται στο δικαστήριο είκοσι (20) τουλάχιστον ημέρες πριν από τη δικάσιμο. Σε περίπτωση μη τήρησης της προθεσμίας αυτής, η αναβολή της συζήτησης είναι υποχρεωτική αν το ζητήσει εκείνος που έχει ασκήσει το ένδικο βοήθημα ή που έχει ασκήσει παρέμβαση.

3. Η, μετά την πρώτη αναβολή, παράλειψη της διαβίβασης ή η εκπρόθεσμη διαβίβαση προς το δικαστήριο των στοιχείων που μνημονεύονται στην παρ. 1, συνιστά ιδιαίτερο πειθαρχικό αδίκημα των αρμόδιων για την ενέργεια αυτή υπαλλήλων. Η σχετική πειθαρχική δίκη ασκείται σύμφωνα με τις διατάξεις για το πειθαρχικό δίκαιο κάθε κατηγορίας υπαλλήλων. Την άσκηση της πειθαρχικής δίωξης μπορεί να ζητήσει και ο πρόεδρος του δικαστηρίου ή του οικείου τμήματος, με έγγραφό του προς τον αρμόδιο Υπουργό ή τη διοίκηση του νομικού προσώπου δημοσίου δικαίου. Στην περίπτωση αυτήν, καθίσταται υποχρεωτική η άσκηση της δίωξης, η πειθαρχική δε απόφαση εκδίδεται το αργότερο μέσα σε έξι (6) μήνες από τη λήψη του εγγράφου για την άσκησή της και κοινοποιείται στον πρόεδρο του δικαστηρίου ή του οικείου τμήματος χωρίς υπαίτια καθυστέρηση.

Άρθρο 130

Πρόσβαση στα στοιχεία της δικογραφίας

1. Οι διάδικοι έχουν το δικαίωμα να λαμβάνουν γνώση όλων των στοιχείων της δικογραφίας. Επίσης δικαιούνται να λαμβάνουν, με δαπάνη τους: α) απλά ή επικυρωμένα αντίγραφα των εγγράφων που έχουν συνταχθεί επ' ευκαιρία της δίκης και βρίσκονται στη

δικογραφία και β) ύστερα από έγκριση του προέδρου του συμβουλίου ή του δικαστή, που διευθύνει το δικαστήριο, απλά αντίγραφα των εγγράφων που έχουν συνταχθεί από όργανα του δημόσιου τομέα και βρίσκονται, επίσης, στη δικογραφία. Ανάλογα δικαιώματα έχουν και οι τρίτοι οι οποίοι νομιμοποιούνται να ασκήσουν παρέμβαση.

2. Κατά την άσκηση των δικαιωμάτων της προηγούμενης παραγράφου, έχουν εφαρμογή οι διατάξεις των παραγράφων 3, 4, 5 και 7 του άρθρου 16 του ν. 1599/1986, όπως εκάστοτε ισχύουν.

Άρθρο 131

Πρόσθετοι λόγοι

1. Οι διάδικοι μπορούν να προβάλλουν, εκτός από τους λόγους οι οποίοι περιέχονται στο ένδικο βοήθημα ή μέσο που ασκήθηκε από αυτούς, και πρόσθετους λόγους. Το δικόγραφο των πρόσθετων λόγων κατατίθεται στη γραμματεία και, με τη φροντίδα του διαδίκου που το ασκεί, επιδίδεται σε κυρωμένο αντίγραφο στους άλλους διαδίκους δεκαπέντε (15) τουλάχιστον ημέρες πριν από την πρώτη συζήτηση.

2. Οι διατάξεις για την ομοδικία, τη συνάφεια και το χωρισμό δικογράφου εφαρμόζονται αναλόγως και στην περίπτωση των πρόσθετων λόγων.

ΔΕΚΑΤΟ ΤΡΙΤΟ ΤΜΗΜΑ

ΚΥΡΙΑ ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Α'

Η ΣΥΖΗΤΗΣΗ ΣΤΟ ΑΚΡΟΑΤΗΡΙΟ

Άρθρο 132

Έκθεμα

1. Η γραμματεία καταρτίζει για κάθε δικάσιμο έκθεμα, στο οποίο αναγράφονται, με τη σειρά του πινακίου, οι προς συζήτηση υποθέσεις. Το έκθεμα αναρτάται έξω από την αίθουσα συνεδριάσεων από την προηγούμενη της συνεδρίασης.

2. Δεν προκαλεί ακυρότητα της διαδικασίας η μη ανάρτηση του εκθέματος ή η μη μνεία σε αυτό συγκεκριμένης υπόθεσης.

Άρθρο 133

Συνεδρίαση

1. Ο δικαστής που προεδρεύει κατά τη συνεδρίαση κηρύσσει την έναρξη και τη λήξη της, προβαίνει στην προεκφώνηση και εκφώνηση των υποθέσεων που είναι γραμμένες στο πινάκιο, διευθύνει τη συζήτηση, έχει δε την ευθύνη για την τήρηση της ευταξίας και της ευπρέπειας κατά τη διάρκεια της συνεδρίασης.

2. Η συνεδρίαση αρχίζει με την προεκφώνηση των υποθέσεων από το πινάκιο, κατά τη σειρά της εγγραφής τους σε αυτό. Την προεκφώνηση ακολουθεί η εκφώνηση και η συζήτηση των υποθέσεων. Σε ειδική στήλη του πινακίου, ο δικαστής που προεδρεύει κατά τη συνεδρίαση σημειώνει, για κάθε περίπτωση, κατά μεν την προεκφώνηση, αν τυχόν η υπόθεση αναβάλλεται ή διαγράφεται, μετά δε την εκφώνηση και τη συζήτηση, αν οι διάδικοι παραστάθηκαν και πώς κατ' αυτήν, καθώς και ότι η υπόθεση συζητήθηκε.

3. Η προεκφώνηση και η εκφώνηση των υποθέσεων μπορούν, κατά την κρίση του δικαστή που προεδρεύει κατά τη συνεδρίαση, να διενεργηθούν συγχρόνως.

4. Ο δικαστής που προεδρεύει κατά τη συνεδρίαση μπορεί να επιβάλλει, σε βάρος προσώπου το οποίο θορυβεί ή εκδηλώνει ασέβεια ή ανυπακοή σε μέτρα που έχουν ληφθεί ή διαταγές που έχουν δοθεί ή το οποίο προκαλεί φθορά στην αίθουσα ή κατά οποιονδήποτε τρόπο παρακωλύει τη διαδικασία, εκλεκτικώς, είτε την αποβολή τούτου από το ακροατήριο ή και το δικαστικό κατάστημα είτε χρηματική ποινή από 10.000 έως 50.000 δραχμές είτε την κράτησή του για είκοσι τέσσερις (24) το πολύ ώρες. Τα ποσά της χρηματικής ποινής μπορούν

να αναπροσαρμόζονται με προεδρικά διατάγματα, που εκδίδονται ύστερα από πρόταση του Υπουργού Δικαιοσύνης.

5. Αν, κατά τη διάρκεια της συνεδρίασης, δικηγόρος θορυβεί ή δείχνει ανυπακοή έναντι του δικαστηρίου, μπορούν να του επιβληθούν από αυτό οι πειθαρχικές ποινές που προβλέπονται από τον Κώδικα των Δικηγόρων.

Άρθρο 134

Συζήτηση

1. Κατά τη συζήτηση των υποθέσεων, ο δικαστής που τη διευθύνει δίνει το λόγο και απευθύνει ερωτήσεις προς τους διαδίκους, τους νόμιμους αντιπροσώπους, τους εκπροσώπους και τους δικαστικούς πληρεξουσίους τους, αφαιρεί το λόγο και ζητά διευκρινίσεις από τα ίδια πρόσωπα, εξετάζει δε τους μάρτυρες, τους πραγματογνώμονες και τους διερμηνείς.

2. Κάθε μέλος του δικαστηρίου μπορεί, ύστερα από άδεια του δικαστή που διευθύνει τη συζήτηση, να απευθύνει ερωτήσεις προς τα πρόσωπα που αναφέρονται στην προηγούμενη παράγραφο. Ανάλογο δικαίωμα έχουν και οι δικαστικοί πληρεξούσιοι των διαδίκων, καθώς και οι ίδιοι οι διάδικοι, οι νόμιμοι αντιπρόσωποι ή οι εκπρόσωποι τους, όταν έχουν την, κατά το άρθρο 27, δικολογική ικανότητα.

3. Εξαιρετικώς, μπορεί να δοθεί ο λόγος προσωπικώς στους διαδίκους, τους νόμιμους αντιπροσώπους ή τους εκπροσώπους τους, ακόμη και αν δεν έχουν την, κατά το άρθρο 27, δικολογική ικανότητα, αν ο δικαστής που διευθύνει τη συζήτηση κρίνει ότι πρέπει, ως προς συγκεκριμένο θέμα, να αναπτύξουν προφορικώς τις απόψεις τους ή να δώσουν προς το δικαστήριο εξηγήσεις ή να απευθύνουν ερωτήσεις στα πρόσωπα που αναφέρονται στην παρ. 1.

4. Στα πολυμελή δικαστήρια, για θέματα που αφορούν την εφαρμογή των διατάξεων των προηγούμενων παραγράφων, επιτρέπεται η άμεση αναφορά στο δικαστήριο, το οποίο και αποφαινεται τελικώς.

Άρθρο 135

Μη παράσταση διαδίκου - Αναβολή της συζήτησης

1. Κατά την προεκφώνηση εξετάζεται αυτεπαγγέλτως αν έχουν κλητευτεί νόμιμα οι διάδικοι που δεν παρίστανται. Αν η κλήτευση είναι νόμιμη, η μη παράστασή τους δεν παρακωλύει την πρόοδο της διαδικασίας.

2. Η συζήτηση αναβάλλεται υποχρεωτικώς:

- α) αν κάποιος από τους διαδίκους που δεν παρίστανται δεν έχει κλητευτεί νόμιμα, ή
- β) αν το ζητήσει κάποιος από τους διαδίκους που, αν και παρίσταται, δεν έχει κλητευτεί νόμιμα.

3. Το δικαστήριο, αν συντρέχει σοβαρός λόγος, μπορεί, ύστερα από αίτηση διαδίκου ή και αυτεπαγγέλτως, να αναβάλει τη συζήτηση.

4. Σε κάθε περίπτωση αναβολής της συζήτησης, το δικαστήριο ορίζει νέα δικάσιμο, με σημείωση στο πινάκιο. Για τη νέα αυτή δικάσιμο κλητεύονται μόνο όσοι από τους διαδίκους απουσίαζαν κατά τη συνεδρίαση και δεν είχαν κλητευτεί νόμιμα.

Άρθρο 136

Διακοπή της παράστασης διαδίκου

1. Η διακοπή της παράστασης του διαδίκου μετά την έναρξη της συζήτησης δεν παρακωλύει την πρόοδο της διαδικασίας. Το ίδιο ισχύει και αν τούτο διαταχθεί κατ' εφαρμογή της διάταξης της παρ. 4 του άρθρου 133.

2. Ο διάδικος που δεν παραστάθηκε κατά την προεκφώνηση ή κατά την έναρξη της συζήτησης ή που διέκοψε την παράστασή του έχει δικαίωμα να παρασταθεί στη συνέχεια της συζήτησης.

3. Οι διατάξεις των προηγούμενων παραγράφων εφαρμόζονται αναλόγως και στις διαδικαστικές πράξεις που δεν ενεργούνται στο ακροατήριο.

Άρθρο 137

Συνεννόηση με αλλογλώσσους, κωφαλάλους κ.τ.λ.

1. Αν διάδικος, μάρτυρας ή πραγματογνώμονας αγνοεί την ελληνική γλώσσα, προσλαμβάνεται διερμηνέας, ο οποίος ορκίζεται ενώπιον του δικαστηρίου ότι θα αποδώσει ακριβώς όσα θα διαμειφθούν. Οι λόγοι του αποκλεισμού και της απαλλαγής των μαρτύρων ισχύουν και για το διερμηνέα.

2. Αν τα πρόσωπα της παρ. 1 είναι κουφοί, άλαλοι ή κωφάλαλοι, η συνεννόηση μαζί τους γίνεται εγγράφως. Τις απαντήσεις τους υπογράφει ο δικαστής που προεδρεύει κατά τη συνεδρίαση και περιλαμβάνονται, μαζί με τις αντίστοιχες ερωτήσεις, στο πρακτικό της συζήτησης. Αν τα πρόσωπα αυτά δεν είναι ικανά να απαντήσουν εγγράφως, προσλαμβάνεται κατάλληλος διερμηνέας, σύμφωνα με την παρ. 1.

Άρθρο 138

Υπομνήματα

1. Υπομνήματα των διαδίκων, για την ανάπτυξη των ισχυρισμών τους, κατατίθενται στη γραμματεία το αργότερο τρεις (3) εργάσιμες ημέρες μετά τη συζήτηση. Μέσα σε προθεσμία τριών (3) εργάσιμων ημερών από τη λήξη της παραπάνω προθεσμίας ο αντίδικος εκείνου που κατέθεσε το υπόμνημα μπορεί, με δικό του υπόμνημα, να αντικρούσει τις απόψεις που αναπτύχθηκαν με το υπόμνημα του αντιδίκου του.

2. Η γραμματεία βεβαιώνει στο σώμα του υπομνήματος την ημερομηνία της κατάθεσής του.

Άρθρο 139

Αξιόποινες πράξεις

Αν κατά τη συνεδρίαση ή κατά τη διενέργεια διαδικαστικής πράξης τελεστεί αξιόποινη πράξη, τούτο βεβαιώνεται στο σχετικό πρακτικό και διατάσσεται η σύλληψη του υπαιτίου, ο οποίος, αν πρόκειται για κακούργημα ή πλημμέλημα, παραπέμπεται στον αρμόδιο εισαγγελέα, προς τον οποίο αποστέλλεται και απόσπασμα του πρακτικού. Αν πρόκειται για παίσιαμα, η σύλληψη γίνεται μόνο για να βεβαιωθεί η ταυτότητα του υπαιτίου ή για να εισαχθεί αυτός σε δίκη.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Β'

ΔΙΑΚΟΠΗ ΚΑΙ ΕΠΑΝΑΛΗΨΗ ΤΗΣ ΔΙΚΗΣ

Άρθρο 140

Διακοπή

1. Η δίκη διακόπεται αν, κατά τη διάρκειά της και πριν από την τελευταία συζήτηση, αποβιώσει διάδικος ή νόμιμος αντιπρόσωπός του ή επέλθει στο πρόσωπό τους μεταβολή που να επηρεάζει την ικανότητά τους προς διενέργεια διαδικαστικών πράξεων. Σε περίπτωση ομοδικίας, η διακοπή αφορά μόνο το διάδικο στο πρόσωπο του οποίου ή του νόμιμου αντιπροσώπου του επήλθε η μεταβολή. Αν πρόκειται για αναγκαστική ομοδικία, ο λόγος διακοπής που συντρέχει ως προς έναν από τους ομοδίκους, επιφέρει τη διακοπή της δίκης ως προς όλους.

2. Η διακοπή επέρχεται αφότου γνωστοποιηθεί ο λόγος που την προκάλεσε. Η γνωστοποίηση διενεργείται είτε με κατάθεση σχετικού δικογράφου στο γραμματέα του δικαστηρίου είτε με προφορική δήλωση, στο ακροατήριο ή εκτός του ακροατηρίου κατά τη διενέργεια διαδικαστικής πράξης, από οποιονδήποτε έχει δικαίωμα να επαναλάβει τη δίκη ή από τον τελευταίο πληρεξούσιο δικηγόρο εκείνου στο πρόσωπο του οποίου συνέτρεξε ο λόγος της διακοπής.

3. Η κατά την προηγούμενη παράγραφο γνωστοποίηση πρέπει υποχρεωτικώς να συνοδεύεται από όλα τα έγγραφα τα αποδεικνύοντα το λόγο της διακοπής.

4. Αν ο λόγος της διακοπής γνωστοποιηθεί κατά τη διενέργεια διαδικαστικής πράξης, δεν προχωρεί η διενέργεια της πράξης αυτής και η υπόθεση εισάγεται στο ακροατήριο για να διαπιστωθεί η διακοπή της δίκης.

5. Η διαπίστωση από το δικαστήριο της διακοπής της δίκης ανακοινώνεται, στους διαδίκους που τυχόν δεν παραστάθηκαν κατά τη συζήτηση αυτή, με κοινοποίηση του σχετικού πρακτικού.

6. Κάθε διαδικαστική πράξη που έχει διενεργηθεί μετά τη διακοπή της δίκης και πριν από την επανάληψή της, τότε μόνο είναι άκυρη όταν, κατά την κρίση του δικαστηρίου, επήλθε σε διάδικο βλάβη, η οποία δεν μπορεί να επανορθωθεί αλλιώς παρά μόνο αν κηρυχθεί η ακυρότητα.

7. Αν οι μεταβολές της παρ. 1 επέλθουν σε εκπροσώπους νομικών προσώπων δημοσίου ή ιδιωτικού δικαίου ή σε δικαστικούς πληρεξουσίου, η δίκη δεν διακόπτεται.

Άρθρο 141

Επανάληψη της δίκης

1. Η δίκη που διακόπηκε επαναλαμβάνεται αν, μέσα σε εξήντα (60) ημέρες από τη συνεδρίαση κατά την οποία διαπιστώθηκε η διακοπή της, κάποιο από τα πρόσωπα που δικαιούνται να την επαναλάβουν υποβάλει, προς το γραμματέα του δικαστηρίου, δικόγραφο περιέχον σχετική δήλωση. Σε περίπτωση που εκκρεμεί αποδοχή κληρονομίας, η προθεσμία αυτή δεν αρχίζει πριν από την αποδοχή. Η δήλωση μπορεί να γίνει και προφορικά στο ακροατήριο κατά τη συνεδρίαση κατά την οποία διαπιστώθηκε η διακοπή της δίκης. Η κατά τις προηγούμενες περιόδους δήλωση δεν επιφέρει κανένα έννομο αποτέλεσμα αν, σε κάθε περίπτωση, δεν συνοδεύεται από κατάσταση με τα ονόματα και τις διευθύνσεις των τυχόν λοιπών προσώπων που έχουν επίσης δικαίωμα επανάληψης.

2. Αν η επανάληψη της δίκης γίνει ύστερα από δήλωση που υποβλήθηκε προφορικά στο ακροατήριο, κατά τα οριζόμενα στην προηγούμενη παράγραφο, μπορεί κατά την ίδια συνεδρίαση να προχωρήσει και η συζήτηση της υπόθεσης, αν, κατ' αυτήν, παρίστανται όλοι όσοι έχουν δικαίωμα να επαναλάβουν τη δίκη. Αλλιώς, η συζήτηση της υπόθεσης αναβάλλεται, ώστε να κλητευτούν και τα πρόσωπα αυτά.

3. Αν κανένα από τα πρόσωπα που δικαιούνται να επαναλάβουν τη δίκη δεν προβεί στις κατά την παρ. 1 ενέργειες, η δίκη επαναλαμβάνεται αυτοδικαίως. Προς τούτο ορίζεται νέα δικάσιμος ή νέα ημερομηνία για τη διενέργεια της διαδικαστικής πράξης, κατά τις οποίες και κλητεύονται όλοι οι διάδικοι. Αν δεν είναι δυνατή η ανεύρεση των προσώπων που δικαιούνται σε επανάληψη της δίκης, θέση κλήτευσης προς αυτούς επέχει η θυροκόλληση της πράξης ορισμού της νέας δικάσιμης ή της νέας ημερομηνίας διενέργειας της διαδικαστικής πράξης, η οποία γίνεται εξήντα (60) τουλάχιστον ημέρες πριν από αυτές, στο κατάστημα του δικαστηρίου και στην κατοικία του διαδίκου στο πρόσωπο του οποίου συνέτρεξε ο λόγος που επέφερε τη διακοπή ή στην κατοικία του νόμιμου αντιπροσώπου του.

4. Σε περίπτωση που, κατά τη νέα συζήτηση ή τη νέα διενέργεια της διαδικαστικής πράξης, δεν παρασταθούν, αν και είχαν κλητευτεί νόμιμα, τα πρόσωπα που δικαιούνται να επαναλάβουν τη δίκη αυτή:

α) αν είχε διακοπεί συνεπεία μεταβολής η οποία επήλθε στο πρόσωπο εκείνου που άσκησε το ένδικο βοήθημα ή μέσο ή του νόμιμου αντιπροσώπου του, καταργείται<M^ στην περίπτωση αυτή, το δικαστήριο μπορεί πάντως, εκτιμώντας τις περιστάσεις, πριν να κηρύξει τη δίκη καταργημένη, να αναβάλει αυτεπαγγέλτως για εύλογο χρόνο τη συζήτηση, ενώ

β) αν είχε διακοπεί συνεπεία μεταβολής που επήλθε στο πρόσωπο οποιουδήποτε από τους λοιπούς διαδίκους ή του νόμιμου αντιπροσώπου του, η δίκη προχωρεί κανονικά.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Γ'

ΚΑΤΑΡΓΗΣΗ ΤΗΣ ΔΙΚΗΣ

Άρθρο 142

Περιπτώσεις

1. Η δίκη καταργείται αν, πριν από το πέρας της τελευταίας συζήτησης:

α) εκλείψει το αντικείμενό της, ή

β) υποβληθεί παραίτηση από το ένδικο βοήθημα ή μέσο, ή

γ) συντρέξουν οι συνθήκες της περ. α' της παρ. 4 του προηγούμενου άρθρου.

2. Με την επιφύλαξη όσων ορίζονται στην παρ. 7 του άρθρου 143, η κατάργηση διαπιστώνεται με απόφαση του δικαστηρίου. Ως προς την απόφαση αυτή, μπορούν να τύχουν ανάλογης εφαρμογής οι διατάξεις της παρ. 6 του άρθρου 189 και της παρ. 3 του άρθρου 193.

Άρθρο 143

Παραίτηση

1. Η παραίτηση από ένδικο βοήθημα ή μέσο μπορεί να γίνει ως το πέρας της τελευταίας συζήτησης.

2. Η παραίτηση γίνεται:

α) με προφορική δήλωση, στο ακροατήριο, του διαδίκου ή του νόμιμου αντιπροσώπου ή του εκπροσώπου ή του δικαστικού πληρεξουσίου του,

β) με έγγραφη δήλωση του δικαστικού πληρεξουσίου του διαδίκου, η οποία κατατίθεται στη γραμματεία του δικαστηρίου,

γ) με έγγραφη δήλωση του ίδιου του διαδίκου ή του νόμιμου αντιπροσώπου ή του εκπροσώπου του, κατατιθέμενη στη γραμματεία του δικαστηρίου, η οποία περιλαμβάνεται είτε σε συμβολαιογραφικό είτε σε ιδιωτικό έγγραφο, εφόσον στην τελευταία περίπτωση η γνησιότητα της υπογραφής του δηλούντος βεβαιώνεται από οποιαδήποτε δημόσια, δημοτική ή κοινοτική αρχή.

3. Είναι ανίσχυρη η παραίτηση που γίνεται υπό όρο ή αίρεση.

4. Ανάκληση της παραίτησης δεν επιτρέπεται.

5. Αν η παραίτηση γίνει πριν από την έναρξη της πρώτης συζήτησης, δεν απαιτείται η συναίνεση του αντιδίκου.

6. Τα έννομα αποτελέσματα της παραίτησης επέρχονται αφούτου γίνει η προφορική, ή κατατεθεί η έγγραφη, δήλωση.

7. Αν η, κατά τις περιπτώσεις β' και γ' της παρ. 2, έγγραφη δήλωση παραίτησης κατατεθεί στη γραμματεία του δικαστηρίου πριν να οριστεί δικάσιμος, η παραίτηση γίνεται δεκτή με πράξη του προέδρου του συμβουλίου, ή του δικαστή, που διευθύνει το δικαστήριο, ο οποίος πάντως, αν αμφιβάλλει, μπορεί να εισαγάγει την υπόθεση ενώπιον του δικαστηρίου.

8. Κατά την παραίτηση από μέρους του Δημοσίου ή άλλου νομικού προσώπου δημοσίου δικαίου τηρούνται οι εκάστοτε ισχύουσες ειδικές διατάξεις.

ΔΕΚΑΤΟ ΤΕΤΑΡΤΟ ΤΜΗΜΑ

ΑΠΟΔΕΙΞΗ

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Α'

ΓΕΝΙΚΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ

Άρθρο 144

Αντικείμενο απόδειξης

1. Αντικείμενο απόδειξης είναι αμφισβητούμενα πραγματικά γεγονότα, τα οποία ασκούν ουσιώδη επιρροή στην έκβαση της δίκης.

2. Το δικαστήριο λαμβάνει υπόψη αυτεπαγγέλτως, και χωρίς να διατάζει απόδειξη, τα πραγματικά γεγονότα που είναι τόσο κοινώς γνωστά ώστε να μην υπάρχει εύλογη αμφιβολία ότι είναι αληθινά (πασίδηλα), καθώς και εκείνα που είναι γνωστά σε αυτό από προηγούμενη δικαστική του ενέργεια.

3. Τα διδάγματα της κοινής πείρας λαμβάνονται υπόψη, από το δικαστήριο, αυτεπαγγέλτως.

4. Το αλλοδαπό δίκαιο, το έθιμο και τα συναλλακτικά ήθη λαμβάνονται υπόψη αυτεπαγγέλτως, εφόσον είναι γνωστά στο δικαστήριο. Αν δεν είναι γνωστά, διατάσσεται η απόδειξή τους κατά τα οριζόμενα στο άρθρο 152.

Άρθρο 145

Βάρος απόδειξης

1. Κάθε διάδικος υποχρεούται να αποδείξει τα πραγματικά

γεγονότα που επικαλείται για να στηρίξει τους ισχυρισμούς του, εκτός αν ο νόμος που διέπει τη σχέση ορίζει διαφορετικά. Οι άλλοι διάδικοι έχουν το δικαίωμα να ανταποδείξουν.

2. Οι διάδικοι έχουν το δικαίωμα να επικαλούνται τα στοιχεία που προκύπτουν από τον, κατά το άρθρο 149, διοικητικό φάκελο.

3. Ο διάδικος κατά του οποίου αντιτάσσεται νόμιμο μαχητό τεκμήριο έχει το βάρος της ανατροπής του.

Άρθρο 146

Αποδεικτικά στοιχεία

Η απόδειξη στηρίζεται στα στοιχεία του, κατά το άρθρο 149, διοικητικού φακέλου, καθώς και σε εκείνα που προέκυψαν από την ενώπιον του δικαστηρίου αποδεικτική διαδικασία.

Άρθρο 147

Αποδεικτικά μέσα

1. Αποδεικτικά μέσα είναι:

- α) η αυτοψία,
- β) η πραγματογνωμοσύνη,
- γ) τα έγγραφα,
- δ) η ομολογία του ιδιώτη διαδίκου,
- ε) οι εξηγήσεις των διαδίκων,
- στ) οι μάρτυρες και
- ζ) τα δικαστικά τεκμήρια.

2. Είναι δυνατός ο αποκλεισμός ενός ή περισσότερων αποδεικτικών μέσων, αν τούτο ορίζει ρητώς ο νόμος που διέπει την ένδικη σχέση.

3. Τα αποδεικτικά μέσα που προσάγει και επικαλείται ένας διάδικος καθίστανται κοινά και για τους άλλους.

Άρθρο 148

Χρήση και εκτίμηση των αποδεικτικών μέσων

Το δικαστήριο χρησιμοποιεί τα αποδεικτικά μέσα κατά την κρίση του και τα εκτιμά ελευθέρως, αυτοτελώς ή σε συνδυασμό μεταξύ τους, εκτός αν ειδική διάταξη νόμου ορίζει διαφορετικά.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Β'

ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΟΣ ΦΑΚΕΛΟΣ

Άρθρο 149

1. Ο διοικητικός φάκελος, τον οποίο και υποχρεούται η Διοίκηση να διαβιβάζει, σύμφωνα με τα οριζόμενα στο άρθρο 129, στο δικαστήριο αποτελείται από τα, σχετικά με την ένδικη υπόθεση, στοιχεία.

2. Αν στο διοικητικό φάκελο δεν υπάρχουν, γιατί έχουν αποδεδειγμένως χαθεί, τα κατά την παρ. 1 στοιχεία, διατάσσεται η αναπαραγωγή τους. Αν αυτό είναι αδύνατον, διατάσσεται η απόδειξη του περιεχομένου τους με κάθε νόμιμο αποδεικτικό μέσο.

3. Ο διοικητικός φάκελος, με τη φροντίδα της γραμματείας του δικαστηρίου, επιστρέφεται στη Διοίκηση αμέσως μετά τη δημοσίευση της οριστικής απόφασης ή την κατ' άλλον τρόπο περάτωση της δίκης. Αν, στη συνέχεια, ασκηθεί ένδικο μέσο, η Διοίκηση υποχρεούται να διαβιβάσει εκ νέου το διοικητικό φάκελο προς το δικαστήριο στο οποίο αυτό εκκρεμεί, σύμφωνα με τα οριζόμενα στο άρθρο 129.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Γ'

ΑΠΟΔΕΙΚΤΙΚΗ ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ

Άρθρο 150

Προαπόδειξη

1. Τα έγγραφα και οι μαρτυρικές κατά το άρθρο 185 καταθέσεις πρέπει απαραίτητως να προσάγονται στο δικαστήριο ως την προηγούμενη ημέρα εκείνης κατά την οποία γίνεται η πρώτη συζήτηση της υπόθεσης. Η προσαγωγή τους σε μεταγενέστερη

συζήτηση επιτρέπεται μόνον όταν, κατά ειδικώς αιτιολογημένη κρίση του δικαστηρίου, η έγκαιρη προσαγωγή τους ήταν αδύνατη.

2. Η γραμματεία βεβαιώνει, στο σώμα των κατά την προηγούμενη παράγραφο αποδεικτικών μέσων, την ημερομηνία της προσαγωγής τους.

Άρθρο 151

Συμπληρωματική απόδειξη

Το δικαστήριο, με απόφασή του, μπορεί, αν το κρίνει αναγκαίο, να διατάζει, ύστερα από αίτηση διαδίκου ή και αυτεπαγγέλτως, τη συμπλήρωση των αποδείξεων με κάθε πρόσφορο κατά την κρίση του αποδεικτικό μέσο.

Άρθρο 152

Απόφαση για συμπληρωματική απόδειξη

1. Η απόφαση για συμπληρωματική απόδειξη λαμβάνεται είτε κατά τη συζήτηση στο ακροατήριο, οπότε και, διατυπούμενη συνοπτικά, καταχωρείται στα πρακτικά είτε μετά τη συζήτηση.

2. Με την απόφαση για τη διενέργεια συμπληρωματικής απόδειξης, ορίζονται:

α) το θέμα της απόδειξης,

β) ο διάδικος που φέρει το βάρος της,

γ) τα αποδεικτικά μέσα,

δ) ο τόπος και ο χρόνος διεξαγωγής, καθώς και ο χρόνος περάτωσης της.

3. Αν η συμπληρωματική απόδειξη διεξάγεται εκτός του ακροατηρίου, με την απόφαση της προηγούμενης παραγράφου ορίζεται και ο εισηγητής - δικαστής ενώπιον του οποίου, με την παρουσία γραμματέα, γίνεται η διεξαγωγή αυτή. Ως προς την εκτός του ακροατηρίου αυτοψία έχουν εφαρμογή οι διατάξεις της παρ. 1 του άρθρου 158.

4. Η απόφαση για τη συμπληρωματική απόδειξη επιδίδεται στους διαδίκους σύμφωνα με τα οριζόμενα στην παρ. 1 του άρθρου 195.

5. Ύστερα από έγγραφη αίτηση διαδίκου ή και αυτεπαγγέλτως, το δικαστήριο ή το οικείο τμήμα, ως συμβούλιο, μπορεί να μεταβάλει τον τόπο διεξαγωγής της συμπληρωματικής απόδειξης ή να παρατείνει το χρόνο περάτωσης της. Η αίτηση του διαδίκου υποβάλλεται στον πρόεδρο του δικαστηρίου ή του οικείου τμήματος. Η απόφαση που εκδίδεται επιδίδεται στους διαδίκους σύμφωνα με τα οριζόμενα στην προηγούμενη παράγραφο.

6. Αν η διεξαγωγή της συμπληρωματικής απόδειξης γίνει στο ακροατήριο, πράγμα που επιτρέπεται μόνον αν, κατά τη συζήτηση, παρίστανται όλοι οι διάδικοι και δεν αντιλέγουν, συντάσσεται πρακτικό, ενώ, σε κάθε άλλη περίπτωση, συντάσσεται έκθεση. Το πρακτικό, όπως και η έκθεση, επιδίδονται στους διαδίκους σύμφωνα με τα οριζόμενα στην παρ. 4.

Άρθρο 153

Συζήτηση μετά τη διεξαγωγή της απόδειξης

Μετά τη διεξαγωγή της συμπληρωματικής απόδειξης, αν αυτή διενεργήθηκε στο ακροατήριο, η συζήτηση της υπόθεσης συνεχίζεται κατά την ίδια δικάσιμο, εκτός αν το δικαστήριο κρίνει ότι συντρέχει λόγος που επιβάλλει, για τη μετά την απόδειξη συζήτηση, τον ορισμό νέας δικασίμου, ενώ, αν αυτή διενεργήθηκε εκτός του ακροατηρίου, ορίζεται νέα δικάσιμος για την περαιτέρω συζήτηση της υπόθεσης. Η νέα αυτή δικάσιμος ορίζεται είτε με την απόφαση που διατάζει την απόδειξη είτε με πράξη του προέδρου του συμβουλίου ή του δικαστή, που διευθύνει το δικαστήριο. Στην τελευταία αυτή περίπτωση, ως προς τον ορισμό της νέας δικασίμου, εφαρμόζονται αναλόγως όσα ορίζονται στο άρθρο 127.

Άρθρο 154

Συντηρητική απόδειξη

1. Ο πρόεδρος του συμβουλίου ή ο δικαστής, που διευθύνει

το δικαστήριο στο οποίο εκκρεμεί η υπόθεση, μπορεί, ύστερα από αίτηση διαδίκου, να διατάξει και πριν από τη συζήτηση απόδειξη, αν κρίνει ότι υπάρχει κίνδυνος να χαθεί αποδεικτικό μέσο ή να καταστεί δυσχερές η χρησιμοποίησή του ή να δυσχερανθεί η διαπίστωση υφιστάμενης πραγματικής κατάστασης.

2. Η αίτηση κατατίθεται στη γραμματεία και πρέπει, εκτός από τα στοιχεία του άρθρου 45, να αναφέρει το θέμα της απόδειξης, τα αποδεικτικά μέσα, καθώς και τους λόγους που δικαιολογούν τη λήψη του μέτρου. Ως προς τον ορισμό δικασίμου εφαρμόζονται αναλόγως όσα ορίζονται στο άρθρο 127. Οι λόγοι αρκεί να πιθανολογούνται, βάσει στοιχείων που προσκομίζονται με την αίτηση.

3. Κατά τα λοιπά ισχύουν αναλόγως οι διατάξεις των άρθρων 152 και 153, με τις εξής αποκλίσεις:

α) Η συζήτηση, καθώς και η διεξαγωγή, ορίζονται σε σύντομο χρόνο, ανάλογα με τον κίνδυνο.

β) Οι διάδικοι καλούνται δέκα (10) ημέρες πριν από τη συζήτηση ή τη διεξαγωγή, εκτός αν συντρέχουν ειδικοί λόγοι, οπότε η προθεσμία αυτή μπορεί να συντμηθεί. Οι σχετικές κλήσεις επιδίδονται από το διάδικο που ζήτησε να διαταχθεί η συντηρητική απόδειξη.

4. Σε περίπτωση διεξαγωγής της συντηρητικής απόδειξης εκτός της έδρας του δικαστηρίου, έχουν ανάλογη εφαρμογή οι διατάξεις του άρθρου 13.

5. Η συντηρητική απόδειξη έχει την ίδια αποδεικτική δύναμη με την κανονική απόδειξη, ακόμη και αν ο σχετικός κίνδυνος δεν επήλθε. Η κατανομή του βάρους της απόδειξης δεν επηρεάζεται από τη συντηρητική απόδειξη.

Άρθρο 155

Αναζήτηση στοιχείων - Εντολή επανελέγχου

1. Το δικαστήριο, με απόφασή του, μπορεί να ζητά, από κάθε δημόσια, δημοτική ή κοινοτική αρχή, καθώς και από κάθε νομικό ή φυσικό πρόσωπο, πληροφορίες και στοιχεία χρήσιμα για τη διάγνωση της υπόθεσης. Όλοι αυτοί έχουν την υποχρέωση να παρέχουν προς το δικαστήριο τις πληροφορίες και τα στοιχεία που τους ζητούνται, μέσα στην τασσόμενη με την απόφαση προθεσμία. Σε περίπτωση μη συμμόρφωσης, εφαρμόζονται αναλόγως οι διατάξεις του άρθρου 42.

2. Το δικαστήριο, με απόφασή του, μπορεί επίσης, όποτε το κρίνει αναγκαίο, να διατάζει τη διενέργεια επανελέγχου από μέρους της Διοίκησης. Η σχετική έκθεση για τον επανέλεγχο πρέπει να κατατίθεται στο δικαστήριο μέσα στην τασσόμενη με την απόφαση προθεσμία.

3. Οι κατά τις προηγούμενες παραγράφους αποφάσεις επιδίδονται στους διαδίκους σύμφωνα με τα οριζόμενα στην παρ. 1 του άρθρου 195.

4. Ως προς την παράταση της τασσόμενης με την απόφαση, κατά τις προηγούμενες παραγράφους, προθεσμίας, εφαρμόζονται αναλόγως τα οριζόμενα στην παρ. 5 του άρθρου 152.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Δ'

ΑΥΤΟΨΙΑ

Άρθρο 156

Σκοπός

1. Το δικαστήριο διατάζει αυτοψία όταν κρίνει ότι πρέπει να διαμορφώσει άμεση αντίληψη για το αντικείμενο της απόδειξης.

2. Εφόσον συντρέχει εξαιρετική ανάγκη, η διενέργεια της αυτοψίας μπορεί να ανατεθεί και σε άλλο δικαστήριο, σύμφωνα με τα οριζόμενα στο άρθρο 13 περ. α'.

Άρθρο 157

Σύμπραξη κατά τη διενέργεια - Κυρώσεις

1. Καθένας που έχει σχέση με το αντικείμενο της αυτοψίας, είτε είναι διάδικος είτε τρίτος, οφείλει να παρέχει στο δικαστήριο τη

δυνατότητα να το εξετάσει κατά τον τρόπο που αυτό κρίνει αναγκαίο και να διαπιστώσει, χωρίς να προκληθεί βλάβη, το είδος, τις ιδιότητες ή το περιεχόμενό του.

2. Ο κατά την παρ. 1 υπόχρεος και κάθε τρίτος που, με την απουσία του, την απόκρυψη του πράγματος που αποτελεί το αντικείμενο της αυτοψίας ή με οποιονδήποτε άλλο τρόπο, ματαιώνει ή παρεμποδίζει τη διεξαγωγή της υπόκειται, εκτός άλλων κατά την κείμενη νομοθεσία προβλεπόμενων κυρώσεων και στις κυρώσεις του άρθρου 42. Αν αυτός είναι ο διάδικος, προς απόδειξη ισχυρισμού του οποίου έχει διαταχθεί η αυτοψία, ο ισχυρισμός του, αν δεν αποδεικνύεται με άλλο αποδεικτικό μέσο, απορρίπτεται ως αναπρόδεικτος, ενώ αν είναι ο αντίδικός του, ο ισχυρισμός αυτός θεωρείται ότι έχει αποδειχθεί.

3. Το δικαστήριο ή ο εισηγητής - δικαστής που διεξάγει την αυτοψία μπορεί να απαλλάξει τα πρόσωπα της παρ. 1 από τις υποχρεώσεις τους, αν συντρέχουν σοβαροί λόγοι, τους οποίους τα πρόσωπα αυτά πρέπει να επικαλεστούν εγγράφως και να αποδείξουν πριν από τη διεξαγωγή. Αν πρόκειται για απόφαση του εισηγητή - δικαστή, το δικαστήριο μπορεί να την ανατρέψει, διατάζοντας και πάλι την αυτοψία.

Άρθρο 158

Διεξαγωγή

1. Κατ' απόκλιση από τα οριζόμενα στην παρ. 3 του άρθρου 152, η διεξαγωγή της αυτοψίας εκτός ακροατηρίου μπορεί να διενεργηθεί και από ολόκληρο το δικαστήριο.

2. Η κατά την παρ. 4 του άρθρου 152 επίδοση γίνεται και προς τον τρίτο κάτοχο του πράγματος, το οποίο αποτελεί το αντικείμενο της αυτοψίας.

3. Κατά τη διεξαγωγή της αυτοψίας, αν κριθεί σκόπιμο, μπορούν να ληφθούν φωτογραφίες ή άλλες απεικονίσεις, καθώς και να συνταχθούν σχεδιαγράμματα.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Ε'

ΠΡΑΓΜΑΤΟΓΝΩΜΟΣΥΝΗ

Άρθρο 159

Σκοπός - Απόφαση - Διορισμός πραγματογνώμονα

1. Το δικαστήριο, αν κρίνει ότι ανακύπτουν ζητήματα για τη διάγνωση των οποίων απαιτούνται ειδικές γνώσεις επιστήμης ή τέχνης, διατάζει πραγματογνωμοσύνη και διορίζει, για τη διεξαγωγή της, έναν ή περισσότερους πραγματογνώμονες.

2. Οι πραγματογνώμονες διορίζονται από τον κατάλογο πραγματογνώμωνων που, σύμφωνα με το άρθρο 371 του Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας, τηρείται στο πολιτικό δικαστήριο της έδρας του διοικητικού δικαστηρίου. Αν δεν υπάρχει κατάλογος ή δεν περιλαμβάνονται σε αυτόν πρόσωπα με ειδικές για το συγκεκριμένο αντικείμενο της πραγματογνωμοσύνης γνώσεις, το δικαστήριο διορίζει άλλα, κατάλληλα κατά την κρίση του, πρόσωπα, που έχουν τα, κατά τα άρθρα 372 και επόμενα του Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας, προσόντα εγγραφής στον κατά την προηγούμενη περίοδο κατάλογο πραγματογνώμωνων.

3. Στην απόφαση διορισμού, εκτός από τα στοιχεία της παρ. 2 του άρθρου 152, αναφέρονται το ονοματεπώνυμο, η διεύθυνση κατοικίας ή επαγγέλματος και η ιδιότητα των διοριζομένων ως πραγματογνώμωνων. Στην ίδια απόφαση, μπορεί να περιέχονται οδηγίες ή κατευθύνσεις που κρίνονται από το δικαστήριο απαραίτητες για τη διεξαγωγή της πραγματογνωμοσύνης.

4. Η κατά την παρ. 4 του άρθρου 152 επίδοση της απόφασης γίνεται και προς τους πραγματογνώμονες.

Άρθρο 160

Αποκλεισμός, εξαίρεση, απαλλαγή και αντικατάσταση πραγματογνώμονα

1. Οι λόγοι οι οποίοι ισχύουν για τον αποκλεισμό και την εξαίρεση των δικαστών ισχύουν αναλόγως και για τους

πραγματογνώμονες.

2. Οι πραγματογνώμονες μπορούν να ζητήσουν την απαλλαγή τους για τους ίδιους λόγους, καθώς και για κάθε σπουδαίο λόγο που τους παρεμποδίζει να διενεργήσουν την πραγματογνωμοσύνη. Αν ο πραγματογνώμονας είναι υπάλληλος φορέα που ανήκει στο δημόσιο τομέα, την απαλλαγή μπορεί να ζητήσει και η προϊστάμενή του αρχή.

3. Οι κατά τις παρ. 1 και 2 λόγοι πρέπει να προβληθούν πριν από την ορκοδοσία.

4. Η βασιμότητα των λόγων κρίνεται, σε πρώτο και τελευταίο βαθμό, από το δικαστήριο ή το οικείο τμήμα, ως συμβούλιο. Η σχετική αίτηση υποβάλλεται στον πρόεδρο του δικαστηρίου ή του οικείου τμήματος, η δε απόφαση επιδίδεται στους ενδιαφερομένους σύμφωνα με τα οριζόμενα στην παρ. 1 του άρθρου 195. Αν οι λόγοι κριθούν βάσιμοι, ορίζεται συγχρόνως ο αντικαταστάτης.

5. Το κατά την προηγούμενη παράγραφο δικαστήριο μπορεί, ύστερα από αίτηση διαδίκου ή και αυτεπαγγέλτως, να αντικαταστήσει τον πραγματογνώμονα αν κάποιος από τους λόγους της παρ. 1 ανακλύψει μετά την ορκοδοσία, καθώς και για αδυναμία ή αμέλεια κατά την εκτέλεση των καθηκόντων του.

Άρθρο 161

Καθήκοντα πραγματογνώμονα

1. Οι πραγματογνώμονες γνωμοδοτούν για τα θέματα που τους τίθενται από το δικαστήριο.

2. Η άσκηση των καθηκόντων του πραγματογνώμονα είναι υποχρεωτική.

3. Οι πραγματογνώμονες οφείλουν, πέρα από τα κύρια καθήκοντά τους, όταν καλούνται από το δικαστήριο, να παρευρίσκονται κατά τη διενέργεια άλλων διαδικαστικών πράξεων, καθώς και κατά τη μετά την απόδειξη συζήτηση της υπόθεσης, για την παροχή επεξηγήσεων ή πληροφοριών.

Άρθρο 162

Ορκοδοσία πραγματογνώμονα

Οι πραγματογνώμονες ορκίζονται, ενώπιον του δικαστηρίου που τους διόρισε ή του εισηγητή - δικαστή, ότι θα εκτελέσουν τα καθήκοντά τους με ευσυνειδησία, αντικειμενικότητα και εχεμύθεια. Κατά τα λοιπά, τηρείται ο τύπος του όρκου των μαρτύρων.

Άρθρο 163

Διεξαγωγή

1. Για τη διεξαγωγή της πραγματογνωμοσύνης, αν οι πραγματογνώμονες είναι περισσότεροι από ένας, συνέρχονται ύστερα από πρόσκληση οποιουδήποτε από αυτούς. Αλλιώς, συγκαλούνται από το δικαστήριο ή από τον εισηγητή - δικαστή.

2. Οι πραγματογνώμονες μπορούν:

α) να λαμβάνουν γνώση των στοιχείων της δικογραφίας και να λαμβάνουν απλά αντίγραφα των έγγραφων στοιχείων της τα οποία θεωρούν απαραίτητα για τη διεξαγωγή της πραγματογνωμοσύνης και

β) να ζητούν πληροφορίες από τους διαδίκους ή από τους φορείς που ανήκουν στο δημόσιο τομέα, να λαμβάνουν φωτογραφίες, απεικονίσεις ή εικόνες, να συντάσσουν σχεδιαγράμματα και να προβαίνουν σε κάθε αναγκαία ενέργεια.

3. Το δικαστήριο και ο εισηγητής - δικαστής, κατά τη διάρκεια της πραγματογνωμοσύνης, μπορούν να δίνουν οδηγίες σχετικές με τη διεξαγωγή της.

4. Οι διάδικοι μπορούν να υποβάλλουν προς τους πραγματογνώμονες υπομνήματα με τις απόψεις τους για το αντικείμενο της πραγματογνωμοσύνης, καθώς και κάθε άλλο συναφές με αυτό στοιχείο και να παρευρίσκονται κατά την εξέταση ή τη θεώρηση του αντικειμένου της.

Άρθρο 164

Έκθεση

1. Για τη διεξαγωγή και το συμπέρασμα της πραγματογνωμοσύνης,

οι πραγματογνώμονες συντάσσουν έκθεση, στην οποία αναφέρονται οι ενέργειες που έγιναν και η αιτιολογημένη γνώμη τους.

2. Η έκθεση υπογράφεται από όλους τους πραγματογνώμονες και κατατίθεται στη γραμματεία του δικαστηρίου. Για την κατάθεση συντάσσεται σχετική πράξη.

3. Αν η πραγματογνωμοσύνη διεξάγεται στο ακροατήριο, το δικαστήριο μπορεί να αρκестεί σε προφορική έκθεση, η οποία καταχωρείται στα πρακτικά.

Άρθρο 165

Δαπάνες - Αμοιβή πραγματογνώμονα

1. Οι δαπάνες της πραγματογνωμοσύνης και η αμοιβή των πραγματογνώμονων, η οποία για όλους από κοινού δεν μπορεί να υπερβαίνει την, κατά τις κείμενες ειδικές διατάξεις, αμοιβή του ενός προσαυξημένη κατά 50%, καθορίζονται από το δικαστήριο που διέταξε την πραγματογνωμοσύνη, με την οριστική του απόφαση. Ως προς τον καταλογισμό τους εφαρμόζονται οι διατάξεις του άρθρου 275.

2. Αν για τη διενέργεια της πραγματογνωμοσύνης απαιτούνται σημαντικές δαπάνες, το οικείο τμήμα του δικαστηρίου ως συμβούλιο, ύστερα από αίτηση του πραγματογνώμονα, που υποβάλλεται στον πρόεδρο του τμήματος και η οποία περιέχει λεπτομερώς τις απαιτούμενες δαπάνες, μπορεί, με απόφασή του μη υποκείμενη σε ένδικα μέσα, να προβεί στην προσωρινή εκκαθάριση και να διατάξει την ολική ή μερική προκαταβολή των δαπανών αυτών. Με την προκαταβολή των παραπάνω δαπανών επιβαρύνεται το Δημόσιο. Οι προκαταβαλλόμενες δαπάνες συμψηφίζονται κατά την, σύμφωνα με τα οριζόμενα στην επόμενη παράγραφο, οριστική εκκαθάριση και καταλογισμό των δαπανών στους διαδίκους.

3. Οι ειδικές διατάξεις των παρ. 1 και 2 του άρθρου 22 του ν.δ. 3693/1957, όπως εκάστοτε ισχύουν, εφαρμόζονται και ως προς την αμοιβή των πραγματογνώμονων.

Άρθρο 166

Κυρώσεις σε βάρος πραγματογνώμονα

Πραγματογνώμονας, που δεν εκτελεί τα κατά τις προηγούμενες διατάξεις καθήκοντά του, υπόκειται στις κυρώσεις του άρθρου 42 και δεν έχει δικαίωμα για αμοιβή ή αποζημίωση, ενώ δεν αποκλείεται και κάθε άλλη ευθύνη του, κατά την κείμενη νομοθεσία.

Άρθρο 167

Τεχνικοί σύμβουλοι

1. Αν το δικαστήριο αποφασίσει το διορισμό πραγματογνώμονα, κάθε διάδικος μπορεί να ορίσει, με δαπάνη του, έναν τεχνικό σύμβουλο, ο οποίος πρέπει να είναι πρόσωπο που έχει την ικανότητα να διοριστεί πραγματογνώμονας.

2. Ο ορισμός γίνεται με έγγραφη δήλωση του διαδίκου, η οποία κατατίθεται στη γραμματεία ή και προφορικώς στο δικαστήριο ή στον εισηγητή - δικαστή ενώπιον των οποίων διενεργείται η πραγματογνωμοσύνη. Για τον ορισμό, αναλόγως με την περίπτωση, συντάσσεται έκθεση ή πρακτικό, αντίστοιχα.

3. Οι τεχνικοί σύμβουλοι βοηθούν τους διαδίκους με τις τεχνικές γνώσεις τους, μπορούν δε να παρευρίσκονται σε όλες τις διαδικαστικές πράξεις στις οποίες είναι δυνατόν να παρευρίσκονται και οι πραγματογνώμονες, να λαμβάνουν γνώση της δικογραφίας και να λαμβάνουν απλά αντίγραφα των αναγκαίων για την επίτευξη του έργου τους εγγράφων.

4. Οι τεχνικοί σύμβουλοι μπορούν να υποβάλλουν εγγράφως ή να διατυπώνουν προφορικώς στο ακροατήριο, τις παρατηρήσεις τους για την έκθεση πραγματογνωμοσύνης, καθώς και να απευθύνουν ερωτήσεις στους πραγματογνώμονες κατά την ακροαματική διαδικασία.

Άρθρο 168

Απλές γνωμοδοτήσεις

Γνωμοδοτήσεις προσώπων τα οποία έχουν ειδικές γνώσεις

επιστήμης ή τέχνης, για ζητήματα που αφορούν εκκρεμή δική, τα οποία δεν αποτέλεσαν αντικείμενο πραγματογνωμοσύνης, λαμβάνονται υπόψη από το δικαστήριο εφόσον ειδική διάταξη νόμου δεν ορίζει διαφορετικά.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΣΤ'

ΕΓΓΡΑΦΑ

Άρθρο 169

Δημόσια και ιδιωτικά

1. Δημόσια είναι τα έγγραφα τα οποία έχουν συνταχθεί από δημόσιο όργανο.
2. Ιδιωτικά είναι όλα τα έγγραφα τα οποία δεν είναι δημόσια. Τα ιδιωτικά έγγραφα πρέπει πάντως να φέρουν την υπογραφή του συντάκτη ή, αν δηλώνεται αδυναμία υπογραφής, άλλο σημείο το οποίο τίθεται από το συντάκτη. Στην τελευταία αυτήν περίπτωση, το έγγραφο πρέπει να επικυρώνεται από συμβολαιογράφο ή άλλη δημόσια αρχή, οι οποίοι και βεβαιώνουν συγχρόνως ότι ο εκδότης δήλωσε αδυναμία υπογραφής.
3. Θεωρούνται επίσης έγγραφα, κατά τις διακρίσεις των προηγούμενων παραγράφων:
 - α) τα βιβλία των οποίων την τήρηση επιβάλλουν οι κείμενες διατάξεις και
 - β) οι φωτογραφικές ή κινηματογραφικές αναπαραστάσεις και κάθε άλλη απεικόνιση, καθώς και οι φωνοληψίες.

Άρθρο 170

Τύπος

Τα δημόσια και τα ιδιωτικά έγγραφα, τα οποία προσάγονται στο δικαστήριο, πρέπει να έχουν συνταχθεί κατά τους νόμιμους τύπους σύμφωνα με τις γενικές διατάξεις, ή, αν ο νόμος που διέπει τη σχέση απαιτεί ειδικό τύπο, κατά τον τύπο αυτόν.

Άρθρο 171

Αποδεικτική δύναμη

1. Τα δημόσια έγγραφα που έχουν συνταχθεί από το αρμόδιο όργανο και κατά τους νόμιμους τύπους αποτελούν πλήρη απόδειξη για όσα βεβαιώνεται σε αυτά, είτε ότι ενήργησε ο συντάκτης τους είτε ότι έγιναν ενώπιόν του, ως προς τα οποία είναι δυνατή η ανταπόδειξη μόνο εφόσον τα έγγραφα αυτά προσβληθούν ως πλαστά.
2. Η χρονολογία των ιδιωτικών εγγράφων καθίσταται βέβαιη για τους τρίτους μόνο όταν αυτά θεωρηθούν από συμβολαιογράφο ή από άλλον αρμόδιο κατά το νόμο δημόσιο υπάλληλο. Αλλιώς, ως βέβαιη χρονολογία τους θεωρείται εκείνη του θανάτου ενός από αυτούς που τα έχουν υπογράψει ή η χρονολογία του δημόσιου εγγράφου στο οποίο τυχόν μνημονεύεται κατά τα ουσιαστικά μέρη το περιεχόμενό τους ή εκείνη της επέλευσης γεγονότος που καθιστά κατ' ανάλογο τρόπο αναμφισβήτητη τη χρονολογία τους.
3. Κατά τα λοιπά το περιεχόμενο των δημόσιων εγγράφων, καθώς και όλο το περιεχόμενο των ιδιωτικών, εκτιμάται σύμφωνα με τα οριζόμενα στο άρθρο 148.
4. Οι εκθέσεις ελέγχου που συντάσσονται από φορολογικά όργανα έχουν, εκτός από τις αναφερόμενες σε αυτές πληροφορίες ή ομολογίες του ελεγχόμενου, την κατά την παρ. 1 αποδεικτική δύναμη.
5. Τα ιδιωτικά έγγραφα δεν αποδεικνύουν υπέρ εκείνου που τα συνέταξε, εκτός αν προσκομίζονται από τον αντίδικό του ή αν πρόκειται για τα βιβλία που αναφέρονται στην παρ. 3 του άρθρου 169.
6. Οι διατάξεις των προηγούμενων παραγράφων εφαρμόζονται μόνο εφόσον ο νόμος που διέπει τη σχέση δεν ορίζει διαφορετικά.

Άρθρο 172

Ξενόγλωσσα

Όλα τα έγγραφα που έχουν συνταχθεί σε ξένη γλώσσα

υποβάλλονται μαζί με μετάφραση, η οποία πρέπει να είναι επικυρωμένη από το Υπουργείο Εξωτερικών ή την πρεσβεία ή το προξενείο της ξένης χώρας στην Ελλάδα ή από αρμόδιο κατά το νόμο όργανο. Το δικαστήριο μπορεί, σε κάθε περίπτωση, να διατάξει μετάφραση από ειδικό μεταφραστή.

Άρθρο 173

Αντίγραφα

1. Το αντίγραφο του εγγράφου έχει την αποδεικτική δύναμη του πρωτοτύπου, αν η ακρίβειά του βεβαιώνεται από αρμόδιο προς τούτο υπάλληλο. Το δικαστήριο μπορεί, πάντως, να ζητήσει την προσαγωγή του πρωτοτύπου.
2. Το μη κυρωμένο κατά την προηγούμενη παράγραφο αντίγραφο εγγράφου δεν λαμβάνεται υπόψη, εκτός αν το δικαστήριο, από άλλα στοιχεία, πείθεται για την ακρίβειά του.

Άρθρο 174

Επίδειξη

1. Το δικαστήριο μπορεί, ύστερα από αίτηση διαδίκου ή και αυτεπαγγέλτως, να διατάξει την επίδειξη εγγράφου που βρίσκεται στην κατοχή διαδίκου, τρίτου ή οποιασδήποτε αρχής.
2. Αν για οποιονδήποτε σπουδαίο λόγο, η επίδειξη εγγράφου δεν μπορεί να γίνει στο ακροατήριο, το δικαστήριο μπορεί να διατάξει την επιτόπια επίδειξή του στον εισηγητή - δικαστή, ο οποίος συντάσσει γι' αυτήν έκθεση, στην οποία περιλαμβάνει το περιεχόμενο του εγγράφου ή επισυνάπτει αντίγραφό του.
3. Η κατά την παρ. 1 επίδειξη δεν είναι υποχρεωτική:
 - α) στην περίπτωση δημόσιου εγγράφου, αν, κατά βεβαίωση της αρχής που κατέχει το έγγραφο, τούτο αφορά απόρρητα του Κράτους σχετικά με την ασφάλεια και τις διεθνείς σχέσεις του ή άλλο κρατικό απόρρητο, ενώ
 - β) στην περίπτωση ιδιωτικού εγγράφου, αν ο κάτοχός του απαλλάσσεται, σύμφωνα με τις διατάξεις της παρ. 2 του άρθρου 183, από την υποχρέωση να εξεταστεί για το θέμα που αποτελεί αντικείμενο του εγγράφου ως μάρτυρας ή αν δικαιούται, σύμφωνα με τις κείμενες διατάξεις, να αρνηθεί την επίδειξή του.
4. Σε περίπτωση άρνησης ή παρακώλυσης επίδειξης εγγράφου εφαρμόζονται αναλόγως οι διατάξεις του άρθρου 42. Αν ο αρνούμενος ή παρακωλύων την επίδειξη είναι ο διάδικος προς απόδειξη ισχυρισμού του οποίου έχει αυτή διαταχθεί, ο ισχυρισμός του, αν δεν αποδεικνύεται με άλλο αποδεικτικό μέσο, απορρίπτεται ως αναπόδεικτος, ενώ, αν είναι ο αντίδικός του, ο ισχυρισμός αυτός θεωρείται ότι έχει αποδειχθεί.

Άρθρο 175

Απώλεια - Γνησιότητα

1. Αν έγγραφο χαθεί ή η ανάγνωσή του καταστεί αδύνατη, η ύπαρξη και το περιεχόμενό του μπορούν να αποδειχθούν με κάθε νόμιμο αποδεικτικό μέσο.
2. Αν αμφισβητείται η γνησιότητα της υπογραφής και γενικά το περιεχόμενο ιδιωτικού εγγράφου, το δικαστήριο αποφαίνεται παρεμπιπτόντως γι' αυτήν, κατά την κρίση του, την οποία συνάγει εκ των ενόντων, με βάση πληροφορίες και εξηγήσεις που μπορεί να ζητήσει από τον φερόμενο ως συντάκτη του εγγράφου. Μπορεί επίσης, αν το κρίνει αναγκαίο, να διατάξει την απόδειξη της γνησιότητας του εγγράφου με κάθε νόμιμο αποδεικτικό μέσο.
3. Αν πρόκειται για ξένο δημόσιο έγγραφο, το δικαστήριο μπορεί να το θεωρήσει γνήσιο και χωρίς απόδειξη, με βάση τις συντρέχουσες περιστάσεις. Προς το σκοπό αυτόν, είναι δυνατόν να αρκαστεί στην επικύρωσή του από το Υπουργείο Εξωτερικών ή από ελληνική πρεσβεία ή προξενείο.

Άρθρο 176

Προσβολή για πλαστότητα

1. Όποιος προσβάλλει έγγραφο ως πλαστό οφείλει, συγ-

χρόνως, να προσάγει και να επικαλείται τα στοιχεία στα οποία στηρίζει τον ισχυρισμό του.

2. Για την πλαστότητα αποφαίνεται παρεμπιπτόντως το δικαστήριο. Αν το έγγραφο είναι ουσιαστικά για τη διάγνωση της υπόθεσης και κατονομάζεται ο πλαστογράφος, εφόσον δε δεν πρόκειται για περίπτωση όπου για οποιονδήποτε νόμιμο λόγο αποκλείεται η ποινική δίωξη, μπορεί να ανασταλεί η πρόοδος της δίκης ως το τέλος της ποινικής, εκτός αν από την αναστολή κινδυνεύουν αμέσως τα συμφέροντα διαδίκου.

3. Η απόφαση για την αναστολή, όπως και εκείνη που δέχεται την πλαστότητα, διαβιβάζεται στον αρμόδιο εισαγγελέα, με έγγραφο του προέδρου του συμβουλίου ή του δικαστή, που διευθύνει το δικαστήριο.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Ζ'

ΟΜΟΛΟΓΙΑ

Άρθρο 177

1. Η ομολογία, από τον ιδιώτη διάδικο, επιβλαβών γι' αυτόν πραγματικών γεγονότων μπορεί να γίνει, η μεν δικαστική, εγγράφως ή προφορικά, ενώπιον του δικαστηρίου ή του εισηγητή - δικαστή, η δε εξώδικη κατά οποιονδήποτε άλλο τρόπο. Στην περίπτωση της, κατά την προηγούμενη περίοδο, προφορικής ομολογίας ενώπιον του δικαστηρίου ή του εισηγητή - δικαστή, η σχετική δήλωση καταχωρείται στα πρακτικά ή στην έκθεση, αντιστοίχως.

2. Η ομολογία, δικαστική ή εξώδικη, μπορεί να ανακληθεί για ουσιαστική πλάνη ως προς τα πράγματα, έως το πέρας της τελευταίας συζήτησης.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Η'

ΕΞΗΓΗΣΕΙΣ ΤΩΝ ΔΙΑΔΙΚΩΝ

Άρθρο 178

Το δικαστήριο, αν δεν καταστεί δυνατόν να διαμορφώσει πλήρη δικανική πεποίθηση με τα άλλα αποδεικτικά μέσα, μπορεί, ύστερα από αίτηση διαδίκου ή και αυτεπαγγέλτως, να ζητήσει, με προδικαστική απόφαση, την παροχή ανωμοτί εξηγήσεων ή πληροφοριών από τους ίδιους τους διαδίκους, τους νόμιμους αντιπροσώπους, τους εκπροσώπους ή τους δικαστικούς τους πληρεξουσικούς. Κατά τα λοιπά εφαρμόζονται αναλόγως οι διατάξεις των άρθρων 179 έως και 184, πλην της παρ. 2 περ. γ' του άρθρου 180 και της παρ. 2 του άρθρου 184.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Θ'

MARTYRES

Άρθρο 179

Εξέταση ενώπιον του δικαστηρίου ή του εισηγητή - δικαστή - Απόφαση

1. Το δικαστήριο μπορεί, ύστερα από πρόταση διαδίκου ή και αυτεπαγγέλτως, να διατάζει την εξέταση μαρτύρων είτε ενώπιόν του είτε ενώπιον του εισηγητή - δικαστή, αιτιολογώντας ειδικώς την ανάγκη της εξέτασής τους. Είναι δυνατόν να αποφασιστεί η εξέταση μάρτυρα ακόμη και αν αυτός έχει εξεταστεί σύμφωνα με τα οριζόμενα στο άρθρο 185.

2. Η απόφαση, εκτός από τα στοιχεία που προβλέπονται στις παρ. 2 και 3 του άρθρου 152, πρέπει να αναφέρει και το ονοματεπώνυμο, το επάγγελμα, καθώς και τη διεύθυνση της κατοικίας του μάρτυρα.

Άρθρο 180

Πρόταση του διαδίκου

1. Η πρόταση του διαδίκου για την εξέταση μάρτυρα γίνεται με το αρχικό ή το δικόγραφο των πρόσθετων λόγων, ή με ειδική αίτηση που κατατίθεται στη γραμματεία τουλάχιστον πέντε (5) ημέρες πριν από την πρώτη συζήτηση.

2. Στην πρόταση πρέπει:

α) να αναφέρονται το ονοματεπώνυμο, το επάγγελμα και η διεύθυνση της κατοικίας του μάρτυρα,

β) να προσδιορίζεται το θέμα για το οποίο θα γίνει η εξέταση και

γ) να βεβαιώνεται ότι δεν συντρέχει περίπτωση αποκλεισμού ή απαλλαγής του μάρτυρα, κατά τα οριζόμενα στο άρθρο 183.

3. Η πρόταση μπορεί να γίνει και προφορικά, κατά τη συζήτηση της υπόθεσης στο ακροατήριο, εφόσον κατ' αυτήν παρίστανται όλοι οι διάδικοι και δεν αντιλέγουν.

Άρθρο 181

Κλήση

1. Οι μάρτυρες καλούνται με πράξη του προέδρου του δικαστηρίου ή του οικείου τμήματος ή του εισηγητή - δικαστή, κατά περίπτωση, η οποία πρέπει να περιέχει τα κατά την παρ. 2 του άρθρου 179 στοιχεία.

2. Η πράξη επιδίδεται στους μάρτυρες και στους διαδίκους σύμφωνα με τα οριζόμενα στο άρθρο 195.

3. Σε εξαιρετικές περιπτώσεις, οι οποίες ανάγονται στην ιδιότητα ή στην κατάσταση του μάρτυρα, επιτρέπεται η εξέταση να γίνει, από τον εισηγητή - δικαστή, στην κατοικία ή στον τόπο της διαμονής του μάρτυρα. Για την εξέταση αυτήν καλούνται οι διάδικοι με ειδική πράξη του εισηγητή - δικαστή, η οποία επιδίδεται σε αυτούς σύμφωνα με τα οριζόμενα στην παρ. 2.

Άρθρο 182

Υποχρέωση μαρτυρίας - Κυρώσεις

1. Με την επιφύλαξη όσων ορίζονται στις διατάξεις του επόμενου άρθρου, η μαρτυρία ενώπιον του δικαστηρίου ή του εισηγητή - δικαστή είναι υποχρεωτική.

2. Αν ο μάρτυρας που έχει κληθεί νομίμως δεν εμφανιστεί αδικαιολογήτως ή αρνείται να ορκιστεί ή να καταθέσει, υπόκειται στις κυρώσεις του άρθρου 42.

Άρθρο 183

Αποκλεισμός - Απαλλαγή

1. Αποκλείεται να εξεταστούν ως μάρτυρες:

α) Όσοι, όταν συνέβη το προς απόδειξη πραγματικό γεγονός, δεν είχαν το λογικό ή το αισθητήριο για να το αντιληφθούν.

β) Όσοι κατέχουν αξίωμα ή ασκούν λειτουργήματα ή επάγγελμα, για όσα θέματα τους έχουν εμπιστευτεί λόγω της ιδιότητάς τους αυτής, εφόσον η φύση των θεμάτων τούτων, σύμφωνα με τις κείμενες διατάξεις, επιβάλλει την εχεμύθεια. Ο αποκλεισμός αυτός μπορεί να αρθεί αν το επιτρέψουν, τόσο εκείνος που τους εμπιστεύτηκε το σχετικό θέμα, όσο και αυτός τον οποίο αφορά το αντίστοιχο απόρρητο. Η άρση αυτή του αποκλεισμού δεν ισχύει αν πρόκειται για κληρικούς, ως προς τα θέματα που τους έχουν εμπιστευτεί κατά την εξομολόγηση. Αν πρόκειται για υπαλλήλους του Δημοσίου ή άλλου νομικού προσώπου δημοσίου ή ιδιωτικού δικαίου, ο αποκλεισμός μπορεί να αρθεί μόνο ύστερα από σχετική έγγραφη άδεια του οικείου Υπουργού ή του αρμόδιου οργάνου του νομικού προσώπου.

γ) Οι συγγενείς του ιδιώτη διαδίκου εξ αίματος ή εξ αγχιστείας έως και τον τρίτο βαθμό, κατευθείαν ή εκ πλαγίου, οι σύζυγοι και αν ακόμη έπαυσε να υφίσταται ο γάμος, καθώς και οι μνηστευμένοι.

δ) Πρόσωπα που είναι δυνατόν να έχουν οποιοδήποτε συμφέρον από την έκβαση της δίκης.

2. Απαλλάσσονται από την υποχρέωση και έχουν το δικαίωμα να αρνηθούν να εξεταστούν ως μάρτυρες:

α) Τα πρόσωπα που αναφέρονται στην περ. β' της προηγούμενης παραγράφου, για όσα θέματα περιήλθαν σε γνώση τους κατά την άσκηση του αξιώματος ή του λειτουργήματος ή του επαγγέλματός τους ή συνιστούν επαγγελματικό ή καλλιτεχνικό τους απόρρητο.

β) Όσοι καλούνται να καταθέσουν για ζητήματα τα οποία είναι δυνατόν να προκαλέσουν την ποινική δίωξη ή θίγουν

την τιμή των ιδίων, των συζύγων τους ή συγγενών τους εξ αίματος έως το δεύτερο βαθμό.

3. Πριν από την εξέταση του μάρτυρα, ελέγχεται αν συντρέχει λόγος αποκλεισμού του. Τη συνδρομή λόγου απαλλαγής του οφείλει να επικαλεστεί ο ίδιος ο μάρτυρας.

4. Αν συντρέχει λόγος αποκλεισμού ή απαλλαγής του μάρτυρα, ο εισηγητής - δικαστής, ο ειρηνοδίκης ή ο συμβολαιογράφος δεν προχωρεί στην εξέτασή του. Το δικαστήριο, αν κρίνει αντιθέτως, διατάζει την εξέταση του μάρτυρα κατά την ενώπιόν του διαδικασία.

5. Αν διαπιστωθούν οι λόγοι αποκλεισμού ή γίνει επίκληση των λόγων απαλλαγής, κατά τη διεξαγωγή έχουν ανάλογη εφαρμογή οι διατάξεις των προηγούμενων παραγράφων.

6. Κάθε διάδικος μπορεί να ζητήσει την εξαίρεση του μάρτυρα αν στο πρόσωπό του συντρέχει λόγος αποκλεισμού κατά τα οριζόμενα στην παρ. 1. Στην περίπτωση αυτήν, οφείλει να αποδείξει, ενώπιον του δικαστηρίου ή του εισηγητή - δικαστή, τη συνδρομή του λόγου τούτου.

7. Όσοι δεν έχουν συμπληρώσει το 14ο έτος της ηλικίας τους ή έχουν στερηθεί τα πολιτικά τους δικαιώματα λόγω ποινικής καταδίκης, εξετάζονται, αν η μαρτυρία τους κριθεί αναγκαία, χωρίς να δώσουν όρκο.

Άρθρο 184

Διεξαγωγή εξέτασης

1. Οι μάρτυρες καταθέτουν για πραγματικά γεγονότα που αντιλήφθηκαν με τις δικές τους αισθήσεις ή που γνωρίζουν από διηγήσεις άλλων. Στην τελευταία περίπτωση, οφείλουν να δηλώνουν το πρόσωπο από το οποίο πληροφορήθηκαν όσα καταθέτουν.

2. Πριν από την εξέταση, ο μάρτυρας οφείλει να ορκιστεί, σύμφωνα με τα οριζόμενα στο άρθρο 408 του Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας, όπως εκάστοτε ισχύει.

3. Κάθε μάρτυρας εξετάζεται προφορικά και χωριστά από τους άλλους.

4. Το δικαστήριο μπορεί να αποβάλει το μάρτυρα, πριν από την εξέταση ή κατά τη διάρκειά της, αν κρίνει ότι η διανοητική του κατάσταση αποκλείει την ικανότητά του για μαρτυρία, ενώ ο εισηγητής - δικαστής, ο ειρηνοδίκης ή ο συμβολαιογράφος, προβαίνει στην εξέτασή του, εκθέτοντας συγχρόνως τις σχετικές με τη διανοητική αυτή κατάσταση παρατηρήσεις του.

5. Οι διάδικοι μπορούν να υποβάλλουν ερωτήσεις στο μάρτυρα ύστερα από άδεια αυτού που διεξάγει την εξέταση.

6. Εξέταση μάρτυρα σε αντιπαράσταση με άλλο μάρτυρα ή διάδικο επιτρέπεται να γίνει μόνο ενώπιον του δικαστηρίου ή του εισηγητή - δικαστή.

7. Όσα έγιναν κατά τη διεξαγωγή, καθώς και η κατάθεση του μάρτυρα, καταχωρούνται στο πρακτικό ή την έκθεση, κατά περίπτωση.

Άρθρο 185

Κατάθεση κατά την προδικασία

1. Οι μαρτυρικές καταθέσεις τις οποίες προσάγουν οι διάδικοι προαποδεικτικώς λαμβάνονται ενόρκως, σύμφωνα με τα οριζόμενα στις παρ. 1 και 2 του άρθρου 184, ενώπιον του ειρηνοδίκη ή συμβολαιογράφου της έδρας του δικαστηρίου ή της κατοικίας του μάρτυρα.

2. Ο διάδικος που επιδιώκει τη λήψη μαρτυρικής κατάθεσης κατά τα οριζόμενα στην προηγούμενη παράγραφο επιδίδει, δέκα (10) τουλάχιστον ημέρες από την κατάθεση, στους λοιπούς διαδίκους, κλήση, η οποία αναφέρει το ένδικο βοήθημα ή μέσο που αφορά η κατάθεση, τόπο, ημέρα και ώρα διεξαγωγής της, το ονοματεπώνυμο, το επάγγελμα και τη διεύθυνση της κατοικίας του μάρτυρα, καθώς και το θέμα της κατάθεσης.

3. Κατά την κατάθεση του μάρτυρα παρίστανται, εφόσον το επιθυμούν, οι διάδικοι και μπορούν να απευθύνουν ερωτήσεις προς αυτόν.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Ι'

ΔΙΚΑΣΤΙΚΑ ΤΕΚΜΗΡΙΑ

Άρθρο 186

Το δικαστήριο μπορεί να συνάγει συμπεράσματα για πραγματικά γεγονότα, από άλλα πραγματικά γεγονότα που έχουν ήδη αποδειχθεί.

ΔΕΚΑΤΟ ΠΕΜΠΤΟ ΤΜΗΜΑ

ΑΠΟΦΑΣΗ ΚΑΙ ΠΡΑΚΤΙΚΑ

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Α'

ΑΠΟΦΑΣΗ

Άρθρο 187

Οριστική και μη οριστική

1. Η απόφαση με την οποία επιλύεται από το δικαστήριο η διαφορά (οριστική απόφαση) δεν ανακαλείται.

2. Κάθε άλλη απόφαση του δικαστηρίου που εκδίδεται, είτε για τη συμπλήρωση του αποδεικτικού υλικού είτε για την εν γένει πρόοδο της δίκης (μη οριστική απόφαση), μπορεί να ανακληθεί εν όλω ή εν μέρει.

Άρθρο 188

Λήψη

1. Η απόφαση λαμβάνεται από το δικαστή ή τους δικαστές που μετείχαν στη σύνθεση του δικαστηρίου κατά τη συζήτηση της υπόθεσης.

2. Στα πολυμελή δικαστήρια, η απόφαση λαμβάνεται ύστερα από διάσκεψη, που αρχίζει με την εισήγηση και καταλήγει στην ψηφοφορία. Τη διάσκεψη διευθύνει ο δικαστής που είχε προεδρεύσει κατά τη συζήτηση της υπόθεσης.

3. Κατά την ψηφοφορία, πρώτος ψηφίζει ο εισηγητής και ύστερα οι λοιποί δικαστές κατά σειρά, από το νεότερο στον αρχαιότερο.

4. Αν υπάρξει διαφωνία κατά την ψηφοφορία, επικρατεί η γνώμη της πλειοψηφίας.

5. Σε περίπτωση ισοψηφίας, η υπόθεση ανασυζητείται.

Στην ανασυζήτηση μετέχουν και οι δύο αρχαιότεροι, ύστερα από εκείνον που είχε προεδρεύσει, δικαστές που υπηρετούν στο δικαστήριο. Αν τούτο δεν είναι εφικτό, ακολουθείται η ισχύουσα διαδικασία αναπλήρωσης δικαστών. Αν κατά τη νέα ψηφοφορία σχηματιστούν περισσότερες από δύο γνώμες, εκείνοι που ακολουθήσαν την ασθενέστερη γνώμη προσχωρούν σε μία από τις επικρατέστερες. Σε περίπτωση ισοψηφίας των ασθενέστερων γνώμων, γίνεται ψηφοφορία για να αποκλειστεί η μία από αυτές και τότε εκείνος που την είχε ακολουθήσει προσχωρεί σε μία από τις άλλες γνώμες, ωστόσο σχηματιστεί, κατά τα παραπάνω, πλειοψηφία.

Άρθρο 189

Κατάρτιση, έκδοση και δημοσίευση - Μειοψηφία

1. Ο εισηγητής συντάσσει σχέδιο της απόφασης, το οποίο περιλαμβάνει το ιστορικό, το σκεπτικό και το διατακτικό, σύμφωνα με τα οριζόμενα στο επόμενο άρθρο. Το σχέδιο υπογράφεται, στις πολυμελείς συνθέσεις, από τον εισηγητή και τον πρόεδρο, ενώ στις μονομελείς, από το δικαστή που δίκασε την υπόθεση. Στο σχέδιο, αν πρόκειται για πολυμελές δικαστήριο, τίθεται και η χρονολογία της διάσκεψης.

2. Η γνώμη της μειοψηφίας, καθώς και το όνομα του δικαστή που μειοψήφησε, μνημονεύονται στην απόφαση, καταχωρούνται δε σε ειδικό πρακτικό, σύμφωνα με όσα ορίζονται στην παρ. 3 του άρθρου 93 του Συντάγματος.

3. Η απόφαση δημοσιεύεται από το σχέδιο, απαγγέλλεται δε σε δημόσια συνεδρίαση του δικαστηρίου.

4. Για υποθέσεις που δεν συζητήθηκαν στην κύρια έδρα του δικαστηρίου, η δημοσίευση μπορεί να γίνει και στην κύρια έδρα του.

5. Το σχέδιο της απόφασης φυλάσσεται στη δικογραφία.

6. Οι αποφάσεις που αφορούν τη διεξαγωγή της συζήτησης, αν στον Κώδικα δεν ορίζεται διαφορετικά, λαμβάνονται στην έδρα, διατυπώνονται δε συνοπτικά στο πρακτικό και δημοσιεύονται κατά την ίδια συνεδρίαση.

Άρθρο 190

Περιεχόμενο πρωτοτύπου

Το πρωτότυπο της απόφασης απαρτίζεται από τα εξής μέρη:

α) το εισαγωγικό, στο οποίο αναφέρεται ο αύξων αριθμός και το έτος δημοσίευσής της, το δικαστήριο και το τμήμα που την εξέδωσε, η σύνθεση του δικαστηρίου, ο εισηγητής - δικαστής, ο χρόνος και ο τόπος της συζήτησης και ότι αυτή έγινε σε δημόσια συνεδρίαση, το είδος του ένδικου βοηθήματος ή μέσου που έχει ασκηθεί, τα ονοματεπώνυμα και οι διευθύνσεις των διαδίκων, των νόμιμων αντιπροσώπων ή εκπροσώπων τους, τα ονοματεπώνυμα των δικαστικών τους πληρεξουσίων, καθώς και η παράσταση ή όχι των διαδίκων στο ακροατήριο,

β) το ιστορικό, στο οποίο περιγράφεται το αντικείμενο της δίκης και μνημονεύονται τα αιτήματα των διαδίκων, η πορεία της υπόθεσης, καθώς και η πληρωμή των τελών, του παραβόλου και του δικαστικού ενσήμου όπου απαιτούνται,

γ) το σκεπτικό, στο οποίο εκτίθενται οι σκέψεις που οδήγησαν το δικαστήριο στη διατύπωση της κρίσης του,

δ) το διατακτικό, το οποίο περιλαμβάνει την απόφαση του δικαστηρίου για την εν όλω ή εν μέρει παραδοχή ή απόρριψη του ένδικου βοηθήματος ή μέσου και των επί μέρους αιτημάτων των διαδίκων, καθώς και για την τύχη του παραβόλου και την επιδίκαση της δικαστικής δαπάνης, όπου προβλέπονται, και

ε) το τελικό, στο οποίο μνημονεύονται ο τόπος και ο χρόνος όπου έγινε η διάσκεψη και δημοσιεύτηκε η απόφαση και τίθενται οι κατά το επόμενο άρθρο υπογραφές των δικαστών και του γραμματέα.

Άρθρο 191

Υπογραφή του πρωτοτύπου

Το πρωτότυπο της απόφασης υπογράφεται από τον πρόεδρο, τον εισηγητή και το γραμματέα της έδρας, και, στις μονομελείς συνθέσεις, από το δικαστή και το γραμματέα. Αν η δημοσίευση της απόφασης γίνει με άλλη σύνθεση του δικαστηρίου, υπογράφεται και από τον πρόεδρο ή το δικαστή, κατά περίπτωση, και το γραμματέα της σύνθεσης αυτής.

Άρθρο 192

Ανυπόστατη

1. Η δικαστική απόφαση είναι ανυπόστατη:

α) αν πρόσωπο το οποίο μετείχε στο δικαστήριο που την εξέδωσε δεν είχε τη δικαστική ιδιότητα, ή

β) αν το δικαστήριο που την εξέδωσε δεν είχε την προς τούτο δικαιοδοσία, ή

γ) αν αυτή δεν δημοσιεύτηκε, ή

δ) αν εκδόθηκε κατ' ανύπαρκτου φυσικού ή νομικού προσώπου, ή

ε) αν εκδόθηκε κατά προσώπου που είχε το προνόμιο της ετεροδικίας.

2. Το ανυπόστατο της απόφασης ερευνάται από το δικαστήριο και αυτεπαγγέλτως, μπορεί δε να προβληθεί, κατ' ένσταση, σε κάθε στάση της δίκης. Αν η απόφαση δεν έχει προσβληθεί με ένδικο μέσο, η αναγνώριση του ανυπόστατου της μπορεί να επιδιωχθεί με αυτοτελή αίτηση προς το δικαστήριο, κατά την εκδίκαση της οποίας εφαρμόζονται αναλόγως όσα ισχύουν για την αναγνωριστική αγωγή.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Β'

ΠΡΑΚΤΙΚΑ

Άρθρο 193

1. Για τη συζήτηση στο ακροατήριο συντάσσεται πρακτικό, το οποίο

περιέχει:

α) όσα αναφέρονται στο εισαγωγικό της απόφασης,

β) τον τρόπο του διορισμού των νόμιμων αντιπροσώπων ή εκπροσώπων και των δικαστικών πληρεξουσίων των διαδίκων και

γ) περιγραφή όσων έγιναν κατά τη συζήτηση.

2. Σε περίπτωση αναβολής, σύμφωνα με το άρθρο 135, της συζήτησης, αναγράφεται στο πρακτικό αν αυτή χώρησε αυτεπαγγέλτως ή ύστερα από αίτηση διαδίκου και ποιου.

3. Στο πρακτικό της συζήτησης καταχωρούνται, επίσης, οι κατά την παρ. 6 του άρθρου 189 αποφάσεις που αφορούν τη διεξαγωγή της συζήτησης.

4. Πρακτικό διάσκεψης συντάσσεται μόνο σε όποια περίπτωση τούτο κρίνεται από το δικαστήριο αναγκαίο.

5. Για τη δημοσίευση της απόφασης συντάσσεται πρακτικό, το οποίο περιέχει την κατά τη δημοσίευση σύνθεση του δικαστηρίου, τον τόπο και το χρόνο που αυτή έγινε, καθώς και βεβαίωση ότι η απόφαση απαγγέλθηκε στο ακροατήριο σε δημόσια συνεδρίαση.

6. Τα πρακτικά που προβλέπουν οι διατάξεις των προηγούμενων παραγράφων συντάσσονται από το γραμματέα της έδρας και υπογράφονται από τον ίδιο και κατά περίπτωση, από τον πρόεδρο της τριμελούς ή το δικαστή της μονομελούς σύνθεσης.

7. Η σύνταξη πρακτικών κατά τη διενέργεια άλλων διαδικαστικών πράξεων ρυθμίζεται από τις ειδικές γι' αυτές διατάξεις.

8. Σε περίπτωση διαφοράς ανάμεσα στα πρακτικά και στην αντίστοιχη απόφαση, κατασχύνουν όσα αναφέρονται στα πρακτικά.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Γ'

ΥΠΗΡΕΣΙΑΚΕΣ ΜΕΤΑΒΟΛΕΣ

Άρθρο 194

1. Ο δικαστής που είχε μετάσχει στη συζήτηση υπόθεσης υποχρεούται, και μετά την τυχόν επέλευση υπηρεσιακής του μεταβολής, να μετάσχει στη διαδικασία λήψης της απόφασης. Ανασυζήτηση της υπόθεσης γίνεται μόνο σε περίπτωση θανάτου ή αποχώρησής του από την υπηρεσία ή άλλου σοβαρού λόγου. Ως προς την ανασυζήτηση, εφαρμόζονται αναλόγως οι διατάξεις των άρθρων 127 και 128, μετέχουν δε σε αυτήν υποχρεωτικώς οι λοιποί δικαστές που είχαν μετάσχει στην αρχική συζήτηση, εφόσον εξακολουθούν να υπηρετούν στο ίδιο δικαστήριο.

2. Στη συνεδρίαση κατά την οποία δημοσιεύεται η απόφαση μπορούν να μετάσχουν και δικαστές που δεν είχαν λάβει μέρος στη συζήτηση της υπόθεσης και τη λήψη της σχετικής απόφασης.

3. Αν τα πρόσωπα τα οποία, κατά τις κείμενες διατάξεις υπογράφουν το πρωτότυπο της απόφασης ή το πρακτικό της συζήτησης της υπόθεσης ή της δημοσίευσης της απόφασης, απεβίωσαν ή αποχώρησαν από την υπηρεσία ή δεν υπηρετούν πια στο δικαστήριο ή υπηρετούν αλλά απουσιάζουν με άδεια, εφαρμόζονται τα εξής:

α) Αντί για εκείνον που είχε προεδρεύσει κατά τη συνεδρίαση κατά την οποία συζητήθηκε η υπόθεση ή δημοσιεύτηκε η απόφαση, υπογράφει ο αρχαιότερος δικαστής της ίδιας σύνθεσης, κατά περίπτωση, ενώ στις μονομελείς συνθέσεις υπογράφει ο πρόεδρος του δικαστηρίου ή του οικείου τμήματος.

β) Στις πολυμελείς συνθέσεις, η υπογραφή του εισηγητή παραλείπεται.

γ) Αντί για το γραμματέα της έδρας, υπογράφει ο γραμματέας του δικαστηρίου ή του οικείου τμήματος και, αν πρόκειται γι' αυτόν, ο αμέσως νεότερός του στην ιεραρχία από εκείνους που υπηρετούν στο δικαστήριο ή στο οικείο τμήμα.

δ) Σε όλες τις περιπτώσεις, στο πρωτότυπο της απόφασης ή στο πρακτικό της συζήτησης ή της δημοσίευσης, γίνεται

μνεία του γεγονότος που δικαιολογεί την εφαρμογή των διατάξεων της παραγράφου αυτής.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Δ'

ΕΠΙΔΟΣΗ ΑΠΟΦΑΣΕΩΝ ΚΑΙ ΠΡΑΚΤΙΚΩΝ

Άρθρο 195

1. Οι αποφάσεις επιδίδονται στους διαδίκους, σε κυρωμένα αντίγραφα, με τη φροντίδα της γραμματείας. Από αυτές, οι μη οριστικές αποφάσεις με τις οποίες ορίζεται νέα δικάσιμος επιδίδονται στους διαδίκους τριάντα (30) τουλάχιστον ημέρες πριν από τη νέα αυτή δικάσιμο, επέχει δε η επίδοσή τους θέση κλήτευσης για τη δικάσιμο αυτήν.

2. Για την επίδοση των πρακτικών που περιέχουν, σύμφωνα με τα οριζόμενα στην παρ. 6 του άρθρου 189, αποφάσεις ισχύουν όσα ορίζονται στην προηγούμενη παράγραφο. Προς τους διαδίκους που παρίστανται κατά τη δημοσίευση των αποφάσεων αυτών δεν γίνεται επίδοση των πρακτικών.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Ε'

ΣΥΝΕΠΕΙΕΣ ΤΩΝ ΑΠΟΦΑΣΕΩΝ

Άρθρο 196

Ισχύς έναντι όλων

Οι αποφάσεις, με τις οποίες απαγγέλλεται η ακύρωση ή η τροποποίηση εκτελεστής ατομικής διοικητικής πράξης ή η ακύρωση παράλειψης οφειλόμενης νόμιμης ενέργειας, ισχύουν έναντι όλων.

Άρθρο 197

Δεδικασμένο

1. Δεδικασμένο δημιουργείται από τις τελεσίδικες και τις ανέκκλητες αποφάσεις, εφόσον οι τελευταίες δεν υπόκεινται σε ανακοπή ερημοδικίας, ως προς το, ουσιαστικό ή δικονομικό, διοικητικής φύσης ζήτημα που με αυτές κρίθηκε, εφόσον τούτο τελεί σε άμεση και αναγκαία συνάρτηση προς το συμπέρασμα που με τις ίδιες έγινε δεκτό. Δεδικασμένο δημιουργείται, επίσης, και όταν το, κατά την προηγούμενη περίοδο ζήτημα, κρίθηκε παρεμπιπτόντως, αν το δικαστήριο ήταν καθ' ύλην αρμόδιο να το κρίνει, και εφόσον η απόφασή του γι' αυτό ήταν αναγκαία προκειμένου τούτο να αποφανθεί για το κύριο ζήτημα.

2. Το δεδικασμένο εκτείνεται στις ενστάσεις οι οποίες, είτε ύστερα από προβολή τους είτε αυτεπαγγέλτως, εξετάστηκαν ή έπρεπε να εξεταστούν από το δικαστήριο, καθώς και σε εκείνες οι οποίες δεν ήταν δυνατόν να εξεταστούν από αυτό αυτεπαγγέλτως, αλλά, αν και μπορούσαν να προβληθούν, δεν προβλήθηκαν. Οι τελευταίες αυτές ενστάσεις δεν καλύπτονται από το δεδικασμένο αν στηρίζονται σε αυτοτελές δικαίωμα, η ικανοποίηση του οποίου μπορεί να επιδιωχθεί με την άσκηση ευθέως του οικείου ένδικου βοηθήματος.

3. Το αναφερόμενο στις προηγούμενες παραγράφους δεδικασμένο ισχύει υπέρ και κατά εκείνων που διατέλεσαν διάδικοι, καθώς και αυτών που έγιναν, κατά τη διάρκεια της δίκης ή μετά το πέρας της, καθολικοί ή ειδικοί διάδοχοί τους, εκτείνεται δε και σε εκείνους από τους οποίους, σύμφωνα με το νόμο, μπορεί να αξιωθεί η εκπλήρωση της σχετικής υποχρέωσης. Το δεδικασμένο που ισχύει για τον πρωτοφειλέτη καλύπτει και τον εγγυητή, και το αντίστροφο. Το δεδικασμένο που ισχύει για το νομικό πρόσωπο εκτείνεται και στα μέλη του.

Άρθρο 198

Υποχρέωση συμμόρφωσης

1. Οι διοικητικές αρχές οφείλουν, με θετικές ενέργειες ή με αποχή από κάθε αντίθετη ενέργεια, να συμμορφώνονται προς το περιεχόμενο των αποφάσεων οι οποίες εκδίδονται για διαφορές που άγονται προς επίλυση με άσκηση προσφυγής.

2. Η παράλειψη διοικητικής αρχής προς συμμόρφωση σύμφωνα με τα οριζόμενα στην προηγούμενη παράγραφο, έχει ως συνέπεια, για

τον παραβάτη, εκτός από την κατ' άρθρο 259 του Ποινικού Κώδικα ποινική του δίωξη, και την προσωπική του ευθύνη προς αποζημίωση.

Άρθρο 199

Αναγκαστική εκτέλεση

1. Οι τελεσίδικες, οι ανέκκλητες και οι προσωρινώς εκτελεστές καταψηφιστικές αποφάσεις, οι οποίες εκδίδονται για διαφορές που άγονται προς επίλυση με την άσκηση αγωγής, αποτελούν τίτλο εκτελεστό κατά το άρθρο 904 του Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας. Ο εκτελεστήριος τύπος περιάπτεται σε αυτές σύμφωνα με τα οριζόμενα στο άρθρο 918 του ίδιου Κώδικα. Οι παραπομπές γίνονται στις διατάξεις του Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας όπως αυτές εκάστοτε ισχύουν.

2. Ως προς το, κατά περίπτωση, επιτρεπτό της αναγκαστικής εκτέλεσης των κατά την προηγούμενη παράγραφο καταψηφιστικών αποφάσεων και τη διαδικασία της εκτέλεσής τους, εφαρμόζονται αναλόγως οι εκάστοτε ισχύουσες διατάξεις για την αναγκαστική εκτέλεση των καταψηφιστικών αποφάσεων των πολιτικών δικαστηρίων.

3. Αν πρόκειται για καταψηφιστικές αποφάσεις υπέρ του Δημοσίου ή άλλου νομικού προσώπου δημοσίου δικαίου, εφαρμογή έχουν οι εκάστοτε ισχύουσες σχετικές διατάξεις του Κώδικα Είσπραξης Δημοσίων Εσόδων, σε συνδυασμό προς την ειδική νομοθεσία που διέπει κάθε νομικό πρόσωπο.

ΔΕΚΑΤΟ ΕΚΤΟ ΤΜΗΜΑ

ΠΡΟΣΩΡΙΝΗ ΔΙΚΑΣΤΙΚΗ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑ

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Α'

ΑΝΑΣΤΟΛΗ ΕΚΤΕΛΕΣΗΣ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΩΝ ΠΡΑΞΕΩΝ

Άρθρο 200

Προϋποθέσεις

Σε κάθε περίπτωση που η προθεσμία ή η άσκηση της προσφυγής δεν συνεπάγεται κατά νόμο την αναστολή εκτέλεσης της προσβαλλόμενης εκτελεστής ατομικής διοικητικής πράξης και εφόσον στη συγκεκριμένη περίπτωση δεν έχει χορηγηθεί αναστολή από την αρμόδια διοικητική αρχή, μπορεί, ύστερα από αίτηση εκείνου που άσκησε την προσφυγή, να ανασταλεί, με αιτιολογημένη απόφαση του δικαστηρίου, εν όλω ή εν μέρει η εκτέλεση της πράξης αυτής.

Άρθρο 201

Αρμοδιότητα

Αρμόδιο για τη χορήγηση της αναστολής είναι το τριμελές ή μονομελές δικαστήριο στο οποίο εκκρεμεί η προσφυγή, εφόσον αυτό είναι αρμόδιο για την εκδίκαση της κύριας υπόθεσης. Σε περίπτωση αναρμοδιότητας, η σχετική αίτηση απορρίπτεται.

Άρθρο 202

Λόγοι - Αποκλεισμός

1. Λόγο αναστολής μπορεί να θεμελιώσει η από την άμεση εκτέλεση της προσβαλλόμενης πράξης απειλούμενη, οποιασδήποτε φύσης, υλική ή ηθική βλάβη του αιτούντος, εφόσον η επανόρθωσή της θα είναι αδύνατη ή ιδιαίτερα δυσχερής σε περίπτωση ευδοκίμησης της αντίστοιχης προσφυγής.

2. Η χορήγηση αναστολής αποκλείεται:

- α) αν η άμεση εκτέλεση της προσβαλλόμενης πράξης επιβάλλεται για λόγους δημόσιου συμφέροντος, ή
- β) κατά το μέρος που η προσβαλλόμενη πράξη έχει ήδη εκτελεστεί, ή
- γ) αν η αντίστοιχη προσφυγή είναι προδήλως απαράδεκτη ή προδήλως αβάσιμη.

Άρθρο 203

Προδικασία

1. Η αίτηση αναστολής, εκτός από τα στοιχεία που προβλέπει το άρθρο 45, πρέπει να αναφέρει τους συγκεκριμένους λόγους που δικαιολογούν την αναστολή.
2. Η αίτηση κατατίθεται στη γραμματεία του δικαστηρίου στο οποίο εκκρεμεί η προσφυγή, και πρέπει να συνοδεύεται από τρία (3) απλά αντίγραφα.
3. Ο πρόεδρος του συμβουλίου ή ο δικαστής, που διευθύνει το δικαστήριο ενώπιον του οποίου υποβάλλεται η αίτηση, με πράξη του πάνω σε αυτήν, ορίζει το τμήμα το οποίο θα προβεί στην εκδίκασή της. Με την ίδια πράξη διατάζει την, με τη φροντίδα της γραμματείας, επίδοση αντιγράφου της και αντιγράφου της αίτησης αναστολής προς τη Διοίκηση. Η τελευταία υποχρεούται να αποστείλει στο δικαστήριο αντίγραφο της πράξης της οποίας ζητείται η αναστολή εκτέλεσης, καθώς και το σχετικό φάκελο με τις απόψεις της. Προς τούτο, με την ίδια πράξη, τάσσεται σε αυτήν προθεσμία, η οποία δεν μπορεί να είναι μικρότερη των πέντε (5) ημερών.
4. Τους δικαστές ή το δικαστή που θα προβούν στην εκδίκαση της αίτησης ορίζει ο πρόεδρος του τμήματος.
5. Ο αιτών οφείλει να προσκομίσει τα αποδεικτικά του στοιχεία ως τη λήξη της κατά την προηγούμενη παράγραφο προθεσμίας.
6. Δεύτερη αίτηση κατά της ίδιας πράξης είναι απαράδεκτη, εκτός αν ο αιτών έχει ήδη υποβάλει παραίτηση από την πρώτη.

Άρθρο 204

Κύρια διαδικασία

1. Η εκδίκαση της αίτησης αναστολής δεν γίνεται σε δημόσια συνεδρίαση, ούτε καλούνται κατ' αυτήν οι διάδικοι. Οι τελευταίοι, πάντως, αν το ζητήσουν, ακούγονται υποχρεωτικώς.
2. Αν η πράξη αφορά τρίτο που έχει δικαίωμα να ασκήσει πρόσθετη παρέμβαση κατά τη δίκη της αντίστοιχης προσφυγής, για τη χορήγηση της αναστολής συνεκτιμάται, με τα κριτήρια του άρθρου 202, και η βλάβη που τυχόν θα προκληθεί σε αυτόν από την αναστολή. Ο τρίτος αυτός μπορεί, με υπόμνημα που κατατίθεται το αργότερο μέσα στην προθεσμία της παρ. 3 του προηγούμενου άρθρου, να εκθέσει τις απόψεις του, έστω και αν δεν έχει ασκήσει παρέμβαση.
3. Από την επίδοση που προβλέπεται στην παρ. 3 του προηγούμενου άρθρου και ωστόσο εκδοθεί η απόφαση για την αίτηση αναστολής, η εκτέλεση της προ-σβαλλόμενης πράξης αναστέλλεται αυτοδικαίως.

Άρθρο 205

Απόφαση

1. Αν γίνει εν όλω ή εν μέρει δεκτή η αίτηση, διατάσσεται η ολική ή μερική αναστολή εκτέλεσης της προσβαλλόμενης με την αντίστοιχη προσφυγή πράξης.
2. Η αναστολή, αν στη σχετική απόφαση δεν ορίζεται διαφορετικά, ισχύει ως τη δημοσίευση της οριστικής απόφασης για την προσφυγή.
3. Με την ίδια απόφαση, με την οποία διατάσσεται η αναστολή εκτέλεσης, είναι δυνατόν, ακόμη και χωρίς σχετικό αίτημα:
 - α) να οριστεί, ως προϋπόθεση ισχύος της αναστολής, η κατάθεση στο καθ' ου η αίτηση, μέσα σε τακτή προθεσμία, εγγυητικής επιστολής αναγνωρισμένης τράπεζας, για ποσό που καθορίζεται με την απόφαση αυτήν, ή
 - β) να επιτραπεί, στο καθ' ου η αίτηση, η εγγραφή προσημείωσης υποθήκης σε ακίνητο του αιτούντος, για ποσό που καθορίζεται με την ίδια απόφαση, ή
 - γ) να εξαρτηθεί η ισχύς της αναστολής από την τήρηση οποιουδήποτε όρου που κρίνει αναγκαίο το δικαστήριο.

4. Αν η Διοίκηση καθυστερήσει να αποστείλει στο δικαστήριο όσα ορίζονται στην παρ. 3 του άρθρου 203, μπορεί, αν συντρέχουν οι λόγοι του άρθρου 202, να διαταχθεί προσωρινή αναστολή, εφόσον τούτο δεν αποκλείεται κατά την παρ. 2 του ίδιου άρθρου. Στην περίπτωση αυτήν, η οριστική απόφαση εκδίδεται το αργότερο μέσα σε τριάντα (30) ημέρες από την περιέλευση στο δικαστήριο των στοιχείων τούτων, αλλιώς η προσωρινή αναστολή παύει αυτοδικαίως.

5. Η απόφαση που εκδίδεται για την αίτηση αναστολής επιδίδεται στους διαδίκους, με τη φροντίδα της γραμματείας, κατά τα οριζόμενα στην παρ. 1 του άρθρου 195.

6. Οι αποφάσεις που εκδίδονται για την αίτηση αναστολής μπορούν να ανακληθούν εν όλω ή εν μέρει, ύστερα από αίτηση διαδίκου ή τρίτου που έχει έννομο συμφέρον, αν η αίτηση ανάκλησης στηρίζεται σε νέα στοιχεία. Κατά την εκδίκαση της αίτησης αυτής εφαρμόζονται αναλόγως οι διατάξεις των άρθρων 200 έως και 205.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Β'

ΑΝΑΣΤΟΛΗ ΕΚΤΕΛΕΣΗΣ ΔΙΚΑΣΤΙΚΩΝ ΑΠΟΦΑΣΕΩΝ

Άρθρο 206

Προϋποθέσεις

Σε κάθε περίπτωση που η προθεσμία ή η άσκηση του ένδικου μέσου δεν συνεπάγεται κατά νόμο την αναστολή εκτέλεσης της προσβαλλόμενης απόφασης, μπορεί, ύστερα από αίτηση οποιουδήποτε από τους διαδίκους, να ανασταλεί, με αιτιολογημένη απόφαση του δικαστηρίου, εν όλω ή εν μέρει η εκτέλεση της απόφασης αυτής.

Άρθρο 207

Αρμοδιότητα

Αρμόδιο για τη χορήγηση της αναστολής είναι το τριμελές ή μονομελές δικαστήριο στο οποίο εκκρεμεί το ένδικο μέσο, εφόσον αυτό είναι αρμόδιο για την εκδίκαση της κύριας υπόθεσης. Σε περίπτωση αναρμοδιότητας, η σχετική αίτηση απορρίπτεται.

Άρθρο 208

Λόγοι - Αποκλεισμός

1. Λόγο αναστολής μπορεί να θεμελιώσει η, από την άμεση εκτέλεση της προσβαλλόμενης απόφασης απειλούμενη, οποιασδήποτε φύσης, υλική ή ηθική βλάβη του αιτούντος, εφόσον η επανόρθωσή της θα είναι αδύνατη ή ιδιαίτερα δυσχερής σε περίπτωση ευδοκίμησης του αντίστοιχου ένδικου μέσου.

2. Η χορήγηση της αναστολής αποκλείεται:

- α) αν η άμεση εκτέλεση της προσβαλλόμενης απόφασης επιβάλλεται για λόγους δημόσιου συμφέροντος, ή
- β) κατά το μέρος που η προσβαλλόμενη απόφαση έχει ήδη εκτελεστεί, ή
- γ) αν το αντίστοιχο ένδικο μέσο είναι προδήλως απαράδεκτο ή προδήλως αβάσιμο.

Άρθρο 209

Προδικασία - Κύρια διαδικασία - Απόφαση

Ως προς την προδικασία, την κύρια διαδικασία και την απόφαση έχουν ανάλογη εφαρμογή οι διατάξεις των άρθρων 203 έως και 205.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Γ'

ΠΡΟΣΩΡΙΝΗ ΡΥΘΜΙΣΗ ΚΑΤΑΣΤΑΣΗΣ

Άρθρο 210

1. Αν ασκηθεί αγωγή, εκείνος που την άσκησε, μπορεί, με αίτησή του, να ζητήσει από το δικαστήριο τη λήψη μέτρων για την προσωρινή ρύθμιση της κατάστασης. Το δικαστήριο, αν γίνει δεκτή εν όλω ή εν μέρει η αίτηση, μπορεί να διατάξει προς τούτο κάθε πρόσφορο κατά την κρίση του μέτρο.

2. Αρμόδιο για την προσωρινή ρύθμιση της κατάστασης είναι

το τριμελές ή μονομελές δικαστήριο, στο οποίο εκκρεμεί η αγωγή, εφόσον αυτό είναι αρμόδιο για την εκδίκαση της κύριας υπόθεσης. Σε περίπτωση αναρμοδιότητας, η σχετική αίτηση απορρίπτεται.

3. Λόγο προσωρινής ρύθμισης της κατάστασης μπορεί να θεμελιώσει το κατεπείγον της συγκεκριμένης ρύθμισης, καθώς και ο κίνδυνος να καταστεί, από την πάροδο του χρόνου, αδύνατη ή ιδιαίτερα δυσχερής η ρύθμιση της κατάστασης ακόμη και αν εκδοθεί ευνοϊκή οριστική απόφαση για την αντίστοιχη αγωγή.

4. Η κατά την προηγούμενη παράγραφο προσωρινή ρύθμιση της κατάστασης αποκλείεται:

α) αν προσκρούει στο δημόσιο συμφέρον, ή

β) αν η αντίστοιχη αγωγή είναι προδήλως απαράδεκτη ή προδήλως αβάσιμη.

5. Ως προς την προδικασία, την κύρια διαδικασία, την απόδειξη και την απόφαση έχουν ανάλογη εφαρμογή οι διατάξεις των άρθρων 203 έως και 205.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Δ'

ΠΡΟΣΩΡΙΝΗ ΕΠΙΔΙΚΑΣΗ ΑΠΑΙΤΗΣΗΣ

Άρθρο 211

Προϋποθέσεις

Σε περίπτωση άσκησης καταψηφιστικής αγωγής, είναι δυνατόν, ύστερα από αίτηση του ενάγοντος, να επιδικαστεί σε αυτόν από το δικαστήριο, προσωρινώς, μέρος της απαίτησης για την οποία άσκησε την αγωγή του.

Άρθρο 212

Αρμοδιότητα

Αρμόδιο για την προσωρινή επιδίκαση απαίτησης είναι το τριμελές ή μονομελές δικαστήριο, στο οποίο εκκρεμεί η αντίστοιχη καταψηφιστική αγωγή, εφόσον αυτό είναι αρμόδιο για την εκδίκαση της κύριας υπόθεσης. Σε περίπτωση αναρμοδιότητας, η σχετική αίτηση απορρίπτεται.

Άρθρο 213

Λόγοι - Αποκλεισμός

1. Λόγο προσωρινής επιδίκασης της απαίτησης μπορεί να θεμελιώσει η αδυναμία ή η ιδιαίτερη δυσχέρεια του αιτούντος προς αντιμετώπιση των άμεσων αναγκών διαβίωσης του ίδιου και της οικογένειάς του.

2. Η προσωρινή επιδίκαση της απαίτησης αποκλείεται:

α) αν προσκρούει στο δημόσιο συμφέρον, ή

β) αν η αντίστοιχη καταψηφιστική αγωγή είναι προδήλως απαράδεκτη ή προδήλως αβάσιμη.

Άρθρο 214

Προδικασία - Κύρια διαδικασία - Απόδειξη

1. Η αίτηση για προσωρινή επιδίκαση απαίτησης, εκτός από τα στοιχεία που προβλέπει το άρθρο 45, πρέπει να αναφέρει τους συγκεκριμένους λόγους που δικαιολογούν την προσωρινή επιδίκαση της απαίτησης.

2. Κατά τα λοιπά, ως προς την προδικασία, την κύρια διαδικασία και την απόφαση που εκδίδεται κατά την εκδίκαση της αίτησης προσωρινής επιδίκασης απαίτησης, εφόσον δεν ορίζεται διαφορετικά, εφαρμόζονται αναλόγως όσα ορίζονται στον Κώδικα για την εκδίκαση της αντίστοιχης καταψηφιστικής αγωγής. Κατά την εκδίκαση της αίτησης αυτής δεν έχει εφαρμογή η διάταξη της δεύτερης περιόδου της παρ. 1 του άρθρου 126.

3. Κατά την εκδίκαση της αίτησης, οι προθεσμίες που προβλέπονται από τις παρ. 1, 2 και 4 του άρθρου 128, την παρ. 2 του άρθρου 129, την παρ.1 του άρθρου 131 και την παρ.3 του άρθρου 141 συντέμνονται στο ένα πέμπτο (1/5), ενώ εκείνες που προβλέπονται

από την παρ. 1 του άρθρου 138 περιορίζονται σε μία (1) ημέρα.

4. Κατά την εκδίκαση της αίτησης, ως προς την αξιολόγηση των προβαλλόμενων ισχυρισμών, αρκεί η πιθανολόγηση.

Άρθρο 215

Απόφαση

1. Αν γίνει εν όλω ή εν μέρει δεκτή η αίτηση, επιδικάζεται προσωρινώς μέρος, που δεν μπορεί πάντως να είναι μεγαλύτερο από το μισό, της απαίτησης για την οποία έχει ασκηθεί η καταψηφιστική αγωγή. Η προσωρινή επιδίκαση απαίτησης για περιοδικές παροχές γίνεται σε παροχές που πρέπει να καταβάλλονται επίσης περιοδικώς.

2. Η διάταξη της παρ. 3 του άρθρου 205 έχει ανάλογη εφαρμογή και στην περίπτωση της προσωρινής επιδίκασης απαίτησης.

3. Η απόφαση με την οποία επιδικάζεται προσωρινώς απαίτηση παύει αυτοδικαίως να ισχύει από τη δημοσίευση της οριστικής απόφασης για την αντίστοιχη καταψηφιστική αγωγή.

4. Απαγορεύεται η συντηρητική ή αναγκαστική κατάσχεση, ο συμψηφισμός, καθώς και η εκχώρηση του ποσού που έχει επιδικαστεί προσωρινώς.

5. Με την οριστική απόφαση, αν γίνεται εν όλω ή εν μέρει δεκτή η αντίστοιχη καταψηφιστική αγωγή, διενεργείται εκκαθάριση και αφαιρείται, από το οριστικώς επιδικαζόμενο ποσό, εκείνο που είχε επιδικαστεί προσωρινώς. Αν απορρίπτεται η αντίστοιχη καταψηφιστική αγωγή, διατάσσεται η απόδοση του ποσού που τυχόν είχε καταβληθεί βάσει της απόφασης για την αίτηση προσωρινής επιδίκασης της απαίτησης.

6. Η απόφαση που εκδίδεται για την αίτηση προσωρινής επιδίκασης απαίτησης επιδίδεται στους διαδίκους, με τη φροντίδα της γραμματείας, κατά τα οριζόμενα στην παρ. 1 του άρθρου 195.

7. Οι αποφάσεις που εκδίδονται για τις αιτήσεις προσωρινής επιδίκασης απαίτησης, εφόσον ειδικώς δεν ορίζεται διαφορετικά, δεν υπόκεινται σε κανένα ένδικο μέσο, εκτελούνται δε σύμφωνα με τα οριζόμενα στο άρθρο 199.

ΔΕΥΤΕΡΟ ΜΕΡΟΣ

ΕΙΔΙΚΕΣ ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΕΣ

ΠΡΩΤΟ ΤΜΗΜΑ

ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ ΔΙΑΦΟΡΩΝ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΗΣ ΕΚΤΕΛΕΣΗΣ

ΠΡΩΤΟΣ ΤΙΤΛΟΣ

ΔΙΑΦΟΡΕΣ ΠΟΥ ΑΝΑΦΥΟΝΤΑΙ ΚΑΤΑ ΤΗΝ

ΕΙΣΠΡΑΞΗ ΤΩΝ ΔΗΜΟΣΙΩΝ ΕΣΟΔΩΝ

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Α'

ΔΙΑΦΟΡΕΣ ΥΠΑΓΟΜΕΝΕΣ ΣΤΙΣ ΡΥΘΜΙΣΕΙΣ

Άρθρο 216

Στις, υπό τον ΠΡΩΤΟ ΤΙΤΛΟ, ρυθμίσεις του ΤΜΗΜΑΤΟΣ τούτου υπάγονται οι διαφορές που αναφύονται κατά τη σύμφωνα με τις διατάξεις του ν.δ. 356/1974 (Κ.Ε.Δ.Ε.), είσπραξη των δημόσιων εσόδων, εκτός αν τα έσοδα αυτά αναφέρονται σε απαιτήσεις ιδιωτικού δικαίου.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Β'

ΑΝΑΚΟΠΗ

Άρθρο 217

Προσβαλλόμενες πράξεις

1. Ανακοπή χωρεί κατά κάθε πράξης που εκδίδεται στα πλαίσια της διαδικασίας της διοικητικής εκτέλεσης και, ιδίως, κατά:

α) της πράξης της ταμειακής βεβαίωσης του εσόδου,

β) της κατασχετήριας έκθεσης,

γ) του προγράμματος πλειστηριασμού,

δ) της έκθεσης πλειστηριασμού και

ε) του πίνακα κατάταξης.

2. Ανακοπή, επίσης, χωρεί κατά:

α) της αρνητικής δήλωσης νομικού προσώπου δημοσίου δικαίου ως τρίτου, σύμφωνα με το άρθρο 34 του Κ.Ε.Δ.Ε., εφόσον και η υποχρέωση του τρίτου είναι δημοσίου δικαίου,

β) της δήλωσης του προϊστάμενου της Δ.Ο.Υ. ή του τελωνείου, για την ύπαρξη απαίτησης δημοσίου δικαίου ή προνομίου του Δημοσίου, σύμφωνα με την παρ. 1 του άρθρου 62 του Κ.Ε.Δ.Ε..

3. Η διάταξη της παρ. 7 του άρθρου 63 δεν έχει εφαρμογή στην προκειμένη διαδικασία.

Άρθρο 218

Αρμόδιο δικαστήριο

1. Καθ' ύλην αρμόδιο δικαστήριο προς εκδίκαση των κατά το άρθρο 216 διαφορών είναι, στον πρώτο βαθμό το μονομελές πρωτοδικείο, ενώ στο δεύτερο βαθμό το τριμελές πρωτοδικείο.

2. Κατά τόπο αρμόδιο δικαστήριο σε πρώτο βαθμό είναι, σε περίπτωση ανακοπής κατά πράξης ταμειακής βεβαίωσης, το δικαστήριο όπου εδρεύει η αρχή που εξέδωσε την προσβαλλόμενη πράξη, ενώ, σε κάθε άλλη περίπτωση ανακοπής, το δικαστήριο του τόπου της εκτέλεσης.

Άρθρο 219

Ενεργητική και παθητική νομιμοποίηση

1. Προς άσκηση ανακοπής νομιμοποιούνται:

α) στις περιπτώσεις α', β', γ' και ε' της παρ. 1 του άρθρου 217: ο καθ' ου ή ο θιγόμενος ενυπόθηκος δανειστής,

β) στην περίπτωση δ' της παρ. 1 του άρθρου 217: ο καθ' ου ή οι θιγόμενοι δανειστές,

γ) στην περίπτωση α' της παρ. 2 του άρθρου 217: το Δημόσιο, εκπροσωπούμενο από τον προϊστάμενο της Δ.Ο.Υ. ή του τελωνείου, ενώ,

δ) στην περίπτωση β' της παρ. 2 του άρθρου 217: ο σύνδικος της πτώχευσης.

2. Η ανακοπή στρέφεται:

α) Στις περιπτώσεις α', β', γ' και δ' της παρ. 1, καθώς και στην περίπτωση β' της παρ. 2 του άρθρου 217: κατά του Δημοσίου, το οποίο εκπροσωπείται από τον προϊστάμενο της Δ.Ο.Υ. ή του τελωνείου που επισπεύδει την εκτέλεση, στον οποίο και επιδίδεται η ανακοπή. Ειδικώς, στην περίπτωση δ' της παρ. 1 του άρθρου 217, η ανακοπή κοινοποιείται, με ποινή απαραδέκτου, και στον αρμόδιο για τον πλειστηριασμό υπάλληλο, καθώς και στον υπερθεματιστή.

β) Στην περίπτωση ε' της παρ. 1 του άρθρου 217: κατά του επισπεύδοντος την εκτέλεση Δημοσίου, το οποίο εκπροσωπείται από τον προϊστάμενο της Δ.Ο.Υ. ή του τελωνείου που επισπεύδει την εκτέλεση. Στην περίπτωση αυτήν η ανακοπή κοινοποιείται, με ποινή απαραδέκτου, και στον αρμόδιο για τον πλειστηριασμό υπάλληλο, καθώς και στους δανειστές που έχουν καταταγεί, ενώ,

γ) Στην περίπτωση α' της παρ. 2 του άρθρου 217: κατά του τρίτου, στα χέρια του οποίου επιβάλλεται η κατάσχεση.

Άρθρο 220

Προθεσμία

1. Με την επιφύλαξη των οριζόμενων στην παρ. 2, η κατά το άρθρο 217 ανακοπή ασκείται μέσα σε προθεσμία τριάντα (30) ημερών, η οποία αρχίζει:

α) στις περιπτώσεις α', β' και δ' της παρ. 1, από την επίδοση, αλλιώς από την πλήρη γνώση της πράξης ταμειακής βεβαίωσης, της κατασχετήριας έκθεσης και της έκθεσης πλειστηριασμού, αντιστοίχως,

β) στην περίπτωση ε' της παρ. 1, από την επίδοση της γραπτής πρόσκλησης του αρμόδιου για τον πλειστηριασμό υπαλλήλου, προς τους δανειστές, για να λάβουν γνώση του πίνακα κατάταξης,

γ) στην περίπτωση α' της παρ. 2, από την επίδοση της δήλωσης του τρίτου ή την περιέλευση της σχετικής έκθεσης του ειρηνοδίκη, στον προϊστάμενο της Δ.Ο.Υ. ή του τελωνείου που επισπεύδει την εκτέλεση,

δ) στην περίπτωση β' της παρ. 2, από την περιέλευση στο σύνδικο, του πίνακα των βεβαιωμένων υπέρ του Δημοσίου χρεών του οφειλέτη, ενώ

ε) σε κάθε άλλη περίπτωση άσκησης ανακοπής, από την επίδοση, αλλιώς από την πλήρη γνώση της προ-σβαλλόμενης πράξης.

2. Ειδικώς, η κατά την περίπτωση γ' της παρ. 1 του άρθρου 217 ανακοπή ασκείται μέσα σε προθεσμία τριών (3) εργάσιμων ημερών, η οποία αρχίζει από την επίδοση του προγράμματος πλειστηριασμού.

3. Σε καμία περίπτωση δεν μπορεί να ασκηθεί ανακοπή αν έχουν περάσει έξι (6) μήνες από τη διενέργεια του πλειστηριασμού.

Άρθρο 221

Άσκηση της ανακοπής - Περιεχόμενο

του δικογράφου

1. Η ανακοπή ασκείται με δικόγραφο, το οποίο, μαζί με τρία (3) αντίγραφα, κατατίθεται στη γραμματεία της κύριας έδρας του δικαστηρίου στο οποίο απευθύνεται.

2. Το δικόγραφο της ανακοπής, εκτός από τα στοιχεία που προβλέπουν οι διατάξεις του άρθρου 45, πρέπει απαραίτητως να μνημονεύει με ακρίβεια την προσβαλλόμενη πράξη και τον εκδότη της. Επίσης, πρέπει να περιέχει σαφείς και συγκεκριμένους λόγους, καθώς και σχετικό αίτημα.

Άρθρο 222

Εκδίκαση

1. Ως προς την προδικασία που πρέπει να τηρηθεί εφαρμόζονται αναλόγως οι διατάξεις των άρθρων 126 έως και 131.

Σε περίπτωση ανακοπής κατά προγράμματος πλειστηριασμού, ο πρόεδρος του συμβουλίου ή ο δικαστής, που διευθύνει το δικαστήριο, ή ο από αυτούς οριζόμενος δικαστής, ορίζει αμέσως δικάσιμο, η οποία πρέπει να απέχει τουλάχιστον δύο (2) πλήρεις ημέρες από τη διενέργεια του πλειστηριασμού. Αντίγραφο του δικογράφου που κατατέθηκε, μαζί με την πράξη ορισμού δικασίμου, επιδίδεται, με τη φροντίδα του ανακόπτοντος, στους καθ' ων η ανακοπή μέσα σε προθεσμία που ορίζεται από το δικαστήριο και η οποία πάντως δεν επιτρέπεται να απέχει λιγότερο από μία (1) πλήρη ημέρα από τη δικάσιμο. Στην περίπτωση αυτή δεν χωρούν πρόσθετοι λόγοι.

2. Ως προς την κύρια διαδικασία εφαρμόζονται αναλόγως οι διατάξεις των άρθρων 132 έως και 143.

Άρθρο 223

Παρέμβαση

Εκείνοι στους οποίους κοινοποιείται η ανακοπή, σύμφωνα με τα οριζόμενα στην παρ. 2 του άρθρου 219, μπορούν να ασκήσουν πρόσθετη παρέμβαση προς υποστήριξη του διαδίκου υπέρ του οποίου έχουν έννομο συμφέρον να αποβεί η δίκη. Η παρέμβαση ασκείται με προφορική δήλωση στο ακροατήριο.

Άρθρο 224

Εξουσία του δικαστηρίου

1. Το δικαστήριο ελέγχει την προσβαλλόμενη πράξη κατά το νόμο και την ουσία, στα όρια της ανακοπής, τα οποία προσδιορίζονται από τους λόγους και το αίτημά της.

2. Κατ' εξαίρεση, ο κατά το νόμο έλεγχος της προ-σβαλλόμενης πράξης χωρεί και αυτεπαγγέλτως, εκτεινόμενος στο σύνολό της, προκειμένου να διακριβωθεί:

α) αν η πράξη έχει εκδοθεί από αναρμόδιο όργανο, ή

β) αν υπάρχει παράβαση δεδικασμένου.

3. Κατά τον έλεγχο του κύρους των προσβαλλόμενων με

την ανακοπή πράξεων της εκτέλεσης, δεν επιτρέπεται ο παρεμπόδιση έλεγχος της νομιμότητας προηγούμενων πράξεων της εκτέλεσης.

4. Στην περίπτωση της ανακοπής κατά της ταμειακής βεβαίωσης, επιτρέπεται ο παρεμπόδιση έλεγχος, κατά το νόμο και τα πράγματα, του τίτλου βάσει του οποίου έγινε η βεβαίωση, εφόσον δεν προβλέπεται κατ' αυτού ένδικο βοήθημα που επιτρέπει τον έλεγχο του κατά το νόμο και την ουσία ή δεν υφίσταται σχετικώς δεδικασμένο.

5. Ισχυρισμοί, που αφορούν την απόσβεση της απαίτησης για την ικανοποίηση της οποίας επισπεύδεται η εκτέλεση, μπορούν να προβάλλονται με την ευκαιρία άσκησης ανακοπής κατά της πράξης ταμειακής βεβαίωσης ή οποιασδήποτε πράξης της εκτέλεσης, πρέπει δε να αποδεικνύονται αμέσως.

Άρθρο 225

Απόφαση

Το δικαστήριο, αν διαπιστώσει παράβαση νόμου ή ουσιαστικές πλημμέλειες της προσβαλλόμενης πράξης, προβαίνει στην ολική ή μερική ακύρωση ή στην τροποποίησή της. Σε διαφορετική περίπτωση, προβαίνει στην απόρριψη της ανακοπής.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Γ'

ΕΝΔΙΚΑ ΜΕΣΑ

Άρθρο 226

1. Οι αποφάσεις που εκδίδονται κατά την παρούσα διαδικασία υπόκεινται ενώπιον των τακτικών διοικητικών δικαστηρίων, κατά τα άρθρα 81 - 111 αναλόγως εφαρμοζόμενα, στα ένδικα μέσα της ανακοπής ερημοδικίας, της έφεσης, της αίτησης αναθεώρησης, της τριτανικοπής και της αίτησης διόρθωσης ή ερμηνείας.

2. Η προθεσμία για την άσκηση των ένδικων μέσων είναι τριάντα (30) ημερών, εκτός αν πρόκειται για απόφαση που εκδόθηκε ύστερα από άσκηση ανακοπής κατά προγράμματος πλειστηριασμού, οπότε η προθεσμία είναι δέκα (10) ημερών.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Δ'

ΟΜΟΔΙΚΙΑ - ΣΥΝΑΦΕΙΑ -

ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΙΚΗ ΣΩΡΕΥΣΗ - ΣΥΝΕΚΔΙΚΑΣΗ

Άρθρο 227

1. Ως προς την ομοδικία, τη συνάφεια και τη συνεκδικασία εφαρμόζονται αναλόγως οι διατάξεις των άρθρων 115 έως και 125.

2. Περισσότερα ένδικα βοηθήματα κατά πράξεων που έχουν εκδοθεί στο πλαίσιο της ίδιας διοικητικής εκτέλεσης, ή ένδικα μέσα κατά των σχετικών αποφάσεων, μπορούν να σωρευθούν, κυρίως ή επικουρικώς, στο ίδιο εισαγωγικό της δίκης δικόγραφο.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Ε'

ΠΡΟΣΩΡΙΝΗ ΔΙΚΑΣΤΙΚΗ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑ

Άρθρο 228

1. Η προθεσμία άσκησης, καθώς και η άσκηση της ανακοπής δεν αναστέλλουν την εκτέλεση της προ- σβαλλόμενης πράξης. Στις περιπτώσεις α', β', δ' και ε' της παρ. 1 του άρθρου 217, ενόσω εκκρεμεί η ανακοπή, μπορεί να υποβληθεί, από τον ανακόπτοντα, αίτηση αναστολής της εκτέλεσης των προσβαλλόμενων πράξεων.

2. Καθ' ύλην και κατά τόπο αρμόδιο, για την εκδίκαση της αίτησης της προηγούμενης παραγράφου, είναι το κατά το άρθρο 218 δικαστήριο, εφόσον σε αυτό εκκρεμεί η ανακοπή, το οποίο και εκδικάζει την αίτηση κατά τη διαδικασία των διατάξεων των άρθρων 200 έως και 209, οι οποίες εφαρμόζονται αναλόγως.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΣΤ'

ΑΙΤΗΣΕΙΣ ΛΗΨΗΣ ΜΕΤΡΩΝ ΣΧΕΤΙΚΩΝ

ΜΕ ΤΗ ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ

Άρθρο 229

1. Το κατά το άρθρο 218 αρμόδιο δικαστήριο, ύστερα από προηγούμενη αίτηση, αποφαινεται για κάθε αμφισβήτηση που αφορά:

α) τον ορισμό ή την αντικατάσταση μεσεγγυούχου ή φύλακα και εν γένει τη μεσεγγύηση ή τη φύλαξη κινητών ή ακινήτων, ή

β) την εκκαθάριση ή τον προσδιορισμό των εξόδων και των δικαιωμάτων της εκτέλεσης.

2. Προς υποβολή της αίτησης νομιμοποιείται ο οφειλέτης, το Δημόσιο, καθώς και κάθε τρίτος που έχει έννομο προς τούτο συμφέρον.

3. Η αίτηση εκδικάζεται κατά τη διαδικασία των άρθρων 203, 204 και 214 (παρ. 4), οι οποίες και εφαρμόζονται αναλόγως. Ειδικώς, στην περίπτωση β' της παρ. 1, η αίτηση υποβάλλεται, μαζί με σχετικό πίνακα, τον οποίο συντάσσει ο δικαιούχος, στον προϊστάμενο της Δ.Ο.Υ. ή του τελωνείου που επισπεύδει την εκτέλεση. Ο τελευταίος διατυπώνει εγγράφως τις παρατηρήσεις του, ως προς τη νομιμότητα και την ακρίβεια των κονδυλίων, και διαβιβάζει, χωρίς υπαίτια καθυστέρηση, το σχετικό έγγραφο στο δικαστήριο, συγχρόνως δε το κοινοποιεί, μαζί με αντίγραφο του πίνακα, στον οφειλέτη.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Ζ'

ΑΝΑΛΟΓΗ ΕΦΑΡΜΟΓΗ ΔΙΑΤΑΞΕΩΝ

Άρθρο 230

Κατά τα λοιπά, εφαρμόζονται αναλόγως οι γενικές διατάξεις του ΠΡΩΤΟΥ ΜΕΡΟΥΣ.

ΔΕΥΤΕΡΟΣ ΤΙΤΛΟΣ

ΕΠΙΒΟΛΗ ΠΡΟΣΩΠΙΚΗΣ ΚΡΑΤΗΣΗΣ

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Α'

ΑΙΤΗΣΗ ΓΙΑ ΠΡΟΣΩΠΙΚΗ ΚΡΑΤΗΣΗ

Άρθρο 231

Υποβολή - Περιεχόμενο του δικογράφου

1. Η προσωπική κράτηση, ως αναγκαστικό μέτρο προς είσπραξη των κατά τις διατάξεις του άρθρου 216 δημόσιων εσόδων, διατάσσεται από το δικαστήριο, ύστερα από αίτηση του Δημοσίου.

2. Η κατά την προηγούμενη παράγραφο αίτηση απευθύνεται στο κατά το άρθρο 232 πρωτοδικείο. Η αίτηση αυτή υποβάλλεται μόνο εφόσον έχει παρέλθει τουλάχιστον ένας (1) μήνας από την επίδοση προς τον οφειλέτη της, από τις κείμενες διατάξεις προβλεπόμενης, ατομικής ειδοποίησης, πρέπει δε να συνοδεύεται από κυρωμένο αντίγραφο της τελευταίας.

3. Η υποβολή νέας αίτησης συγχωρείται μόνο αν συντρέχουν εκ νέου οι νόμιμες προϋποθέσεις και μόνο εφόσον έχουν παρέλθει τουλάχιστον έξι (6) μήνες από την τελεσίδικη απόρριψη της προηγούμενης αίτησης ή την εκτέλεση της προηγούμενης απόφασης του δικαστηρίου και την απόλυση του κρατουμένου.

4. Η κατά τις προηγούμενες παραγράφους αίτηση κατατίθεται, μαζί με τρία (3) αντίγραφα, στη γραμματεία της κύριας έδρας του δικαστηρίου στο οποίο απευθύνεται.

Άρθρο 232

Αρμόδιο δικαστήριο

Αρμόδιος να διατάξει την προσωπική κράτηση είναι ο πρόεδρος πρωτοδικών ή ο από αυτόν οριζόμενος πρωτοδίκης, του πρωτοδικείου στην περιφέρεια του οποίου έχει την έδρα της η αρχή που, ως εκπρόσωπος του Δημοσίου, υποβάλλει

την, κατά το προηγούμενο άρθρο, αίτηση.

Άρθρο 233

Ενεργητική και παθητική νομιμοποίηση

1. Η αίτηση υποβάλλεται από το Δημόσιο, εκπροσωπούμενο από τον αρμόδιο για την είσπραξη του οφειλόμενου εσόδου προϊστάμενο της Δ.Ο.Υ. ή του τελωνείου.

2. Η αίτηση στρέφεται κατά του οφειλέτη ή του εκπροσώπου του νομικού προσώπου ή, αν πρόκειται για πρόσωπα που τελούν υπό επιμέλεια, κατά του νόμιμου αντιπροσώπου τους.

Άρθρο 234

Προϋποθέσεις λήψης του μέτρου - Περιορισμοί

1. Προσωπική κράτηση μπορεί να διαταχθεί μόνο εφόσον:

α) πρόκειται για έσοδο που εισπράττεται κατά τις διατάξεις του ν.δ. 356/1974 και

β) το συνολικώς οφειλόμενο ποσό υπερβαίνει τα τρία εκατομμύρια (3.000.000) δραχμές ή, αν πρόκειται για οφειλόμενα ποσά από παρακρατούμενους ή επιρριπτόμενους φόρους ή από δάνεια με εγγύηση του Ελληνικού Δημοσίου, το ένα εκατομμύριο (1.000.000) δραχμές.

2. Προσωπική κράτηση δεν διατάσσεται κατά:

α) προσώπων που τελούν υπό γονική μέριμνα, επιτροπεία, δικαστική ή νόμιμη απαγόρευση,

β) βουλευτών, ενόσω διαρκεί η βουλευτική περίοδος και τέσσερις εβδομάδες μετά τη λήξη της,

γ) κληρικών κάθε γνωστής θρησκείας,

δ) στρατευμένων,

ε) προσώπων που τελούν σε πτώχευση και για όσο χρόνο διαρκούν οι εργασίες της πτώχευσης,

στ) κληρονόμων με το ευεργέτημα της απογραφής και

ζ) πολυτέκνων που έχουν την επιμέλεια ή την υποχρέωση διατροφής των τέκνων τους.

3. Η διάρκεια της προσωπικής κράτησης δεν μπορεί να υπερβεί το ένα (1) έτος.

Άρθρο 235

Εκδίκαση

1. Αμέσως μετά την, κατά την παρ. 4 του άρθρου 231, κατάθεση της αίτησης, ο πρόεδρος του συμβουλίου, ή ο δικαστής, που διευθύνει το δικαστήριο, ή ο οριζόμενος από αυτούς δικαστής, με πράξη του πάνω στο δικόγραφο της αίτησης, ορίζει δικάσιμο, η οποία δεν μπορεί να απέχει λιγότερο των δέκα (10) ούτε περισσότερο των δεκαπέντε (15) ημερών από την κατάθεση της αίτησης.

2. Η κατά την προηγούμενη παράγραφο πράξη του προέδρου, μαζί με κυρωμένο αντίγραφο του δικογράφου που κατατέθηκε, επιδίδεται, με τη φροντίδα του αιτούντος, στον καθ' ου, πέντε (5) τουλάχιστον ημέρες πριν από τη συζήτηση, επέχει δε θέση κλήτευσης γι' αυτόν. Προς τούτο, παραδίδονται στον αιτούντα, από τη γραμματεία του δικαστηρίου, η αίτηση με την πράξη προσδιορισμού δικασίμου, μαζί με κυρωμένο αντίγραφο τούτων. Κατά τα λοιπά εφαρμόζονται αναλόγως οι σχετικές με τις επιδόσεις διατάξεις των άρθρων 47-48 και 50-57.

3. Ως προς την κύρια διαδικασία, εφαρμόζονται αναλόγως οι διατάξεις των άρθρων 132-139 και 142-143. Η, κατά την παρ. 4 του άρθρου 135, τυχόν οριζόμενη νέα δικάσιμος δεν πρέπει να απέχει περισσότερο των δέκα (10) ημερών από τη συζήτηση που αναβλήθηκε. Οι κατά την παρ. 1 του άρθρου 138 προθεσμίες περιορίζονται σε μία (1) και μία (1) ημέρα, αντιστοίχως.

4. Κατά την προβολή πρόσθετων λόγων έχει ανάλογη εφαρμογή η διάταξη της παρ. 1 του άρθρου 131, η προβλεπόμενη όμως από αυτήν προθεσμία είναι δύο (2) ημέρες.

5. Οι διάδικοι μπορούν να διενεργούν διαδικαστικές πράξεις και να παρίστανται κατά τη συζήτηση χωρίς δικαστικό πληρεξούσιο.

6. Η άσκηση παρέμβασης δεν συγχωρείται κατά την παρούσα διαδικασία.

Άρθρο 236

Εξουσία του δικαστηρίου

Το, κατά το άρθρο 232, αρμόδιο δικαστήριο διατάζει την προσωπική κράτηση μόνο αν κρίνει ότι το αναγκαστικό αυτό μέτρο είναι αναγκαίο και πρόσφορο για την εξόφληση του χρέους, καθώς και ότι συνιστά το μόνο ικανό μέσο είσπραξης για την ικανοποίηση της σχετικής απαίτησης.

Άρθρο 237

Εκτέλεση της απόφασης

1. Η απόφαση, με την οποία διατάσσεται η προσωπική κράτηση, εκτελείται μόνο αφού επιδοθεί σε αυτόν που καταδικάστηκε. Αν πρόκειται για εκπρόσωπο νομικού προσώπου, η προσωπική κράτηση δεν εκτελείται πριν παρέλθουν τρεις (3) ημέρες από την επιδοση σε αυτόν της απόφασης. Η, κατά τις προηγούμενες περιόδους, επίδοση διενεργείται με τη φροντίδα του αιτούντος, κατ' ανάλογη εφαρμογή των διατάξεων των άρθρων 47 - 48 και 50 - 57. Προς τούτο, κατά την, σύμφωνα με την πρώτη περίοδο της παρ. 1 του άρθρου 195, επίδοση προς αυτόν της απόφασης, του παραδίδεται και δεύτερο κυρωμένο αντίγραφο της.

2. Η κατά την προηγούμενη παράγραφο απόφαση δεν εκτελείται αν δεν έχει καταστεί τελεσίδικη η απόφαση για την ανακοπή κατά της πράξης ταμειακής βεβαίωσης ή, σε περίπτωση που δεν έχει ασκηθεί ανακοπή κατ' αυτής, αν δεν έχει παρέλθει άπρακτη η προς άσκηση της ανακοπής προθεσμία.

3. Ο καταδικαζόμενος σε προσωπική κράτηση συλλαμβάνεται από αστυνομικό όργανο. Αν ο συλλαμβανόμενος δεν προβάλει αντιρρήσεις σύμφωνα με το άρθρο 243, οδηγείται στη φυλακή. Το όργανο συντάσσει γι' αυτά σχετική έκθεση.

4. Η σύλληψη δεν επιτρέπεται να γίνεται:

α) μεταξύ της 7ης εσπερινής και της 7ης πρωινής ώρας,

β) κατά τις εθνικές επετείες, κατά το χρονικό διάστημα από 23 Δεκεμβρίου έως και 2 Ιανουαρίου, κατά τη διενέργεια βουλευτικών εκλογών ή εκλογών για την ανάδειξη αιρετών οργάνων των οργανισμών πρωτοβάθμιας και δευτεροβάθμιας τοπικής αυτοδιοίκησης και οκτώ (8) ημέρες πριν, καθώς και πέντε (5) ημέρες μετά τη διενέργειά τους, επίσης, δε κατά τη διάρκεια της Μεγάλης Εβδομάδας, καθώς και εκείνης της Διακαινησίμου,

γ) στον τόπο όπου συνεδριάζει δικαστήριο και ενόσω διαρκεί η συνεδρίαση και

δ) σε καθιερωμένο τόπο ιερούργιας γνωστής θρησκείας και ενόσω διαρκεί η ιερούργια.

5. Ο εγκλεισμός στη φυλακή εκείνου που έχει καταδικαστεί σε προσωπική κράτηση διενεργείται μόνο αφού προσαχθούν στο διευθυντή της φυλακής κυρωμένα αντίγραφα, αφ' ενός της απόφασης του δικαστηρίου που διατάζει την προσωπική κράτηση, αφ' ετέρου της έκθεσης της σύλληψης.

6. Η προσωπική κράτηση των μόνιμων στρατιωτικών εκτελείται από την αρμόδια στρατιωτική αρχή.

7. Η ισχύς της απόφασης παύει με τη συμπλήρωση του χρόνου για τον οποίο είχε διαταχθεί η προσωπική κράτηση και ο κρατούμενος απολύεται αυτοδικαίως. Προς τούτο εκδίδεται σχετική διαπιστωτική πράξη από το διευθυντή της φυλακής.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Β'

ΑΙΤΗΣΗ ΑΠΟΛΥΣΗΣ ΤΟΥ ΚΡΑΤΟΥΜΕΝΟΥ

Άρθρο 238

1. Ύστερα από αίτηση του κρατουμένου, η οποία απευθύνεται

νεται στο πρωτοδικείο του τόπου όπου βρίσκεται η φυλακή, διατάσσεται η απόλυσή του, αν έχει καταβληθεί στην αρμόδια αρχή ή συμψηφιστεί ή κατατεθεί στο Ταμείο Παρακαταθηκών και Δανείων, το χρέος για το οποίο του επιβλήθηκε η προσωπική κράτηση, μαζί με τους τόκους που ήδη οφείλονται και τα έξοδα της εκτέλεσής και έχει προσαχθεί το σχετικό γραμμάτιο στη γραμματεία του δικαστηρίου. Αρμόδιος να αποφανθεί για την αίτηση είναι ο πρόεδρος πρωτοδικών ή ο από αυτόν οριζόμενος πρωτοδικής του προαναφερόμενου δικαστηρίου.

2. Ως προς την προδικασία και την κύρια διαδικασία εκδίκασης της, κατά την προηγούμενη παράγραφο, αίτησης, εφαρμόζονται αναλόγως όσα ορίζονται στο άρθρο 235. Ο ορισμός δικαστή, όμως, γίνεται σε ημερομηνία που δεν μπορεί να απέχει λιγότερο των δύο (2) ούτε περισσότερο των τεσσάρων (4) ημερών από την κατάθεση της αίτησης, ενώ η, κατά την παρ. 2 του άρθρου 235, προθεσμία είναι μίας (1) τουλάχιστον ημέρας πριν από τη συζήτηση.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Γ'

ΑΙΤΗΣΗ ΠΡΟΣΩΡΙΝΗΣ ΑΝΑΣΤΟΛΗΣ

ΤΗΣ ΠΡΟΣΩΠΙΚΗΣ ΚΡΑΤΗΣΗΣ

'Άρθρο 239

1. 'Υστερα από αίτηση του κρατουμένου, η οποία απευθύνεται στο κατά το προηγούμενο άρθρο δικαστήριο, αναστέλλεται η προσωπική κράτηση και ο αιτών απολύεται από τη φυλακή, για χρονικό διάστημα όχι μεγαλύτερο των τριών (3) μηνών, αν έχουν επέλθει τα, κατά την πρώτη περίοδο της παρ. 1 του προηγούμενου άρθρου, αποσβεστικά γεγονότα ως προς εύλογο, σε σχέση με το συνολικό ύψος, τμήμα του χρέους του. Αρμόδιος να αποφανθεί για την αίτηση είναι ο κατά την τελευταία περίοδο της παρ. 1 του προηγούμενου άρθρου δικαστής.

2. Ως προς την προδικασία και την κύρια διαδικασία εκδίκασης της, κατά την προηγούμενη παράγραφο, αίτησης, εφαρμόζονται αναλόγως όσα ορίζονται στην παρ. 2 του προηγούμενου άρθρου.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Β'

ΑΙΤΗΣΗ ΚΡΑΤΗΣΗΣ ΣΕ ΑΛΛΟ ΧΩΡΟ 'Η

ΑΠΟΛΥΣΗΣ, ΓΙΑ ΛΟΓΟΥΣ ΥΓΕΙΑΣ

'Άρθρο 240

1. 'Υστερα από αίτηση του κρατουμένου, η οποία απευθύνεται στο πρωτοδικείο του τόπου όπου έχει την έδρα της η αρχή που, ως εκπρόσωπος του Δημοσίου, νομιμοποιείται να υποβάλει την κατά το άρθρο 231 αίτηση για προσωπική κράτηση, μπορεί, αν αυτός είναι ασθενής ή ασθενήσει κατά τη διάρκεια της κράτησης, να επιτραπεί η κράτησή του σε νοσοκομείο.

2. Το δικαστήριο μπορεί, ακόμη, να επιτρέψει την απόλυση του κρατουμένου αν η ασθένειά του είναι τέτοια ώστε να υπάρχει κίνδυνος, από την παράταση της κράτησης, για την υγεία του.

3. Αρμόδιος να αποφανθεί για τις κατά τις προηγούμενες παραγράφους αιτήσεις είναι ο κατά το άρθρο 232 δικαστής.

4. Ως προς την προδικασία και την κύρια διαδικασία εκδίκασης των, κατά τις προηγούμενες παραγράφους, αιτήσεων εφαρμόζονται αναλόγως όσα ορίζονται στην παρ. 2 του άρθρου 238.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Ε'

ΛΟΙΠΕΣ ΑΙΤΗΣΕΙΣ

'Άρθρο 241

Εφόσον δεν ορίζεται διαφορετικά, κάθε αμφισβήτηση που αφορά την εκτέλεση της προσωπικής κράτησης επιλύεται από τον πρόεδρο πρωτοδικών, ή τον από αυτόν οριζόμενο πρωτοδική, του πρωτοδικείου στην περιφέρεια του οποίου εκτελείται η απόφαση για την προσωπική κράτηση. Κατά την εκδίκαση του σχετικού ένδικου

βοηθήματος εφαρμόζονται αναλόγως όσα ορίζονται στο άρθρο 235.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΣΤ'

ΕΝΔΙΚΑ ΜΕΣΑ

'Άρθρο 242

1. Οι αποφάσεις που εκδίδονται κατά τη διαδικασία των άρθρων 231 - 241 υπόκεινται, ενώπιον των τακτικών διοικητικών δικαστηρίων, κατά τα άρθρα 81 - 111 αναλόγως εφαρμοζόμενα, στα ένδικα μέσα της ανακοπής ερημοδικίας, της έφεσης, της αίτησης αναθεώρησης και της αίτησης διόρθωσης ή ερμηνείας.

2. Οι προθεσμίες για την άσκηση των κατά την προηγούμενη παράγραφο ένδικων μέσων είναι πέντε (5) ημερών. Ως προς την έναρξη των προθεσμιών αυτών έχουν ανάλογη εφαρμογή όσα ορίζονται στις διατάξεις των άρθρων 90 (παρ. 1), 94 (παρ. 1), 104 και 110 (παρ. 2), οι οποίες και εφαρμόζονται αναλόγως.

3. Η προθεσμία για την άσκηση, καθώς και η άσκηση, της ανακοπής ερημοδικίας και της έφεσης αναστέλλουν την εκτέλεση της προσβαλλόμενης απόφασης. Το, κατά το άρθρο 232, αρμόδιο δικαστήριο, όμως, μπορεί, κατ' αίτηση του Δημοσίου, να κηρύξει την απόφασή του προσωρινώς εκτελεστή, σύμφωνα με τα οριζόμενα στη διάταξη της παρ. 3 του άρθρου 80, η οποία και εφαρμόζεται αναλόγως.

4. Αρμόδιος για την εκδίκαση της έφεσης είναι ο πρόεδρος εφετών, ή ο από αυτόν οριζόμενος εφέτης, του εφετείου στην περιφέρεια του οποίου υπάγεται το δικαστήριο, όπου ανήκει ο κατά το άρθρο 232 δικαστής που εξέδωσε την προσβαλλόμενη απόφαση.

5. Ως προς την εκδίκαση των κατά την παρ. 1 ένδικων μέσων εφαρμόζονται αναλόγως όσα ορίζονται στο άρθρο 235.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Ζ'

ΑΝΤΙΡΡΗΣΕΙΣ ΚΑΤΑ ΤΗ ΣΥΛΛΗΨΗ

'Άρθρο 243

1. Ο συλλαμβανόμενος σύμφωνα με την παρ. 3 του άρθρου 237, μπορεί, πριν να εγκλειστεί στη φυλακή, να προβάλει αντιρρήσεις ως προς τη νομιμότητα της σύλληψής του. Με τις αντιρρήσεις μπορεί, επίσης, να προβάλει την, μετά τη συζήτηση της αίτησης για την προσωπική κράτησή του, επέλευση των, κατά την πρώτη περίοδο της παρ. 1 του άρθρου 238, αποσβεστικών γεγονότων του συνολικού χρέους του. Οι αντιρρήσεις πρέπει να διαλαμβάνουν συγκεκριμένους λόγους, μπορούν δε να προβληθούν και προφορικώς, οπότε συντάσσεται συναφώς, από το γραμματέα, σχετική έκθεση.

2. Στην περίπτωση της προηγούμενης παραγράφου, το πρόσωπο που έχει συλληφθεί οδηγείται αμέσως, από το αστυνομικό όργανο, στον πρόεδρο πρωτοδικών, ή στον από αυτόν οριζόμενο πρωτοδική, του πρωτοδικείου στην περιφέρεια του οποίου έγινε η σύλληψη.

3. Ως προς την εκδίκαση των, κατά την παρ. 1, αντιρρήσεων εφαρμόζονται αναλόγως οι διατάξεις των παρ. 1 και 2 του άρθρου 204 και της παρ. 5 του άρθρου 235. Οι κατά τη διαδικασία αυτή προβαλλόμενοι ισχυρισμοί πρέπει να αποδεικνύονται παραχρήμα.

4. Ο, κατά την παρ. 2, αρμόδιος δικαστής εκδίδει παραχρήμα την απόφασή του για τις αντιρρήσεις, την οποία και διατυπώνει συνοπτικώς στο τηρούμενο πρακτικό. Κυρωμένο αντίγραφο του πρακτικού αυτού παραδίδεται αμέσως στο, κατά την παρ. 2, αστυνομικό όργανο, καθώς και στον αντιλέγοντα. Αν πρόκειται για ημέρα αργίας, ο δικαστής μπορεί να χρησιμοποιήσει, ως τόπο άσκησης των κατά την προηγούμενη περίοδο καθηκόντων του, την οικία του. Στην περίπτωση αυτή δεν απαιτείται η παρουσία γραμματέα, τα σχετικά δε πρακτικά, καθώς και η κατά την παρ. 1 έκθεση, συντάσσονται από μόνο το δικαστή.

5. Αν γίνουν δεκτές οι αντιρρήσεις, ο αντιλέγων αφήνεται

αμέσως ελεύθερος, ενώ αν οι αντιρρήσεις απορριφθούν, οδηγείται στη φυλακή.

6. Η κατά τις προηγούμενες παραγράφους απόφαση δεν υπόκειται σε κανένα ένδικο μέσο.

ΔΕΥΤΕΡΟ ΤΜΗΜΑ
ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ ΕΚΛΟΓΙΚΩΝ ΔΙΑΦΟΡΩΝ
ΠΡΩΤΟΣ ΤΙΤΛΟΣ
ΔΙΑΦΟΡΕΣ ΠΟΥ ΑΝΑΦΥΟΝΤΑΙ ΚΑΤΑ ΤΗΝ
ΕΚΛΟΓΙΚΗ ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ ΣΤΟΥΣ ΟΡΓΑΝΙΣΜΟΥΣ
ΤΟΠΙΚΗΣ ΑΥΤΟΔΙΟΙΚΗΣΗΣ
ΚΕΦΑΛΑΙΟ Α'
ΔΙΑΦΟΡΕΣ ΥΠΑΓΟΜΕΝΕΣ ΣΤΙΣ ΡΥΘΜΙΣΕΙΣ

Άρθρο 244

Στις, υπό τον ΠΡΩΤΟ ΤΙΤΛΟ, ρυθμίσεις του ΤΜΗΜΑΤΟΣ τούτου υπάγονται οι διαφορές που αναφέρονται κατά την εκλογική διαδικασία για την ανάδειξη των αιρετών οργάνων των οργανισμών τοπικής αυτοδιοίκησης κάθε βαθμού.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Β'
ΑΡΜΟΔΙΟ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟ

Άρθρο 245

1. Καθ' ύλην αρμόδιο δικαστήριο προς εκδίκαση των κατά το προηγούμενο άρθρο διαφορών είναι, στον πρώτο μεν βαθμό, αν πρόκειται για εκλογή σε νομαρχιακή αυτοδιοίκηση ή σε δήμο, το τριμελές πρωτοδικείο, ενώ, αν πρόκειται για εκλογή σε κοινότητα, το μονομελές πρωτοδικείο, στο δεύτερο δε βαθμό το τριμελές εφετείο ή το τριμελές πρωτοδικείο, αντιστοίχως.

2. Κατά τόπο αρμόδιο δικαστήριο είναι, στον πρώτο βαθμό το δικαστήριο στην περιφέρεια του οποίου έχει την έδρα του ο οικείος οργανισμός τοπικής αυτοδιοίκησης, ενώ, στο δεύτερο βαθμό, το δικαστήριο στην περιφέρεια του οποίου υπάγεται εκείνο που εξέδωσε την προσβαλλόμενη απόφαση.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Γ'
ΕΝΣΤΑΣΗ
Άρθρο 246

Προσβαλλόμενες πράξεις

1. Για την, σε πρώτο βαθμό, επίλυση των διαφορών του άρθρου 244 ασκείται ένσταση.

2. Η, κατά την προηγούμενη παράγραφο, ένσταση ασκείται κατά της πράξης με την οποία, σύμφωνα με τα άρθρα 75 του Δημοτικού και Κοινοτικού Κώδικα (π.δ. 410/1995) και 37 του Κώδικα Νομαρχιακής Αυτοδιοίκησης (π.δ. 30/1996), εξάγεται το αποτέλεσμα της εκλογής.

Ένσταση μπορεί, επίσης, να ασκηθεί και κατά της πράξης με την οποία, σύμφωνα με τα άρθρα 57 και 24 των ιδίων νομοθετημάτων αντιστοίχως, ανακηρύσσονται οι συνδυασμοί των υποψηφίων που έχουν δηλωθεί, καθώς και κατά της πράξης με την οποία, σύμφωνα με τα άρθρα 79 και 39 των πιο πάνω νομοθετημάτων κατά την ίδια αντιστοιχία, ανακηρύσσονται οι επιτυχόντες και οι επιλαχόντες συνδυασμοί, καθώς και οι υποψήφιοι κάθε συνδυασμού που εκλέγονται ως τακτικοί ή αναπληρωματικοί.

Άρθρο 247

Ενεργητική και παθητική νομιμοποίηση

1. Ένσταση μπορεί να ασκήσει:

- α) κάθε εκλογέας εγγεγραμμένος στους εκλογικούς καταλόγους του οικείου οργανισμού τοπικής αυτοδιοίκησης, καθώς και
 - β) όποιος διατέλεσε υποψήφιος κατά τις εκλογές στον οικείο οργανισμό τοπικής αυτοδιοίκησης.
2. Η ένσταση στρέφεται κατά του Δημοσίου, το οποίο εκπροσωπείται από τον, έχοντα την εποπτεία της διενέργειας των

εκλογών, Υπουργό Εσωτερικών, Δημόσιας Διοίκησης και Αποκέντρωσης.

Άρθρο 248

Προθεσμία

1. Η ένσταση ασκείται μέσα σε προθεσμία πέντε (5) ημερών, κατά περίπτωση από:

α) τη λήξη του χρόνου έκθεσης, σύμφωνα με τα άρθρα 78 του Δημοτικού και Κοινοτικού Κώδικα (π.δ. 410/1995) και 38 του Κώδικα Νομαρχιακής Αυτοδιοίκησης (π.δ. 30/1996), των πρακτικών της εκλογής και του πίνακα των αποτελεσμάτων, ή

β) την ανακήρυξη σε δημόσια συνεδρίαση, σύμφωνα με τα άρθρα 57 και 24 των πιο πάνω νομοθετημάτων αντιστοίχως, των συνδυασμών των υποψηφίων που έχουν δηλωθεί, ή

γ) τη λήξη του χρόνου έκθεσης, σύμφωνα με τα άρθρα 79 και 39 των ιδίων αντιστοίχως νομοθετημάτων, της πράξης με την οποία ανακηρύσσονται οι επιτυχόντες και οι επιλαχόντες συνδυασμοί, καθώς και οι υποψήφιοι κάθε συνδυασμού που εκλέγονται ως τακτικοί ή αναπληρωματικοί.

2. Οι προθεσμίες της προηγούμενης παραγράφου δεν παρεκτείνονται σε καμία περίπτωση.

3. Στις περιπτώσεις α' και γ' της παρ. 1, η ένσταση δεν μπορεί πάντως να ασκηθεί αν έχουν περάσει δεκαπέντε (15) ή είκοσι (20) ημέρες, αντιστοίχως, από τη διενέργεια των εκλογών.

4. Κατ' εξαίρεση, αν πρόκειται για έλλειψη προσόντων ή κώλυμα εκλογιμότητας που υπήρχε, στο πρόσωπο του υποψηφίου, πριν από την έναρξη της εκλογικής διαδικασίας, η ένσταση μπορεί να ασκηθεί και μετά την πάροδο των, κατά τις προηγούμενες παραγράφων, προθεσμιών.

Άρθρο 249

Λόγοι

1. Λόγους ένστασης μπορούν να θεμελιώσουν:

α) οι παραβάσεις του νόμου κατά τη διεξαγωγή της εκλογής ή κατά την εξαγωγή του εκλογικού αποτελέσματος ή κατά την ανακήρυξη των υποψηφίων συνδυασμών ή κατά την ανακήρυξη των επιτυχόντων και επιλαχόντων συνδυασμών και των προσώπων που ανήκουν σε αυτούς, ή

β) η έλλειψη νόμιμων προσόντων ή η συνδρομή νόμιμων κωλυμάτων σε πρόσωπα που έχουν εκλεγεί ή που είναι υποψήφιοι προς τούτο, ή

γ) η ακυρότητα ή η εσφαλμένη αρίθμηση των ψηφοδελτίων.

2. Αν η ένσταση αναφέρεται σε επαναληπτική ψηφοφορία, οι προβαλλόμενοι λόγοι μπορούν να αφορούν και την αρχική ψηφοφορία, αλλά μόνο εφόσον δεν έχει ασκηθεί, ως προς αυτήν, ιδιαίτερη ένσταση.

Άρθρο 250

Άσκηση

1. Η ένσταση ασκείται με δικόγραφο, το οποίο κατατίθεται, μαζί με τρία (3) αντίγραφα, στην αρχή που εξέδωσε την προσβαλλόμενη πράξη.

2. Η προθεσμία για την άσκηση της ένστασης ή η άσκησή της δεν αναστέλλει την εκτέλεση της προσβαλλόμενης πράξης.

Άρθρο 251

Περιεχόμενο του δικογράφου

Το δικόγραφο της ένστασης, εκτός από τα στοιχεία που προβλέπουν οι διατάξεις του άρθρου 45, πρέπει απαραίτητα να μνημονεύει, με ακρίβεια, τον οργανισμό τοπικής αυτοδιοίκησης στον οποίο αυτό αναφέρεται, τους εκλογικούς συνδυασμούς και τους επικεφαλής τους, καθώς και τα πρόσωπα των οποίων αμφισβητείται με αυτό η εκλογή ή η ανακήρυξη. Επίσης, το ίδιο δικόγραφο πρέπει να περιέχει σαφείς και συγκεκριμένους λόγους, καθώς και σαφώς καθορισμένο αίτημα.

Άρθρο 252

Διαβίβαση

Η αρχή που μνημονεύεται στην παρ.1 του άρθρου 250 μετά την πάροδο της, κατά το άρθρο 248, προθεσμίας για την άσκηση των ενστάσεων, υποχρεούται, χωρίς υπαίτια καθυστέρηση, να διαβιβάζει τις ενστάσεις, χωριστά για κάθε οργανισμό τοπικής αυτοδιοίκησης, μαζί με όλα τα σχετικά έγγραφα και λοιπά στοιχεία, στο αρμόδιο διοικητικό δικαστήριο.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Δ'

ΕΚΔΙΚΑΣΗ ΤΗΣ ΕΝΣΤΑΣΗΣ

Άρθρο 253

Προδικασία

1. Ο πρόεδρος του συμβουλίου ή ο δικαστής, που διευθύνει το δικαστήριο, με πράξη του, την οποία εκδίδει αμέσως, ορίζει δικάσιμο, η οποία δεν πρέπει να είναι συντομότερη των δέκα (10) ούτε μακρότερη των είκοσι (20) ημερών από την περιέλευση της ένστασης στο δικαστήριο, καθώς και τον εισηγητή - δικαστή της υπόθεσης. Αν το δικαστήριο διαιρείται σε περισσότερα από ένα τμήματα, τη δικάσιμο και τον εισηγητή - δικαστή ορίζει, με πράξη του, ο πρόεδρος του αρμόδιου τμήματος. Ο εισηγητής - δικαστής μπορεί να αντικατασταθεί, αν έχει κώλυμα, με νεότερη πράξη εκείνου που τον όρισε.

2. Κυρωμένο αντίγραφο του δικογράφου της ένστασης, μαζί με την πράξη ορισμού δικαπίμου και εισηγητή - δικαστή, επιδίδεται, με τη φροντίδα του ενισταμένου, το αργότερο επτά (7) ημέρες πριν από την πρώτη δικάσιμο, στον Υπουργό Εσωτερικών, Δημόσιας Διοίκησης και Αποκέντρωσης. Η προς τον Υπουργό επίδοση γίνεται: αν το δικόγραφο απευθύνεται ενώπιον δικαστηρίου της Αθήνας ή του Πειραιά, στην Κεντρική Υπηρεσία του Νομικού Συμβουλίου του Κράτους, ενώ αν απευθύνεται ενώπιον άλλου δικαστηρίου της Χώρας, είτε στην Κεντρική Υπηρεσία του Νομικού Συμβουλίου του Κράτους είτε στο κατά τόπο αρμόδιο Γραφείο Νομικού Συμβούλου ή Δικαστικό Γραφείο του Νομικού Συμβουλίου του Κράτους. Όμοια επίδοση, μέσα στην ίδια προθεσμία, γίνεται και προς εκείνους των οποίων αμφισβητείται, με την ένσταση, η εκλογή ή η ανακήρυξη, καθώς και προς τους επικεφαλής των αντίστοιχων εκλογικών συνδυασμών.

3. Για κάθε δικάσιμο καταρτίζεται, ιδιαίτερο κατά οργανισμό τοπικής αυτοδιοίκησης, έκθεμα, στο οποίο μνημονεύονται: η προσβαλλόμενη πράξη, τα ονοματεπώνυμα των ενισταμένων, εκείνων τους οποίους αφορά η ένσταση, καθώς και των επικεφαλής των συνδυασμών τους. Κυρωμένο αντίγραφο του εκθέματος αναρτάται στο κατάστημα του δικαστηρίου πέντε (5) τουλάχιστον ημέρες πριν από τη δικάσιμο. Προς βεβαίωση τούτου, ο γραμματέας συντάσσει ειδική έκθεση. Η ανάρτηση του εκθέματος επέχει θέση κλήτευσης των διαδίκων και ανακοίνωσης προς τα πρόσωπα που έχουν δικαίωμα να παρέμβουν.

4. Ο γραμματέας φροντίζει να περιέλθουν έγκαιρα στο δικαστήριο τα στοιχεία της εκλογής και παρέχει, στα πρόσωπα της προηγούμενης παραγράφου, τη δυνατότητα να λάβουν γνώση του περιεχομένου τους.

5. Ο εισηγητής - δικαστής επιμελείται για τη συγκέντρωση των στοιχείων που είναι απαραίτητα για την ουσιαστική διερεύνηση της υπόθεσης. Ο εισηγητής - δικαστής μπορεί, επίσης, να καλεί προς τούτο, εγγράφως, τους διαδίκους να παράσχουν πληροφορίες, καθώς και να υποδεικνύει σε αυτούς να προσαγάγουν τυχόν ελλείποντα έγγραφα ή άλλα στοιχεία χρήσιμα για τη συμπλήρωση της δικογραφίας. Μπορεί, ακόμη, να ζητά, από οποιαδήποτε αρχή, πληροφορίες ή στοιχεία χρήσιμα για τη διάγνωση της υπόθεσης. Οι διατάξεις του άρθρου 42 έχουν ανάλογη εφαρμογή και στην περίπτωση αυτή.

6. Ο ενιστάμενος μπορεί, με ιδιαίτερο δικόγραφο, να προβάλλει πρόσθετους λόγους. Το δικόγραφο των πρόσθετων λόγων κατατίθεται στη γραμματεία του δικαστηρίου στο οποίο εκκρεμεί η ένσταση, με τη φροντίδα δε εκείνου που το ασκεί, επιδίδεται, σε κυρωμένο αντίγραφο, το αργότερο πέντε (5) ημέρες πριν από την

πρώτη δικάσιμο, στους λοιπούς διαδίκους, κατά τη διαγραφόμενη στην παρ. 2 διαδικασία.

Άρθρο 254

Κύρια διαδικασία

1. Η εκδίκαση των ενστάσεων γίνεται πάντοτε στην κύρια έδρα του δικαστηρίου.

2. Κατά την προεκφώνηση, σε περίπτωση που δεν παρίσταται κάποιος από τους διαδίκους, το δικαστήριο εξετάζει αυτεπαγγέλτως αν τηρήθηκε η διαδικασία που προβλέπεται στις παραγράφους 2 και 3 του προηγούμενου άρθρου. Αν η διαδικασία αυτή τηρήθηκε νομίμως, η μη παράσταση του διαδίκου δεν παρακωλύει την πρόοδο της δίκης. Σε αντίθετη περίπτωση, αναβάλλεται η συζήτηση και ορίζεται νέα δικάσιμος, σε χρόνο που δεν πρέπει να απέχει περισσότερο των δέκα (10) ημερών από τη συζήτηση που αναβλήθηκε, ώστε να τηρηθούν όσα ορίζονται από τις παραπάνω διατάξεις.

3. Για την ανάπτυξη των ισχυρισμών τους, οι διάδικοι μπορούν να καταθέτουν υπομνήματα στη γραμματεία του δικαστηρίου, το αργότερο μέσα σε δύο (2) εργάσιμες ημέρες μετά τη συζήτηση. Μέσα σε δύο (2) εργάσιμες ημέρες από τη λήξη της παραπάνω προθεσμίας, ο αντίδικος εκείνου που κατέθεσε το υπόμνημα μπορεί, με δικό του υπόμνημα, να αντικρούσει τους ισχυρισμούς που αναπτύχθηκαν με το υπόμνημα του αντιδίκου του. Η γραμματεία βεβαιώνει, σε κάθε περίπτωση, στο σώμα του υπομνήματος, την ημερομηνία της κατάθεσής του.

Άρθρο 255

Παρέμβαση

1. Στη δίκη ενώπιον του πρωτοδικείου μπορεί να παρέμβει προσθέτως, υπέρ οποιουδήποτε από τους κύριους διαδίκους, όποιος έχει έννομο προς τούτο συμφέρον. Η παρέμβαση ασκείται με δικόγραφο, που κατατίθεται στη γραμματεία του δικαστηρίου στο οποίο εκκρεμεί η ένσταση και επιδίδεται, με τη φροντίδα του παρεμβαίνοντος, στους λοιπούς διαδίκους, το αργότερο τρεις (3) ημέρες πριν από την πρώτη δικάσιμο. Με το δικόγραφο της παρέμβασης είναι δυνατόν να προβληθούν και πραγματικοί ισχυρισμοί.

2. Ειδικώς, τα πρόσωπα των οποίων με την ένσταση αμφισβητείται η εκλογή ή η ανακήρυξή τους ως υποψηφίων ή ως επιτυχόντων ή επιλαχόντων τακτικών ή αναπληρωματικών, καθώς και εκείνοι στην εκλογή ή στην ανακήρυξη των οποίων μπορεί να επιδράσει η απόφαση που θα εκδοθεί, μπορούν να ασκήσουν πρόσθετη παρέμβαση υπέρ του Δημοσίου, για τη διατήρηση της ισχύος της εκάστοτε προσβαλλόμενης πράξης, και με απλή δήλωσή τους στο ακροατήριο, χωρίς να χρειάζεται να τηρηθεί η, κατά την προηγούμενη παράγραφο, προδικασία. Ο παρεμβαίνων κατά τη διαδικασία της παραγράφου αυτής μπορεί να προβεί απλώς σε αντίκρουση των ισχυρισμών του ενισταμένου.

3. Ο παρεμβαίνων, σε κάθε περίπτωση, μπορεί να επιχειρεί όλες τις διαδικαστικές πράξεις που προβλέπει ο νόμος, εφόσον δεν αντιτίθενται στο συμφέρον και τις πράξεις του διαδίκου υπέρ του οποίου παρεμβαίνει, έχει δε δικαίωμα να ασκήσει όλα τα ένδικα μέσα.

Άρθρο 256

Αντένσταση

1. Αν ασκηθεί ένσταση, τα πρόσωπα που αναφέρονται στην παρ. 2 του προηγούμενου άρθρου μπορούν, και μετά την πάροδο της προθεσμίας της ένστασης, να ασκήσουν αντένσταση, ακόμη κι αν, κατά οποιονδήποτε τρόπο, έχουν αποδεχθεί την προσβαλλόμενη πράξη ή έχουν παραιτηθεί από την άσκηση κατ' αυτής ένστασης.

2. Με την αντένσταση μπορούν να προβληθούν λόγοι αντίστοιχοι προς αυτούς που προβάλλονται με την ένσταση, οι οποίοι όμως είναι δυνατόν να στηρίζονται και σε διαφορετικά, από ότι εκείνοι, πραγματικά γεγονότα.

3. Η αντένσταση ασκείται με δικόγραφο, το οποίο κατατίθεται σε τρία (3) αντίγραφα στη γραμματεία του δικαστηρίου στο οποίο εκκρεμεί η ένσταση και επιδίδεται, με τη φροντίδα αυτού που το άσκησε, στους λοιπούς διαδίκους, το αργότερο τρεις (3) ημέρες πριν από την πρώτη δικάσιμο.

4. Η συνεκδίκηση της ένστασης και της αντένστασης είναι υποχρεωτική.

5. Οι διατάξεις των παρ. 4 και 5 του άρθρου 253 και της παρ. 3 του άρθρου 254 έχουν ανάλογη εφαρμογή και στην περίπτωση της αντένστασης.

6. Αν η ένσταση απορριφθεί ως απαράδεκτη ή αν εκείνος που την άσκησε παραιτηθεί από αυτήν, απορρίπτεται και η αντένσταση. Στις περιπτώσεις αυτές, αν η αντένσταση έχει ασκηθεί μέσα στην προβλεπόμενη από το άρθρο 248 προθεσμία για την άσκηση ένστασης, ισχύει ως αυτοτελής ένσταση. Το παραδεκτό της αντένστασης δεν επηρεάζεται αν η ένσταση απορριφθεί για ουσιαστικούς λόγους.

Άρθρο 257

Αποδεικτική διαδικασία

1. Εκτός από τα πρακτικά και τα άλλα στοιχεία της εκλογής, οι διάδικοι μπορούν να στηρίζουν τους ισχυρισμούς τους και σε άλλα αποδεικτικά στοιχεία, τα οποία, στην περίπτωση αυτή, πρέπει να προσαγάγουν στη γραμματεία του δικαστηρίου, το αργότερο ως την προτεραία της πρώτης δικάσιμου.

2. Το δικαστήριο, σε εξαιρετικές περιπτώσεις, μπορεί, με προδικαστική απόφαση, να διατάξει τη συμπλήρωση των αποδείξεων. Στην περίπτωση αυτή, αν το δικαστήριο κρίνει ότι η διεξαγωγή της συμπληρωματικής απόδειξης δεν είναι δυνατόν να διενεργηθεί στο ακροατήριο κατά την ίδια δικάσιμο, ορίζει, με την απόφασή του, νέα μετ' απόδειξη δικάσιμο, η οποία δεν επιτρέπεται να απέχει, από τη δημοσίευση της προδικαστικής απόφασης, πέρα των δεκαπέντε (15) ημερών. Ως την προτεραία της νέας αυτής δικάσιμου, οι διάδικοι που έχουν το βάρος της απόδειξης οφείλουν, με την ποινή του απαραδέκτου, να προσαγάγουν όλα τα αποδεικτικά στοιχεία που επικαλούνται.

3. Αν πρόκειται για εξέταση μαρτύρων, αυτή, αν δεν είναι δυνατόν να διενεργηθεί στο ακροατήριο κατά την ίδια δικάσιμο, διενεργείται, εκτός του ακροατηρίου, ενώπιον του εισηγητή - δικαστή. Προς τούτο καλούνται οι μάρτυρες, με πράξη του εισηγητή - δικαστή, η οποία επιδίδεται αμέσως, να εξεταστούν σε χρόνο που δεν πρέπει να απέχει περισσότερο των πέντε (5) ημερών από την επίδοση της πράξης αυτής. Κατά την ίδια ημέρα, καλούνται, με πράξη του εισηγητή - δικαστή, να παρασταθούν, αν το επιθυμούν, και οι διάδικοι. Η, κατά την παρ. 7 του άρθρου 184, έκθεση κατατίθεται στο δικαστήριο ως την προτεραία της, μετ' απόδειξη, δικάσιμου. Οι διατάξεις του άρθρου 185 δεν έχουν εφαρμογή κατά την παρούσα διαδικασία.

Άρθρο 258

Παραμπίπτων έλεγχος

Κατά την εκδίκαση της ένστασης, το δικαστήριο μπορεί να κρίνει παρεμπιπτόντως ζητήματα που αφορούν τη νομιμότητα των προηγούμενων πράξεων, οι οποίες αναφέρονται στην παρ. 2 του άρθρου 246, καθώς και των προπαρασκευαστικών της εκλογής πράξεων (εγγραφή, μετεγγραφή ή διαγραφή εκλογέα στους, ή από τους, εκλογικούς καταλόγους, διόρθωση στοιχείων του που περιλαμβάνονται σε αυτούς κ.τ.τ.), εφόσον, σε κάθε περίπτωση, η νομιμότητα αυτή δεν έχει κριθεί με δύναμη δεδικασμένου.

Άρθρο 259

Εξουσία του δικαστηρίου - Απόφαση

1. Αν το δικαστήριο διαπιστώσει παράβαση του νόμου ή ουσιαστικές πλημμέλειες: α) κατά τη διεξαγωγή της εκλογής, ή β) κατά την ανακήρυξη των συνδυασμών των υποψηφίων που έχουν δηλωθεί, ή γ) κατά την ανακήρυξη των επιτυχόντων και

επιλαχόντων συνδυασμών, καθώς και των υποψηφίων κάθε συνδυασμού που εκλέγονται ως τακτικοί ή αναπληρωματικοί, ακυρώνει ή τροποποιεί, κατά περίπτωση, την πράξη με την οποία εξάγεται το αποτέλεσμα της συγκεκριμένης εκλογής ή την πράξη με την οποία γίνεται η σχετική ανακήρυξη. Στην ακύρωση της πράξης προβαίνει το δικαστήριο μόνο αν η νομική ή ουσιαστική πλημμέλεια αυτή είναι δυνατόν να ασκήσει επιρροή στο συνολικό εκλογικό αποτέλεσμα. Η ακύρωση μπορεί να αφορά ολόκληρη την εκλογή ή μόνο την αρχική ή μόνο την επαναληπτική εκλογή, στα εκλογικά τμήματα τα οποία αφορά το αντικείμενο της ένστασης.

2. Αν, ειδικότερα, το δικαστήριο, κατά την εκδίκαση της ένστασης που στρέφεται κατά της πράξης με την οποία εξάγεται το αποτέλεσμα της εκλογής, διαπιστώσει ότι οι αναφερόμενοι σε αυτήν δεν είχαν τα νόμιμα προσόντα ή ότι συνέτρεχε σε αυτούς νόμιμο κώλυμα για την εκλογή τους, ακυρώνει, ως προς τούτους, τη σχετική πράξη και ορίζει, ως εκλεγόμενους, τους επόμενους κατά τη σειρά των ψήφων προτίμησης υποψηφίους. Ενώ, αν διαπιστώσει εσφαλμένη αρίθμηση των ψήφων, καθορίζει, βάσει των έγκυρων ψήφων και της ορθής αρίθμησης τους, εκείνους που εκλέγονται.

3. Μετά την έκδοση όλων των οριστικών αποφάσεων που αφορούν τον κάθε οργανισμό τοπικής αυτοδιοίκησης και εν όψει του εκλογικού αποτελέσματος του συγκεκριμένου οργανισμού, όπως διαμορφώνεται με τις αποφάσεις αυτές, το δικαστήριο ανακηρύσσει τον επιτυχόντα και τους επιλαχόντες συνδυασμούς, καθώς και τους υποψηφίους που εκλέγονται ως τακτικοί ή αναπληρωματικοί, σύμφωνα με τους σταυρούς προτίμησης.

4. Στην περίπτωση της παρ. 4 του άρθρου 248, αν κριθεί βάσιμη η ένσταση, το δικαστήριο διαπιστώνει την έλλειψη προσόντων ή το κώλυμα εκλογιμότητας στο συγκεκριμένο πρόσωπο, το οποίο και εκπίπτει αυτοδικαίως από το σχετικό αξίωμα.

5. Οι οριστικές αποφάσεις του δικαστηρίου πρέπει να δημοσιεύονται το αργότερο μέσα σε είκοσι (20) ημέρες από την τελευταία συζήτηση.

6. Οι οριστικές αποφάσεις, με τις οποίες γίνεται ολικώς ή μερικώς δεκτή η ένσταση, ισχύουν έναντι όλων.

Άρθρο 260

Γνωστοποίηση των αποφάσεων

1. Ο γραμματέας αναρτά όλες τις αποφάσεις του δικαστηρίου, έξω από την αίθουσα των συνεδριάσεων, για πέντε (5) συνεχείς ημέρες. Η παραπάνω ανάρτηση επέχει θέση επίδοσης των αποφάσεων στους διαδίκους, δημιουργεί δε τεκμήριο γνώσης του περιεχομένου τους για κάθε τρίτο.

2. Η τήρηση των διατάξεων της προηγούμενης παραγράφου βεβαιώνεται με σχετική έκθεση του γραμματέα.

3. Ο γραμματέας, χωρίς υπαίτια καθυστέρηση, διαβιβάζει αντίγραφο των οριστικών αποφάσεων στον Υπουργό Εσωτερικών, Δημόσιας Διοίκησης και Αποκέντρωσης.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Ε'

ΕΝΔΙΚΑ ΜΕΣΑ

Άρθρο 261

1. Οι αποφάσεις που εκδίδονται κατά την παρούσα διαδικασία υπόκεινται, ενώπιον των τακτικών διοικητικών δικαστηρίων, κατά τα οριζόμενα στα άρθρα 81 - 111 αναλόγως εφαρμοζόμενα, στα ένδικα μέσα της ανακοπής ερημοδικίας, της έφεσης, της αίτησης αναθεώρησης, της τριτανακοπής και της αίτησης διόρθωσης ή ερμηνείας.

2. Η προθεσμία για την άσκηση των ένδικων μέσων είναι πέντε (5) ημερών. Η προθεσμία αυτή αρχίζει, στην περίπτωση της ανακοπής ερημοδικίας, της έφεσης, της τριτανακοπής και της αίτησης διόρθωσης ή ερμηνείας, από τη λήξη του, κατά την παρ. 1 του άρθρου 260, χρόνου ανάρτησης της προβαλλόμενης απόφασης, ενώ στην περίπτωση της αίτησης αναθεώρησης, από τη συντέλεση των γεγονότων του άρθρου 104.

3. Με εξαίρεση την αίτηση αναθεώρησης, τα κατά την παρ. 1 ένδικα μέσα δεν μπορούν, σε καμία περίπτωση, να ασκηθούν όταν έχουν περάσει έξι (6) μήνες από τη διενέργεια των εκλογών.

4. Τριτανakoπή μπορεί να ασκηθεί μόνο από τα πρόσωπα που αναφέρονται στην παρ. 2 του άρθρου 255.

5. Κατά τη διάρκεια της κατά την παρ. 2, προθεσμίας για την άσκηση της ανακοπής ερημοδικίας, της έφεσης, της τριτανakoπής και της αίτησης διόρθωσης ή ερμηνείας, αναστέλλεται η εκτέλεση των, κατά την παρ. 1, αποφάσεων. Η εκτέλεση των αποφάσεων τούτων αναστέλλεται, επίσης, με την άσκηση των ίδιων ένδικων μέσων, η αναστολή διαρκεί δε ως τη δημοσίευση των αποφάσεων για τα ένδικα αυτά μέσα.

6. Ως προς τα λοιπά, κατά την εκδίκαση των ένδικων μέσων της παρ. 1, έχουν ανάλογη εφαρμογή οι διατάξεις των άρθρων 253 - 255 και 257 - 260, που αναφέρονται στην εκδίκαση της ένστασης.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΣΤ'

ΟΜΟΔΙΚΙΑ - ΣΥΝΑΦΕΙΑ - ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΙΚΗ

ΣΩΡΕΥΣΗ - ΣΥΝΕΚΔΙΚΑΣΗ

Άρθρο 262

Ως προς την ομοδικία, τη συνάφεια, την αντικειμενική σωρευση και τη συνεκδίκαση εφαρμόζονται αναλόγως οι αντίστοιχες διατάξεις των άρθρων 115 έως και 125.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Ζ'

ΔΙΚΟΛΟΓΙΚΗ ΙΚΑΝΟΤΗΤΑ ΤΩΝ ΔΙΑΔΙΚΩΝ

Άρθρο 263

Οι διάδικοι μπορούν να διενεργούν διαδικαστικές πράξεις, και να παρίστανται κατά τη συζήτηση, χωρίς δικαστικό πληρεξούσιο.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Η'

ΚΑΤΑΡΓΗΣΗ ΤΗΣ ΔΙΚΗΣ

Άρθρο 264

1. Η δίκη καταργείται:

- α) αν, για οποιονδήποτε λόγο, εκλείψει το αντικείμενό της, ή
- β) αν, πριν από το πέρας της τελευταίας συζήτησης, αποβιώσει κάποιος από τους διαδίκους ή επέλθει στο πρόσωπό του μεταβολή που να επηρεάζει την ικανότητά του προς διενέργεια διαδικαστικών πράξεων.

Η κατάργηση διαπιστώνεται με απόφαση του δικαστηρίου.

2. Παραίτηση από την ένσταση ή από άλλο ένδικο βοήθημα δεν επιτρέπεται.

3. Ως προς την παραίτηση από τα, κατά την παρ. 1 του άρθρου 261, ένδικα μέσα έχουν ανάλογη εφαρμογή οι διατάξεις του άρθρου 143.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Θ'

ΠΡΟΣΩΡΙΝΗ ΔΙΚΑΣΤΙΚΗ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑ

Άρθρο 265

Κατά την παρούσα διαδικασία δεν έχουν εφαρμογή οι διατάξεις των άρθρων 200-215.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Ι'

ΑΝΑΛΟΓΗ ΕΦΑΡΜΟΓΗ ΔΙΑΤΑΞΕΩΝ

Άρθρο 266

Κατά τα λοιπά εφαρμόζονται αναλόγως οι γενικές διατάξεις του ΠΡΩΤΟΥ ΜΕΡΟΥΣ.

ΔΕΥΤΕΡΟΣ ΤΙΤΛΟΣ

ΔΙΑΦΟΡΕΣ ΠΟΥ ΑΝΑΦΥΟΝΤΑΙ ΚΑΤΑ ΤΗΝ ΕΚΛΟΓΙΚΗ ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ ΣΤΑ ΝΟΜΙΚΑ ΠΡΟΣΩΠΑ ΔΗΜΟΣΙΟΥ ΔΙΚΑΙΟΥ

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Α'

ΔΙΑΦΟΡΕΣ ΥΠΑΓΟΜΕΝΕΣ ΣΤΙΣ ΡΥΘΜΙΣΕΙΣ

Άρθρο 267

Στις, υπό τον ΔΕΥΤΕΡΟ ΤΙΤΛΟ ρυθμίσεις του ΤΜΗΜΑΤΟΣ τούτου υπάγονται οι διαφορές που αναφέρονται κατά την εκλογική διαδικασία για την άμεση ανάδειξη των αιρετών οργάνων των νομικών προσώπων δημοσίου δικαίου, οι οποίες προβλέπονται από το νόμο ως διοικητικές διαφορές ουσίας.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Β'

ΑΡΜΟΔΙΟ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟ

Άρθρο 268

1. Καθ' ύλην αρμόδιο δικαστήριο προς εκδίκαση των κατά το προηγούμενο άρθρο διαφορών είναι, στον πρώτο μεν βαθμό, το τριμελές πρωτοδικείο, στο δεύτερο δε βαθμό, το τριμελές εφετείο.

2. Κατά τόπον αρμόδιο δικαστήριο είναι, στον πρώτο βαθμό, το δικαστήριο στην περιφέρεια του οποίου έχει την έδρα του το οικείο νομικό πρόσωπο, ενώ, στο δεύτερο βαθμό, το δικαστήριο στην περιφέρεια του οποίου υπάγεται εκείνο που εξέδωσε την προσβαλλόμενη απόφαση.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Γ'

ΕΝΣΤΑΣΗ

Άρθρο 269

Προσβαλλόμενες πράξεις

1. Για την, σε πρώτο βαθμό, επίλυση των διαφορών του άρθρου 267 ασκείται ένσταση.

2. Η, κατά την προηγούμενη παράγραφο, ένσταση ασκείται κατά των πράξεων με τις οποίες, σύμφωνα με την ισχύουσα για τα επί μέρους νομικά πρόσωπα νομοθεσία, εξάγεται το αποτέλεσμα της εκλογής και ανακηρύσσονται οι επιτυχόντες, που αποτελούν ή συγκροτούν το αιρετό όργανο, καθώς και οι τυχόν επιλαχόντες.

3. Η ένσταση ασκείται παραδεκτώς κατά των πράξεων της προηγούμενης παραγράφου, έστω και αν κατ' αυτών προβλέπεται, από τις κείμενες για τα επί μέρους νομικά πρόσωπα διατάξεις, η άσκηση ενδικοφανούς προσφυγής. Αν, όμως, ασκηθεί η ενδικοφανής προσφυγή, η ένσταση ασκείται παραδεκτώς μόνο κατά της απόφασης που εκδίδεται γι' αυτήν ή της τεκμαιρόμενης, από την πάροδο άπρακτου 8ήμερου, απόρριψής της.

Άρθρο 270

Ενεργητική και παθητική νομιμοποίηση

1. Ένσταση μπορεί να ασκήσει, ως εκλογέας, κάθε μέλος του οικείου νομικού προσώπου δημοσίου δικαίου.

2. Η ένσταση στρέφεται κατά του νομικού προσώπου.

Άρθρο 271

Προθεσμία

1. Η ένσταση ασκείται μέσα σε προθεσμία πέντε (5) ημερών από τη δημοσίευση, ή τη δημόσια γνωστοποίηση, της πράξης κατά της οποίας αυτή στρέφεται. Η προθεσμία αυτή δεν παρεκτείνεται.

2. Η ένσταση δε μπορεί πάντως να ασκηθεί αν έχουν περάσει είκοσι (20) ημέρες από τη διενέργεια των αρχαιρεσιών.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Δ'
ΑΝΑΛΟΓΗ ΕΦΑΡΜΟΓΗ ΔΙΑΤΑΞΕΩΝ

Άρθρο 272

Κατά τα λοιπά εφαρμόζονται αναλόγως οι, υπό τον ΠΡΩΤΟ ΤΙΤΛΟ, διατάξεις του ΤΜΗΜΑΤΟΣ τούτου και, περαιτέρω, οι γενικές διατάξεις του ΠΡΩΤΟΥ ΜΕΡΟΥΣ.

ΤΡΙΤΟ ΜΕΡΟΣ
ΔΑΠΑΝΕΣ ΤΗΣ ΔΙΚΗΣ

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Α'
ΔΙΚΑΣΤΙΚΑ ΕΞΟΔΑ

Άρθρο 273

Τέλη χαρτοσήμου

1. Τα διαδικαστικά έγγραφα και γενικώς η διαδικασία ως τη δημοσίευση και την επίδοση της απόφασης υπόκεινται στα εξής τέλη χαρτοσήμου:

Α) Σε τέλος δραχμών 950:

1. Η έφεση και
2. Η αντέφεση

Β) Σε τέλος δραχμών 380:

1. Η προσφυγή
2. Η αγωγή
3. Η κατά το άρθρο 217 ανακοπή
4. Η αίτηση του άρθρου 99 του ν.δ. 118/1973
5. Η κύρια παρέμβαση και
6. Η τριτανακοπή.

Γ) Σε τέλος δραχμών 230:

1. Η αίτηση αναθεώρησης
2. Η πρόσθετη παρέμβαση και
3. Η βεβαίωση ή το πιστοποιητικό.

Δ) Σε τέλος δραχμών 200:

Η αίτηση αναστολής ή διόρθωσης προγράμματος πλειστηριασμού.

Ε) Σε τέλος δραχμών 150:

1. Η ανακοπή ερημοδικίας
2. Η αίτηση διόρθωσης ή ερμηνείας
3. Η αίτηση αναβολής της συζήτησης
4. Η έγγραφη δήλωση παραίτησης πληρεξούσιου δικηγόρου και
5. Η έγγραφη δήλωση ανάκλησης της πληρεξουσιότητας δικηγόρου.

ΣΤ) Σε τέλος δραχμών 80:

1. Οι πρόσθετοι λόγοι
2. Το υπόμνημα
3. Η δήλωση παραίτησης (έγγραφη ή προφορική)
4. Η δήλωση δικαστικού συμβιβασμού του ν.δ. 4600/1966
5. Η αίτηση αναστολής διοικητικής πράξης
6. Η αίτηση αναστολής δικαστικής απόφασης
7. Η αίτηση ανάκλησης απόφασης αναστολής
8. Το αντίγραφο ή απόσπασμα απόφασης και
9. Κάθε άλλο δικόγραφο ή έγγραφο υποβαλλόμενο ή συντασσόμενο επευκαιρία της δίκης.

Ζ) Σε τέλος δραχμών 50:

Η κύρωση υπογραφής.

2. Τα συνεχόμενα φύλλα των κατά την προηγούμενη παράγραφο εγγράφων υπόκεινται σε τέλος πενήντα (50) δραχμών, πλην των με στοιχεία Δ, ΣΤ5, ΣΤ6, ΣΤ7, και ΣΤ8, τα οποία υπόκεινται σε τέλος ογδόντα (80) δραχμών.

3. Τα τέλη των προηγούμενων παραγράφων προκαταβάλλονται κατά την κατάθεση του σχετικού δικογράφου και με την ποινή του απαραδέκτου τούτου, είτε με επικόλληση ανάλογου κινητού επισήματος σε αυτό, είτε με την καταβολή τους στο αρμόδιο δημόσιο ταμείο, οπότε και πρέπει να προσάγεται το αντίστοιχο αποδεικτικό καταβολής. Αν πρόκειται για προφορική αίτηση αναβολής της συζήτησης, τα τέλη αυτά προκαταβάλλονται κατά την υποβολή της αίτησης, η επικόλληση δε του κινητού επισήματος γίνεται στο οικείο πινάκιο.

4. Η παροχή πληρεξουσιότητας προς δικηγόρο, είτε εγγράφως είτε προφορικώς με δήλωση που καταχωρείται στο πρακτικό ή στην έκθεση, υπόκειται στο τέλος που προβλέπει το άρθρο 24 του Κώδικα Νόμων Τελών Χαρτοσήμου, όπως εκάστοτε ισχύει.

5. Οι διατάξεις που προβλέπουν ειδικά τέλη και ένσημα, όπως αυτές εκάστοτε ισχύουν, εφαρμόζονται και κατά τη διαδικασία εκδίκασης των διοικητικών διαφορών ουσίας από τα τακτικά διοικητικά δικαστήρια.

6. Κατά την εκδίκαση των διαφορών του ΔΕΥΤΕΡΟΥ ΤΜΗΜΑΤΟΣ του ΔΕΥΤΕΡΟΥ ΜΕΡΟΥΣ, τα διαδικαστικά έγγραφα και γενικώς η διαδικασία έως τη δημοσίευση και τη γνωστοποίηση της απόφασης, δεν υπόκεινται σε κανένα γενικό ή ειδικό τέλος.

Άρθρο 274

Τέλος δικαστικού ενσήμου

1. Για το παραδεκτό της καταψηφιστικής αγωγής, είτε αυτή ασκείται αυτοτελώς είτε σωρευτικώς με προσφυγή, καθώς και για το παραδεκτό της αντίστοιχης κύριας παρέμβασης, καταβάλλεται το τέλος δικαστικού ενσήμου που προβλέπεται από το ν. Γ' ΟΗ/1912, όπως εκάστοτε ισχύει.

2. Στις διαφορές ανάμεσα στους οργανισμούς κοινωνικής ασφάλισης και τους αμέσως ή εμμέσως ασφαλισμένους σε αυτούς, δεν καταβάλλεται τέλος δικαστικού ενσήμου αν το αντικείμενο της διαφοράς δεν υπερβαίνει τις διακόσιες χιλιάδες (200.000) δραχμές.

3. Το τέλος δικαστικού ενσήμου καταβάλλεται ως την πρώτη συζήτηση της υπόθεσης. Αν ως τότε δεν καταβληθεί ή καταβληθεί ελλιπές, το δικαστήριο, με απόφασή του, αναστέλλει την πρόοδο της δίκης, ώστε να καταβληθεί το ελλείπον τέλος δικαστικού ενσήμου, ορίζοντας συγχρόνως ημερομηνία για τη νέα συζήτηση της υπόθεσης. Αν και ως τη νέα αυτή συζήτηση τούτο δεν καταβληθεί, η αγωγή, ή η κύρια παρέμβαση, απορρίπτεται ως απαράδεκτη.

Άρθρο 275

Καταλογισμός

1. Τα δικαστικά έξοδα καταλογίζονται σε βάρος του διαδίκου που ηττάται. Αν οι ηττώμενοι είναι περισσότεροι, ο καταλογισμός γίνεται κατ' ίσα μέρη, ενώ, αν είναι περισσότεροι αυτοί που νίκησαν, η απόδοση των δικαστικών εξόδων γίνεται συμμετρως, προς καθένα χωριστά. Σε περίπτωση μερικής νίκης και μερικής ήττας, τα δικαστικά έξοδα συμψηφίζονται ανάμεσα στους διαδίκους. Στην περίπτωση αυτή, τα τέλη που προκαταβλήθηκαν βαρύνουν όλους τους διαδίκους εξίσου, καταλογιζόμενα αναλόγως. Το δικαστήριο μπορεί, σε κάθε περίπτωση, εκτιμώντας τις περιστάσεις, να απαλλάξει εν όλω ή εν μέρει τον ηττώμενο διάδικο από τα δικαστικά έξοδα.

2. Σε περίπτωση άσκησης κύριας ή πρόσθετης παρέμβασης, εφαρμόζονται αναλόγως όσα ορίζονται στη δεύτερη περίοδο της προηγούμενης παραγράφου. Κατά την εφαρμογή της διάταξης αυτής, ισχύει για τον παρεμβαίνοντα ό,τι και για τον αρχικό διάδικο.

3. Αν η δίκη καταργηθεί για οποιονδήποτε λόγο δεν καταλογίζονται δικαστικά έξοδα.

4. Τα δικαστικά έξοδα, τα οποία αποδίδονται στο διάδικο που νίκησε, καταλογιζόμενα σ' εκείνον που ηττήθηκε, είναι, ιδίως:

- α) τα κατά το άρθρο 273 τέλη χαρτοσήμου,
- β) το κατά το άρθρο 274 τέλος δικαστικού ενσήμου,

γ) η αμοιβή του πληρεξούσιου δικηγόρου, για τη σύνταξη του εισαγωγικού δικογράφου της δίκης, ή του δικογράφου της παρέμβασης, και ενός μόνο δικογράφου πρόσθετων λόγων, καθώς και για την παράσταση σε κάθε συζήτηση, όπως η αμοιβή αυτή ορίζεται, για κάθε περίπτωση, από την εκάστοτε ισχύουσα διατίμηση του Κώδικα των Δικηγόρων,

δ) τα ποσά που καταβλήθηκαν στους μάρτυρες για έξοδα και αποζημίωση, καθώς και στους πραγματογνώμονες για έξοδα και αμοιβή, σύμφωνα με τις εκάστοτε ισχύουσες διατάξεις.

5. Τα κατά την προηγούμενη παράγραφο δικαστικά έξοδα δεν αποδίδονται αν δεν ήταν απαραίτητα για τη διεξαγωγή της δίκης.

6. Για την εκκαθάριση των ποσών των αποδοτέων δικαστικών εξόδων, τα οποία και καταλογίζονται στον ηττώμενο διάδικο, απαιτείται να υποβληθεί και να επισυναφθεί στη δικογραφία, το αργότερο έως την πρώτη συζήτηση, αναλυτικός κατάλογος τούτων. Έως το πέρας της πρώτης συζήτησης, ο αντίδικος εκείνου που υπέβαλε τον κατάλογο μπορεί να διατυπώσει τις τυχόν σχετικές παρατηρήσεις του. Κατά την εκκαθάριση των εξόδων, αρκεί η πιθανολόγηση. Υποβολή καταλόγου δεν απαιτείται για τα δικαστικά έξοδα της περ. γ' της παρ. 4.

7. Τα δικαστικά έξοδα εκκαθαρίζονται και καταλογίζονται με την οριστική απόφαση και μόνο εφόσον υπάρχει σχετικό αίτημα. Η απόφαση, ως προς το κεφάλαιο των δικαστικών εξόδων, δεν υπόκειται αυτοτελώς σε ένδικα μέσα, πλην της αίτησης διόρθωσης ή ερμηνείας. Αν η απόφαση δεν διαλαμβάνει διάταξη για τα δικαστικά έξοδα, ο διάδικος που είχε υποβάλει σχετικό αίτημα μπορεί να ζητήσει, από το ίδιο δικαστήριο, να αποφανθεί για το αίτημά του αυτό, υποβάλλοντας προς τούτο σχετική αίτηση, η οποία και εκδικάζεται κατά τις διατάξεις των παρ. 2 και 4 του άρθρου 110 και της παρ. 1 του άρθρου 111, αναλόγως εφαρμοζόμενες.

Άρθρο 276

Απαλλαγή από την προκαταβολή

1. Ο διάδικος μπορεί να απαλλαγεί από την προκαταβολή των τελών χαρτοσήμου και του τέλους δικαστικού ενσήμου αν αποδεικνύει ότι η προκαταβολή αυτή δημιουργεί κίνδυνο περιορισμού των απαραίτητων μέσων για τη διατροφή του ίδιου και της οικογένειάς του (ευεργέτημα πενίας). Η απαλλαγή αυτή μπορεί να χορηγηθεί και σε νομικά πρόσωπα που δεν επιδιώκουν κερδοσκοπικό σκοπό, καθώς και σε ενώσεις προσώπων που έχουν την ικανότητα να είναι διάδικοι, αν αποδεικνύουν ότι, με την προκαταβολή των πιο πάνω ποσών, καθίσταται πια αδύνατη ή ιδιαίτερος προβληματική η εκπλήρωση του σκοπού τους.

2. Η κατά την προηγούμενη παράγραφο απαλλαγή χορηγείται για συγκεκριμένη δίκη, ισχύει δε χωριστά για κάθε βαθμό δικαιοδοσίας.

3. Η απαλλαγή παύει να ισχύει με το θάνατο του φυσικού προσώπου ή με τη διάλυση του νομικού προσώπου ή της ένωσης προσώπων.

4. Η απαλλαγή χορηγείται ύστερα από αίτηση του διαδίκου, η οποία, αν αφορά τα τέλη χαρτοσήμου, υποβάλλεται συγχρόνως με την άσκηση του ένδικου βοηθήματος ή μέσου, το οποίο, στην περίπτωση αυτή, κατατίθεται χωρίς να προκαταβληθούν τα αντίστοιχα ποσά. Αν η αίτηση απαλλαγής αφορά το τέλος δικαστικού ενσήμου, υποβάλλεται είκοσι (20) τουλάχιστον ημέρες πριν από την πρώτη συζήτηση της υπόθεσης. Η αίτηση απαλλαγής, σε κάθε περίπτωση, πρέπει απαραίτητα να συνοδεύεται από τα αναγκαία έγγραφα αποδεικτικά στοιχεία.

5. Για την παραδοχή ή την απόρριψη της κατά την προηγούμενη παράγραφο αίτησης αποφαινεται ο πρόεδρος του συμβουλίου, ή ο δικαστής, που διευθύνει το δικαστήριο ενώπιον του οποίου πρόκειται να εισαχθεί ή εκκρεμεί η υπόθεση, με πράξη του, η οποία και επιδίδεται στον αιτούντα δέκα (10) τουλάχιστον ημέρες πριν από την πρώτη συζήτηση του ένδικου βοηθήματος ή μέσου.

6. Αν η κατά τις προηγούμενες παραγράφους αίτηση απορριφθεί, ο αιτών υποχρεούται να καταβάλει τα προβλεπόμενα ποσά ως την πρώτη συζήτηση του ένδικου βοηθήματος ή μέσου, εφαρμόζονται δε, και στην περίπτωση αυτή, αναλόγως όσα ορίζονται στην παρ. 3 του άρθρου 273. Αν γίνει δεκτή η αίτηση, ο διάδικος απαλλάσσεται από την προκαταβολή των πιο πάνω ποσών. Τούτο δεν επηρεάζει

την τυχόν υποχρέωσή του, σε περίπτωση που με την οριστική απόφαση του δικαστηρίου καταλογιστούν σε αυτόν τα δικαστικά έξοδα της δίκης, προς καταβολή τους.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Β'

ΠΑΡΑΒΟΛΑ

Άρθρο 277

1. Για το παραδεκτό των ένδικων βοηθημάτων και μέσων πρέπει, κατά την κατάθεσή τους, στην περίπτωση δε της παραγράφου 3 ως την πρώτη συζήτηση της υπόθεσης, να προσαχθεί το προβλεπόμενο από τις κείμενες διατάξεις αποδεικτικό καταβολής παραβόλου.

2. Το παράβολο ορίζεται:

α) για την προσφυγή, την κατά το άρθρο 217 ανακοπή, την κατά τα άρθρα 246 και 269 ένσταση, την κατά το άρθρο 256 αντένσταση, τις αιτήσεις παροχής προσωρινής δικαστικής προστασίας και την αίτηση διόρθωσης ή ερμηνείας, σε χίλιες πεντακόσιες (1.500) δραχμές, ενώ

β) για την ανακοπή ερημοδικίας, την έφεση, την αντέφεση, την αίτηση αναθεώρησης και την τριτανάκοπή, σε τρεις χιλιάδες (3.000) δραχμές.

3. Κατ' εξαίρεση, στις, χρηματικού περιεχομένου, φορολογικές εν γένει διαφορές, το παράβολο για την έφεση και την αντέφεση ορίζεται σε ποσοστό ίσο προς το δύο τοις εκατό (2%) του αντικείμενου της διαφοράς. Ως αντικείμενο της διαφοράς, όταν από το νόμο προβλέπεται η από μέρους του φορολογουμένου υποβολή δήλωσης πριν από την έκδοση της σχετικής πράξης, θεωρείται η διαφορά του κύριου φόρου που προκύπτει ανάμεσα σε εκείνον που αντιστοιχεί στη δήλωση και σε αυτόν που καθορίστηκε με την απόφαση. Στις περιπτώσεις που από το νόμο δεν προβλέπεται η υποβολή τέτοιας δήλωσης από μέρους του φορολογουμένου, ως αντικείμενο της διαφοράς θεωρείται το ποσό που καθορίστηκε με την πρωτόδικη απόφαση.

4. Το κατά την προηγούμενη παράγραφο παράβολο υπολογίζεται από την αρμόδια φορολογική αρχή, η οποία συντάσσει προς τούτο ειδικό σημείωμα, το οποίο και αποστέλλει στη γραμματεία του δικαστηρίου όπου εκκρεμεί η έφεση ή η αντέφεση δεκαπέντε (15) τουλάχιστον ημέρες πριν από την πρώτη συζήτηση της υπόθεσης. Αντίγραφο του σημειώματος αυτού μπορεί να λάβει ατελώς ο διάδικος που είναι υπόχρεος για την καταβολή του παραβόλου. Αν καταβληθεί παράβολο μικρότερο από εκείνο που αναφέρεται στο σημείωμα, η έφεση ή η αντέφεση απορρίπτεται ως απαράδεκτη. Αν καταβληθεί το παράβολο που αναφέρεται στο σημείωμα αλλά αυτό είναι μικρότερο του κατά το νόμο οφειλομένου, το δικαστήριο προχωρεί στην εκδίκαση της υπόθεσης και, αν η έφεση ή η αντέφεση απορριφθεί για άλλον λόγο, το παράβολο που ελλείπει καταλογίζεται με την απόφαση του δικαστηρίου και εισπράττεται κατά τις διατάξεις για την είσπραξη των δημοσίων εσόδων. Και στην περίπτωση αυτή έχουν εφαρμογή όσα ορίζονται στην τελευταία περίοδο της παρ. 10. Αν η φορολογική αρχή δεν αποστείλει, μέσα στην πιο πάνω προθεσμία, σημείωμα, η συζήτηση της υπόθεσης αναβάλλεται υποχρεωτικώς.

5. Αν τα ένδικα μέσα στρέφονται κατ' αποφάσεων μονομελών δικαστηρίων, τα αντίστοιχα ποσά ή ποσοστά των παραβόλων μειώνονται στο μισό.

6. Οι διατάξεις που προβλέπουν ειδικά παράβολα, όπως αυτές εκάστοτε ισχύουν, εφαρμόζονται και κατά τη διαδικασία εκδίκασης των διοικητικών διαφορών ουσίας από τα τακτικά διοικητικά δικαστήρια.

7. Τα ποσά ή τα ποσοστά των παραβόλων μπορούν να αναπροσαρμόζονται με προεδρικά διατάγματα, τα οποία εκδίδονται ύστερα από πρόταση του Υπουργού Δικαιοσύνης.

8. Σε περίπτωση άσκησης κοινού ένδικου βοηθήματος ή μέσου από περισσότερους: αν, κατά το ουσιαστικό δίκαιο, η απαίτηση ή η οφειλή τους είναι σε ολόκληρο, καταβάλλεται από όλους μαζί ένα μόνο παράβολο, ενώ, αν η, κατά τα παραπάνω, απαίτηση ή η οφειλή τους είναι διαιρετή, καταβάλλεται από καθέναν ολόκληρο το παράβολο της παρ. 2, ή το αναλογούν σε αυτόν παράβολο της παρ. 3, κατά περίπτωση.

9. Το παράβολο, αν το ένδικο βοήθημα ή μέσο α- πορριφθεί για οποιονδήποτε λόγο, καταπίπτει υπέρ του Δημοσίου, ενώ, αν αυτά γίνουν δεκτά ή αν η δίκη καταργηθεί για οποιονδήποτε λόγο, αποδίδεται σε αυτόν που το κατέβαλε. Οι έννομες αυτές συνέπειες επέρχονται ακόμη και αν δεν υπάρχει σχετική ρητή διάταξη στην απόφαση. Αν η προσφυγή ή το ένδικο μέσο γίνουν δεκτά εν μέρει, το παράβολο αποδίδεται κατά ένα μέρος του, το οποίο και καθορίζεται κατά την κρίση του δικαστηρίου.

10. Το δικαστήριο μπορεί, εκτιμώντας τις περιστάσεις, να διατάξει την απόδοση του παραβόλου ακόμη και όταν απορρίπτεται το ένδικο βοήθημα ή μέσο. Επίσης, μπορεί να διατάξει το διπλασιασμό του παραβόλου αν το ένδικο βοήθημα ή μέσο είναι προδήλως απαράδεκτο ή προδήλως αβάσιμο. Στην περίπτωση αυτή, το επιπλέον ποσό που καταλογίζεται εισπράττεται κατά τις διατάξεις για την είσπραξη των δημοσίων εσόδων. Προς τούτο, ο γραμματέας του δικαστηρίου αποστέλλει, χωρίς υπαίτια καθυστέρηση, αντίγραφο της απόφασης στην αρμόδια δημόσια οικονομική υπηρεσία.

11. Αν, σε συγκεκριμένη περίπτωση, καταβλήθηκε παράβολο χωρίς να υπάρχει κατά νόμο υποχρέωση προς τούτο, διατάσσεται με την απόφαση, και ανεξάρτητα από την έκβαση της δίκης, η επιστροφή του.

ΤΕΤΑΡΤΟ ΜΕΡΟΣ
ΜΕΤΑΒΑΤΙΚΕΣ ΚΑΙ ΤΕΛΙΚΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ
ΠΡΩΤΟ ΤΜΗΜΑ
ΜΕΤΑΒΑΤΙΚΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ
ΚΕΦΑΛΑΙΟ Α'
ΕΚΚΡΕΜΕΙΣ ΔΙΚΕΣ
'Αρθρο 278

Σε δίκες εκκρεμείς κατά την έναρξη της ισχύος του Κώδικα, οι διαδικαστικές πράξεις που δεν έχουν συντελεστεί διενεργούνται κατά τις διατάξεις τούτου.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Β'
ΑΣΚΗΣΗ ΕΝΔΙΚΩΝ ΜΕΣΩΝ
'Αρθρο 279

Η άσκηση ένδικων μέσων κατ' αποφάσεων που δημοσιεύονται μετά την έναρξη της ισχύος του Κώδικα διέπεται από τις διατάξεις του.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Γ'
ΠΡΟΘΕΣΜΙΕΣ
'Αρθρο 280
Αφετηρία

Ως προς την αφετηρία των προθεσμιών εφαρμόζονται οι διατάξεις που ίσχυαν κατά τον χρόνο κατά τον οποίο συντελέστηκε το γεγονός που τις κίνησε.

'Αρθρο 281
Διάρκεια

Η διάρκεια των προθεσμιών που είχαν αρχίσει πριν από την έναρξη της ισχύος του Κώδικα υπολογίζεται σύμφωνα με τις διατάξεις του μόνο αν η προβλεπόμενη από αυτές διάρκεια τους είναι μεγαλύτερη από εκείνη που προβλεπόταν από τις προϊσχύουσες διατάξεις.

'Αρθρο 282

Παράταση - Αναστολή - Διακοπή

Ως προς την παράταση, την αναστολή και τη διακοπή των προθεσμιών, η οποία οφείλεται σε γεγονός που επήλθε μετά την έναρξη της ισχύος του Κώδικα, εφαρμόζονται οι διατάξεις τούτου.

ΔΕΥΤΕΡΟ ΤΜΗΜΑ
ΤΕΛΙΚΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ
ΚΕΦΑΛΑΙΟ Α'
ΑΝΑΦΟΡΑ ΣΕ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ
'Αρθρο 283

'Όπου στον Κώδικα αναφέρεται άρθρο χωρίς μνεία του σχετικού νομοθετήματος, νοείται ότι το άρθρο ανήκει στον Κώδικα αυτόν.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Β'
ΠΑΡΑΠΟΜΠΕΣ
'Αρθρο 284

1. 'Όπου στον Κώδικα αυτόν γίνεται παραπομπή σε διατάξεις άλλων νομοθετημάτων, οι παραπομπές γίνονται στις διατάξεις αυτές όπως εκάστοτε ισχύουν.

2. 'Όπου από την κείμενη νομοθεσία γίνεται παραπομπή σε δικονομικές διατάξεις που καταργούνται σύμφωνα με το άρθρο 285, η παραπομπή θεωρείται ότι γίνεται στις αντίστοιχες διατάξεις του Κώδικα.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Γ'
ΚΑΤΑΡΓΟΥΜΕΝΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ
'Αρθρο 285

1. Από την έναρξη της ισχύος του Κώδικα καταργείται κάθε γενική ή ειδική διάταξη η οποία αναφέρεται σε θέμα ρυθμιζόμενο από αυτόν.

2. Κατ' εξαίρεση, διατηρούν την ισχύ τους οι δικονομικοί περιεχομένου διατάξεις:

α) ως προς τις οποίες γίνεται ρητή επιφύλαξη στις επί μέρους διατάξεις του Κώδικα,

β) της δημοτικής - κοινοτικής φορολογίας, οι οποίες αφορούν την είσπραξη φόρου ή τέλους μέσω της ΔΕΗ,

γ) οι οποίες αναφέρονται στην εκδίκαση των διαφορών ανάμεσα στο φορολογούμενο και τον ενοικιαστή φόρων,

δ) οι οποίες προβλέπουν την επιβολή, από τα δικαστήρια, αυτοτελών κυρώσεων για φορολογικές παραβάσεις,

ε) του άρθρου 99 του ν.δ. 118/1973

στ) του άρθρου 1 του ν.δ. 4600/1966 και

ζ) των παρ. 4 και 7 του άρθρου 28 του ν. 2579/1998.

'Αρθρο δεύτερο

Η ισχύς του νόμου αυτού αρχίζει δύο (2) μήνες μετά τη δημοσίευσή του στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως".

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Λουκάς Αποστολίδης): Παρακαλώ το Σώμα να εξουσιοδοτήσει το Προεδρείο για την υπ'ευθύνη του επικύρωση των Πρακτικών ως προς την ψήφιση στο σύνολο του παραπάνω νομοσχεδίου.

ΠΟΛΛΟΙ ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ: Μάλιστα, μάλιστα.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Λουκάς Αποστολίδης): Παρεσχέθη η ζητηθείσα εξουσιοδότηση.

Κύριοι συνάδελφοι, δέχεστε στο σημείο αυτό να λύσουμε τη συνεδρίαση;

ΟΛΟΙ ΟΙ ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ: Μάλιστα, μάλιστα.

Με τη συναίνεση του Σώματος και ώρα 21.56' λύεται η συνεδρίαση για αύριο Πέμπτη 29 Απριλίου 1999 και ώρα 10.00' με αντικείμενο εργασιών του Σώματος: α) κοινοβουλευτικό έλεγχο, συζήτηση επικαίρων ερωτήσεων και β) νομοθετική εργασία, συζήτηση επί της

αρχής των άρθρων και του συνόλου της πρότασης νόμου: "Για την ίδρυση και λειτουργία Ενιαίου Φορέα Δασοπροστασίας και Αυτόνομου Ταμείου Δασών", σύμφωνα με την ημερήσια διάταξη.

Ο ΠΡΟΕΔΡΟΣ

ΟΙ ΓΡΑΜΜΑΤΕΙΣ